Limburgs Dagblad

Woensdag 17 november 1993 — 75e jaargang nr. 271.

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad, zie pagina 10.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,65

Dertien jaar geëist voor neerschieten politieagenten

DOOR ROB PETERS

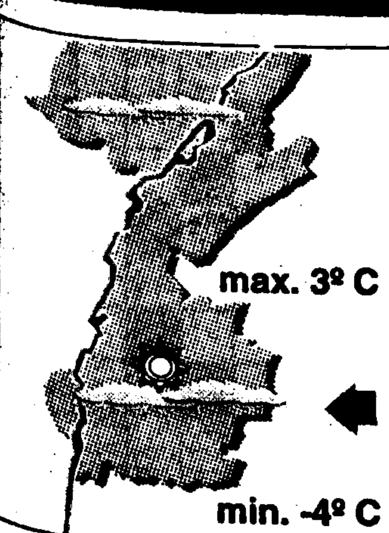
MAASTRICHT/BRUNSSUM – In de strijd tegen de criminaliteit mogen politieambtenaren niet 'vogelvrij' worden. Daarom ook heeft het Openbaar Ministerie in Maastricht gekozen voor een keiharde reactie op de aanslag van 12 augustus op twee agenten in Brunssum.
Officier van justitie Fr. Pommer verwoordde gisteren die aanpak met een eis van dertien jaar en vier maanden tegen Gerrit S. (30) uit Heerlen.
Pommer vindt dat S. de maximale straf heeft verdiend, omdat hij tijdens een routine-controle door de agenten zonder aanleiding het vuur op hen heeft geopend. De agenten overleefden door een wonder de aanslagen.
De maximale eis maakte niet alleen bij Gerrit S., maar ook bij de vele in de Maastrichtse rechtzaal aanwezige collega's van brigadier Arno Wolvers en hoofdagent Peter Puts, grote indruk.

Zie verder pagina 15
● **Gerrit S.: 'Het was niet persoonlijk bedoeld'**

Israël bestookt Zuid-Libanon

MARJAYOUN – Hezbollah-strijders hebben gisteren aanvallen uitgevoerd op posten van het Zuidlibanese Leger (SLA), de strijdmacht die de door Israël ingestelde veiligheidszone in Zuid-Libanon verdedigt. Israël heeft als vergelding aanvallen uitgevoerd op doelen in Libanon.
Volgens Libanese zegslieden zijn bij de actie twee Israeliërs en twee SLA-militairen gewond geraakt en hebben de Hezbollah-strijders 12 SLA-leden gevangen genomen. Een Hezbollahstrijder werd gedood. Het was de zwaarste aanval van Hezbollah sinds op 13 september het akkoord tussen Israël en de PLO werd getekend. De Hezbollah is fel tegen het akkoord.
Het Israëlische leger voerde vergeldingsaanvallen uit op bases van guerrillastrijders in zuidoostelijk Libanon, waarbij een radiostation en een militaire basis in de door Syrië beheerste Bekaä-vallei zouden zijn getroffen.

het weer

KOUD
Rondom een sterk hogedrukgebied boven het zuiden van Zweden wordt met een oostelijke stroming koude en droge lucht aangevoerd. In die stroming komen naast wolkenvelden flinke zonnige perioden voor bij een zwakke tot matige wind uit richtingen tussen oost en zuidoost. Het kwik loopt op van -4 graden 's morgens tot 3 graden vanmiddag. Vannacht daalt de temperatuur tot -6 graden.

Hamerslag op duim vermindert kiespijn

...trek 'm er toch maar uit...'

Inmiddels derde verdachte aangehouden

Aanslag van ruim miljoen voor MVV

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – De belastingdienst heeft de Maastrichtse voetbalclub MVV, waartegen sinds afgelopen maandag een strafrechtelijk onderzoek loopt, een aanslag opgelegd van 1,2 miljoen gulden. Het bedrag bestaat voor de helft uit een naheffing wegens niet afgedragen belastingen en voor de andere helft uit een honderd-procent boete over dat bedrag. Deze aanslag staat overigens los van het strafrechtelijk onderzoek.

MVV-voorzitter K. Dittrich wilde gisteren niet ingaan op de belastingaanslag. Desgevraagd ontkende hij de vordering evenwel niet. Fraude-officier mr. R. Philippart, die het onderzoek leidt, deelde mee dat een eventuele aanslag een zaak van de belastingdienst is. „Ik kan daar als officier zijnde dan ook niets over zeggen." Bij de belastingdienst in Maastricht was gisteravond niemand bereikbaar voor commentaar.

De opgelegde aanslag is niet de eerste in de historie van de club. Bij de eerste belastingaffaire ruim tien jaar geleden kreeg de club al eens te maken met een naheffing van achthonderdduizend gulden.
Justitie maakte gisteren bekend dat inmiddels ook een derde verdachte in de zwart-geldaffaire is aangehouden en in verzekering gesteld. Het gaat om de 26-jarige T. van H. uit Maastricht, de opvolger van de van verduistering verdachte Wim K.

De benoeming van Van H. tot opvolger van de van verduistering verdachte Wim K. is opmerkelijk: op het moment dat deze rechterhand van de administrateur werd benoemd, had de laatste al belastende verklaringen afgelegd over de gang van zaken binnen MVV.

Van H. is sinds de voorbereidingen voor het nu lopende voetbalseizoen in dienst van MVV. Hij was belast met de verkoop en de administratie van de seizoenskaarten. Dittrich blijft vooralsnog het volste vertrouwen hebben in de medewerkers van MVV, maar hij is wel bezorgd over wat de toekomst brengt.

Zie verder pagina 15
● **Justitie sluit nieuwe aanhoudingen niet uit**

Dodelijk startschot

BANGKOK - Een Thaise onderwijzer, die gisteren bij een hardloopwedstrijd het startschot gaf met een echt pistool, heeft per ongeluk een leerling van zes jaar doodgeschoten. Dit meldde een Thais radiostation.

Het pistool ging af toen de onderwijzer met het wapen zwaaide om de leerlingen na een valse start terug te wenken. De kogel die de jongen doodde, trof ook een meisje. De politie is nog op zoek naar de onderwijzer, die na het ongeluk op de vlucht sloeg.

vandaag

Het kabinet moet van de Eerste Kamer veel harder gaan optreden tegen de criminaliteit. Onder andere door meer politieagenten aan te stellen.
PAGINA 4

De verslagenheid onder de bezitters van de in Kerkrade vergiftigde vogels is groot. „Mijn allerbeste kanaries liggen met de pootjes omhoog."
PAGINA 17

sport

Dick Advocaat weet het zeker. Oranje wint vanavond met 2-0 van Polen. Alle spelers zijn fit, inclusis Marc Overmars.
PAGINA 21

Maastricht is paraat voor het zesde JIM. Bijkans de complete mondiale ruitertop verschijnt volgende week aan de start.
PAGINA 23

Geletterd protest

● *Studenten protesteerden gisteren in Den Haag tegen het onderwijsbeleid van minister Ritzen. De studentenorganisaties hadden 32.000 protesthandtekeningen verzameld die ze, vooraf aan het debat over de onderwijsbegroting, verspreidden over een plein bij het Binnenhof. De studenten verzetten zich onder meer tegen de verlaging van de basisbeurs, de verhoging van het collegegeld en de verslechtering van de OV-kaart.*

ZIE VERDER PAGINA 3

Foto: ANP

Nieuwe Grondwet in Zuid-Afrika

JOHANNESBURG – De Zuidafrikaanse president F.W. de Klerk en ANC-leider Nelson Mandela zullen vanmiddag het akkoord over een nieuw politiek bestel voor het land bezegelen. De overeenkomst over een Overgangsgrondwet betekent het einde van bijna 350 jaar overheersing van de zwarte meerderheid door de blanke minderheid in Zuid-Afrika.
De zwarte kiezers zullen als gevolg van het akkoord op 27 april volgend jaar voor het eerst naar de stembus kunnen gaan om een overgangsparlement en een regering van nationale eenheid te kiezen.

Beide leiders zullen vanochtend nog de laatste plooien gladstrijken voordat zij vanmiddag tijdens de plenaire zitting van de Onderhandelingsraad, waar de besprekingen gevoerd werden, formeel hun goedkeuring zullen hechten aan het akkoord.

17 doden bij vliegongeluk Iran

TEHERAN - In Iran zijn zeventien mensen omgekomen toen het vliegtuig waarin zij zaten maandagnacht tegen een berg te pletter vloog. Onder de slachtoffers bevinden zich veertien Russen.
Het Russische toestel was onderweg van de Verenigde Arabische Emiraten naar Tasjkent in Oezbekistan. Het wilde een tussenlanding maken op het vliegveld van Kerman, in Zuidoost-Iran.

Nutricia haalt miljoen potjes Olvarit terug

ZOETERMEER – Het voedingsconcern Nutricia in Zoetermeer is sinds gistermiddag bezig met een grootscheepse operatie om wereldwijd ongeveer een miljoen potjes Olvarit uit de winkels terug te halen. In enkele soorten van deze baby- en kindervoeding is een te grote hoeveelheid van een desinfecterend middel aangetroffen. Er is geen enkel gevaar voor de gezondheid van de baby's en kinderen, aldus Nutricia.

Het gaat om potjes Olvarit-voeding voor baby's, peuters en kleuters met een groen etiket, waarin rundvlees en varkensvlees verwerkt is. De andere soorten, met groenten, kip of vis, zijn niet besmet. Nutricia heeft een team van honderd mensen op pad gestuurd om de potjes uit de schappen van de winkels te halen. Mensen die een besmet potje al in huis hebben, kunnen dat inleveren bij de winkel. Ze krijgen het aankoopbedrag ook terug, als ze het etiket opsturen naar Nutricia.
Het aangetroffen desinfectie-middel wordt veel gebruikt in slagerijen.

Vlees

Nutricia gebruikt het middel zelf niet en vermoedt dan ook dat het middel via het vlees in de Olvarit is terecht gekomen. Het vlees wordt bij Nutricia aangeleverd door één slagerij. Welke dat is, wilde het Zoetermeerse voedingsconcern gisteravond niet zeggen.

Enkele dagen geleden werd bij een routine-controle van de Keuringsdienst van Waren duidelijk dat er iets niet in orde was met de Olvarit-voeding met vlees. Gistermiddag bleek dat het om het betreffende desinfecterende middel ging.
Nutricia had gisteravond zo'n negentig mensen paraat om ongeruste klanten te woord te staan. Het bedrijf werd bedolven onder telefoontjes van verontruste ouders. Nutricia heeft een gratis telefoonnummer ingesteld (06-0220822). De meest gestelde vraag was of de gezondheid van de kinderen gevaar liep.

Nutricia had eerder dit jaar wel te maken met een poging tot afpersing rond Olvarit. Twee mannen dreigden potjes Olvarit te vergiftigen met cyaankali, als Nutricia niet bereid was vijf miljoen gulden te betalen. Eind juni werd het tweetal gearresteerd.

ld-cd

The Cure – Paris (Polydor)
The Cure – Show (Polydor)

DOOR LAURENS SCHELLEN

Nog immer 'alive', maar zoetjes aan helaas steeds minder 'kicking'. The Cure, de voormalige boegbeelden van de Britse new-wave, doen hun ding(etje) nog steeds. Wat heet. In een tijdsspanne van enkele weken verschenen er twee live-albums, waaronder een topzware dubbelaar. Geachte platenmaatschappij: waarom niet gekozen voor één, vriendelijk geprijsde minibox? Antwoord: Sinterklaas is weer in aantocht en zijn hongerige schimmel moet óók te eten hebben. Of toch niet helemaal, want Cure-opperhoofd annex zoetgevooisde klaagmuur Robert Smith heeft beloofd de helft van de royalties van Paris af te staan aan het Rode Kruis. Maar laat de imposante rij (mega)hits van The Cure nou uitgerekend op dat àndere deel (Show) van het live-tweeluik prijken. Wat er nog over blijft aan minder bekend werk (The Figurehead bijvoorbeeld) is vrijwel uitsluitend terug te vinden op Paris. Honni soit qui mal y pense. Voor de rest zijn beide albums vooral interessant voor vermogende Cure-fans die hun verzameling nog niet compleet hebben.

Bryan Adams – So Far So Good (A&M Records)

DOOR PETER HAMANS

De feestdagen naken, dus vliegen de verzamel-cd's en greatest hits weer om onze oren. Bij gebrek aan nieuw werk van Bryan Adams heeft zijn platenmaatschappij een compilatie in elkaar gezet onder de toepasselijke titel So Far So Good. De volksheld met opgestroopte mouwen uit Canada is pas 34 jaar, maar kan nu al bogen op een omvangrijk oeuvre. Alle hits van Bryan Adams op een rijtje betekent een uur lang energieke maar tamelijk eenvormige, pompeuze muziek die goed in het gehoor ligt en 'dus' een hoge hitpotentie heeft. Adams weet conform het geldende rockidioom heavy werk (zoals het prachtige rock & rollsprookje Summer Of '69) tactisch af te wisselen met gevoelige nummers, waarvan (Everything I Do) I Do It For You natuurlijk het meest tot de verbeelding sprekende nummer is. Na het ronduit teleurstellende Waking Up The Neighbours zullen zijn fans het dus voorlopig met deze 'best of' moeten doen, plus de extra track Please Forgive Me. En waarom, beste platenmaatschappij, geen live-uitvoering van Straight From The Heart?

Hallo Venray – A Million Planes To Fly (VAN)

DOOR GÉ BACKUS

Met A Million Planes To Fly weet Hallo Venray moeiteloos de status vast te houden die de Haagse band vorig jaar veroverde met het opzienbarende The More I Laugh, The Hornier Due Gets. Als een komeet schoot de groep omhoog met als hoogtepunt een plaatsje op het podium van Pinkpop. De nieuwe status wekte hooggespanen verwachtingen, maar die hebben niet tot verkramping geleid. Integendeel, de elf nieuwe songs vormen samen een volwassen album en vormen een schril contrast met de bijgeleverde cd You Don't Hit A Guy With Glasses On uit '89 toen Hallo Venray nog in de kinderschoenen stond. Hallo Venray heeft meer te bieden dan de rare capriolen van de prettig gestoorde zanger Henk Koorn, die veelal eigen levenservaringen in zijn teksten stopt. Rock vormt de hoofdmoot, maar ook de twee zoetgevooisde country-nummers Wonderland en What's On The Mind zijn zeker de moeite waard evenals de imponerende slotballade You Got Me (The Voyage).

The Wonder Stuff-zanger Miles Hunt:

'Muziekzender MTV is de ultieme uitvreter'

DOOR KEES GROENENBOOM

In Nederland wil het maar niet lukken met The Wonder Stuff. Waardering genoeg van de critici voor de mengeling van intelligente teksten en pure popmuziek, maar ook na het succesvolle optreden tijdens Parkpopfestival deze zomer is de belangstelling van de platenkopers niet bijster groot.

● *The Wonder Stuff* Foto: GPD

Toch is ook 'Construction for the modern idiot', de laatste cd, weer een verrijking van het poprepertoire. De plaat is ruiger dan de vorige cd's. Overheersten daarop de akoestische instrumenten, nu werden de elektrische gitaren weer uit de kast gehaald. De neurotische drumpartijen geven 'Construction' een gejaagde, koortsachtige hartslag, al zijn er ook prachtige lyrische momenten.

Het enige minpuntje is de zang van Miles Hunt. Die is weliswaar bezield, maar Hunt heeft een nogal doordeweekse stem.
„We hebben ons niet echt druk gemaakt om het deze keer eens heel anders te doen," zegt Hunt. „De songs klinken zoals ze klinken. We gaan gewoon bij elkaar zitten, kijken of er iemand een idee heeft en dan zien we wel wat er uit komt. Deze keer hadden we zin om weer eens elektrisch te spelen."

Pessimist

Behalve zanger is de 27-jarige Hunt gitarist en tekstschrijver. Zijn teksten zijn scherp, beeldend en cynisch. Hunt geeft grif toe, met tevredenheid bijna, dat hij niet het zonnetje in huis is. „Achter mijn wolken schijnt geen zon. Ik bekijk altijd alles van de pessimistische kant en geloof niet dat het ooit beter zal worden. Maar daar heb ik verder vrede mee, ik ben gewoon realistisch."

'There's better necks to break and better cars to crash,' zingt hij ergens, maar dan zo dat het lijkt op een gevoelig liefdesliedje. Hij schept er genoegen in die 'realistische' teksten op nogal zonnige muziek te zetten.

„We klinken alsof we er lol in hebben. 'The size of a cow' werd een hit in Engeland omdat iedereen dacht dat dat een leuk liedje was over een koe en omdat er een leuke video bij was met een clown erin. Dus al die kinderen van twaalf jaar kochten dat plaatje, maar toen ze beter naar de tekst gingen luisteren kwamen ze er achter dat het helemaal niet gaat over een koe en zeker niet over de leuke dingen in het leven. Het gaat juist over de teleurstellingen, over de twijfels aan jezelf en over hoe ellendig je je kunt voelen."

Voorwendsel

„Daar moet ik altijd om glimlachen, dat we bij mensen binnendringen onder het voorwendsel dat we zo leuk en aardig zijn. En als we eenmaal binnen zijn, blijken we helemaal niet zulk prettig gezelschap te zijn."

In Engeland is het binnendringen van de huiskamers beter gelukt dan in Nederland. De Verenigde Staten liggen tegenwoordig nu eenmaal dichter bij Nederland dan Groot-Brittannië, althans muzikaal gezien.

Een aardig onderwerp om aan te roeren met Miles Hunt. „Ik heb mijn buik vol van die Amerikaanse invloed op welk gebied dan ook. Van waardeloze, slecht geschreven televisiecomedy's tot sta-of-ik-schietfilms met steeds dezelfde sterren. Ik merk dat Engeland wanhopig zijn best doet om Amerika te worden. Al die pulp die uit Hollywood komt, daar wordt over gedaan alsof het het hoogste goed is, terwijl er zo veel Britse dingen aan de kant worden geschoven. We hebben vroeger een gezonde filmindustrie gehad. Die is nu de nek omgedraaid. Engelsen zouden zich moeten schamen. Wie zou nou toch willen dat zijn land op Amerika gaat lijken?"

Dat Nederland meer oog heeft voor Amerikaanse acts is volgens Hunt een economische kwestie. „Goede muziek wordt tegenwoordig pas beschouwd als goede muziek als het ook in ongelooflijke aantallen verkocht wordt. En Amerika heeft de middelen en de omvangrijke bevolking om dat te bewerkstelligen. Het enige wat telt is: levert het wat op?"

Overdosis

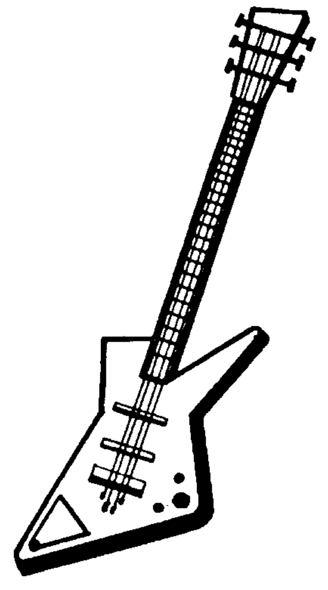
„De manieren om je muziek aan de man te brengen zijn heel beperkt. Neem MTV. Dat is een door Amerikanen geleid station. De Europese variant doet weinig anders dan het Amerikaanse voorbeeld navolgen. Het bedient in elk geval niet alle landen waarin het wordt ontvangen, op die incidentele Spaanstalige heavy metal-band na die bij wijze van gebaar wat aandacht krijgt. Ze laten liever Madonna, Michael Jackson en Guns N' Roses zien. Waar niks op aan te merken is als je ervan houdt – ik niet dus – maar je krijgt er een overdosis van."
„Het publiek kijkt trouwens ook niet verder dan zijn neus lang is. Ze vinden het wel mooi als ze de radio of de tv aandoen en dan iets horen wat ze al eerder hebben gehoord. Wat prima is, maar ik zou weleens willen dat de media de aandacht een beetje verdelen over alles wat er op het gebied van pop te koop is."

„Toen ik jaren geleden hoorde dat er een muziekzender bestond die 24 uur per dag uitzond, dacht ik: dat moet wel de briljantste uitvinding zijn die ooit gedaan is. Als je eraan denkt wat je daarmee kan doen, dat zou wonderbaarlijk zijn. Maar als je ziet wat het geworden is..."

„MTV is trouwens echt niet te geloven. Ga maar na. Ze worden gesponsord, ze hebben adverteerders, maar ze maken niet eens zelf de video's die ze uitzenden. Platenmaatschappijen smijten er tienduizenden tegen aan om ze de video's te geven waarvan ze dan alleen maar mogen hopen dat ze worden uitgezonden. Ze hebben hun eigen monster gecreëerd. Ik wou dat dat mijn idee was geweest, een station opzetten dat geen cent hoeft te steken in de programma's en dat verder onbekommerd vangt van de adverteerders. MTV is de ultieme uitvreter."

Topdrukte in Fenix

SITTARD – Het Sittardse Fenix heeft het druk, de komende week. Morgen doen Nerve en Luc van Akker het jongerencentrum aan, volgende week woensdag de Amsterdamse band Claw Boys Claw – al voor het negende jaar op rij – en weer twee dagen later is het de beurt aan Hallo Venray, dat juist een nieuwe cd heeft afgeleverd. Voor Claw Boys Claw is het Sittardse optreden overigens voorlopig het laatste optreden.

de beste tien

1	(6)	Come on feel The Lemonheads – The Lemonheads
2	(3)	Vs. – Pearl Jam
3	(1)	Don't Look Back – Al Green
4	(5)	Bright Blue Gorilla - Bright Blue Gorilla
5	(4)	Kindness of the World – Joe Henry
6	(–)	Thirteen – Teenage Fanclub
7	(2)	American Ceasar – Iggy Pop
8	(7)	Avenue de la Scene - The Scene
9	(8)	Big Red Letter Day – Buffalo Tom
10	(10)	Spinning Around the Sun – Jimmy Dale Gilmore

De Limburg cd Top 10 wordt wekelijks samengesteld door Omroep Limburg, op basis van de hitlijsten van 25 Euregionale popjournalisten. Omroep Limburg zendt De Beste Tien elke zaterdagmiddag om twee uur uit.

Mary's Fruit Garden live bij Omroep Limburg

GELEEN – De Sittardse formatie Mary's Fruit Garden is zaterdag (27 november) te horen bij het Omroep Limburgprogramma Limburg Express. De opnamen daarvoor worden zaterdag gemaakt in jongerencentrum De Boerderij in Geleen.

Het optreden begint om tien uur, de entreeprijs is ƒ 7,50. De Boerderij is te vinden aan de Hofstraat 30.

Pestilence met Cynic in Unitas

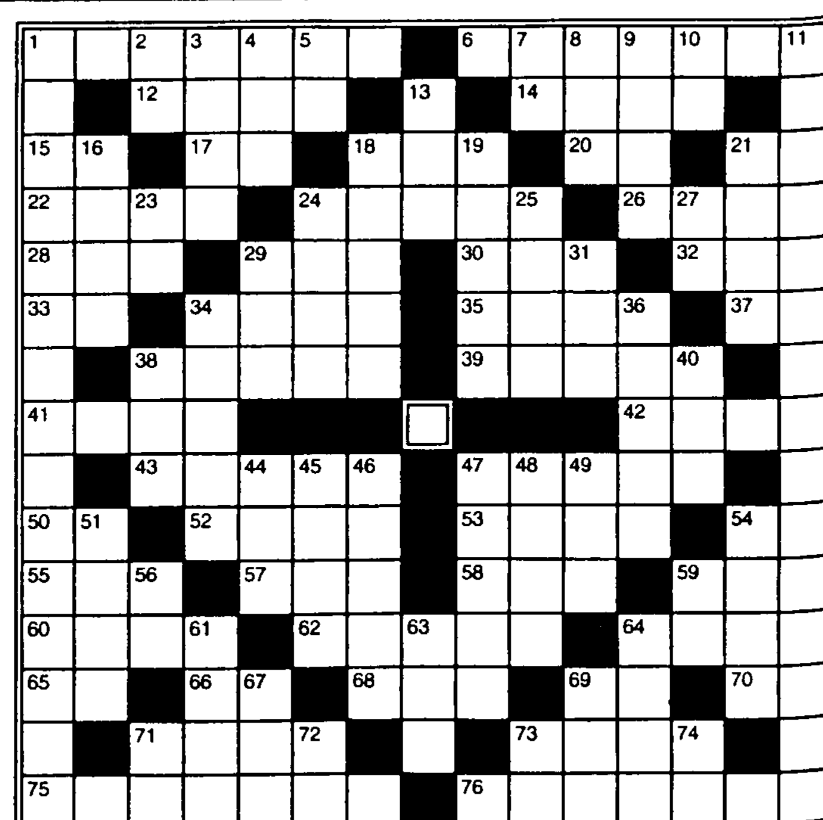
BRUNSSUM – Op het laatste moment heeft zaal Unitas in Brunssum voor aanstaande zaterdag een optreden weten te boeken van de Nederlandse death metal-formatie Pestilence. Deze band brach onlangs de cd Spheres uit, waarin ook jazzinvloeden om de hoek komen kijken. In het voorprogramma staat de Amerikaanse band Cynic.

popagenda

NOVEMBER
- 17 Fenix Sittard, Bright Bl Gorilla
- 18 Fenix Sittard, Nerve, Luc v Akker
- 19 Palma Heerlen, Big Four Blu Band
- 19 Sporthal Posterholt, Golde Earring
- 19 Pretzels Sittard, R.L. Burnsi & Calvin Jackson
- 19 Perron 55 Venlo, Trio Paul St
- 19 Azijnfabriek Roermond, L Lupa
- 19 Exit in G Landgraaf, Tex Radio
- 19 't Babbeltje Roermond, Six M Jam
- 20 De Schuur Geleen, Big Troubl
- 20 Unitas Brunssum, Pestilen Cynic
- 20 Stadsschouwburg Sittard, Dav Sylvian and Robert Fripp
- 20 Tom Tom Heythuysen, Zaffie & The Boomers
- 20 De Dommel Heerlen, Bedtim for Bonzo
- 20 Sjor Roggel, Snake Bite
- 20 KWJ Stein, Open Mind
- 20 Canix Lottum, The Red Devils
- 20 Van Cep Amstenrade, The Thunderbirds
- 20 Sjiwa Baarlo, Tupelo Hone
- 20 't Babbeltje Roermond, Oops Gogo
- 20 Boerderij Geleen, Mary's Frui Garden
- 21 Berghmans Maastricht, Nerve
- 21 Hollande Sittard, Benny & The Amazing 20 Fingers
- 21 Azijnfabriek Roermond, Henr Makobi
- 21 't Babbeltje Roermond, Chubb Carrier & The Bayou Swamp Band
- 21 't Kelderke Heerlen, Big Trouble
- 22 Vredenburg Utrecht, 4 Non Blondes
- 24 Foyer Schouwburg Sittard, Red Devils
- 24 Fenix Sittard, Claw Boys Claw
- 25 't Babbeltje Roermond, Robert Lee Burnside
- 26 Fenix Sittard, Hallo Venray
- 26 Doornroosje Nijmegen, Red Devils
- 26 Maximiliaan Geleen, The Fake R+B Band
- 26 D'r Londener Kerkrade, Faith Once More
- 27 Azijnfabriek Roermond, De Heideroosjes en Dandruff
- 27 Tom Tom Heythuysen, Groovetones
- 27 Overbroek Hoensbroek, The Thunderbirds
- 27 De Poat va Voelender Voerendaal, Alice D, Dubonnet on Ice
- 27 't Babbeltje Roermond, Something Red
- 28 Noorderligt Tilburg, Sepultura, Paradise Lost
- 28 Diogenes Nijmegen, Kachuk Whop
- 28 Tapas Sittard, Arthur Ebeling & Co.
- 28 Sterzaal Maastricht, The Serenes + Primo Piatto

DECEMBER
- 3 Exit in G Landgraaf, Static Barrier
- 4 Azijnfabriek Roermond, Dead Heads
- 4 Sjor Roggel, Burma Shave
- 5 MC Philips Eindhoven, Crowded House
- 5 Tom Tom Heythuysen, Brendan Croker and the Serious Offenders
- 5 Fenix Sittard, Kaz Lux & Friends
- 10 Exit in G Landgraaf, Adrinalin
- 10 Fenix Sittard, Soap Stone
- 11 Tom Tom Heythuysen, Terry Lee Hale, Sonya Hunter
- 11 De Nor Heerlen, Dubonnet on Ice
- 11 Unitas Brunssum, Channel Zero, Scäm Luiz, Wicked Wonderland, Aura
- 12 Azijnfabriek Roermond, Sharp Wood

puzzel van de dag

P&P E1052

34	45	49	1	8	69	22	24	30	48	61	47	60	55	67

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** vleermuis; **6** vuil; **12** kant; **14** pl. in Klein Azië; **15** godsdienst; **17** Adm. Troepen; **18** stomp; **20** noot; **21** uitroep; **22** doelpunt; **24** dier; **26** troep; **28** priem; **29** schel; **30** paling; **32** nap; **33** maanstand; **34** ploegsnede; **35** overal; **37** opleiding; **38** plant; **39** heester; **41** boodschap; **42** notitie; **43** keukengerei; **47** vrouwenhuis; **50** Naaml. Vennootschap; **52** vleesgerecht; **53** mondwater; **54** voegw.; **55** Europeaan; **57** vr. munt; **58** ogenblik; **59** berg; **60** gast; **62** plant; **64** rustig; **65** voorz.; **66** en dergelijke; **68** duin; **69** plus; **70** familielid; **71** bloedvat; **73** kijken; **75** nalatenschap; **76** beproefd.

VERTIKAAL: **1** bloem; **2** titel; **3** rondhout; **4** interest; **5** en dergelijke; **7** tot en met; **8** nakroost; **9** albinobunzing; **10** noot; **11** geluidsdrager; **13** herkauwer; **16** put; **18** verhindering; **19** vorst; **21** gewas; **23** spil; **24** Eur. hoofdstad; **25** Indn. touw; **27** operatiekamer; **29** slang; **31** kwab; **34** spiermassa; **36** houtworm; **38** woonboot; **30** bijb. man; **44** buidel; **45** voedsel; **46** huren; **47** gastenhuis; **48** de edelen; **49** register; **51** vijandschap; **54** rustoord; **56** noot; **59** drukeenheid; **61** toespraak; **63** doortochtgeld; **64** snavel; **67** boom; **69** ik; **71** klaar; **72** het Rom. rijk; **73** ondernemingsraad; **74** voorz.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 927
HORIZONTAAL: **1** wenk; **4** feest; **8** eend; **11** tiran; **13** arend; **15** Lt.; **17** pas; **18** als; **19** pi; **20** pad; **22** Nes; **24** opa; **25** ork; **26** bond; **28** eer; **30** node; **32** demi; **33** steen; **35** neef; **37** o.l.; **38** Spa; **40** els; **42** kl.; **43** ets; **44** adé; **45** ep; **47** ere; **49** esp; **51** St.; **52** noot; **54** rover; **57** iets; **59** kost; **61** man; **62** stro; **63** ver; **64** era; **66** aap; **68** gok; **70** O.R.; **71** mee; **72** ris; **74** fa; **75** baker; **77** genie; **79** raat; **80** troon; **81** piek.

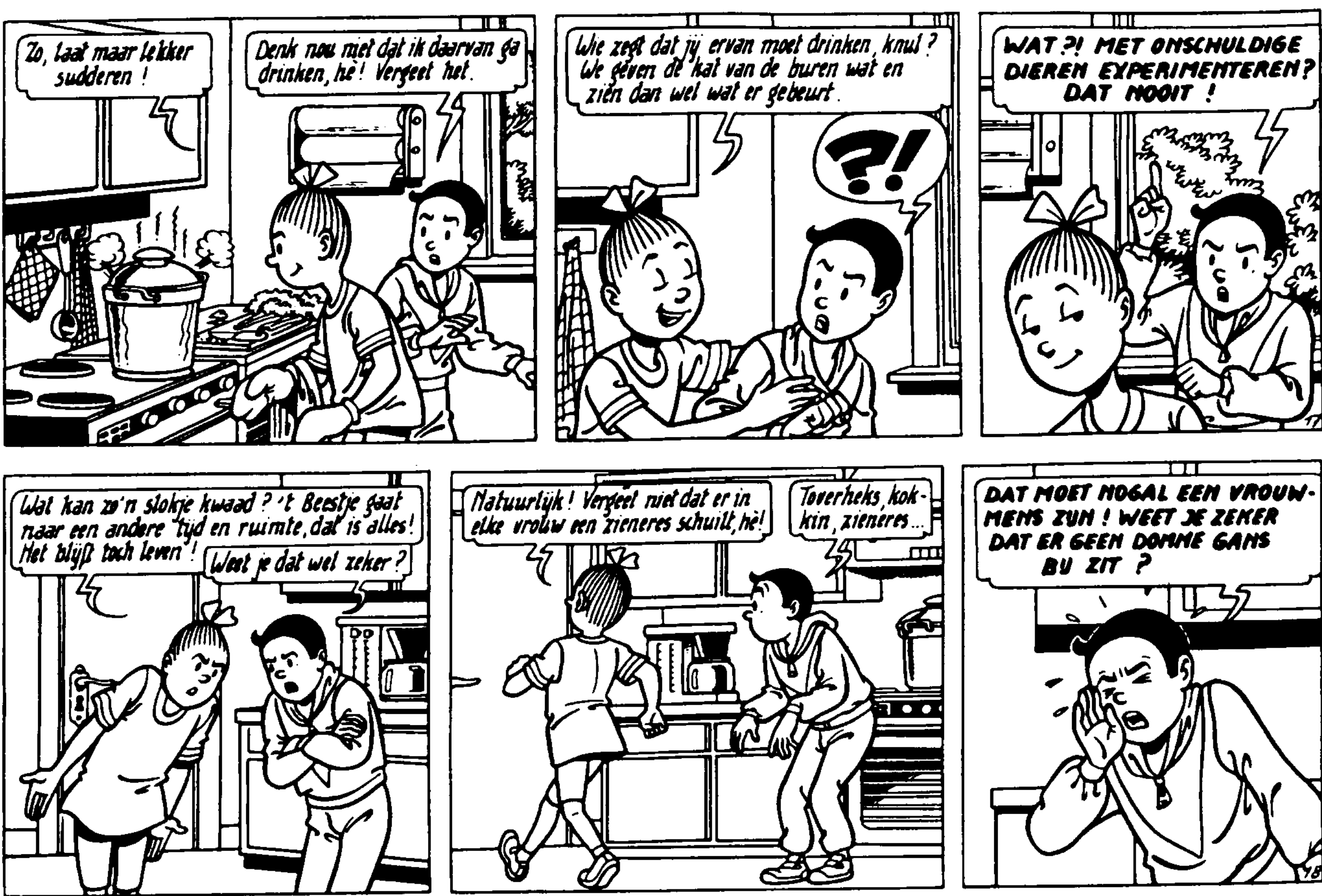
VERTIKAAL: **1** welp; **2** N.T.; **3** kip; **4** fase; **5** en; **6** sa; **7** trap; **8** Ens; **9** ed.; **10** duik; **12** rand; **14** elan; **16** tabel; **19** preek; **21** dom; **23** set; **24** ore; **25** ode; **27** nis; **29** een; **31** ons; **32** dopen; **33** sater; **34** neder; **36** flets; **39** per; **41** les; **46** poker; **47** ets; **48** Eva; **50** pit; **51** stoof; **53** oor; **55** oma; **56** Ena; **58** erg; **60** teek; **62** spin; **65** reet; **67** arèn; **69** kalk; **71** mat; **73** sip; **75** ba; **76** R.R.; **77** go; **78** ei.

Winwoord: PRENTBRIEFKAART

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,20
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,65
Bfr. 30
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de pottenproever

recept

Bruine bonen met ui en appel

DOOR HUUB MEIJER

Gedroogde bruine bonen moeten ongeveer 12 uur weken, zijn ze al wat ouder dan kan de 'weektijd' oplopen tot 24 uur. Voeg, om stuk koken te voorkomen, pas zout aan het kookvocht toe wanneer de bonen ongeveer half gaar zijn.
Benodigdheden voor 4 personen: 250-300 g gedroogde bruine bonen, 5 aardappelen, 4 uien, boter, 2 appels, peper en zout.
Week bruine bonen ruim tevoren in water. Kook ze in het weekwater gaar.
Schil de aardappelen en kook ze apart gaar. Pel de uien, snijd ze in ringen en fruit ze in boter zacht. Schil de appels en verwijder het klokhuis. Snijd appels daarna in dikke plakken en bak ze eveneens in een klontje gesmolten boter.
Giet de bruine bonen af en meng ze met de gekookte aardappelen en gefruite uiringen. Kruid met peper en zout en leg de gebakken plakken op de bonenschotel.
TIP: U kunt hierbij eventueel uitgebakken spek geven.

'Foto's van criminelen moeten in de krant'

LEIDEN – Foto's van criminelen moeten volgens het Leidse PvdA-raadslid A. de Vries gepubliceerd worden in de gemeentelijke stadskrant. De burgerij wordt zodoende gewaarschuwd tegen zakkenrollers, winkeldieven, rovers, verkrachters en andere geweldplegers. Voor de daders zou publikatie een extra straf zijn. „Van publiciteit kan ook een afschrikwekkende werking uitgaan," zei De Vries gisteren tijdens een commissievergadering.

Het raadslid stelt zich voor dat foto's van criminelen een plaats krijgen op een speciale pagina. Ook afbeeldingen van vernielingen en graffiti moeten daarop. De Vries wil het belang van privacy-bescherming van 'beroepscriminelen', voorzover dat wettelijk mogelijk is, ondergeschikt maken aan het 'terugdringen van overlast'.

Criminelen zijn geen slachtoffers van de maatschappij en hoeven niet beschermd te worden, stelt de Vries. „Van het idee dat criminelen slachtoffers zijn ben ik inmiddels wel af, kijk maar eens in wat voor auto's ze rijden. En als ik word beroofd door iemand die zegt dat-ie een slechte jeugd heeft gehad heb ik daar toch niets aan? Dat iemands sociale achtergrond bepalend is voor zijn criminele gedrag is trouwens maar ten dele waar."

Een woordvoerder van Justitie zegt dat het voorstel van De Vries om foto's van criminelen te publiceren indruist tegen de privacy-wetgeving. De ervaring leert dat het afdrukken van foto's die zijn gemaakt in de periode dat een persoon verdacht is, juridische problemen opleveren voor degene die publiceert. Foto's van de resultaten van vandalisme zijn niet in strijd met de wet.

Brinkman wil wao-uitkering koppelen aan arbeidsverleden

Vakbonden woedend over wao-plan CDA

Van onze redactie binnenland

UTRECHT – De vakbonden FNV en CNV zijn woedend over de plannen die CDA-fractievoorzitter Brinkman afgelopen maandag lanceerde om de wao aan te pakken. Ook in de Tweede Kamer werd met irritatie gereageerd. Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) is 'ongelukkig' te zijn met de uitspraken van de CDA-voorman

Brinkman wil af van de wao-voorstellen van de parlementaire enquêtecommissie sociale zekerheid (commissie-Buurmeijer). Hij ziet meer in het voorstel van de Sociaal-Economische Raad (SER) uit 1991 waarbij de hoogte van de uitkering afhankelijk is van het aantal jaren dat een arbeidsongeschikte heeft gewerkt, het zogenaamde opbouwsysteem in de wao.

Deze en volgende week worden de voorstellen van de commissie-Buurmeijer in de Tweede Kamer besproken. De commissie wil dat mensen die voor meer dan tweederde zijn afgekeurd nog zeventig procent van het laatstverdiende loon krijgen. Voor alle andere arbeidsongeschikten blijft de wao gesloten.

Brinkman wil voorstellen dat ook 'oude gevallen' onder het door hem bepleite opbouwsysteem vallen. Vorig jaar sneuvelde het kabinet Lubbers/Kok bijna op de herziening van de wao met name waar het ging om de positie van mensen die al een wao-uitkering volgens het oude systeem ontvingen. De PvdA slaagde er toen in om deze 'oude gevallen' buiten het nieuwe wao-regime te houden.

Woedend

De vakcentrale FNV vindt Brinkmans uitspraken onzorgvuldig omdat die komen op een moment dat de politiek al heeft besloten, en de maatregelen op 1 augustus al zijn ingevoerd. „En politieke zorgvuldigheid houdt in dat je eerst het effect van die maatregelen afwacht. Maar nu laat Brinkman op voorhand alweer proefballonnen op. De FNV is daar woest over," aldus een woordvoerder.

CNV-voorzitter Westerlaken vindt de nieuwste voorstellen van CDA-fractieleider 'hypocriet'. Hij verwijt Brinkman een vorm van kiezersbedrog. Volgens Westerlaken zijn de voorstellen in strijd met het verkiezingsprogram van het CDA, waarin wordt gepleit voor een overdracht van werknemersverzekeringen aan de sociale partners.

Brinkman probeert volgens Westerlaken de 'oude gevallen' langs slinkse wegen aan te pakken, zonder die keuze aan de kiezer voor te leggen.

Moslimgebed in de sneeuw

● Een moslimvrouw bidt bij het ondergesneeuwde graf van haar kind in Sarajevo. De afgelopen nacht viel er een dik pak sneeuw over de Bosnische stad. Waarnemers van de VN vrezen dat de komende winter aan vele duizenden' mensen het leven gaat kosten wanneer de humanitaire hulp niet snel wordt uitgebreid. Foto: EPA

Officierenvereniging verontrust over uitzending

Luchtmobiele brigade niet veilig in Bosnië

DEN HAAG – De belangenvereniging voor officieren NOV noemt de voorgenomen uitzending van een bataljon van de luchtmobiele brigade naar Bosnië in de huidige opzet 'onverteerbaar'. De NOV heeft grote zorgen over de veiligheid van de militairen. Bewapening en geoefendheid van het bataljon schieten volgens de vakbond tekort.

De luchtmobiele brigade is opgericht als een eenheid die zich met helikopters verplaatst en licht is bewapend. Voor de bescherming van konvooien en de Bosnische bevolking in de zogenoemde 'safe areas' wordt het bataljon dat begin volgend jaar naar het oorlogsgebied vertrekt, uitgerust met een aantal pantservoertuigen. Het bataljon heeft daarvoor een aanvullende opleiding gehad.

De NOV – die zegt 80 procent van alle officieren te vertegenwoordigen – vindt echter dat uitrusting en voorbereiding niet voldoende zijn voor het opereren als pantserinfanterie-eenheid. Het is volgens de belangenvereniging onmogelijk 'met de huiken dicht' te schieten, ook uit zelfverdediging. In de brief die het kabinet eind vorige week naar de Tweede Kamer stuurde over uitzending van het bataljon staat dat dit zonodig 'robuuster' kan optreden dan de transport- en verbindingseenheden die nu al in Joegoslavië zijn.

De NOV noemt de brief van het kabinet een typisch Nederlands compromisbesluit. Het kabinet wil aan de ene kant tegemoet komen aan de wens van de Kamer voor een grotere inzet in Bosnië, maar kiest voor de 'gemakkelijkste en goedkoopste' oplossing. Frankrijk, Groot-Brittannië en Canada hebben wel complete pantsereenheden in Bosnië ingezet.

Volgens minister Ter Beek wordt de geweldsinstructie niet veranderd als het luchtmobiele bataljon naar het voormalige Joegoslavië gaat. Zoals ook thans het geval is, bepalen de commandanten ter plaatse of er geweld moet worden gebruikt.

Kamer eensgezind over aanpak van omslachtige leerroutes

Doorstromen in onderwijs blijft in toekomst mogelijk

DEN HAAG – Minister Ritzen van Onderwijs moet oppassen dat hij niet al te rigoureus omslachtige leerroutes in het voortgezet onderwijs aan banden wil leggen. Die boodschap heeft hij gisteren meegekregen van PvdA, CDA, VVD en PvdA in de Tweede Kamer. Al deze partijen wezen tijdens de behandeling van de onderwijsbegroting op voorhand het plan van Ritzen af om de overstapmogelijkheden van mbo naar hbo te beperken. Volgens de Kamer moet deze stap voluit mogelijk blijven.

PvdA-woordvoerster Netelenbos: „Wij blijven trots op leerlingen die begonnen zijn in het voorbereidend beroepsonderwijs en die uiteindelijk zijn afgestudeerd in het hoger onderwijs. Een wereld waarin dat niet meer kan, is een koude wereld." Zij zei het ook beter te vinden dat kinderen er 'op los leren' dan dat zij in een justitieel werkkamp belanden. VVD-woordvoerder Franssen vindt dat Ritzen met zijn plannen 'een beetje als een olifant door de porseleinkast' stapt.

Volgens het CDA zijn omslachtige leerroutes nooit uit te bannen en mag dat ook niet gebeuren. Dit omdat leerlingen in het voortgezet onderwijs op een leeftijd zijn dat keuzes, ambities, prestaties en motivaties aan grote veranderingen onderhevig kunnen zijn.

In zijn begroting heeft Ritzen aangegeven dat hij zich zorgen maakt om de toenemende aantallen leerlingen, die niet doelmatig gebruik maken van onderwijsvoorzieningen. Door bijvoorbeeld omslachtige (en dus dure) studieroutes te volgen als havo-vwo-hbo (in plaats van rechstreeks havo-hbo) of havo-mbo-hbo.

Tegen de achtergrond van de steeds krapper wordende financiële ruimte, vindt Ritzen dat de komende jaren paal en perk gesteld moet worden aan het langer op school zitten dan daadwerkelijk nodig is. Dat zou honderden miljoenen guldens kunnen opleveren, die het onderwijs de komende jaren hard nodig heeft voor verbetering van kwaliteit, en ter financiering van toenemende leerlingenaantallen.

Suggesties van de minister om studenten te verplichten tot het halen van zeventig procent van de tentamens (de tempobeurs) gaan de Kamer te ver. De Kamer vindt dat de studiebeurs pas ingetrokken mag worden, wanneer minder dan de helft van de tentamens wordt gehaald. Voor het eerste studiejaar dient de reeds afgesproken grens van 25 procent van de tentamens te worden gehandhaafd.

● Minister Ritzen van Onderwijs wordt tijdens het debat over de onderwijsbegroting toegefluisterd door zijn staatssecretaris Cohen. Foto: ANP

Senaatsfractie CDA wil snel oplossing:

'Stroom asielzoekers drastisch beperken'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het kabinet moet op korte termijn maatregelen nemen om de stroom asielzoekers te beperken. Alleen vervolgden en bedreigden zouden tot Nederland toegelaten moeten worden. CDA-fractieleider in de Eerste Kamer, Kaland, heeft dit gisteren bij de algemene politieke beschouwingen gezegd.

„Hoe begrijpelijk de beweegredenen van de migranten ook mogen zijn, het is duidelijk dat wij niet in staat zijn bovenop degenen die op de titel gezinshereniging binnenkomen, allen die op onze deur kloppen, respectievelijk een beroep op asiel doen, hier op te vangen en in onze samenleving te integreren," aldus Kaland. Mensen die hier uit veilige, maar economisch minder gunstige gebieden naar toe komen moeten hier helemaal niet toegelaten worden, zo liet de CDA'er blijken. „Die moeten juist hun eigen land opbouwen," meende hij.

De CDA-fractieleider gaf aan dat het probleem niet wordt opgelost door een wijziging van de Vreemdelingenwet. In die wet staan snellere procedures. De wet kan wel helpen de problemen op te lossen. De Senaat moet daarom de wet zo snel mogelijk behandelen, aldus Kaland.

De Eerste Kamer lijkt in ernstig conflict te komen met minister Hirsch Ballin over een beroepsmogelijkheid voor afgewezen asielzoekers, zo bleek gisteren in de Senaat. Woordvoerders van PvdA, VVD, D66 en GroenLinks meenden dat buitenlanders in Nederland dezelfde rechtsgang moeten kunnen volgen als ingezetenen. Het CDA is het in principe eens met deze stellingname, maar wil de kwestie niet op de spits drijven. Hirsch Ballin wil een asielzoeker vanaf volgend jaar alleen nog de mogelijkheid geven om een bezwaarschrift in te dienen tegen een afwijzing. Nu kan een asielzoeker nog in hoger beroep bij de Raad van State. De bewindsman verwacht hiermee asielverzoeken sneller te kunnen afhandelen.

Adviesorganen van overheid moeten stoppen

DEN HAAG – Alle bestaande of nog op te richten adviesorganen van het kabinet en de departementen blijven hooguit tot 1 januari 1997 bestaan. Alleen de Raad van State blijft onaangetast. De positie van dit adviesorgaan ligt vast in de Grondwet. Minister Dales (Binnenlandse Zaken) schrijft dit in een brief aan de Kamer.

Met deze aanpak komt Dales tegemoet aan de wens van de Kamer die wilde snoeien in de wildgroei van allerlei adviesorganen. De departementen moeten onderling meer gaan samenwerken en daarbij ook gezamelijk gebruik gaan maken van nieuwe adviesinstanties. De positie van deze instanties zal wettelijk vastgelegd moeten worden.

Leninmuseum dicht

MOSKOU - Het Lenin-museum is gisteren op last van president Jeltsin gesloten. Het gebouw wordt de zetel van de gemeenteraad van Moskou. Ook het mausoleum waar Lenin ligt opgebaard wordt met sluiting bedreigd. De autoriteiten willen het gebalsemde lichaam ter aarde te bestellen.

Homo-verbod Amerikaans leger afgewezen

WASHINGTON – Een Amerikaans Hof van beroep heeft gisteren het door het Pentagon uitgevaardigde verbod op homoseksuelen in het Amerikaanse leger van de hand gewezen.

Het unaniem, met drie tegen nul stemmen aanvaarde besluit is een nieuwe tegenslag in de rechtszaal voor het Amerikaanse ministerie van Defensie, dat homo's meer dan 50 jaar weerde uit de krijgsmacht.

De zaak betrof Joseph Steffan, een voormalige marinecadet die in 1987 kort voor zijn afstuderen van de Amerikaanse Marine Academie vertrok nadat hij aan een andere student van zijn homoseksualiteit had verteld. Het Pentagon kreeg opdracht Steffan zijn diploma alsnog uit te reiken, hem weer in de militaire dienst op te nemen en hem tot officier te benoemen.

Scherpere norm voor rijden met grijs kenteken

DEN HAAG – De Tweede Kamer heeft gisteren met brede steun het wetsvoorstel aangenomen dat scherpere normen stelt aan bestelauto's die met een grijs kentekenbewijs kunnen ontsnappen aan de heffing van bpm (43 procent van de catalogusprijs) bij aankoop, en rijden tegen het lage tarief van de motorrijtuigenbelasting.

De Kamer nam verder de overgangsregeling aan, die sterk is gekleurd door voorstellen van de Kamerleden Van der Vaart (PvdA) en Reitsma (CDA). Als de auto is geregistreerd voor 1 januari 1993, krijgt de eigenaar tot 1 juli de tijd de geblindeerde zijruiten te vervangen en er weer aan achterbank in te (laten) plaatsen, zonder nare belastingaanslagen.

Als de eigenaar de auto niet doorverkoopt maar zelf 'op rijdt', krijgt hij geen naheffing voor de bpm, mits hij het normale tarief aan motorrijtuigenbelasting voldoet.

De naheffing voor de bpm blijft ook achterwege als de omgebouwde auto voor of uiterlijk op 1 juli wordt doorverkocht aan een nieuwe eigenaar. Op initiatief van de twee Kamerleden van PvdA en CDA bracht de Kamer verder een versoepeling aan voor invalide grijsrijders. Die worden niet getroffen door de regeling, mits zij aan invalidenparkeerkaart kunnen overleggen.

punt uit

● Meevaller

Er is geen sprake van een blijvende belastingmeevaller. Er komt dit jaar wel extra belastinggeld binnen maar dat is nodig om tegenvallende inkomsten bij het rijk op te vangen. Bovendien kan het financieringstekort iets verder omlaag. Minister Kok (Financiën) heeft dit zijn collegae in de zogenoemde Najaarsnota gemeld. Het stuk bevat een stand van zaken rond de nu bijna aflopende begroting 1993. Eerder dit jaar meldde Kok dat de belastinginkomsten 1,2 miljard gulden meevielen. Dat geld werd toen gebruikt om gaten in de begroting te dekken.

● Rusland

Rusland wil al zijn troepen uiterlijk 31 augustus 1994 uit Estland terugtrekken. Ook in de onderhandelingen met Letland is vooruitgang geboekt over terugtrekking, zo heeft de Russische delegatieleider Valeri Zvirin verklaard.

● Afghanistan

Bij nieuwe gevechten tussen rivaliserende Afghaanse guerrillagroepen ten oosten van de hoofdstad Kaboel zijn ongeveer 60 doden gevallen.

● Straffen

De officier van justitie in Alkmaar heeft gisteren zeven en vijf jaar geëist tegen twee mannen wegens vrijheidsberoving en het bedreigen van bewaarders. Het tweetal ontsnapte samen met een derde gedetineerde op 12 april dit jaar uit het Alkmaarse huis van bewaring Bergerhout.

● Doodstraf

In Algerije zijn gisteren 37 moslimextremisten ter dood veroordeeld, van wie 30 bij verstek. In totaal 110 beklaagden stonden terecht wegens 21 moorden.

● Overgave

Islamitische separatisten in Kashmir, die zich ruim een maand geleden verschanst hadden in de moskee van Hazratbal, hebben zich in de nacht van maandag op dinsdag overgegeven aan de politie. De 65 bezetters van het belangrijkste islamitische bedevaartsoord in Kashmir gaven zich zonder verzet over.

● Staking

Duizenden Italianen hebben gisteren in Rome voor de tweede achtereenvolgende dag gedemonstreerd en stakingsacties uitgevoerd, omdat zij vrezen werkloos te worden en hun ongenoegen wilden uiten over de corruptieschandalen die hun baan in gevaar brengen. Circa 50.000 bouwvakkers demonstreerden in Rome, terwijl staalarbeiders in de zuidelijke havenstad Taranto hun ongenoegen uitten.

● Stuurloos

De onder Griekse vlag varende mammoettanker 'Olympic Breeze' drijft stuurloos op de Noordzee. Alle motoren van de 337 meter lange Griek zijn op weg van Zweden naar Iran voor de Deense kust geheel uitgevallen. Er is voorlopig evenwel geen enkele gevaar te duchten van de stuurloze tanker. Dat zeggen woordvoerders van het Kustwachtcentrum in IJmuiden en de directie Noordzee van Rijkswaterstaat. Het Rotterdamse bergingsbedrijf Smit Internationale is met twee schepen op weg naar de tanker.

● Clinton

De populariteit van de Amerikaanse president Clinton is gedaald tot 49 procent, de laagste score voor een Amerikaanse president een jaar na zijn verkiezing. Dat blijkt uit een gisteren gepubliceerde opiniepeiling van de Washington Post en ABC.

● Lucia Popp

De operazangeres Lucia Popp is gisteren op 54-jarige leeftijd aan kanker overleden. Popp was afkomstig uit Slowakije, maar vierde haar triomfen in Oostenrijk. Zij was jarenlang verbonden aan de Weense Staatsopera.

● Hennep

De politie in het Westland heeft gisteren in Maasdijk een hennepkwekerij ontmanteld die was ingericht in een voormalig kerkgebouw. Er zijn 3200 planten in beslag genomen, evenals assimilatieverlichting, ventilatiesystemen en elektriciteitsvoorziening. Onder het mom van een natuursteenbedrijf werden in de voormalige kerk verschillende ruimtes gemaakt voor de kweekpraktijken.

Protest tegen tunnel onder Waddenzee

GRONINGEN – De Werkgroep Eemsmond van de Waddenvereniging is ernstig verontrust over plannen voor de aanleg van een tunnel onder het Waddengebied ten behoeve van een pijpleiding voor aardgas. Het gaat om plannen van de firma, Conoco, dochter van het Amerikaanse bedrijf Dupont, dat aardgas uit het Britse deel van het continentaal plat wil aanlanden aan de kust van Noord-Nederland.

Deze aanlanding vergt een investering van vier miljard gulden. Om het gas door het Waddengebied naar de Groningse kust te krijgen wil Conoco een tunnel onder het Waddengebied aanleggen. De plannen werden gisteren door de Groningse Commissaris der Koningin H. Vonhoff bekend gemaakt.

Volgens mevr. C. Alma van de Werkgroep Eemsmond is de aanleg van een tunnel onder het Wad in strijd met het milieubeleid van minister Alders zoals vastgelegd in de Planologische Kernbeslissing Waddenzee. Daarin staat dat er geen nieuwe vergunningen voor de aanleg van buisleidingen voor aanlanding van gas en olie door de Waddenzee worden verleend.

Totaal geheugenverlies vaak gevolg van stress

DEN HAAG – Al elf dagen ontfermt het Dijkzigtziekenhuis in Rotterdam zich over een man die niet weet wie hij is en waar hij vandaan komt. Het lijkt erop dat de man, die Duits spreekt, zijn geheugen slechts tijdelijk kwijt is en het wachten is dus op de dag dat het spontaan terugkomt.

Volgens prof. dr. J. Raaijmakers, als hoogleraar psychologie en functieleer verbonden aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, volgt plotseling geheugenverlies doorgaans op een ongeluk met ernstig hersenletsel of op grote psychische spanningen. Omdat er geen aanwijzingen zijn dat de man een ongeluk heeft gehad, neemt Raaijmakers aan dat er psychische oorzaken voor zijn geheugenverlies. „Er zijn natuurlijk ook andere redenen denkbaar, zoals dementie, een virusinfectie of overmatig alcoholgebruik, maar dan voltrekt het proces zich geleidelijk. De kans dat je dan zomaar ergens terecht komt zonder te weten wie je bent en waar je vandaan komt, is dan niet zo groot."
Raaijmakers benadrukt de omstandigheden van de man niet te kennen, maar wijst erop dat geheugenverlies soms een oplossing biedt voor problemen die mensen niet meer aan kunnen. Deskundigen spreken dan van 'fugue', een 'droomtoestand' waarbij de patiënt zich van veel zaken niet meer bewust is. De hoogleraar verwijst naar mensen die in hun jeugd het slachtoffer zijn geworden van mishandeling of misbruik en vervolgens een meervoudige persoonlijkheid ontwikkelen. „Daarmee gebeurt hetzelfde, ze verdringen vervelende ervaringen."

Een totaal verlies van het geheugen, zoals bij de Duitssprekende man, komt niet zo vaak maar toch met enige regelmaat voor. De ervaring leert dat deze vorm van geheugenverlies na verloop van tijd weer over gaat. De hoogleraar wordt in zijn vermoedens gesterkt door het idee dat de man in staat is redelijk te praten.

Door middel van medisch onderzoek, het maken van een hersenscan, kan worden vastgesteld of het geheugenverlies het gevolg is van een hersenbeschadiging. Als dat het geval is komt het vermogen om zich dingen te herinneren niet meer terug.

Voorstel PvdA: duizenden extra agenten aanstellen

Senaat wenst hardere aanpak criminaliteit

DEN HAAG – Het kabinet moet veel meer doen tegen de onveiligheid op straat en de toenemende criminaliteit. Daarvoor zullen veel meer agenten moeten komen. Deze wens heeft een meerderheid van de Eerste Kamer bestaande uit PvdA, VVD en D66 gisteren op tafel gelegd bij de algemene politieke beschouwingen. Vanuit het CDA werd kritiek geuit op politie en justitie.

PvdA-fractieleider Schinck stelde voor duizenden agenten extra aan te stellen. Volgens hem vindt de burger de veiligheid belangrijker dan een lastenverlichting. Zijn collega's Luteijn (VVD) en Vis (D66) maakten soortgelijke opmerkingen. CDA-fractieleider Kaland hekelde het feit dat er sinds minder misdrijven door de politie worden opgelost en het openbaar ministerie fout op fout stapelt. Hij verweet dat echter niet minister Hirsch Ballin (Justitie). Die kan er niets aan doen. Volgens Kaland leidt de bureaucratie ertoe dat ambtenaren hun eigen beleid gaan voeren.

Kaland betoogde dat het sociale zekerheidsstelsel op den duur niet te handhaven is, zeker niet als het aantal gebruikers ervan toeneemt. Hij plaatste vraagtekens bij de hoogte van de uitkeringen, de voorwaarden om die te krijgen en de duur ervan. De CDA'er bepleitte een substantiële verlaging van uitkeringen met ruimere mogelijkheden om bij te verdienen. Ook stelde hij voor dure arbeid goedkoper te maken door uitgespaarde uitkeringsgelden te gebruiken. De uitkeringstrekker kan immers weer aan het werk.

Schinck sprak alleen over een integratie van scholing, arbeid en uitkering als mogelijkheid meer mensen aan de slag te krijgen. Luteijn bepleitte invoering van het mini-stelsel in de sociale zekerheid: alle uitkeringen naar 60 procent van het minimumloon.
De VVD'er vroeg ook om grotere verschillen in beloning. De belastingen kunnen omlaag door 20 miljard gulden te bezuinigen op subsidies en inkomenstoeslagen. Vis zei dat de toekomst van de sociale zekerheid bij de kabinetsformatie 1994 aan de orde moet komen.

CDA en VVD (een meerderheid in de Senaat) willen de huidige positie van de Eerste Kamer ook in de toekomst handhaven, zo maakten Kaland en Luteijn duidelijk. Volgens Kaland wordt de positie van de Tweede Kamer steeds meer uitgehold door de macht van de ambtenaren, gedetailleerde regeerakkoorden en politieke leiders van partijen die in een kabinet gaan zitten.

Wiegel voorzitter Kloz

● *De commissaris van de koningin in Friesland Hans Wiegel (rechts) legt zijn ambt van commissaris der koningin in Friesland op 1 februari neer. Hij wordt voorzitter van het Kontaktorgaan Landelijke Organisatie van Ziektekostenverzekeraars (Kloz). Wiegel is bovendien nog in onderhandeling met het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), waar de functie van voorzitter vacant is. Het Kloz, het overlegorgaan van particuliere ziektekostenverzekeraars en de Vereniging van Nederlandse Zorgverzekeraars (VNZ) fuseren per 1 januari 1995. Als Kloz-voorzitter wordt Wiegel dan automatisch de eerste man van de nieuwe organisatie. De functie bij het Kloz is een baan van drie dagen per week. Wiegel houdt zo ruimschoots tijd over voor het ABP, waar hij maandelijks slechts enkele dagen aan hoeft te wijden.* Foto: ANP.

Japan krijgt nieuwe kieswet

TOKIO – De Japanse premier Hosokawa heeft gisteren de eerste horde op weg naar politieke hervormingen genomen. Gisteravond ging een speciale kamercommissie akkoord met het door de coalitieregering ingediende ontwerp voor een nieuwe Kieswet.

Deze voorziet in een kiesstelsel waarin een deel van de parlementsleden direct en een deel via evenredige vertegenwoordiging worden gekozen. Financiële steun aan politici wordt drastisch aan banden gelegd. Bovendien mogen politici die de Kieswet overtreden, zich minstens vijf jaar lang niet verkiesbaar stellen. De wet moet corruptie en geld verslindende campagnes voorkomen.

SPD lijkt eindeli[jk] de rijen te sluite[n]

● *SPD-leider Rudolf Scharping spreekt het congres va[n] partij toe.* Fo

Van onze correspondent

WIESBADEN – De tijd is rijp voor een politieke verandering in Duitsland, maar de SPD was dat nog niet. In ieder geval niet tot het begin van het partijcongres in Wiesbaden. De grote vraag was dan ook of de 45-jarige SPD-voorzitter en kanselierskandidaat Rudolf Scharping er gisteren in zou slagen de rijen te sluiten of dat de sociaal-democraten weer terug zouden vallen op hun lievelingshobby: kibbelen.

Bijna anderhalf uur later was het antwoord duidelijk: deze man redt het. Scharping groeide boven zichzelf uit. Natuurlijk bezit hij niet het charisma van wijlen Willy Brandt en heeft hij ook ook niet de autoritaire uitstraling van een man als oud-kanselier Helmut Schmidt, maar de absolute wil om te regeren heeft hij wel. En dat stak hij niet onder stoelen of banken voor de bijna 500 gedelegeerden. Zacht, maar hardnekkig had hij de afgelopen maanden geprobeerd de aangeslagen sociaal-democraten het geloof in eigen kracht terug te geven. Een echt programma had hij niet, wel de strategie van een ballonvaarder: ballast overboord gooien en hoger stijgen.

Machtsovername

Gisteren sprak hij echter duidelijke taal: „Dit is niet zo maar een partijcongres. Hier wordt de koers uitgezet voor een sociaal-democratische machtsovername over elf maanden." Zelfbewust voegde hij daaraan toe: „Doorslaggevend is niet of we beter zijn dan de CDU, dat is al bewezen. Nee, beslissend is of we goed genoeg zijn om de uitdagingen die voor ons liggen aan te kunnen. Wij willen weer een sociale democratie."
Van een grote coalitie met de christen-democraten wil Scharping niets weten. Hij stelde Kohl er verantwoordelijk voor dat de euforische stemming na de val van de Muur is omgeslagen in 'angst, schaamte, teleurstelling en sociale kou'. Aanvallen op de regering namen een belangrijke plaats in in zijn toespraak.

Scharping weet dat er po[...] voor zijn partij veel meer te [...] bij de CDU dan bij de G[...] Grote groepen kiezers die [...] overstapten van de SPD [...] CDU-CSU maar nu werkloos [...] dat dreigen te worden, zijn te[...] steld in Kohl. Anderen voel[...] niet meer bij de christen-de[...] ten thuis nu deze partij ste[...] der naar rechts schuift. Sch[...] „Wij kunnen, willen en [...] Duitsland een nieuw, beter p[...] tief bieden." Het congres had [...] ovatie van anderhalve minu[...] over.

Maar voordat Scharping we[...] loond, had hij heel duidel[...] maakt wat hij wil en vooral [...] niet wil, namelijk egotrippe[...] vooraanstaande sociaal-dem[...] met een profileringsneurose [...] integratie is alleen mogelijk [...] mand zichzelf te serieus ne[...] de eigen mening als zalig[...] beschouwt." Met andere wo[...] alleen het collectief telt.

Werkloosheid

Centraal staan voor de s[...] democraat de sociale gerech[...] en de aanpak van de massale [...] loosheid. „Economische gr[...] leen is niet meer voldoende [...] wegvallen van banen op te v[...] We hebben een intelligente [...] deling van het werk nodig. [...] chines kunnen langer draaien [...] de mensen moeten korter we[...]

Volledige looncompensati[...] werktijdverkorting zit er echt [...] in, waarschuwde Scharping [...] weet zich daarbij gesteund d[...] vakbeweging en de industrie.

Het is opvallend hoe positi[...] door de werkgevers is gere[...] op de economische plannen [...] SPD. Voor het eerst sinds vele [...] heeft de SPD een werkelijk [...] cept. Kohl kreeg dan ook [...] Scharping te horen dat hij m[...] ouderde werkgelegenheidsre[...] de kloof tussen Oost en West [...] maar verdiept en voor zijn [...] beleid overal zondebokken zo[...]

Jan Maarten Vos maand gevangene van PKK

Ineens stond er een vrachtwagen dwars op de weg. „Er stonden drie of vijf gewapende mannen rond de vrachtwagen. Ik kon aan hun kleding zien dat het geen militairen waren. Iedereen moest de bus uit en zijn paspoort inleveren. In eerste instantie bleef ik zitten. Maar toen kwam er een guerilla de bus in. Die straalde helemaal toen hij me zag; zijn ogen fonkelden. Toen begreep ik al dat het niet goed zou gaan." Jan Maarten Mos, Nederlander, was een maand lang de gevangene van de Koerdische PKK.

'Ik wist niet dat het daar ook al oorlog was'

Van onze correspondent

ANKARA – Het is drie uur 's nachts als een lange, donkerblonde jongen de marmeren lobby van een 5-sterrenhotel in Ankara binnenstapt. Jan Maarten Mos, zijn vader en de in Nederland werkende Turkse journalist Ahmed Azdural hebben een dertien uur durende busreis achter de rug, die hen vanuit een andere wereld naar de Turkse hoofdstad voerde. Mos is nog met zijn hoofd bij de PKK-strijders in de bergen, die hem een maand lang vast hielden. Vader Mos denkt terug aan de spannende dagen die hij en zijn vrouw in Nederland doorbrachten bij de telefoon, en Azdural herinnert zich alle moeite die hij gedaan heeft om te bemiddelen.

Jan Maarten Mos ziet eruit als een oerhollandse jongen. Alleen zijn kleding, een marineblauw jasje, rood-blauw gestreepte trui en donkerbruine broek van die typische, ietwat grof geweven stof, die je in Turkije zo vaak ziet, klopt niet. Later vertelt hij dat de PKK die voor hem heeft gekocht, tot plastic schoenen aan toe. Zijn eigen schoenen had hij kapotgelopen en zijn kleren waren te dun voor de besneeuwde bergen.

Waarom, in hemelsnaam, in je eentje naar Koerdistan terwijl je weet dat de PKK en het Turkse leger daar een nietsontziende oorlog met elkaar uitvechten? „Ik wilde na mijn afstuderen en mijn vervangende dienst een reis maken. Eerst naar Pakistan, vervolgens naar Turkije. Ik was er al twee keer geweest. Maar ik had me niet geraliseerd dat de oorlog tussen het leger en de PKK zich inmiddels ook al had uitgestrekt tot het relatief noordelijke deel waar ik was."

Na zijn arrestatie in de bus werd Jan Maarten Mos door zijn ontvoerders gedwongen tot een lange mars. Twintig uur was het lopen naar een eerste kamp. Maar al heel snel kwamen er helikopters overvliegen. „We begonnen te rennen. Met twee Koerden verborg ik me in de bosjes." Later, toen hij na zijn vrijlating verhoord werd door de politie, vertelde een van de piloten hem dat hij op 30 meter afstand van Turkse militairen gelopen had en dat de helikopters hem gezien hadden. „Ze hadden de hele groep onder vuur kunnen nemen, maar om mij te sparen hebben ze dat niet gedaan."

Gedurende een maand werd er voortdurend van kamp gewisseld. Kamp is misschien een groot woord. Er werden kuilen in de grond gegraven, waarover takken gegooid werden en dat was zijn bed. Een luxe was een jas op de grond en een extra deken bij het kampvuur. Soms vonden ze een afgelegen huis waarin overnacht werd, als het erg regende.

„Ik heb heel veel geslapen en ik had gelukkig in Pakistan nog wat boeken gekocht. Drie van de vier heb ik uitgelezen, waaronder een van duizend pagina's."

Ter bevordering van zijn vrijlating werd hij ook 'verzocht' een verhaal te schrijven over het leven van een guerilla. Hoe meer hij schreef, hoe beter. „Ik heb begrepen dat dat verhaal ook naar Öcalan (de leider van de PKK - red.) gaat, en later gepubliceerd zal worden in diverse bladen. Ze hebben ook mijn fotorolletje afgenomen, dus er komen ook foto's bij."

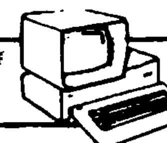
Verder heeft hij veel gepraat met zijn ontvoerders. Geen diepgaande gesprekken, dat was niet mogelijk door taalproblemen. Het bleef meestal bij kreten als „Marx, Engels, Lenin, Stalin, good." En natuurlijk 'APO', zoals PKK-leider Abdullah Öcalan genoemd wordt. Maar van Marxisme heeft Jan Mos geen kaas gegeten, zegt hij.

Het verblijf in de bergen onder moeilijke omstandigheden heeft ontegenzeggelijk een band geschapen tussen de jonge Nederlander en de PKK-ers die bij hem waren. Hij vertelt hoe ze afscheid namen, bijna in tranen, en hij gelooft zonder meer alles wat ze hem verteld hebben.

Mos zegt bewondering te hebben voor de PKK-ers en hun 'grenzeloze' overtuiging van de eigen zaak. „Zij zeggen niet bang te zijn om te sterven, maar ze zeggen dat de Turkse soldaten, die daar hun dienstplicht vervullen, bibberen van angst."

Zijn vrijlating is tot stand gekomen via bemiddeling van het in Nederland gevestigde Koerdistan Informatiecentrum. Dit centrum heeft geregelde contacten met de PKK. Nadat duidelijk werd dat de Nederlandse staat geen rechtstreeks contact met de PKK zou zoeken, heeft het centrum de familie laten weten dat als er geen officiële Nederlandse delegatie naar Koerdistan zou gaan, een begeleiding van een journalist ook voldoende was. Dat werd uiteindelijk de bij de NOS werkzame Ahmed Azdural.

Mos vindt het 'bijzonder teleurstellend' dat de Nederlandse staat geen rechtstreeks contact zocht met de PKK. Maar eigenlijk had hij niet anders verwacht. „Op dat moment gaat politiek kennelijk voor mijn recht op vrijheid."

DEN HAAG – Terwijl de Franse regering het spook van de werkloosheid te lijf wil gaan met een wet die de vierdaagse werkweek mogelijk moet maken, zit in ons land niemand te wachten op dwingende regelgeving uit Den Haag.

Nederland is immers al Europees kampioen deeltijd-werken (één op de twee werkenden doet het) en heeft daarenboven op elke straathoek een uitzendbureau, ook tamelijk ongebruikelijk in Europa. Korter werken om meer mensen aan het werk te krijgen graag, maar niet collectief opgelegd.

Nederland hoeft geen vierdaagse werkweek

Dat is ook helemaal niet nodig, volgens de FNV. De vakcentrale denkt dat, als werknemers het recht krijgen om in deeltijd te werken, de gemiddelde werkweek op den duur vanzelf naar de 32 uur zakt, zes uur minder dan het gemiddelde nu. Driekwart van de Nederlanders wil immers graag korter werken.

Als dat arbeidsrechtelijk ook mogelijk gemaakt wordt, dan groeit het aantal deeltijdwerkers zodanig dat er zomaar 100.000 nieuwe banen bij kunnen komen, heeft de vakcentrale berekend. Daarom is de FNV een campagne begonnen om deeltijd-werken te stimuleren, met teksten als 'pappie is een beetje moe' en 'oh, zit je al in groep vijf'.

Maar in de praktijk zijn er veel haken en ogen, geeft de vakcentrale toe. Zijn er wel genoeg plaatsen voor kinderopvang? Geeft de werkgever toestemming, of acht hij het bij uw functie jammer genoeg uitgesloten? Het werkgeversverbond VNO staat welwillend tegenover korter werken, als er maar niets afgedwongen wordt. Gedifferentieerd en flexibel, luiden daar de toverwoorden. „Dat de een meer dan 40 uur en een ander maar 20 uur werkt, bijvoorbeeld," legt een VNO-woordvoerster uit.

British Midland kiest voor Fokker 70

Order voor Fokker van half miljard

HAARLEM – De Britse luchtvaartmaatschappij British Midland gaat met vijf Fokker 70's en vier Fokker 100's vliegen. Met de order is een bedrag gemoeid van een half miljard gulden. British Midland (BM) huurt de toestellen van een financier die de transactie voor zijn rekening neemt. Wie de financier is, wil Fokker niet zeggen.

De zeer succesvolle Britse regionale luchtvaartmaatschappij neemt bovendien nog een optie op drie vliegtuigen. British Midland is de eerste Europse luchtvaartmaatschappij die met de Fokker 70, een ingekorte versie van de Fokker 100, gaat vliegen. De maatschappij is bovendien de eerste die met een combinatie van Fokker 70's en 100's opereert. De vliegtuigen worden in 1994 en 1995 afgeleverd.

Afgelopen zomer bestelden de Indonesische luchtvaartmaatschappijen Pelita en Sempati als eersten de Fokker 70. Het enige prototype van de jongste telg uit de Fokkerfamilie doorloopt momenteel een uitgebreid testprogramma.

Fokker is zeer in zijn nopjes met de order. Alle negen vliegtuigen worden rechtstreeks vanaf de produktielijn geleverd. Fokker leverde tot voorkort nog uit de opslag op Woensdracht. De voorraad 'witte staarten' (Fokker 100's) is sinds de orders van Air UK, Transwede en Midway eerder dit jaar tot vier geslonken. Fokker zit alleen nog met een groeiend aantal Fokker 50's in de maag. Binnenkort zal de vliegtuigbouwer het produktietempo van dit vliegtuig verlagen, hetgeen vermoedelijk opnieuw banen gaat kosten.

De bestelling van British Midland dient ter vervanging van haar oude DC-9's. Volgens Bernard Dijkhuizen, de kersverse directeur Marketing & Verkoop, betekent de order een enorme opsteker voor Fokker. Het verkoopteam van Fokker moest het opnemen tegen de Amerikaanse vliegtuigbouwers Boeing en McDonnell Douglas.

British Midland, de op één na grootste Britse lijndienstmaatschappij, heeft voor de toekomst grote uitbreidingsplannen. Fokker hoopt hiervan een graantje mee te pikken. Fokker ziet dankzij het besluit van BM nu ook grote kansen in Scandinavië.

De Britse maatschappij is namelijk voor veertig procent in handen van het Scandinavische SAS, de beoogde fusiepartner van de KLM. SAS heeft besloten al haar Boeing 737-500's bij BM onder te brengen. Dat opent volgens Fokker weer perspectieven voor de verkoop van een combinatie Fokker 70 's en Fokker 100 's aan SAS. Zoals bekend is ook de KLM in de markt voor de Fokker 70. Een besluit hierover valt pas na een afronding van de fusiebesprekingen met SAS, Swissair en Austrian te verwachten.

Dankzij de order van BM bedraagt het aantal vaste bestellingen voor de Fokker 70/100 Jetline nu 282. Daarvan zijn er twintig Fokker 70's.

DSM IJmuiden houdt vast aan snel ontslag

IJMUIDEN – De directie van DSM Meststoffen IJmuiden blijft vasthouden aan het ontslag van 225 van de 363 personeelsleden per 1 januari volgend jaar. Voor alle werknemers boven de 55 jaar wordt in december gestart met de ontslagprocedure. De andere personeelsleden krijgen voor het einde van dit jaar te horen of zij boventallig zijn.

De directie schrijft dit in het concept-sociaal plan dat voor de werknemers is opgesteld. De directie wil de vestiging in IJmuiden drastisch reorganiseren. De ammoniakfabriek wordt definitief buiten gebruik gesteld en de totale werkzaamheden worden met veertig procent teruggedrongen.

Het voorstel gaat regelrecht in tegen de wens van de vakbonden om de reorganisatie op de lange baan te schuiven.

Postzegels de doos in

● *Een medewerker van de verpakkingsfirma Albrecht in Montfoort vult een doos met enveloppen waarin kinderpostzegels zitten. Vijf- tot zeshonderd rolcontainers werden gisteren aan de PTT aangeboden. De zegels werden gisteren bezorgd bij meer dan 6350 basisscholen. Vandaag start de jaarlijkse uitgifte van de zegels door de schoolkinderen.*

Foto: ANP

Schuldeisers Daf Bus onder druk gezet

SON/EINDHOVEN - De metaal- en kunststofbewerker VDL Groep en transportonderneming De Rooy, hebben de schuldeisers van de failliet verklaarde Daf Bus onder druk gezet. Volgens directeur Jan de Rooy hadden de banken tot gistermiddag vijf uur de tijd om een positief antwoord te geven, 'anders zou het feest over zijn'.

VDL, De Rooy en Daf Trucks willen de chassisfabrikant uit Eindhoven overnemen. Maandag ketste de eerste reddingspoging af. Volgens de oorspronkelijke plannen krijgt VDL van directeur Wim van der Leegte 51 procent van het aandelenkapitaal in handen. De Rooy wordt de op één na grootste aandeelhouder, gevolgd door Daf Trucks.

VDL uit Hapert heeft eerder al een minderheidsbelang genomen in Bova, evenals Daf Bus eens onderdeel van het failliet verklaarde busconcern United Bus.

Shell zoekt werk voor 350 mensen

ROTTERDAM – Bij de reductie van het personeelsbestand van 4520 werknemers begin dit jaar naar 3150, eind 1997, moeten 350 werknemers van Shell-Pernis in de praktijk uitkijken naar ander werk. Dit heeft algemeen-directeur ir. drs. J. van der Veer van Shell-Pernis becijferd.

Shell heeft gistermorgen de inhoud van het eerder aangekondigde reorganisatieplan aan het personeel gepresenteerd.

Voor de 350 betrokken werknemers wil het olieconcern een zogenaamd mobiliteitscentrum in het leven roepen. Dit centrum zal ook op zoek gaan naar banen voor overtollige werknemers. Als tweede mogelijkheid wil Shell een stichting in het leven roepen die overtollige werknemers in dienst neemt. De werknemer krijgt ook in de stichting gedurende een jaar het salaris doorbetaald, maar kan daarnaast deelnemen aan een omscholingscursus of een proefstage bij een ander bedrijf lopen.

De vakbonden en ondernemingsraad moeten nog met het sociaal pakket akkoord gaan. De directie heeft aangegeven het overleg voor februari te willen afronden. Om de onderhandelingen 'zonder geheimzinnigheden' te voeren, heeft de directie erin toegestemd dat vakbonden en ondernemingsraad, afhankelijk van de onderhandelingssituatie, als toehoorder bij de gesprekken aanwezig kunnen zijn.

Volgens Van der Veer doet Shell alles om collectief ontslag te voorkomen. „Sinds begin dit jaar is het personeelsbestand langs de weg van natuurlijk verloop met 650 medewerkers gedaald. Voor nog eens 350 te schrappen banen biedt natuurlijk verloop de oplossing. Zodat er in de praktijk werk voor 350 man gevonden moet worden." Tien jaar geleden werkten er bij Shell-Pernis nog 6000 mensen.

Franse regering privatiseert chemiereus

PARIJS – De Franse regering brengt de chemiegigant Rhone-Poulenc naar de beurs. Na de succesvolle privatisering van de bank BNP, die de staat ruim negen miljard gulden opleverde, is nu dit staatbedrijf aan de beurt. Rhone-Poulenc zal naar verwaching vier miljard gulden voor de Franse staat opbrengen.

Volgens de Franse regering is zowel de belangstelling van institutionele beleggers als die van particulieren overweldigend. De inschrijving is vele malen overtekend.

Nestlé schrapt honderd banen in Friesland

UTRECHT - Het aantal arbeidsplaatsen bij Scharsterberg, een vestiging van Nestlé Nederland in Friesland, zal dalen van 170 tot 66.

Het verlies van banen ontstaat omdat de produktie wordt beperkt. Volgens Nestlé is in Scharsterbrug overcapaciteit ontstaan door vermindering van de vraag naar de produkten waarin deze vestiging is gespecialiseerd. De fabricage van volle melkpoeders en weihoudende produkten zal daarom worden verplaatst naar de gespecialiseerde fabrieken in Gorinchem en Nunspeet.

De produktie en het afvullen van kinder-, baby- en dieetvoeding worden in Scharsterbrug gehandhaafd.

Aan werknemers die hun baan kwijt raken, zal zoveel mogelijk werk worden aangeboden in een van de andere vestigingen van Nestlé in Nederland, zo heeft het concern gisteren meegedeeld.

De Industrie- en Voedingsbond CNV vindt dat de plannen voorlopig niet mogen doorgaan omdat er nog geen alternatieven zijn bestudeerd. De bonden vergaderen vandaag met hun leden bij Nestlé.

munt uit

● Rabobank

De Rabobank leent f 500 miljoen op de Nederlandse kapitaalmarkt tegen een rente van 5,875 procent. De lening heeft een looptijd van acht jaar en wordt ineens afgelost op 17 januari 2002.

● Tulip

Tulip gaat computers leveren aan de Nederlandse winkelketen Escom The Champs. Het computerconcern heeft daartoe besloten omdat het aandeel van winkels in de totale pc-afzet aanzienlijk groeit. Het bedrijf verwacht dat de afzet van computers zal stijgen.

● Winstherstel

Free Record Shop heeft een gedeeltelijk winstherstel ondergaan. Dat gebeurde doordat de omzet zich gunstig ontwikkelde, de kosten daalden en de bijzondere lasten lager uitvielen.

● Lening

Volkswagen leent 250 miljoen dollar in de VS. Het is voor het eerst dat een Duits industrieconcern geld leent op de Amerikaanse markt. VW wil zijn geldbronnen gaan spreiden.

● Metrosysteem

China bestelt bij een Duits consortium onder leiding van Siemens voor 414 miljoen dollar een metrosysteem voor de stad Guangzhou. Duitsland leent de helft van dat bedrag tegen gunstige voorwaarden. De handtekeningen zijn gezet tijdens het bezoek dat bondskanselier Kohl op het ogenblik aan China brengt.

● Amev

Amev Nederland wil de Nederlandse vestiging van Eagle Star Insurance Group over nemen. Bij het in Hoofddorp gevestigde Eagle Star Leven werken 73 mensen. De overname door Amev zal geen gevolgen hebben voor de werkgelegenheid.

● Lijndiensten

Luchtvaartmaatschappij Martinair Holland gaat een aantal charterdiensten naar de VS in de naaste toekomst uitvoeren als lijndienst. Dat heeft een woordvoerder van het bedrijf dinsdag bevestigd. De charterdiensten worden nu ook al op regelmatige basis uitgevoerd, maar officieel bestempelen de autoriteiten de lijn nog steeds als onregelmatig. In de praktijk zal er niet veel veranderen. Wel wordt het nu mogelijk afzonderlijke zitplaatsen te verkopen.

beurs

Nafta

AMSTERDAM – De aandelenkoersen op de Amsterdamse effectenbeurs zijn gisteren gemiddeld iets lager gesloten. De onzekerheid over de Nafta, het Noordamerikaanse vrijhandelsverdrag, speelde de markt parten. De EOE-index leverde 0,67 punt in op 382,68.

Ondanks die onzekerheid was de omzet in Amsterdam redelijk. Er werd voor f 4,2 miljard in effecten gehandeld, waarvan voor f 1,1 miljard in aandelen. De aanhoudende rentedaling - het tarief op speciale beleningen werd door DNB met 0,1 procentpunt verlaagd tot 6 procent - gaf beleggers moed.

Koninklijke Olie was duidelijk uit de gratie. Het fonds daalde f 3 op f 197,70 bij een behoorlijke omzet van f 205 miljoen. Procentueel gezien de sterkste daler was echter KLM, dat een daalder toegaf op f 40,30, een verlies van 3,5 procent. Akzo en Philips raakten enkele dubbeltjes kwijt. Positieve dissonant bij de internationals was Unilever. De zeep- en levensmiddelenproducent steeg negen dubbeltjes naar f 213.

Andere markante dalers onder de hoofdfondsen waren VNU, met een verlies van f 4 op f 154, en Ahold. Ahold, 'vers' genoteerd op Wall Street, steeg maandag vier dubbeltjes naar f 46,80, maar moest dinsdag f 1 terug naar f 45,80.

De financiële waarden lagen duidelijk beter in de markt. Gesteund door speculaties over een verdere rentedaling dikte ING tachtig cent aan op f 82,60. ABN Amro verbeterde zich twee kwartjes op f 70,40 en voor CLBN was f 1,30 winst weggelegd op f 35,80. Aegon, 's ochtends nog een van de grootste stijgers, liet bij het slot veertig cent liggen op f 95,20 in reactie op de maandag aangekondigde overneming van het collectieve pensioenbedrijf van Mutual Life Insurance.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	69,90	70,40
ABN Amro A.in F.	89,00	88,90
ABN Amro L.Gr.F.	178,00	178,00
ABN Amro Obl.Gr.f.	206,90	207,10
Aegon	95,80	95,20
Ahold	46,80	45,80
Akzo	178,30	177,80
Alrenta	263,60	263,60
Amev cert.	82,10	81,10
Bols Wes. c.	40,90	41,90
CSM cert.	68,30	67,50
Dordtsche Petr.	184,20	181,20
DSM	102,60	103,40
Elsevier	151,40	151,40
Fokker cert.	21,70	22,30
Gist-Broc. cert.	50,60	50,80
Heineken	198,10	198,50
Heineken Hold.	174,30	175,50
Hoogovens nrc	48,40	47,90
Hunter Douglas	73,50	72,20
Int.Ned.Gr. c.	81,80	82,60
KLM	41,80	40,30
Kon. KNP BT	41,90	42,70
Kon. Olie	196,70	193,70
Nedlloyd	49,40	49,90
Océ-v.d.Gr.	58,00	58,20
Pakhoed cert.	48,40	48,50
Philips	39,20	38,90
Polygram	75,30	75,10
Postb.Beleggf.	64,60	64,60
RG Florente F.	130,40	130,60
Robeco	117,80	118,00
Rodamco	59,30	59,40
Rolinco	120,00	120,10
Rorento	95,90	96,00
Stork	38,20	38,20
Unilever cert.	212,10d	213,00
Van Ommeren nrc	40,70	41,30
Ver.Bezit VNU	158,00	154,00
Wolters-Kluwer	109,40	107,80

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 177,80-178,00 (177,80)
Kon.Olie 193,00-193,90 (193,70)
Philips 38,90-39,00 (38,90)
Unilever 212,80-213,30 (213,00)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	52,60	53,50
ABN AmroHld.prf.c.	6,42	6,42
ABN Amro pref.	70,00	70,50
ACF-Holding c.	52,70	52,50
Ahrend Groep c.	117,20	120,50
Asd Options Tr.	11,10	11,00
Asd. Rubber	2,90e	2,95
Ant. Verff.	350,00	–
Atag Hold. cert	136,00	136,50
Athlon Groep	59,80	59,50
Athlon Groep nrc	58,80	58,80
Aut.Ind.R'dam	67,00	–
BAM Groep	108,30	109,00
Batenburg	141,50	140,70
Beers	108,00	108,00
Begemann Groep	45,80	44,60
Belindo	312,00	312,00
Blydenst.-Will.	26,00	25,50
Boer De Winkelb.	71,20	70,50
Borsumy Wehry	109,30	109,80
Boskalis c	43,30	44,50
Braat Beheer	27,50	27,60
Breevast	9,90	9,90
Burgman-Heybroek	1480,00	1500,00
Calvé-Delft pref	850,00	850,00
Calvé-Delft cert	1370,00	1385,00
Cap Volmac	22,20	22,10
Cindu Intern.	93,00	94,00
Claimindo	310,10	310,60
Content Beheer	22,00	21,90
Credit LBN	34,50	35,80
Crown v.G. cert.	131,30	131,00
CSM	68,00	67,30
Delft Instrum.	17,90	18,20
Dorp-Groep	34,00	34,00
Draka Holding	38,40	38,00
Econosto	23,50	23,60
EMBA	170,00a	–
Eriks Holding	89,50	89,50
Flexovit Int.	55,00	54,50
Frans Maas cert.	43,50	43,70
Fugro McClelland	37,70	37,30
Gamma Holding	98,00	100,00
Gamma pref.	6,60	6,60
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	41,30	42,50
Geveke	28,50	28,40
Giessen-de N.	339,00	–
Goudsmit	28,70	28,70
Grolsch cert.	42,80	42,90
GTI-Holding	135,00	135,50
Hagemeyer	111,80	110,50
HAL Trust B	16,90	16,60
HAL Trust Unit	16,80	16,80
HBG	260,00	261,00
Hes Beheer c	18,80	18,50
Heijmans	43,10	44,50
Hoek's Mach.	77,00	77,00
Holl.Sea S.	0,18f	0,18
Holl. Ind. Mij	53,00	53,00
Hoop Eff.bank	10,20f	10,10
Hunter D.pref.	2,00	–
IHC Caland	39,00	39,10
Internat.Muell.	82,50	81,00
Int.Ned.Groep	8,11	8,11
Kas-Associatie	58,70	58,70
Kempen & Co	12,00	12,10
Klene Holding	91,70	–
Kondor Wessels	40,10	40,10
KBB	105,00	105,50
Kon. Sphinx	39,20	39,20
Koppelpoort	402,00	402,00
Krasnapolsky	158,50	158,00
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	55,70	56,70
Maxwell Petr.	165,00	164,00
Moeara Enim	1590,00	1579,00
M.Enim OB-cert.	20500,00	20400,00
Moolen Holding	34,00	34,10
Mulder Boskoop	38,50	–
Multihouse	2,10	2,00
Naeff	415,00	–
NAGRON	74,50	74,50a
Nat. Inv. Bank	98,50	99,50
NBM-Amstelland	13,90	14,00
NEDAP	52,50	52,50
Nedcon Groep	56,30	56,00
NKF Holding	145,50	148,00
Ned.Part.Mij	49,90	49,90
Ned.Springst.	5200,00	5200,00
Norit	18,20	18,10e
Nutricia GB	145,50	147,80
Nutricia VB	150,30	151,40
Nijv.-Ten Cate	86,00	91,00
OPG cert.	50,00	50,00
Orco Bank cert.	92,70	92,50
OTRA	271,00	272,50
Pirelli Tyre	13,90	14,00
Polynorm	115,00	114,50
Porc. Fles	21,70	21,80
Randstad	55,00	55,00
Reesink	88,10	89,00
Rothmans Int.	4,22	4,29
Roto Smeets Boer	36,00	36,20
Samas Groep	45,20	45,50
Sarakreek	13,40	13,50
Schuitema	1650,00	1650,00
Schuttersveld	38,00	38,00
Smit Intern.	26,00	25,00
St.Bankiers c.	16,20	16,30
Stad Rotterdam c	44,90d	44,80
Telegraaf De	130,50b	130,50
Textielgr.Twente	76,00a	76,00a
Tulip Computers	14,20	14,70
Tw.Kabel Holding	189,00	187,50
Ubbink	82,60	82,60
Union	41,90	41,00
Vereenigde Glas	495,00a	485,00a
Volker Stevin	71,00	69,50
Vredestein	12,80	12,70
Wegener	97,00	98,00
West Invest F.	11,00	11,00a
West Inv.F. wb	78,00	78,00
Wolters Kluwer	427,00	430,00b
Wyers	23,00	22,70

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	97,80	97,90
ABN Amro Amer.F.	76,80	76,20
ABN Amro Eur. F.	83,20	83,80
ABN Amro Far EF.	75,80	75,80
ABN Amro Neth.F.	109,50	108,80
ABN Amro rent.div	159,10d	159,20
Aegon Aandelenf.	46,40	46,70
Aegon Spaarplus	5,20b	5,20b
Aldollar BF $	31,80	31,80
Alg.Fondsenbez.	263,00	264,00
Alliance Fund	10,00	10,00
Amvabel	109,20	108,40
Asian Cap.F.$	61,90	62,20
Asian Tigers F.	111,10	110,80
Asian Select. F.	110,50	110,50
Austro Hung. F.	7,00	7,00
Bemco RentSel.	62,80	62,80
Bever Holding	3,40	3,40
CL Aandelenfonds	100,30	100,60
CLN Obl. Div. F.	119,60	119,70
CLN Obl.Waardef.	133,20	133,30
Delta Lloyd Inv.	34,00	34,20
DP America Gr.F.	37,80	37,80
EGF Investm.	148,50	148,50
EMF Rentefonds	87,10	87,10
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	44,50	44,50
Esmeralda part.	40,40	40,40
Eur.Ass. Trust	7,80	7,80
EMS Growth Fund	106,90	106,90
EMS Income Fund	102,10	102,10
EMS Offsh. Fund	107,60	107,60
EOE Index Fnd	413,00	415,00
Euro Growth Fund	58,90	58,50
Euro Spain Fund	8,00	8,00
Far East Sel.F.	84,00	85,80
Gim Global	68,00	68,30
Groeigarant	1,34	1,33
Holland Fund	87,80	87,80
Holl. Eur. Fund	58,50	59,00
Holl. Obl.Fonds	146,90	146,90
Holl. Pac. Fund	134,90	135,00
Holl. Sel.Fonds	102,30	102,90
Hooge Huys Hypf.	135,70	136,00
ING Bnk Dutch Fnd	58,60	59,00
ING Bnk Geldm.Fnd	58,84	58,84
ING Bnk Glob.Fund	55,00	55,00
ING Bnk Oblig.Fnd	38,70	38,70
ING Bnk Spaard.F.	105,48	105,49
ING Bnk Rentegr.F	136,80	136,90
ING Bnk Vastg.Fnd	30,00	30,00
Innovest	68,50	68,70
Interbonds	543,00	543,00
Intereffekt 500	28,90	28,90
Intereffekt wt	40,50	40,40
Investa part.	79,80d	81,00
IS Himal.Fund $	12,80	12,80
Jade Fonds	223,50	221,20
Japan Fund	21,00	20,50
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,70	–
Leveraged Cap	64,90	64,70
Liquirent	53,05	53,05
Mal.Capital F.$	15,50	15,40
Mees Obl.Div.F.	130,20	130,50
Mexico Income F.	23,50	–
Mondibel	82,50	82,50
Nat.Res.Fund	79,90	78,30
New Asia Fund	11,00	11,60
Nomura Warr. F.	0,18	0,19
Obam, Belegg.	322,30	321,80
OAMF Rentefonds	15,95	15,80
Orange Fund	24,60	24,70
Pac.Dimensions	133,00	133,00
Pac.Prop.Sec.F.	40,40	40,40
Pierson Rente	130,20	130,60
Postb.Aand.f.	59,00	59,10
Postb.Obl.f.	54,70	54,80
Postb.Verm.gr.f.	63,50	63,60
Rentalent Bel.	175,60	175,70
Rentotaal NV	40,90	40,90
RG America F.	134,50	135,00
RG Divirent F.	56,40	56,50
RG Europe F.	123,70	124,20
RG Nettorente F.	102,60	102,60
RG Pacific F.	136,10	136,50
RG SP Groen	64,40	64,50
RG SP Blauw	63,80	64,10
RG SP Geel	62,20	62,30
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	95,00	–
Schrod.Int.Pr.F	29,80	29,90
Sci/Tech $	16,80	16,80
Suez Liq.Grf.	195,70	195,70
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	225,00	227,50
Trans Eur.Fund	88,20	88,50
Transpac.F.	355,00	354,00
Uni-Invest	20,50	20,00a
Unico Inv.Fund	78,10d	78,90
Unifonds DM	33,50	33,50
Vaste Waard.Ned	60,00	60,00
VastNed	114,40	115,30
VIB NV	58,50	58,60
VSB Mix Fund	61,20	60,80
VSB Obl.Gr.f.	113,50	113,60
VSB Rente Fonds	114,40	114,50
WBO Intern.	79,80	79,00
Wereldhave NV	115,50	115,30
Yen Value Fund	89,90	89,90
ZOM Florida F.$	29,00	29,00
Zonnespectrum	9,60	9,60

Parallelmarkt

Alanheri	29,70	29,70
ABF	117,60	117,60
ASN Aandelenf.	53,10	53,20
Austria Global	1165,00	1165,00
Besouw Hold.	31,40	31,40
Biogrond Belegg.	10,50	10,60
Comm.Argeus F.	98,60	98,90
Comm.Benacus F.	99,30	99,70
Comm.Cea F.	100,50	100,50
De Drie Electr.	14,00	14,00
Delta Ll.Dollarf.	68,20	67,50
Delta Lloyd ECU	62,70	62,60
Delta Lloyd Mix	73,60	73,80
Delta Lloyd Rent	66,50	66,60
Dico Intern.	71,00	70,50
DOCdata	3,30	3,20
Ehco-KLM Kleding	31,10	30,50
E&L Belegg.1	87,50	88,40
E&L Belegg.2	88,50	89,00
E&L Belegg.3	114,60	114,60
E&L Belegg.4	88,90	89,30
E&L Kap.Rente F.	120,20	120,20
German City Est.	32,00	33,40
Gouda Vuurvast	62,80	63,00
Groenendijk	35,20	35,20
Helvoet Holding	26,00f	27,00b
Inter/View Eur.	3,50	3,50
Management Share	1,20e	1,30
Neways	5,40	5,40
Ohra Aand.F.	64,70	65,00
Ohra Liq.GrF.	53,00	53,00
Ohra Obl.Df.	60,30	60,50
Ohra Obl.Grf	56,80	56,90
Ohra Onr.G.F.	67,90	67,90
Ohra Totaal F.	61,80	62,00
Pan Pac. Winkel	3,90	3,90
P & C Groep	98,20	98,20
Pie Medical	3,70	3,70
Pitcher	44,60	45,00
Satcom Hold.	17,30	17,20
Simac Techniek	11,50	11,50
Suez Gr.Fund	55,00	55,20
VHS Onr. Mij	3,60	3,50
Welna	39,60	39,60
Wereldhave	4,30	–
Wolff	58,30	58,30

Parallel top-15

Artu Biologicals	4,90	4,90
Bergh. Pap.	40,60	40,10
Free Record	25,20	25,20
Gelderse Pap.	57,20	56,60
Grontmij	63,50	65,50
Holland Col.	51,50	51,90
Kühne+Heitz	41,30	40,30a
LCI Comput.Gr.	2,10f	2,00
Melle, van nrc	66,00	65,90
Nedschroef	60,20	60,20
Ordina Beheer	17,30	17,30
Sligro Beheer	74,50	74,50
Vilenzo	38,10	38,10
Welna	39,60	39,60
Weweler	17,10	17,70

Wall Street

allied signal	72⅞	72¾
amer.brands	35	34⅞
amer.tel.tel	56¾	56⅞
amoco corp	53⅜	53½
asarco inc.	19⅞	19⅞
bethl. steel	17½	17½
boeing co	37⅛	37½
can.pacific	17¼	17⅜
chevron	90⅝	90
chiquita	11⅜	11⅜
chrysler	55⅜	55⅝
citicorp	36⅛	35⅞
cons.edison	31	31⅞
digit.equipm.	37¼	37½
dupont nemours	48	48⅜
eastman kodak	63¼	63
exxon corp	62¾	62⅝
ford motor	62⅛	62¼
gen. electric	94¼	96¼
gen. motors	51⅜	52⅞
goodyear	41½	41¾
hewlett-pack.	77½	77⅝
int. bus.mach.	51	52⅞
int. tel.tel.	92¾	92¼
klm airlines	21⅜	21
mcdonnell	106¼	106⅛
merck co.	32¾	33¾
mobil oil	75⅞	74¾
penn central	31½	31⅜
philips	20⅝	20½
primerica	41⅜	41⅛
royal dutch	102⅞	101½
sears roebuck	57	57¾
sfe-south.pac.	20¾	20⅞
united techn.	63⅞	65½
westinghouse	14	13⅝
whitman corp	16¼	16½
woolworth	22½	22⅜

Advieskoersen

amerik.dollar	1,835	1,955
austr.dollar	1,19	1,31
belg.frank (100)	5,13	5,43
canad.dollar	1,370	1,490
deense kroon (100)	26,60	29,10
duitse mark (100)	109,65	113,65
engelse pond	2,70	2,95
finse mark (100)	31,10	33,60
franse frank (100)	30,70	33,45
griekse dr. (100)	0,68	0,86
hongkong dlr.(100)	21,50	25,50
ierse pond	2,52	2,77
ital.lire (10.000)	10,35	12,05
jap.yen (10.000)	174,00	180,00
noorse kroon (100)	24,30	26,80
oost.schill. (100)	15,69	16,19
port.escudo (100)	0,99	1,17
spaanse pes. (100)	1,29	1,47
turkse lira (100)	0,0105	0,0175
zweedse kr. (100)	21,50	24,00
zwits.fr. (100)	124,50	129,00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,90125-1,90375
antill.gulden	1,0550-1,0850
austr.dollar	1,2450-1,2550
belg.frank (100)	5,2705-5,2755
canad.dollar	1,44175-1,44425
deense kroon (100)	28,125-28,175
duitse mark (100)	112,1950-112,2450
engelse pond	2,8280-2,8330
franse frank (100)	32,285-32,335
griekse dr. (100)	0,7340-0,8340
hongk.dollar (100)	24,5250-24,7750
ierse pond	2,6690-2,6790
ital.lire (10.000)	11,390-11,440
jap.yen (10.000)	178,290-178,390
nwzeel.dollar	1,0180-1,0280
noorse kroon (100)	25,815-25,865
oostenr.sch. (100)	15,9550-15,9650
port. escudos (100)	1,0810-1,1210
spaanse pes. (100)	1,3810-1,3910
zweedse kr. (100)	23,145-23,195
zwits.frank (100)	127,255-127,305
e.c.u.	2,1500-2,1550

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	264,80	263,60
id excl.kon.olie	253,50	253,70
internationals	262,50	259,90
lokale ondernem.	269,30	269,60
id financieel	222,20	223,10
id niet-financ.	315,80	315,50

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	408,50	406,70
id excl.kon.olie	364,70	365,00
internationals	424,20	420,00
lokale ondernem.	389,50	389,90
id financieel	366,80	368,30
id niet-financ.	423,30	422,90

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	137,90	137,60
internation	136,60	135,70
lokaal	137,70	137,60
fin.instell	167,80	167,80
niet-financ	132,00	131,90
industrie	134,50	134,60
transp/opsl	105,90	105,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22,660-23,260, vorige 22,400-23,000, bewerkt 24,860 laten, vorige 24,600 laten
Zilver onbewerkt 245-315, vorige 235-305, bewerkt 360 laten, vorige 350 laten.

Dow Jones

Industrie 3.710,77
+ 33,25

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	70,00	385	2,90	3,20
abn amro	c jan	72,50	268	1,80	2,10
abn amro	c apr	75,00	688	2,40	2,60
abn amro	c o98	70,00	308	11,00a	11,50
abn amro	p jan	62,50	1030	0,80a	0,50
abn amro	p jan	65,00	508	1,00a	0,60
abn amro	p jan	70,00	251	2,30	2,10
abn amro	p apr	67,50	625	2,00	2,00
ah	c jan	47,50	387	2,00	1,50
ah	c jan	50,00	285	1,00a	0,90a
ah	c apr	47,50	760	3,00	2,80
ah	c apr	50,00	513	2,10	2,00
ah	p jan	47,50	253	2,20b	2,70b
ah	p apr	47,50	602	2,70b	3,20
d/fl	p nov	190,00	1435	1,10	0,50
d/fl	p dec	190,00	735	2,50	1,70
eoe	c nov	380,00	290	5,80b	5,80
eoe	c nov	385,00	706	2,90	2,30
eoe	c nov	390,00	798	1,40	1,30
eoe	c jan	385,00	510	13,00	13,50
eoe	c jan	390,00	332	10,50	10,50
eoe	c jan	395,00	255	8,50a	8,50
eoe	p nov	380,00	416	1,90	1,80
eoe	p nov	385,00	318	3,80a	3,80
eoe	p dec	365,00	257	2,40	2,10
eoe	p dec	370,00	302	3,30	3,40
eoe	p dec	385,00	492	8,00	8,50
eoe	p jan	375,00	281	6,50	7,40
eoe	p jan	380,00	270	8,50a	8,50
eoe	p jan	385,00	1553	10,00	10,50
goud	c nov	370,00	300	5,50	5,70
hoog	p jan	40,00	288	1,10	1,10
olie	c nov	200,00	321	1,00	0,40
olie	c jan	210,00	273	2,00	1,40
olie	c o98	190,00	309	32,00a	30,50
olie	p o98	190,00	581	14,80	16,30a
pakhoed	c nov	42,50	400	6,50a	6,50
pakhoed	c feb	47,50	400	3,20	3,70
phil	c nov	40,00	757	0,40	0,30
phil	c jan	40,00	2506	1,80	1,70
phil	c apr	37,50	367	4,40	4,20
phil	c apr	45,00	665	1,20b	1,20
phil	p jan	40,00	2356	2,10	2,20
unil	c nov	215,00	717	1,10	1,20
unil	c nov	220,00	276	0,30	0,40
unil	c jan	220,00	498	4,40	4,70
unil	p jan	210,00	300	4,80	4,40
x004	c m96	–	300	4,37a	4,51a
x005	c m96	–	500	0,95	0,90
x018	c n94	–	265	4,40a	4,55

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne
Metselaars & timmerlieden
voor Duitsland.
Melden bij Dhr. Bindels. Telefoon 045-217358.

Für Umweltbewusste
VERTRIEBSLEITER UND AUCH NEUEINSTEIGER
Damen und Herren, haupt- und nebenberuflich werden für den DONAR-Aussendienst eingestellt.
DONAR bietet bei Eignung:
- DM 5.000 bzw. DM 8.000 bzw. DM 12.000 Festbezüge jeden Monat und dies umsatzunabhängig, ohne Verkaufs- und Abschlussdruck.
- zusätzliche Erfolgsvergütung plus repräsentativen Firmen-Pkw.
- konkurrenzloses, umweltorientiertes Finanzprodukt (keine Versicherung o.ä.)
- partnerschaftliches Arbeitsklima mit interessanten Aufstiegsmöglichkeiten sowie eine langfristige und sichere Zukunft in einem enormen Wachstumsmarkt.
Sie arbeiten mit vorbereiteten Terminen.
DONAR Vermögensverwaltungs-Gesellschaft, Alsterufer 34, 20354 Hamburg
DONAR-Telefonserv. Sa. Mo. u. Di. von 10.00-19.00 Uhr: ☎ 09-49.43081641.

Delmach Bouw Nederland B.V.
vraagt voor diverse projecten;
Betontimmerlieden met ervaring
Sollicitaties na telefonische afspraak.
Horseistraat 1, 6361 HC, Nuth ☎ 045-24.22.85.

Het dagblad "DE TELEGRAAF" is op korte termijn op zoek naar enkele serieuze kandidaat
bezorg(st)ers
voor
Heerlen
Voor informatie over de aard van de werkzaamheden en de verdiensten kunt U bellen maar de agente van de Telegraaf. Tel. 045-726051.

Bouwbedrijf H. De Vries B.V.
Almere - Emmeloord - Nieuwegein
vraagt
Onderaannemers voor betonwerk en lijmwerk te Keulen.
Reakties aan:
Bouwbedrijf H. De Vries B.V.
Postbus 50202, 1305 AE Almere.
Tel. 036-5317373.

Friture Zeswegen vraagt MEDEWERKSTER met erv. Tel. 045-726764 na 14.00u.

SUPER-BIJVERDIENSTE voor jonge personen vanaf 25 jaar, 1.250 DM/maand, i.b. v.auto. Info maandag t/m vrijdag, van 10.00 tot 20.00 u. Tel. 09-49-2405.18025.

CONSULENTES voor natuurlijke cosmetica. Verdienste ca. ƒ 100,- per avond. Interne Opleiding. Bel Yacana: 040-547511.

Op korte termijn zoeken wij een ervaren assurantie TUSSENPERSOON voor schadeverzekeringen en aftersales. Klantenbestand wordt aangeboden. Basissalaris en provisie. Uitgebreide soll. brieven met c.v. en pasfoto (binnen 10 dgn.) Wirth & Partner Int. Ned. b.v. t.a.v. Mej. Ploumen, Economiestr. 39, 6433 KC Hoensbroek.

BUFFETHULP gevr. voor bruincafé, part-time. Telef. 045-231756 na 19.00 uur.

Free Lance uitzendbureau Heerlen is met spoed op zoek naar ervaren MONTAGEMEDEWERKERS voor diverse projecten in Limburg. Ervaring is van groot belang en verder dient u geen hoogtevrees te hebben. Eigen vervoer is een pré. Telef. 045-717131.

Gevraagd FRITUREHULP, plm. 20 jr., voor enkele uren per dag. Telef. 045-259652.

Per 1 jan. KINDEROPPAS gevr. voor 3 kinderen van resp. 10, 11 en 13 jr., voor max. 4 middagen p.wk., v.a. 15.00 u. Woensdag vrij. Tev. gevr. poetshulp, vrijdagochtend, gem. Landgraaf. Tel. 045-318459 na 18.00 u.

Zoekt U snel werk of personeel, bel nu WERKLIJN: 06-350.150.36. Mensen vinden werk bij de Werklijn! 1 gpm.

Gevr. OPPAS voor 2 kinderen (5 en 2 jr.) in Voerendaal. Onregelmatige werktijden ongeveer 20 u.p.mnd. Telefoon 045-752215.

TAXICHAUFFEUR voor weekend en nachtdienst, parttime, liefst met enige ervaring. Taxi Grootveld, Haefland 18, Brunssum.

Neben od. Hauptber. Mitarbeiter im FINANZBEREICH (auch ohne Vorkenntnisse) gesucht. MEAO Nivo. 09-49.1613218888 (18-19 Uhr)

Gevr. HUISHOUDELIJKE hulp voor 3x per week. Telefoon 045-427711.

Aannemersbedr. Frenken GmbH vraagt voor langdurige projecten in Duitsland ervaren ploegen: METSELAARS, ijzervlechters en betontimmerlieden. Goede sociale voorzieningen en hoog loon. Inl. tel. 04406-42592.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. ☎ 04499-4899. Na 13.00 u. 04499-4479.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. ☎ 04499-4899. Na 13.00 u. 04499-4479.

Schilder
kan nog binnen-, schilderen behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320560.

Bestel tijdig uw SINT- en Pietenkostuums. Telef. 045-312063.

SINTERKLAASPAARD te huur met Sint kostuum en begeleiding. Inl. tijdens winkeltijden 043-211906.

Te huur WONING met 4 slpks, garage, voor-achtertuin, gelegen in Spaubeek. Te huur van 1-12-'93 tot 15-7-'94. Geheel gemeubileerd. Huurprijs ƒ 1.000,- per mnd. Te bevragen 04490-1601.

Onroerend goed te koop aangeboden

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Te koop
gevraagd woonhuizen
In diverse prijsklassen.
Directe aankoop mogelijk!!
Geen verkoop, geen kosten!
LIVAC bv
Akerstr. Nrd. 11, Brunssum.
Telef. 045-220550

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Kompetent, Seriös, Schnell!! Wir haben die Kunden, die Ihre WOHNUNG kaufen. Rufen Sie unsere Repräsentant unverbindlich an. Wyman, Hammann, Immo. ☎ 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

KERKRADE, vrijst. woonhuis, 3 slpks., geschakelde garage, vr.pr. ƒ 220.000,-. Telefoon: 045-451364.

KERKRADE te koop vrijst. herenhuis, dak en kozijnen nw.,dubb. begl., 3 slpks., kelder en zolder. 245 m2 tuin. Vr.pr.ƒ 260.000,- k.k. Tel. 045-461222.

Luxe APPARTEMENT met garage, L-vorm. woonk. met Larnetvloer, open keuken, 2 slaapk., toilet, badk. met ligbad en wastafel, aansluiting voor wasautom., bergkast. Balkon op 't zuiden, div. extra's. Centrum Brunssum, vr. pr. ƒ 173.000,- k.k. Tel. info na 18.00 uur 045-258531.

Te huur gevraagd

BELONING te huur gevr. app., flat, bovenwon. of huis gemeub. geen bezwaar. 06-52965817 of 045-420912.

Te huur gevr. woonhuis te VALKENBURG of omgeving. Hoge huur geen bezwaar. ☎ 045-213151 's morgens van 9.00 uur tot 10.00 uur.

J.man zkt. APPARTEMENT in Gemeente Landgraaf of Heerlen. Telef.: 045-706921.

Te huur

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent, incl. receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen, hostessen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business Center, 043-821500.

Bedrijfsruimte

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Kamers

KAMER te Valkenburg, m. gezell. huis. werk., v. oudere heer/dame. 04406-12875.

Goed KOSTHUIS voor oudere en rustige personen, aan de rand van Heerlen. V. a. 11.00 uur 045-729784.

Te huur STUDENTENKAMER te Heerlen, 5 min. van station. ☎ 045-725260.

Reparaties

Diepvries en koelkast reparatie
zonder voorrijkosten
Geleen, 046-745230
Service binnen 24 uur.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

Reparaties WASAUTOMATEN. Toenbreker Wasautomaten. Telef.: 045-325819.

Transakties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Ter overname, succesvolle SPORTSCHOOL met eigen ledenbestand, regio Heerlen. Hoge omzet/winst. Informatie: 046-580793 (Western Star).

Auto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Te k. BMW 525, 6 cylinder, in nieuw staat, bwj. '79, vr.pr. ƒ 2.750,-. 04498-54319.

Te koop CITROËN Axe 1100, bwj. '86, APK, pr. ƒ 2.850,-. 045-217685.

Te k. CITROËN ZX 1.6i, met veel extra's, 1e eigenaar, nog 2½ maand garantie, vr. ƒ 37.000,- voor ƒ 25.000,-. Telef. 045-425834.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! ☎ 045-411572.

Ford SIËRRA 2.0 Laser combi, '85, ƒ 4.900,-; Mitsubishi Lancer '83, ƒ 2.900,-; Ford Taunus '81, ƒ 1.300,-; Ford Fiësta '81, ƒ 1.750,-; Opel Ascona '81, ƒ 1.350,-; Peugeot 305 '81, ƒ 1.150,-; Suzuki Alto '81, ƒ 2.750,-. Oude Landgraaf 101, Landgraaf ☎ 045-311078.

Ford ESCORT bestel wit, APK 10-'94, service-auto van Ford dealer geweest, auto i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.450,-. Telef. 045-226869.

Ford ESCORT 1100, bwj. '83, APK. Telef. 045-708857.

NISSAN Patrol 3.3 diesel, grijs kenteken, bwj. '87, prima auto, alle extra's, pr. ƒ 19.950,-. ☎ 04498-58352.

Te k. MAZDA 929 Coupé, bwj. 10-'83, Amer. uitv., alle opties, vr.pr. ƒ 5.500,-. 045-459499.

MITSUBISHI Colt 1200 GLX, type '85, APK 7-'94, ƒ 3.300,-. ☎ 045-317675.

Te k. Opel KADETT Hatchback, bwj. '81, 1 jaar APK, diverse accessoires, pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-226723.

Te koop PORSCHE 924, i.z. g.st. bwj. '84, veel extra's, vr. pr. ƒ 13.900,-. ☎ 045-317602.

Te koop RENAULT 25 TX, bwj. '90, 140.000 km, metallic groen, alu.velgen, alarminstallatie, i.z.g.st. Inl. tijdens kantooruren ☎ 043-640130.

Te k. VOLVO 740 GL, bwj. '85, antraciet grijsmetallic, pr. ƒ 9.000,-. ☎ 04406-12927.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742/723076.

ASTRA 1.4 i GL '93; Corsa 1.2 i '93; Kadett 1.3 LS automaat '87; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '87 en '86; Kadett 1.3 S '86 / '85; Corsa 1.2 S Sport '86; Corsa 1.0 S 3-d. '86; Escort 1.3 CL '87; Fiësta 1.1 '83. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Siërra 2.0 CL '87; Opel Kadett 1.3 S '86; Ford Siërra 1.6 '86; Fiat Ritmo '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Opel Ascona '85 LPG; Corsa TR '84; Mini Cooper '84; Fiësta '84; Toyota Corolla 1.6 HB '84; Honda Civic 1.3L '84; Volvo 340 DL '83; Honda Prelude 1.8 EX '83; BMW 320 '81. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te k. gevraagd alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!!! 045-416239 tot 21 u. open.

Te k. SIËRRA Combi 2.3 D, bwj. '89, alle extra's, vr.pr. ƒ 17.500,-. ☎ 04406-12690.

KADETT '80 '81 ƒ 1.650,-; BMW 316 '80 ƒ 1.750,-; Fiësta '79 tot '83 ƒ 1.500,-; Escort '82 1.3 ƒ 2.750,-; Sarara '84 ƒ 1.250,-; Panda '83 ƒ 1.950,-. Handelsweg 1, Susteren. Telef. 5204.

BMW 315, bwj. '84, i.z.g.st., sportvelgen en stereo, vr.pr. ƒ 4.000,-. Heliebroek 61, Nuth. Telef. 045-241829

AANBIEDING!! Mazda 626 I. m. autom. '83; Nissan Micra '84; Nissan Stanza 1.6 '83; BMW 316, 318 '80 t/m '84; Mercedes 200 autom. perfekte staat '77; Kadett '79 t/m '87; Ascona 80 t/m '82; Manta GTE liefhebber '77 '78; Fiat Ritmo 60 CL '86; Panda 34 '82 t/m '86; Fiat 127, 131 '83; Escort 1.3 '80 '81; Granada 2.3 '83; Volvo 343 '83; Skoda '82; Kever '73. Swalmcars, Heerlerbaan 74. 045-413568. Inkoop en verkoop, financiering mogelijk.

MERCEDES 300 D, bwj. '79, schuifdak, trekhaak. Opknapper. Tel. 045-413568.

Proficiat!

Hoera 1 jaar
Juliën
Wij zijn trots op je
Klieverink en Korenbloem.

D'r W...
weëd vof...

Voor Picco...
zie verder pa...

Bel 045-719966 Piccolo's voor snel méér resultaat Bel 045-71996...

ƒ 100,- garantie dagelijks! Club "La Belle" zoekt BARDAMES en escortservice, van 22-04 uur, dag geopend. ☎ 045-416143.

Nette DAMES gevraagd voor SM-club, zeer goede verdienste. ☎ 045-414336.

SANDRA Privé zoekt meisjes. 60% Eigen verdiensten. Tel. 045-416344.

Rijpe vrouwen
zkn. sexkontakt 50 cphm 06-350.300.68

Bij u in de buurt
(nog) geheime sexadresjes. 100 cpm Kies discreet 06-340.350.99

Nieuw!!!
33+ contact, bel met de heetste, rijpe vrouwen: 06-96.33 (100cpm)

Nieuw (!)
homo-direct-apart met hele hete jongens & mannen 06-98.78 (100cpm)

Twee vrouwen doen het samen
Lesbi-Live
06-320.323.12 ƒ 1,- p.m.

Hete meisjes
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt 06-320.330.42 - 75 cpm

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor anal sexkontakt. (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75 cpm)

Bi-Sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen. 06-320.330.87 (75 cpm)

Homo Jongens
Hoor ze heet tekeer gaan. 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil 06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. 06-320.320.33 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm)

Triokontakt
Zoek je twee MEISJES? 06-320.325.04 (100 cpm)

SM kontakt
bij jou in de buurt! 06-320.325.80 (100 cpm)

Prive kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (100 cpm)

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel 06-9603 (100 cpm)

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9661 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm)

Direkt een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes.
06-320.322.05
(75 cpm)

Nieuw!!
35 plus sexdating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Gratis sexkontakt, meer dan 400 ondeugende hete meiden. (100 cpm)
06-320.330.45

Lekker babbelen met een
meisje in 'n box
Bel 06-9580 (75 cpm)

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9560 (75 cpm)

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio. 06-320.326.33 (100 cpm)

Nieuw: plezier voor twee.
Direkt apart
met een meisje. 06-9503 (75 cpm)

Nieuw
direkt babbelen met het meisje van je dromen. Bel 06-9757 (100 cpm)

Direkt prive
snel apart met de leukste meisjes! 06-9710 (100 cpm)

Tikkeltje ondeugend, direkt apart met een leuk meisje!
06-320.328.88
(100 cpm)

Nieuw
ongestoord kletsen met een leuk meisje. 06-320.330.16 (100 cpm)

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 ... 322.17
Direkt 'n gay .. 322.71
Homokontakten .. 322.74
Gay prive Limburg .. 322.75
Gay pervers .. 329.90
Sex voor 2 .. 330.46
Bi-sex voor 2 .. 330.81
Gay Sex Dating .. 330.95

Nieuw: hete meisjes uit de regio Limburg.
Sexdating
06-350.23.047

Griekse Sex
Lisa draait z. om 100 cpm
06-320.325.55

(50ct.phm)"Wat doet u met uw hand in
m'n BROEKJE
vroeg het meisje v. 18 jr." "Nee hoor, ik heb daar geen Spiekbriefje verstopt!" 06-340.340.30.

Direkt snel
sexkontakt met 'n meisje bij jou in de buurt. 06-350.290.37 (75 cpm).

Slippertjes
Meisjes zoeken sexkontakt! 06-320.320.36 (100 cpm).

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm).

400 meisjes
willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje 06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwtjes. 06-320.330.46 (75 cpm).

Direkt apart
met div. leuke meiden Bel 06-9510 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Hete meisjes willen echt
snel sexkontakt
Nu met tel.nr. 06-320.330.86 (75 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-9709 (100 cpm).

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm) 06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live 06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-30.330.18 (75 cpm).

Leuke meiden
willen jou aan de lijn. 06-320.330.77 (75 cpm).

Het 1e NUMMER van Nederland. 100 cpm
Eroti-call
06-320.320.69.

Geen mededogen voor jou! Je meesteres zegt wat je moet doen. 75 cpm.
06-320.331.13

Dikke Vrouwen Live. Voor 'n livegesprek met mollige vrouwen, enorme bollen.
06.98.70

EROX! De lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou! 100 cpm
06*95*06.

06.97.22
TopSexBox LIVE! Live met mij! Vandaag doe ik Franse massage op kantoor, 1 gpm.

06.96.26
S&M-LIVEBOX. Live met je meesteres op een lijn. Straf...... 1 gpm.

DE VROUW in het fietsenhok geeft ze sexdes, 75 cpm. Hoe meer jongens hoe lekkerder!
06*95*09

LiveSex met een Rijpe Donkere Vrouw! Lekker een livegesprek! 1 gpm.
06.96.86

STRAATGRIETEN! Ik snak naar een hoogtepunt. Glij maar lekker, 75 cpm
06.320.320.77

Claudia 38 jr. live opgenomen toen ze alleen bezig was op bed. 75 cpm
06-320*323*56

HARDCORE!
Lekkere Harde Ruige Porno. Het lekkerste kun je met je telefoon herhalen. 75 cpm. 06-97.94.

Rijpe dame live. Jij mag 'n livegesprek met mij. 1 gpm
06*320*320*63

Meiden LIVESEX! Doe jij m'n onderbroekje maar uit schatje! Heerlijk heet, 1 gpm
06-320.320.65

Hoogtepunten
35 vrouwen die minder dan 1 min. nodig hebben. Zappen maar! 1 gpm. 06-98.58.

RUIGE PORNO
75 cpm. Als een wilde trek je m'n kleren uit! Zalig zo hard.
06-320.320.53

TONG-STRELENDSTMASSAGE
1 gpm. Meisjes 18 jr zappen maar! Zachtjes strelen
06-320.320.52

Heerlijk zo'n TIENERLICHAAM. Wil jij m'n slipje aan schatje! 1 gpm.
06-320.320.22

Lesbische vrouwen, 1 g.p.m. Zacht masseren zij elkaar. Kom jij ook.
06-320.320.37

Vrije vrouwtjes
geven hun tel.nr. (100 cpm) 06-9680.

Direct contact met een leuk meisje
Plezier voor 2
06-320.329.60 ƒ 1,- p.m.

(1 p.m.) Homo m. hetero knul.
06-340.320.32

06.95.93
Oh wat heeft u volle bollen. Maak m'n blouse open. 100 cpm

Nel!
Houdt van GRIEKSI Ze is rijp en ervaren. 75 cpm. 06-320.327.17.

"Topsex" Jong, lief en lekker, 75 cpm.
06-320.325.25

Ze kleedt zich voor hem uit. De vriend van haar man mag...
alles
06-320.323.85 - 1 gpm.

Zeker weten,
dat er ook op jou een meisje wacht! Bel 06-9701 (100 cpm)

Direkt plezier
voor 2. Allemaal meisjes aan de lijn. 06-320.320.95 (100 cpm)

Stop
met wachten. Jij wilt toch ook direkt een meisje. 06-320.320.92 (100 cpm)

Sex voor 2, gratis voor vrouwen
06-4366
Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Top sexcontact 06-9635
Livesex 06-32032500
Regiosex 06-32032592
F1,- p.m. (alleen mannen).

Homosex voor 2
(F1,- p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Live sex 06-9845
Jack off direct 06-9785
Afspreeklijn 06-9718
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Regiobox Limburg 327.55
Bi-sex 323.36
Bondage 325.18
Travestie 325.09
Studenten 327.56
Dakroom 324.16
Jongens-sex 325.19
Gay-Pervers 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73

Harde porno
06-9673 ƒ 1,- p.m.

Echte Sex-Live!
Alleen jij en ik of een trio. Wij gaan genieten tot het uiterste. 06-320.370.90 /100 cpm.

Safesex is wet. Maar wel alles live in dit bed. Dit mooie hete paar komt hoorbaar 3x... 1 gpm.
06-320.329.24.

Beestachtig...
1 g.p.m. 06-320.327.20

Lesbi-Scenes
1 g.p.m. 06-320.326.04

Homo
direkt-apart met hele hete jongens (18jr.) 06-9887 nu 50 cpm.

Nieuw!
Blondjes met privé-adres-1. Ruw Grieks-2. Plus 32 sexvormen die waanzinnig. Zap en ontdek. 06-9588 - 1 gpm.

Meisjes voor direct-1. Gloeiend live-2. Nog 3 extra sexdaboes die je nergens hoort. 1 gpm
06-9585

Direkt-privé
meisjes vertellen je alles zelfs hun adres en/of telef. 06-9826 (1,- p/m)

Kontakten/Klubs

Nieuw Nieuw
The magic of Club "Romantica"
Laat u onder leiding van "Kim" een haar vriendinnen leiden in de magic van extase en erotiek. ☎ 045-419742. Kleingraverstraat 157, Kerkrade-West. Jonge dames altijd welkom. Geopend van 11.00 tot 23.00 uur.

Club Rustica
Spekholzerheide, v.d. Weyerstraat 9, Kerkrade ☎ 045-412762
Open ma. t/m vr. 11.00-24.00 uur.
2 Ned. of Duitssprekende dames gevr.

Porky's Pretpark simply the best
ALWEER 3 NIEUWE MEISJES VAN 18 JR ERBIJ. DE MOOISTE MEISJES VAN DE WERELD! Maandag t/m vrijdag van 11.00 tot 23.00 uur.
☎ 045-228481 za. van 12 tot 19 uur.

La Dolce Vita
Voor luxe, klasse, stijl en nivo. Daar staan wij voor. Ons adres: Rijksweg 15, Linne (Limb.). Tel. 04750-30746. Tevens vragen wij een Nederlands meisje.

Echte klasse op nivo. Sacha's escort.
Bel 045-463386 v.a. 19.00 / 05.00 uur.

Club Mirabelle
Op woensdag 17-11-1993 zijn wij weer open.
Nieuwe dames en leiding aanwezig. Tevens escort, nieuwe meisjes welkom. Geopend 22.00 t/m 05.00 uur. Telef. 045-427120.

Huize Elle
Nu met div. jonge Nederlandse meisjes. Blond of donker. Uw keus is er zeker bij! Geopend van 12.00 tot 24.00 uur, weekend gesloten. Kapoenstr. 29, M'richt. ☎ 043-218884.

LYDIA GIRLS
'n WAAR begrip!! SUPER diskr.
046-749662, Groenstr. 64 Geleen

Attentie Attentie
Privé Yvonne
ƒ 75,- ½ uur All in
Zaterdags en 's woensdags
8 meisjes aanw. NIEUW Anja uit Geleen, Stephanie, Astrid, Shirly, 7 dgn geop. van 11-24, zond. 15-23 u. 045-425100.

Nieuw bij SAMANTA
.... 6 leuke meiden. Romantisch, vurig en een tikkeltje.... Carboonstraat 14, Kerkrade ☎ 045-411388.

Paren en alleenstaandenclub
Villa Liberta
Woensdag en vrijdag voor paren en alleenstaande... dags alleen paren. Let op! Paren woensdag voor 2... gratis entree. Maasselkerweg 24, Susteren. Bandinfo... 4928. Vrijdag 19-11 show van supersexy Franc...

Bemiddelingsburo " Mieke
Discrete bem. in adressen van dames
☎ 046-748768, Geleen (inschr. dames gev...

Paren en alleenstaanden
Club Cupido
vandaag nudistenparty onder 't genot van een hapje, drankje en sauna. Romantisch bij 't openhaard vuur. Telef. 046-583801. Putstr. 85 A, Sittard.

Escort All-in
045-326191
14.00t/m 04.00 uur 's nachts

Buro Sittard
Met 50 betrouwbare adressen. ☎ 046-523203

E.Z.N. Escort
met meisjes va. 18 jr., ook SM mog. Tel. 045-273099.

Delight Escort
Nieuw boys/girls va. 18 jr., nieuwe supermeiden, ook stripteese. 045-229156.

Lady S
De meesteres voor SM. Isabelle privé 043-638365/626436.

Have a Break
v.a. 12 u. bij Maastricht Privé, Jodenstraat 2. Tel. 043-254183.

Escort Service
discreet en snel, voor een leuk meisje bij u thuis of hotel, v.a. 12.00 t/m 02.00 uur. Telef. 045-422685.

Buro Venus:
100% betr. privé-adressen in ons fotoboek. Kom kijken! Tel: 04750-28353

Boys for MEN
Telef. 043-431646

ƒ 50,- all in
Eens geweest en je komt terug. 045-423608.

Heerlen Privé
045-714707 v.a. 11.00 uur.

Brigitte
Nieuw Monique, ook grieks. Open ma. t/m zat. 13.00-23.00 uur. 045-254596.

Angelique
Af 10.00 uur zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

De vriendinnen...
Angeliqu...
geven u de ero. ma... privé geheel unie... all in per uur. 045... Tev. meisje g...

Diana Es...
045-320323 vanaf...

Club Eri...
Claudia en 4 nieuw... Industriestr. 56, M... 11.00-0.00. Zat. 14...

Nieuwe Direc... nieuwe meis...
CLUB PA...
Oirsbeek. ☎ 0449...

Leuke meisjes ...
ontsp. mas...
045-35498...

Huize A...
Vanmiddag SM be... in groepenverband... vanaf 21.00 uur... avond. 045-4627...

Peggy P...
Escort ma.-vr. 11-2... Wo. tot 19 u. 04... Wo. triodag ƒ 125,-... meisjes aanw. ook... Nieuw: Kim (Gri...

Nieuw, Ni...
Verwen uzelf 2x... relaxen ƒ 200,- all-in... sex of privé 2x hoo... ƒ 100,-. Dagelijks v... uur Rijksweg 24... Geleen ☎ 04...

Regina Privé
☎ 045-723...

Sandra P...
Tel. 045-4163...

Sexy vro...
ontvangt he... Tel. 043-4733...

Girls Esc...
tot 05.00 uur. 0449...

Privé Ilo...
Voor de sportieve... graag wil Sc... Bij de meisjes va... je je daarna als HE... ☎ 045-70900... Tev. nog plaats voor...

Vlak spelbord ruimt veld voor driedimensionale uitvoering

Spellen steeds meer speelgoed

DOOR DESIRÉE VAN OOYIK

Met december in het vizier start een echt kinderspellenjaar. Spelen is dit jaar minder afstandelijk geworden. Nieuwe spellen zijn geënt op een verhaal, een spannende gebeurtenis waarin kinderen kunnen meespelen. De driedimensionale vormgeving en uitvoering geven de spellenwereld een nieuwe entree bij scholieren. Voor peuters en kleuters zijn er interactieve spellen met chip. Spanning is het wachtwoord voor de 12-plussers in de spellenwereld. Dracula en andere schimmige figuren maken hun opwachting.

Het vlakke spelbord is passé; in plaats daarvan ontvouwt zich het pop-up bord verlevendigd met tal van attributen. Verhalen en spannende gebeurtenissen liggen ten grondslag aan de nieuwe generatie spellen. Spellen worden spelen, kinderen willen en kunnen zich inleven. Plastic en houten pionnetjes moeten het veld ruimen voor staande figuurtjes, tot in detail verbeeld.

Filmavonturen

In spelconcept blijft het ganzenborden, maar de gans is anno 93 dinosaurus, filmheld Aladdin, Ariel of Belle met Beest. De bij spellen behorende verhalen en opdrachten slaan rechtstreeks op de filmavonturen. Geen Belle zonder uitvallende roos, Aladdin dobbelt om het bezit van de wonderlamp en in de dinospellen gaat het om behoud van leven en vrijheid.

De verhaaltrend breekt zelfs door in actiespellen. Actueel in dat kader is Break out (Selecta) waar inbrekers over de muur klimmen en uitbreken als de speler de stukjes zo schuift dat beklimmen mogelijk is. Tegenwerking komt in het spel niet van de gevangenisleiding maar van een concurrerende boevenbende met hetzelfde plan ofwel de tegenspeler (v.a. 6 jr, Selecta). Een combinatie van bord- en actiespel is 'Sst Papa slaapt' (v.a. 4 jr, Parker) waarbij de vaderpop in een echt bed telkens onverwacht ontwaakt tot ongenoegen van zijn rondsluipende kindjes.

Spannend is ook Magor de Tovenaar (5-8 jr, Ravensburger), eveneens met spelbord en actiefiguur. De spelers proberen stiekem kleefspinnen in Magors soep te doen maar als Magor dat door heeft licht zijn hoed op en is de straf niet mals.

● *Dracula doet in spelvorm zijn intrede in de huiskamer.* Foto: GPD

Een puur bordspel is de Penguin Club (5-10 jr, Jumbo) waarin de speler wint die als pinguin de meeste vis vangt. Toegevoegde waarde zit in de pinguinfiguurtjes en doorzichtige ijsblokken waarin de pinguins tijdelijk buiten spel kunnen worden gezet.

Een puur actiespel zonder verhaal is de 'gemotoriseerde' Eddy Emmer (v.a. 4 jr, MB). Al bellend waggelt en wuift hij door de kamer enthousiast de ballen uitspugend die de spelers er juist hebben ingeschept. Wie het als eerste lukt drie ballen in de emmer te houden is de winnaar. Leuke vondst is ook Cheese Wiz (v.a. 6 jr, Otto Simon), een groot stuk gatenkaas waar twee spelers, met een ring aan een touwtje, proberen als eerste hun knikkers om de gaten heen te laveren, van beneden tot boven in de punt.

Educatief

In spellen wordt een educatieve meerwaarde, bijvoorbeeld met dinosauriërs in de hoofdrol en passant meegenomen. Kennis en amusement ontmoeten elkaar onder meer in spellen als in Trivial Pursuit (6-12 jr, Parker), het bekende vraag- en antwoordspel, met dit jaar een speciale kindereditie, en in Reis door Nederland (v.a. 8 jr, Ravensburger). Al spelend worden pretparken, musea en verstrooiende attracties in Nederland bezocht en wordt stedeninformatie speels aangereikt.

Educatie is ook 'Mijn eerste natuurspel' (5-8 jr, Ravensburger), een variant op 'Memory' waarbij dieren in verschillende ontwikkelingsfasen op volgorde bij elkaar moeten worden gezocht. Een combinatie tussen geheugen- en bordspel is Memo Master (v.a. 6 jr, Blue Zebra) waarbij telkens vier plaatjes een complete vrolijk ogende dino maken.

Natuurgetrouw daarentegen ogen de figuren van In de wereld van de dinosauriërs. De verschillende onderdelen worden in het spel bijeen gedobbeld tot complete opzetdino's ontstaan (3-7 jr, Ravensburger). Nieuwe educatieve spellen voor peuters en kleuters zijn dit jaar onder meer 'De geheime tuin' in de serie Spelend leren (v.a. 5 jr) en 'Dikkie Dik zoek', beide Jumbo, Kleurenpret met Nijntje (3-6 jr, Ravensburger)

Dubbelfunctie

Strategische spellen staan hoog genoteerd en krijgen anno '93 een dubbelfunctie als woondecoratie. Juweeltje in dat opzicht is Quarto (GI Gamic) met houten speelbord en 16 speelstukken, donker en licht, rond en vierkant, vol en hol, hoog en laag. De bedoeling is als eerste vier stukken met een zelfde kenmerk op een rij te plaatsen. Door de veelheid aan mogelijkheden een verwarrende opdracht.

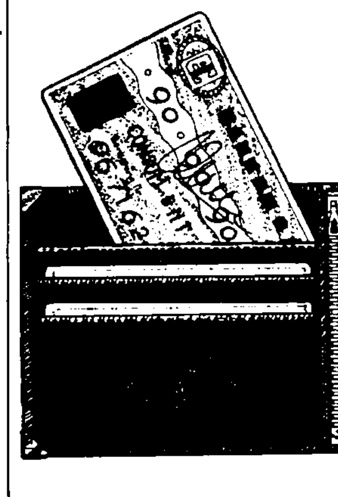
'Connections' (Blue Zebra), in strak grijs uitgevoerd en als spel bekroond in Frankrijk, Duitsland en Engeland, wordt gespeeld door over het bord een verbinding te leggen van kant tot kant. De platte stukken kunnen in hersluitbare zakjes worden opgeborgen of in een uitsparing in de speelbordrand.
Cijferen en aansluiten, daarom gaat het bij het veelkleurige 'Spectrangle (Jumbo), een zwarte driehoek waarin kleine driehoekjes op kleur en nummer worden gelegd. Door strategisch aansluiten vermenigvuldigd zich de waarde van de nummers en kan de tegenstander worden geblokkeerd.

Griezelen

Griezelen is dit jaar het credo bij puber en jongvolwassenen. Dracula (Blue Zebra) het horrorpartyspel is een voorbeeld. Eng en gezellig tegelijk. Het hele huis dient in horrorsferen te worden gebracht. De gasten worden door geheime kaarten verdeeld in vampiers, mensen en Dracula zelf. Een geluidscassette geeft aan wanneer de kust veilig is om elkaar te treffen in een afgesproken centrale ruimte. Op andere momenten kunnen de vampiers symbolisch de mensen bijten waarna ook deze vampier worden.

Aan het eind van het spel kunnen de 'mensen' winnen door te raden wie Dracula is; lukt dat niet, dan komt Dracula als winnaar van het 'horror'avondje te voorschijn. Het spel kan gespeeld worden met kinderen vanaf 12 jaar maar is ook heel geschikt voor een volwassen avondje 'geestig' griezelen (Blue Zebra *f* 69,95).

Voor stoere 'kids' vanaf 9 jaar is er de Legende van Zagore (Parker). Centraal staat de slechte, echt sprekende tovenaar die middels een chip van zich laat horen. Driedimensionaal met spelattributen van kunststof en dito figuren uit de onderwereld doet dit spel qua concept denken aan videospellen als Zelda van Nintendo. Een avonturenspel met opdracht.

● *De cursisten maken in groepjes samen een menu dat ze na afloop zelf opeten.*

Culinaire cursisten doen ideeën op bij Kookook

'Wat eten we met kerst?'. Kookook verschaft niet alleen een antwoord, maar organiseert ook cursussen om dat in praktijk te brengen. Geschoold kun je dan het hoofd bieden aan het culinaire tijdperk van december. Kookook is de naam van de culinaire centra van Het Nederlands Zuivelbureau. En het is daar lang niet alleen zuivel wat de pot schaft.

De centra zijn de opvolgers van de zuivelkeukens die tot 1990 voorlichting gaven over zuivelprodukten en zijn gevestigd in Amsterdam, Arnhem, Eindhoven, Groningen en Leidschendam. Het zijn thans kookinstituten voor mensen die koken leuk vinden en het graag in hun vrije tijd doen. De stijl van het interieur van de centra is aangepast aan de nieuwe koers. Ze zijn warm, huiselijk en gezellig geworden.

De Kookookcentra houden er terdege rekening mee dat koken van een plicht in een hobby is veranderd. „De mensen willen genieten," zegt Rineke Rust van Het Nederlands Zuivelbureau. „De smaak speelt een grotere rol dan vroeger. En de mensen vinden het gezellig om voor vrienden te koken en samen thuis te eten."

De recepten die worden toegepast zijn door de culinaire medewerkers bij herhaling getest. „Maar," onthult Rineke Rust, „tijdens de cursussen worden altijd weer vragen gesteld die je niet hebt voorzien. Dan zoekt de docent samen met de cursist naar een oplossing. We krijgen ook veel informatie van de cursisten."

Er is een grote toeloop voor de cursussen die op het kerstdiner zijn gericht. Het gaat over meer zaken dan de vier menu's die dit jaar bij Kookook op het programma staan. Ook aan werkplanning wordt aandacht geschonken. Te beginnen met het opstellen van een boodschappenlijst. Een van de meest gestelde vragen is, wat je van tevoren allemaal kunt doen om op de dag zelf zo weinig mogelijk tijd meer in de keuken te hoeven doorbrengen. Er wordt goede raad gegeven voor het tafeldekken, voor het vouwen van de servetten en voor het maken van een menukaart. Bovendien wordt geadviseerd welke wijnen bij een bepaald menu passen.

Attractie

De cursisten koken zelf. „Dat is de attractie bij ons," licht Rineke Rust toe. „Als de cursisten een keer een gerecht hebben bereid, dan voelen ze zich zekerder als ze thuis aan de slag gaan. Bij Kookook merk je of je het ook kunt. En als er iets mis gaat, geeft het niet."

Maar wat heeft eendeborst met kumquatsaus, een van de onderdelen van een kerstmenu, nog met zuivel te maken? „Wel, bij de bereiding wordt boter gebruikt. In de keuken spelen zuivelprodukten altijd wel ergens een rol als smaakmaker, als bindmiddel en soms als een complete schotel," meent Rineke Rust. „Je komt ze vanzelf tegen. Spelenderwijs krijgen de mensen er informatie over. Je hoeft er niet de nadruk op te leggen."

Bij Tapas eet je in de huiskamer

DOOR FRANK SEUNTJENS

De benaming restaurant is eigenlijk te veel eer. Huiskamer is een beter woord. Maar dat geeft eethuis Tapas aan de Markt in Sittard juist zo'n gezellig en intiem karakter. Het is nog passen en meten geweest om er acht tafeltjes kwijt te raken. In een hoekje staat kok Marcel Kleinen (30) in een open keuken achter zijn potten en pannen.

Het restaurantje boven het bekende café Tapas ging pas een maand of twee geleden open. Er waren wat problemen met de gemeente over de vergunning. Toch heeft Marcel Kleinen in die korte tijd al de nodige faam verworven onder liefhebbers van de 'cuisine méditerranée'.

Op de doordeweekse avond dat wij er zijn, zit Tapas bijna helemaal vol. Kleinen zet zijn gasten Spaanse, Portugese en Italiaanse gerechten voor, al past hij ze wel enigszins aan de 'westerse' smaak aan. De kaart is bescheiden en dat zijn de prijzen ook. Dat verklaart meteen waarom er zoveel studenten aanschuiven.

Als hors d'oeuvre bestellen we een spinaziesoep met stukjes zalm en een portie gebakken champignons met knoflookboter. De soep scoort een onvoldoende: te flauw en erg waterig. De champignons vallen aanzienlijk beter in de smaak, hoewel de boter wat zachter had mogen zijn.

Het hoofdgerecht daarentegen verdient niets dan lof. De pasta met zalmfilet krijgt het predikaat 'uitstekend' en dat geldt ook voor de tonijnfilet die vergezeld gaat van frites. Een salade met fruit en maïs completeert het geheel.
Ook de rekening is een aangename verrassing: 55 gulden 25, exclusief drankjes.

● *Marcel Kleinen zet zijn gasten mediterrane gerechten voor.* Foto: PETER ROOZEN

Marcel Kleinen leerde het kokkerellen uit kookboeken. Hij probeerde recepten uit die hem wel aanstonden en verfijnde die naar eigen inzicht. Als zijn specialiteiten noemt hij de Catalaanse visschotel en de kalfsfilet met rauwe ham en mozarellakaas.

Binnenkort buigt Kleinen zich opnieuw over de menukaart. Hij wil een aantal gerechten die wat minder in trek zijn vervangen door nieuwe probeersels. „Het is sowieso nooit verkeerd om naar andere dingen te blijven zoeken," zegt hij. „Ik vind dat een goede kok zichzelf voortdurend moet uitdagen."

Zoals gezegd is Tapas maar klein en daarom is reserveren gewenst. Dat kan alleen op werkdagen. Op zaterdag en zondag geldt: wie het eerst komt, het eerst maalt.

Restaurant Tapas, Markt 38 in Sittard: 046-515225. Geopend van 17 tot 22 uur, behalve op maandag.

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

Surround Sound maakt van woonkamer theater

DOOR HUGO VAN DER HEEM

Mogelijk heeft de afgenomen belangstelling voor bezoek aan het filmtheater er iets mee te maken of anders wel de lust om thuis een videofilm of compact disc in al zijn dimensies te kunnen meemaken. In elk geval is er onder de fabrikanten van radio- en tv's (weer) de rage van Surround Sound uitgebroken, waarmee de huiskamer in een theater te veranderen is. JVC, Panasonic, Sony, Grundig, Philips en Bang & Olufsson zijn er plotseling allemaal mee bezig.

De trend is dit keer gezet door Bang & Olufssen die een jaar geleden het eerste video- en radiocombinatie introduceerde. Een mooi, maar prijzig compleet 'ontvangststation'. Het werkt met vier of vijf speakers: twee of drie luidsprekerzuilen voor (de middelste kan een speciale bassbooster zijn) en twee achter. Bij radio, tv- of videobanden (vooral ook sommige speciale videoproducties) wordt een sterk ruimtelijk effect verkregen.

Merkwaardig genoeg beperkte het ontwerp van B & O – altijd compromisloos als het gaat om de vormgeving – zich vooral tot het verfraaien van de geluidsweg. Men koos niet voor het tv-breedbeeld, hoewel dat bij een 'theater opstelling' thuis bepaald zijn voordelen heeft. Veel cinema-producties op video overgezet, vereisen breedbeeld voor een spectaculaire weergave van de verrichtingen van de hoofdrolspelers.

De mode komt niet uit de lucht vallen. Al sinds '76 worden weer veel cinemascope-films voorzien van Dolby Stero Surround Sound. Dit systeem geeft de toeschouwer vier geluidskanalen: linker- en rechter-stereokanaal, middenkanaal en surround kanaal. Deze geluidskanalen worden door de Surroundcoder zo versleuteld dat ze via de twee normale stereokanalen kunnen worden weergegeven.

Wil men dit theatergeluid echter volop meekrijgen dan is een tv-toestel met Surrounddecoder nodig. Bij Grundig heet hij de Prologic-decoder. Een digitale geluidsprocessor die gebruik maakt van het DSP-(Digital Sound Processing)principe.

In de duurdere Exclusiv Line tv-toestellen is hij ingebouwd. Bij JVC en Sony bijvoorbeeld kan men ook losse DSP-decoders kopen en aan de tv of radio koppelen. De apparaten hebben vijf of zes eindtrappen en evenveel luidsprekeraansluitingen om alle rondom-boxen te kunnen aansluiten.

Op dit moment beschikken zo'n 3500 films over Dolby Surround Stereo. De meeste koop- of huurvideo's hebben het. Bij uitzendingen via tv van zulke films loopt het geluid automatisch mee en kan het dus thuis gedecodeerd worden. Probleem is alleen dat de omroepen dat nooit bekend maken. Meestal kan men het pas zien op de aftiteling, waar in het Engels de mededeling prijkt dat de film met Dolby is opgenomen.

DSP-toestellen (ingebouwd of niet) kunnen ook dienst doen om ruimte te suggereren bij films die niet van extra geluidseffecten zijn voorzien. Zij hebben de mogelijkheid om de klankleur van een kathedraal, concertzaal, discozaal of theater na te bootsen. Die klankleur kan ook gebruikt worden bij het afspelen van cd's.

Grote aanvoer van sliptong

Op de Nederlandse visafslagen is de aanvoer van sliptong (de kleinste maat tong, ongeveer 25 cm) de laatste weken overweldigend. Op zich is het najaar altijd een goede tijd voor de vangst van sliptong, maar dit jaar zijn de vangsten ongekend goed. Er wordt zelfs gekscherend gesproken over een tongenplaag.

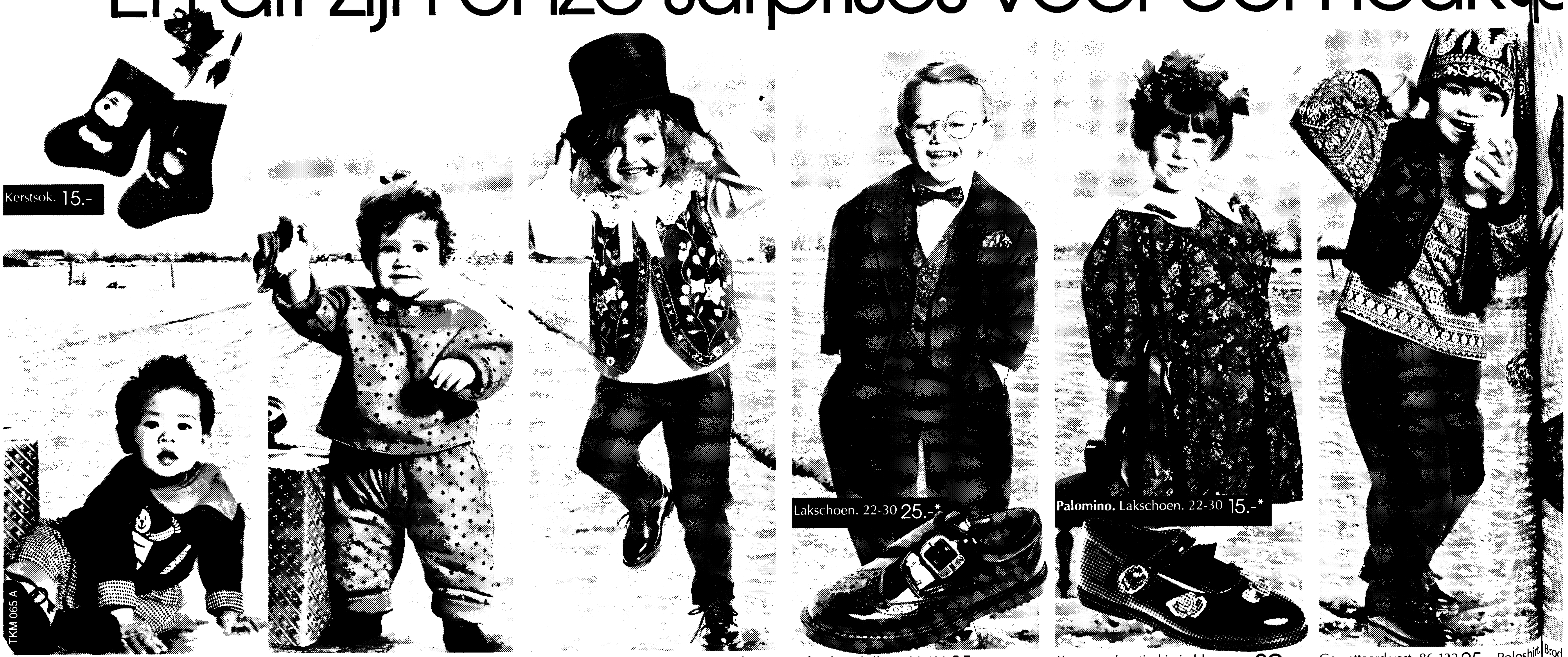
De gevolgen van prima vangsten ziet de klant van de vishandel resulteren in een aardige prijsdaling. Vier sliptongen voor een tientje is nu meer regel dan uitzondering. Er wordt in visserijkringen verwacht dat tot het einde van het jaar de aanvoer van 'slips' goed zal blijven.

Sliptong heeft een wat kruidig visvlees, dat stevig maar tegelijk zacht en sappig is. Het smaakt niet typisch vissig, maar het benadert de smaak van garnalen. Het bakken van sliptongen is heel eenvoudig. Zorg er wel voor dat het vel van de tong verwijderd is, voor de vishandelaar een fluitje van een cent. Bestrooi de tongetjes aan beide kanten met zout en peper en haal de visjes vervolgens door de bloem. Schut de overtollige bloem eraf. Bak de sliptongen in de boter enkele minuten aan beide kanten bruin.

Bak ze niet te lang, twee minuten aan beide zijden is voldoende.

Overigens bestaan er nog altijd misverstanden over de juiste schrijfwijze van sliptong. Er zijn nogal wat aanhangers voor de aanduiding slibtong, dus met een b. 'Slib' zou duiden op het slib op de zeebodem waar tong zich graag in verschuilt. 'Slip' met een p komt echter uit het Engels en betekent klein, bovendien slippen deze kleine tongen nogal eens door het net... Kortom, de juiste schrijfwijze is met een 'p'.

En dit zijn onze surprises voor een leuke

Baby Club. Tweedelig pak: beren-sweatshirt en ruitbroek. 68-86 39.-

Baby Club. Tweedelig 'thermo' printpak in kerstkleuren. 56-74 29.-

Witte blouse met borduur. 86-122 19.- Gilet met borduur en spiegeltjes. 92-122 25.- Legging. 92-122 25.-

Palomino. Colbert. 86-122 35.- Gilet. 86-122 25.- Hemd met strik. 86-122 22.- Broek. 86-122 39.-

Katoenen kerstjurkje in bloemen-dessin. 86-122 39.-

Gewatteerd vest. 86-122 25.- Poloshirt. 86-122 29.- Colpulli. 86-122 9.- Ribbroek. 86-122 29.-

* Alleen verkrijgbaar in de grotere C&A filialen. Bel voor informatie de **C&A Service Lijn: 020 - 6262114** (van 9.00 tot 13.00 uur)

Auto onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Vakantie en Rekreatie

VOLOP SNEEUW
in onze geselecteerde wintersportoorden in Zuid-Tirol en het Zillertal. Aantrekkelijk geprijsd en zowel per bus als eigen auto mogel. Reeds v.a. ƒ 460,- p.p. 8 dagen met h.p. KRISTAL REIZEN - Den Bosch/Berlicum. Bel 073-131491.

PARIS-LONDON-YORK
Uit ons stedenprogramma. Winters getooid nog mooier en scherp geprijsd.
KRISTAL REIZEN - Den Bosch Berlicum. Bel 073-131491.

OOSTENDE (B.-kust). Studio, zeezicht, TV, 4 fietsen, parkeerpl., v.a. ƒ 55,- p.d. 09-32.13523180, na 17 uur.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Opleidingen

BIJLES verzorgd door een ervaren team van docenten in vrijwel alle vakken in Heerlen, Maastricht, Eindhoven en Weert. Nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij in Heerlen en Hoensbroek. Inlicht. hoofdkantoor E.C.H., telef. 045-741102.

Aangeboden TALENCURSUSSEN in 127 talen op cassette, enz. ƒ 70,-. Ook voor buitenlanders. Telef. 070-3638667 3894543.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop YORKSHIRE-PUPPIES, beide ouders aanwezig. Inl. 043-211906 of na 18.00 uur 045-221505.

Te koop DOBERMANN-PUPS en Berner Sennen-pups met stamboom. Telef. 08866-2483.

Weg. omst.heden gratis af te halen klein HONDJE, teefje, 8 mnd. oud. ☎ 045-427085.

Te koop mooie witte KEES-HONDJES, puppies. ☎ 04492-3421.

Te koop Mechelse HERDER, teef. 5 maanden oud, ouders PH1. Tel. 045-322895.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Caravans

Te koop caravan HOBBY de Luxe, bwj. '90 met alle toebehoren, vr.pr. ƒ 16.500,-. Langweide 4, Wijnandsrade. Telef. 04493-4043.

Te k. ADRIA caravan 340 TLD Forma, bwj. '91, geheel compl. Tel. 045-352371.

Wonen Totaal

Nog enkele mooie luxe showroomkeukens met zeer
Hoge korting bij Vossen Keukens
Modern: Glaspaleis, Kerkplein 45. Klassiek: Eikenderweg 77, Hrln. ☎ 045-717555.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

INBOUW-APPARATUUR: grote keus in topmerken, scherpe prijzen en vakkundig advies. Vossen-Keukens: Glaspaleis, Kerkplein 45, Heerlen en Eikenderweg 77. Telef.: 045-717555.

KEUKEN-RENOVATIE: Workbladen, spoelbakken, inb.app. en montage met gar. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77 en Glaspaleis, Kerkplein, Heerlen. Telef.: 045-717555.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

LAMPEKAPPEN. Groot assortiment in klassiek en modern steeds voorradig. Soepele prijzen en eigen atelier. Anita verlichting, Rötscherweg 52, Landgraaf, Ubach over Worms. ☎ 045-312873.

Te k. eiken EETHOEK, in prima staat, vr.pr. ƒ 150,-. Tel. 045-727546.

Te koop uit nalatenschap antieke MEUBELS en gehele huisraad. Te bevr. ☎ 046-523260, na 20.00 uur.

Te k. GASFORNUIS met gas-bakoven, 2 jaar oud, merk Etna, ƒ 450,-, in perfekte staat. Tel. 046-743352.

Te koop complete INBOEDEL, o.a. lampen. Telefoon 045-455144.

Zkt u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208 Hoensbroek

Te koop lederlook BANKSTEL, 2-3-zits, ƒ 300,-. Tel. 045-220861 na 18.00 u.

Zonnebank/-hemel

Nieuw! Pas geopend de grootste zonne-vakspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie, Rijksweg Noord 97, Sittard 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

Fa. HORIZON, nieuw geopend in Sittard vanaf 11-11 v.a. 10.00-21.00 uur. Nieuwste modellen '94, alle hemels extra beveiligd met acryl glas. Spectaculaire openingsaanbieding. Kom en vergelijk, bezoek onze showruimte. Alle toestellen rechtstreeks van fabriek. Kollenberg 5, (weg naar St. Rosakapel) Sittard. Telef. 046-511695.

Kachels/Verwarming

KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Telef. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

Gas- HOUTKACHELS-c.v. -ketels. Keus uit 200 stuks. Jac. Köhlen. 046-513228, 514862. Rijksweg Nrd 104, Sittard.

Yo! Nouveau!

De berichten uit de Beaujolais-regio spraken van een kleine oogst van uitstekende kwaliteit! De Beaujolais primeur van André Chalandon gooit zoals ieder jaar hoge ogen bij professionele proefpanels. Ook dit jaar behoren de wijnen van Chalandon tot de absolute primeur top! U moet ze gewoon zelf eens proberen. Wij hebben ze vanaf 18 november voor u klaarstaan!

Beaujolais Primeur 1993 8.45
per doos à 6 flessen ƒ 48,–

Beaujolais Villages Primeur 1993 9.75
per doos à 6 flessen ƒ 56,–

TIA MARIA	GRANT'S FAMILY RESERVE	DE KUYPER JONGE JENEVER	SONNEMA BERENBURG	GOBLET JONGE GRAANJENEVER	PARADE VIEUX	PEDRO DOMECQ SHERRY
28.95	23.95	21.95	18.95	19.95	19.95	9.45

GLENFIDDICH MALT WHISKY 49.95 — REMY MARTIN ***COGNAC 44.95

DE GULLE BOTTELIER
Heerlen. **VAN WERSCH**, Winkelcentrum Heksenberg 11, Tel. 215746; Kloosterkoolhof 64, Tel. 724481
Voerendaal: **ERVO B.V.**, Heerlerweg 141 (hoek Grachtstraat), Tel. 045-751227
Beek: **PAUL GELISSEN**, Marktstraat 4, Tel. 046-371196
Amstenrade: **ROUWMAAT**, Hoofdstraat 31, Tel. 04492-1857
ALLES ONDER DE KURK

Prijzen zijn afhaalprijzen. Looptijd aanbiedingen van 18-11 t/m 1-12 1993.

Muziek

Yamaha PSR 510 keyboard.
In een woord: GRANDIOOS! Veel meer dan zomaar een opvolger van de PSR 500. Inclusief stroomvoeding, degelijk statief en hoofdtelefoon van ƒ 2.049,- voor
ƒ 1.795,-. Het decemberkado!!
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK

A.s. zaterdag 20 november van 13.00 tot 16.00 uur. Demo-concert door gitarist Piet bij Muziekhuis Sjo BUSCH, Haverterpoort 7, Nieuwstadt. Telefoon 04498-53988.

PIANO te koop, ƒ 2.700,-. Tel. 045-223530.

Te koop goede witte STUDIEPIANO, prijs nader overeen te komen. ☎ 045-719698.

Bel de Vakman

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Braderieën/Markten

Geleense INRUILBEURS. Spotgoedk. o.a. rundl. 2-zitters v.a. ƒ 195,-; rundl. clubs v.a. ƒ 95,- tot ƒ 1.500,-; barok en lodewijk bankstellen ƒ 395,- tot ƒ 3.000,-; enorme collectie schitt. kasten div. stijlen, partij nieuwe meubels w.o. blank eiken (denkt U ook aan inruilen). Enorme keuze in enorme hal. Oude Maastrichterweg 27, Geleen (deze weg loop parallel met Rijksweg Nrd.) let op videotheek de kijkdoos daarachter is de hal.

Kunst en Antiek

Te k. 2 bronzen KANONNETJES Ned.-Indië, 18e eeuw; 3 Japanse serimoniële messen 19e eeuw; Octant in kist L.J. Harri Amsterdam, plm. 1900. Telef. 046-370627.

In/om de tuin

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

TUINARTIKELEN grootste collectie van Limburg: decoratieartikelen, tuinschermen, zand-siergrind-boomschors, sierbestr. enz. Lage prijzen! Cremers B.V., Valkweg 32, Industrieterr. Abdis.bosch-Landgraaf. Tel. 045-312127.

KERSTBOMEN div. soorten van 80 cm tot 8 mtr hoog. Kwekerij Jawell, T. Brandsmastr. 4, Brunssum. Telef. 045-256423.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Kleuren TV en video gevr. v. a. '87, ook wasmach. en stereo-toren. 04406-12875.

Hulsh. artikelen

Op 19 november a.s. vanaf 12.00 uur tot 16.00 uur. Molenvaartstraat 14, industriegebied Haefland te Brunssum, VERKOOP van tweedehands witgoedapparatuur o.a. wasmachines, wasdrogers, koelkasten, kooktoestellen. Betaling dient te geschieden in US dollars.

IJSK. gasf. ƒ 95,-, wasautom. ƒ 175,-, diepvr. ƒ 175,-, wasdr. ƒ 175,-. ☎ 045-725595.

Vlees/AGF

Voor Limburgs LEKKERSTE gehakt. Slagerij Houtvast Schinnen.

Diversen

Binnen ½ minuut van het roken af!
Bruno Michel
helpt ook u, bekend van TV en radio.
Café Jura, Noordlaan 42 (oud voetbalplein Winterslag), B-3600 Genk België. 09-32.89.356454 of 09-32.89.356245.
Vrijdag 19 november van 19.00-21.00 uur.

Aangeb. 150 singeltjes ƒ 100,-; 150 Ned. First Day ƒ 80,-; 100 div. oude int. bankbiljetten ƒ 150,-; 50 oude blikken autofolders ƒ 50,- en 12 oude lepeltjes met beeltenis van Elvis Presley ƒ 75,-. Tel. 070-3894543/3638667.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nwe gebit prothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

Te koop ZITSAUNA, nieuwpr. ƒ 1.200,-. Vraagpr. ƒ 350,-. Tel. 045-418351.

Te koop café-restaurant INVENTARIS; antiek; inboedel. Tel. 04758-1780.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S grote sort. v.a. ƒ 95,- met gar. 25 jaar TV-Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt bekend dat op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond, alsmede op de secretarie van de gemeente Susteren van 18 november 1993 tot en met 17 december 1993 voor een ieder ter inzage zijn gelegd de navolgende verleende vergunningen ingevolge artikel 45 van de Verordening waterhuishouding Limburg aan

A. de gemeente Susteren voor het lozen van rioolwater, afkomstig van de kern Roosteren inclusief Kokkelert op het zuiveringstechnische werk genaamd ZL-gemaal "Roosteren", (V88-45A);

B. de gemeente Susteren voor het lozen van rioolwater, afkomstig van de kernen Susteren, Dieteren, Heide inclusief het woonwagenkamp op het zuiveringstechnische werk genaamd ZL-vrijvervalleiding "Susteren-rwzi Susteren", (V88-45B);

C. de gemeente Susteren voor het lozen van rioolwater, afkomstig van de kern Nieuwstadt, op het zuivewringstechnische werk genaamd ZL-gemaal "Nieuwstadt", (V88-45C);

Tegen deze beschikkingen kan ingevolge artikel 7 van de Wet Administratieve Rechtspraak Overheidsbeschikkingen door de natuurlijke of rechtspersoon, die door deze beschikkingen rechtstreeks in zijn belang is getroffen, een bezwaarschrift worden ingediend. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH ROERMOND. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn en binnen dertig dagen na de dag, waarop de beschikking is verzonden worden ingediend.

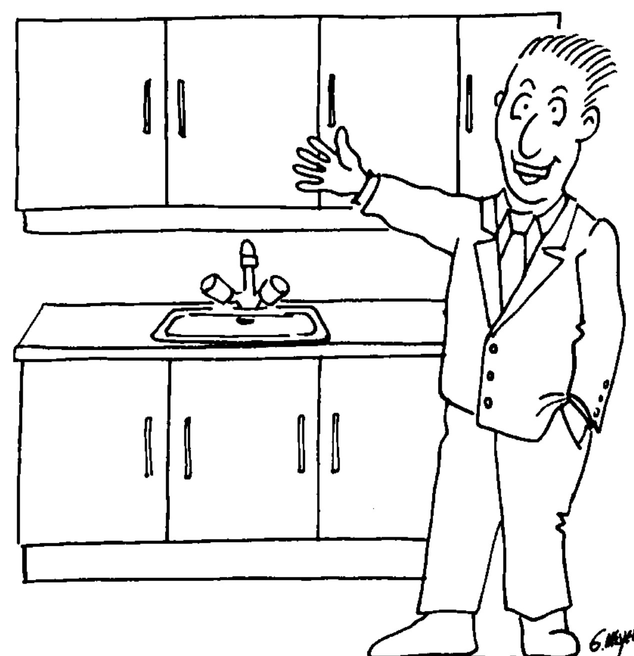
Roermond, 17 november 1993.

Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limburg

Bij een Grandorama keuken heeft u het fijne gevoel dat alles zo loopt als ú het wenst. **Advies, planning en plaatsing** geschiedt door deskundigen die hun vak verstaan. De **duurzaamheid** van alle onderdelen, de **functionaliteit** en het bijzondere **design** staan garant voor een langdurig plezier van uw keuken. En mocht zich onverhoopt een probleempje voordoen, dan helpt onze klanten-**service** u direct uit de brand. Voor dit alles betaalt u een verrassend **billijke prijs**. Het kan dus niet anders of u zult een hele hoop plezier ondervinden van uw nieuwe Grandorama keuken!

TREFPUNT SERVICE EN IDEEËN

Grandorama KEUKENS

Veel gekocht!

Nieuwstraat 25, 6431 KP **Hoensbroek**, telefoon 045-211889
Openingstijden: ma. gesloten, di. t/m vr. 9.30 - 18.00 uur, za. 10.00 - 17.00 uur, do. koopavond.

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

A — AANHANGERS

Mc. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., specialbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452501.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor Adbeco
voor (loon)administraties, jaarrekeningen en fiscale aangiften.
Overhoven 50, Sittard, 046-513234.

AIRCONDITIONING

Techn. bure Jos Smeets b.v.
Kampstr. 4 Geleen. 046-743865.
Frigo-metal b.v. 043-216616.
Fort Willemweg 53-59 Maastricht.

APK

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Schrugts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Li ndelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

AUTOACCESSOIRES

Goevers caravanonderdelen
Originele onderdelen alle Europ. auto's, inclusief alle japs.auto's. Nuth, Thermiekstraat 1. 045-244242.

AUTOBANDEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784. 's Zaterdags geslotenn.

Autobanden van Son
Accu's, banden, schokdempers, autowasserette, balanceren, uitlijnen. Haefland 16 Brunssum. 045-253741.

AUTOBEDRIJVEN

Auto Konings b.v.
Mgr. Vranckenstraat 20 Sittard.
Tel. 046-516846.

AUTORIJSCHOOL

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CM Voerendaal.
Tel. 045-751718.

Autorijschool Sjef Dörenberg
Bovag erk. motor- en autorijschool. Tevens voor uw automaat- en vrachtw. opl. Al meer dan 25 jr. uw vertrouwd adres. Sparstr. 7 Heerlen. 213735.

Auto/motorrijschool Sturmans
Rdr. Hoenstraat 181, 6433 EE Hoensbroek. Tel. 045-220166.

Autorijschool Ger Scheyen
BOVAG-erkend. Tel. 045-415601.
Al 30 jaar een begrip.
J. v. Maerlantstr. 21, 6416 TV Heerlen.

AUTOSCHADEBEDRIJVEN

Autoschadebedrijf Pierre Smits
Wijngaardsweg 54c Heerlen. Tel. 045-214018. BOVAG-lid.

Autosch.herstelbedrijf Jo Keenen
Verlengde Klinkertstraat 22, Hoensbroek. Tel. 045-215450. Focwa-lid.

AUTOVERHUUR

Garage Vencken B.V.
Verhuur van persw., bestelauto's en busjes, jong wagenpark, 25 stuks. Heesbergstr. 60 Heerlen. 045-412641.

B — BABY-ARTIKELEN

Babyhuis Petra

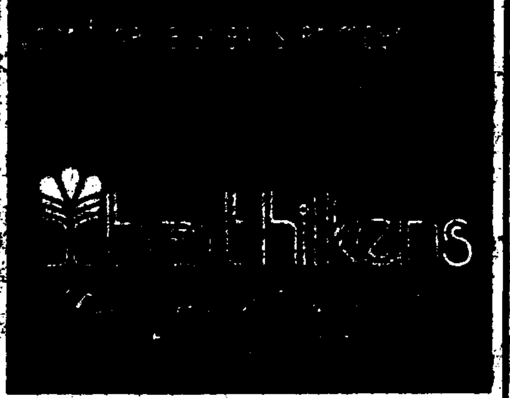
BEDDEN

Uw slaapspecialist in de regio.
Voor slaapkamers • senioren bedden • matrassen • bedbodems • dekbedden en bedtextiel.

Irmstraat 54, Simpelveld.
Tel. 045-443830.

BLOEMENSERVICE

BOUW EN HOUT

ZEECONTAINERS
Te koop/te huur 3-6-12 mtr. Franco geleverd. Depot Born / Antwerpen / Rotterdam. Piet Schouten 01720-34031 bgg. 73226.

D — DAKBEDEKKINGEN

G. Heutmekers b.v.
Groothandel in dakbedekkingsmaterialen, lood en zink. Sluisweg 4 Born.
Tel. 04498-53100.

Zuiddak b.v. Landgraaf
Bit. en kunststof dakwerk, shingles en dakterrassen. Verk. dakrollen, isol. en daktegels. Indus.terr. Strijthagen. Ampèrestraat 5. Tel. 045-314218.

Kwaliteitdak. Tel. 424050
Voor al uw pannendaken, platte- en leiendaken, lood- en zinkw., isolatie en dakbeschot. Vraag vrijbl. prijsopgave.

DRUKKERIJEN

Drukkerij Greven B.V.
Voor al uw handels-, reklame- en fam. drukw. Drukk. Greven b.v. 045-327158. Vogelzankweg 244 Landgraaf.

Drukkerij „Lanteern"
Uw adres voor alle fam.-, handels- en verenigingsdrukwerk. Hei-Grindelweg 43 (t.o. Groene Ster-terrein) 6414 BS Heerlen. Tel. 045-213105.

DRUKWERKVERSPREIDING

Spiral BV
Fabriekstraat 7
5881 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84288

SPIRAL

Organisatie voor geautomatiseerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

G — GLASREPARATIES

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

GROND STRAATWERKEN

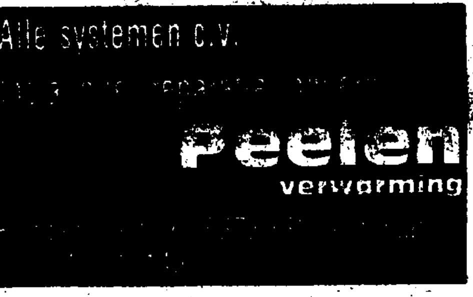
Bosman B.V. Sittard. 046-515852
Handelsstraat 32, Handelscentrum Bergerweg. Leveringen van zand, grind, teelaarde, cement, betontegels, siertegels, maaskeien, klinkers, bielsen enz. Ook op zaterdag geopend.

H — HOUTWAREN

Het zagen van emballage en pallethout. Fabricage van gereedschapstelen en houtdraaiwerk. Rooien van bomen. Goedk. stookhout. Te koop gevraagd populieren. Fax 045-753754.

I — INSTALLATIEBEDRIJVEN

M. Ramakers. Tel. 04406-12352
Sanitair, c.v., gas, water, ontkalken van leidingen en geisers.
Koningswinkelstraat 13 Valkenburg.

K — KEUKENS

Keukenfabriek Brouns-Heynen
Wij maken en ontwerpen uw keuken, badkamer geheel naar uw wensen en wordek voor u op maat gemaakt. Ook voor renovatie. Vraag vrijblijvend offerte: 045-455633 of 750283.

Bosch keukenstudio A. Eggen
Akerstraat Noord 160, 6431 HR Hoensbroek. Tel. 045-213027.
Levering Bosch inbouwapparatuur.

Nijverheidsweg 17-18 Stein, industrieterrein „Kerensheide". 046-331367.
Voor complete install. van keukens - sanitair - tegels - kastenw.

KEUKENRENOVATIE

Vossen Keukens
Vernieuwen van defecte werkbladen, spoelunits, alle inbouwapparatuur als koelkasten, ovens, kookplaten etc. m. gar. Glaspaleis, Kerkplein en Eikenderweg 77 Heerlen. 045-717555.

L — LEDERMODE

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 8a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen
GÉÉN FAILLISSEMENT-VERKOOP

Géén flauwekul
met 1 gulden
NU GROTE KORTINGEN

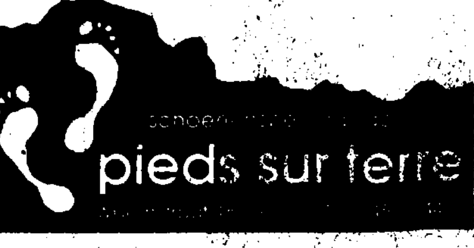
LOODGIETERS

H. Hoeppermans C.V.
Sanitair, c.v., dakwerk, gas, water, wateronth., rioolontstop. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713265.

N — NAAIMACHINES

Veldman naai- en breimachines
Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 68, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746480, Anker, Bernina, Husqvarna, Lewenstein. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-31012.

P — PEDICURE

PLAFONDSYSTEMEN

Het adres voor wand- en plafondsystemen. Hoofdstraat 66 Hoensbroek.
Tel. 045-214507.

R — REFORMARTIKELEN

„Marjoleins" natuurcentrum
De speciaalzaak bij uitstek in vitamines, homeopatische geneesmiddelen en natuurvoeding. Geleenstraat 59 Heerlen. 045-713024.

RIOLERINGEN

N.K. Verweijst 045-213760
Hoofdstr. 382/384 Hoensbroek. Wij onst. uw riool en afvoer met de modernste app. Tev. dakgootbekl. met onderhoudsvr. alu. plaat in div. kleur.

ROLLUIKEN

Beitel 110a, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld.
Tel. 045-423848/442129.

MICA Zonwering
Rolluiken * jaloezieën * zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom: Sittarderweg 116 Heerlen.
Tel. 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

S — SCHOENREPARATIE

SCHOEN/VOETSPECIALIST

SCHOORSTEENVEGERS

Math. Liessen VOF Tel. 045-241587
Bergerw. 20, Nuth. Onderh. c.v. Ontkalk. waterleid., geiser, boiler, gaswaterstel. Erk. schoorsteenveger.

STRAALWERK

G.V.L. Restauratie. 045-2
Stralen van meubels, autopla... gen, chassis, etc. Spec. gev... renov., kelderafdichting, voeg... wering. 10 jr. schrift. garantie.

T — TAXIBEDRI...

Bude Taxi. Tel. 04405-160
Klimmen.
Rolstoel/kleinbus vervoer.

V — VERANDA'S

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of thermoclear. Hofdwarsweg 7. Tel. 046-753865.

Z — ZAKEN EN RELA...

Voor fijne relaties

bart hilk...

ZITMEUBELEN

Reparatie va... zitmeubelen

ARNOLDUSS...
INTERIEURS - OBJECTEN - MEU...

ZONWERINGEN

Ha-Io. - Speigoed...
Heroal rolluiken in alu. en ... schermen, vertikale jalou... 045-458226, Maria Gorett... Kerkrade.

Venetian Bli...
Kerkrade B...
Zonweringskonstrukties, jalouz... markiezen en roll. in alu., sta... Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-45...

Uw servicebeleid begint bij de servicepagina van het Limburgs Dagblad.
Meer weten?
045-739380

Proefnummers groter succes dan verwacht

Blad Sesamstraat blijft

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Het tijdschrift Sesamstraat naar de gelijknamige kleuterserie van de NOS wordt een permanente uitgave. Uitgeverij De Geïllustreerde Pers heeft na het verschijnen van de tien tweemaandelijkse proefnummers besloten definitief door te gaan met het kleutertijdschrift.

Volgens hoofdredactrice Marcella Pleysier van Sesamstraat blijft het blad in elk geval tot eind volgend jaar een tweemaandelijkse uitgave. „Daarna moeten we opnieuw een contract afsluiten met Children's Television Workshop in New York, dat de rechten van Sesamstraat bezit. Wellicht kunnen we in 1995 een maandblad worden. Ik zou dat heel graag willen."

Met de verkoop van het blad (losse verkoop 4,95 gulden) ging het in de proefperiode boven verwachting goed. De oplage bedraagt gemiddeld 36.000 exemplaren. Het blad is sinds een paar maanden ook via een abonnement verkrijgbaar. „We hebben nu zo'n zes à zevenduizend abonnees."

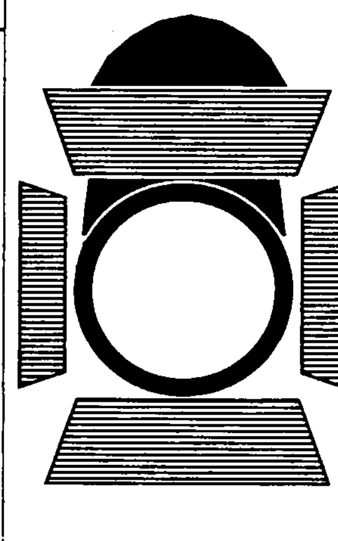
Televisie

Het blad Sesamstraat staat redactioneel los van het populaire kinderprogramma op televisie. Marcella Pleysier: „Wij kiezen zelf de thema's voor de nummers. Dat zijn onderwerpen die ook vaak in het NOS-programma behandeld worden." Het blad heeft evenals het televisieprogramma vooral een educatief doel.

De thema's in het blad variëren van 'groter groeien' tot 'de tijd'. Het tijdschrift bevat spelletjes, voorleesverhalen, kleurplaten, knutselpagina's en posters. Merchandising (verkoop van allerlei Sesamstraat-produkten) kent het blad niet.

Het blad krijgt volgens hoofdredactrice Pleysier ondanks het strenge toezicht van licentiehouder Children's Television Workshop een steeds Nederlandser karakter. „Figuren als Pino, Tommie en Ieniemienie komen bijvoorbeeld alleen in de Nederlandse tv-serie voor en die spelen dus een belangrijke rol in het blad. De formule van het blad heb ik zelf kunnen bepalen. De verhalen worden geschreven door auteurs die ook voor het Nederlandse tv-programma werken. En we hebben veel eigen tekeningen. Die moeten wel allemaal in schetsvorm naar Amerika gestuurd worden voor goedkeuring."

● *Kleuterblad Sesamstraat heeft net als het televisieprogramma vooral een educatief doel.* Foto: GPD

● *Ook voor het nieuwe spelprogramma Lingo Live wordt opnieuw een beroep gedaan op François Boulangé als tv-presentator.* Foto: DIJKSTRA

Woordenstrijd om Lingo Live

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Het ziet er naar uit dat met ingang van 1 januari onder de naam Lingo Live een nieuw woordspel op de buis wordt gebracht, dat gespeeld wordt met zes letters. Daarnaast blijft in elk geval ook Lingo – dus met vijf letters – bestaan. Overigens houden ze bij de Vara nadrukkelijk een slag om de arm als het gaat om Lingo Live, dat naar verluidt eveneens door François Boulangé zal worden gepresenteerd.

Bij producent IDTV al geruime tijd geëxperimenteerd wordt met kandidaten. Een zegsman: „Het is iets nieuws. Het kan binnen het concept allemaal heel goed. Het geeft een nieuwe dimensie aan het spel."

Opmerkelijk genoeg ontkent Vara-woordvoerster Annelies Klip dat Lingo Live komend jaar een eigen leven mag leiden naast Lingo. „Er is ooit over gepraat om Lingo met zes letters te gaan spelen, maar voorlopig laten we het spel zoals het is. Met vijf letters."

De reactie van de woordvoerder van IDTV: „Dan weet de woordvoerster van de Vara niet wat wij hier al wel weten. Ik heb vorige week nog gesproken met de directie. Er komt wel degelijk een woordspel met zes letters. En dat in een nieuw decor."

Nederlanders willen nieuwe zender voor hun favoriete muziek

Radio Vitaal op de bres voor oudere luisteraars

DOOR HARRIE CREMERS

MAASTRICHT – Wanneer een groot aantal Nederlanders zijn zin krijgt dan komt er een nieuw landelijk radiostation voor luisteraars die een voorkeur hebben voor prettig in het oor liggende muziekjes. Zogezegd 'middle-of-the-road'-muziek voor iedereen die het huidige genre op de Nederlandse radio kotsbeu is. Mensen als de Maastrichtse advocaat mr. Max Moszkowicz, Theo Stokkink, Gerrit den Braber en Daniel Oudshoorn willen meehelpen om het station van de grond te tillen.

Daniel Oudshoorn in Maastricht, die in het verleden aan meerdere muziekprogramma's van de VPRO meewerkte en momenteel ook voor de Avro-radio actief is, is een van de steunpilaren van Radio Vitaal. Hij beschikt over een zeer uitgebreide discotheek met veel unieke jazzopnamen. Wanneer het aan de initiatiefnemers ligt dan kan het nieuwe radiostation in de loop van 1994 via onder meer een sterke middengolfzender van start gaan.

Een aantal bekende radiomensen van landelijke zenders, die omdat ze daar nog bij in dienst zijn voorlopig anoniem willen blijven, wil te zijner tijd in dienst treden van het nieuwe Nederlandse radiostation.

„Het is niet zo, dat wij een hekel hebben aan diverse omroepen," zegt Daniel Oudshoorn (75). „De omroepen hebben een hekel aan ons. Zij hebben een monopoliepositie, luisteraars en kijkers zijn afhankelijk van wat mediamensen ons voorschotelen. Voor vijftig-plussers is dat bedroevend weinig. Het loopt echt de spuigaten uit. Er zijn zenders voor informatie, voor popmuziek, voor klassiek en voor buitenlanders. Maar voor luisteraars naar de Nederlandse Radio 2 is er niets of heel weinig. Er is slechts een programma (Album, Radio 2 op dinsdagavond) waarin wij serieus worden genomen, maar de maker daarvan gaat volgend jaar met pensioen. Het is Gerrit den Braber, pleitbezorger van muziek voor een grote massa luisteraars tussen dertig en negentig jaar. Er zijn geruchten dat Den Braber overigens al op 1 januari moet stoppen met zijn programma omdat 100.000 luisteraars te weinig zouden zijn. De radio in Nederland is er niet voor verstrooiing, maar om geld te verdienen."

Oudshoorn vervolgt: „Ook al lopen wij geen honderd meter meer in tien seconden, we hebben wél rechten om onze muziek en goede interviews op een echte radio te kunnen horen. Geen kraaiende diskjockeys, die niets presteren en niet weten waar ze het over hebben. We pikken het niet meer. Daarom hebben we rond ons mensen verzameld die ons willen steunen bij de oprichting van een omroep die staat voor onze doelgroep. Zo heeft mr. Max Moszkowicz zich kandidaat gesteld als bestuurslid. De club 'Ruis geen bezwaar', die is ontstaan via het programma van Gerrit den Braber begint binnenkort een campagne voor sympathisanten. De naam van ons radiostation staat inmiddels vast: Radio Vitaal. Jammer voor de landelijke omroepen, maar ze hebben de grote massa vijftigplussers niet alleen verwaarloosd, maar ook jarenlang in de steek gelaten. Daarin moet echt maar eens verandering komen."

● *Daniel Oudshoorn: „De Nederlandse radio laat de grote massa vijftig-plussers in de kou staan."* Foto: NELIS TUTKEY

Reacties en adhesiebetuigingen wacht Daniel Oudshoorn graag in op zijn adres Bourgognestraat 45 A in Maastricht.

Artiesten klagen maatschappijen aan wegens te lage pensioenen

ATLANTA – Bekende artiesten uit de jaren zestig, van de Drifters tot de Shirelles, hebben een aanklacht ingediend tegen een aantal platenmaatschappijen omdat zij te weinig pensioen zouden krijgen.

Volgens de aanklacht lopen de artiesten in totaal 750 miljoen dollar aan pensioenuitkeringen en ziektekostenvergoedingen mis. De uitkeringen werden beperkt omdat de maatschappijen de inkomsten van de artiesten jarenlang te laag hebben opgegeven, zo zeggen advocaten van de zangers. Het contract met het pensioenfonds AFTRA werd in 1958 via een vakbond afgesloten. De belangrijkste aanklager is Sam Moore, helft van het duo Sam and Dave, die zegt dat hij op zijn 65ste een afkoopsom van 2200 dollar ontving en nu een pensioen heeft van slechts 73 dollar per maand.

Andere klagers zijn soulzanger Curtis Mayfield, leden van de Shirelles en de Drifters, Brian Hyland en de nabestaanden van Jackie Wilson en Mary Wells.

Advocaat Richard Perlman zegt dat de problemen zijn ontstaan omdat het AFTRA-fonds niets heeft gedaan om te controleren of de maatschappijen wel de juiste bedragen opgaven. Hij probeert de zaak uit te breiden tot een zogenaamde 'class action', zodat eventuele rechterlijke uitspraken ook op andere pensioenontvangers van de maatschappijen van toepassing zijn.

Volgens de advocaat hebben Sam and Dave, die enkele grote hits scoorden, in sommige jaren miljoenen platen verkocht. Maar het pensioen van Moore is gebaseerd op een maximum verdienste over tientallen jaren van slechts 100.000 dollar. Andere artiesten verging het net zo. De maatschappijen en het pensioenfonds wilden geen commentaar geven.

Veronica krijgt nieuw beeldmerk

HEERLEN – Veronica krijgt een nieuw logo. De jongerenomroep is uitgekeken op de krullerige letters die de vormgeving nu bepalen. Hoe het nieuwe Veronicabeeldmerk er precies uit gaat zien, wil de omroep tot de dag van invoering, 1 januari 1994, geheim houden.

Woordvoerder Hans van der Veen: „Het is niet zo dat we de hele boel omgooien hoor. De basiskleur blijft blauw en de letters van het logo blijven herkenbaar. In grote lijnen kun je zeggen dat van de V en de A een krulletje afgaat. Het huidige logo stamt uit 1974, het nieuwe logo is wat aangepast aan de jaren negentig."

Veronica wil proberen om in de eerste week van januari op al haar produkten met het nieuwe leaderpakket te komen. Van der Veen: „Het is al moeilijk genoeg om het pakket binnenshuis te houden, maar het is de bedoeling dat we op 2 januari op auto's, briefpapier, T-shirts, het blad en dergelijke met het nieuwe logo voor de dag komen."

● *Johannes Heesters*

Comité vindt 'oorlogsverleden' operettester onvergeeflijk

Nederlands protest tegen Duits tv-gala Heesters

WASSENAAR/MAINZ – Het Nederlands Dachau Comité wil dat het Duitse televisiestation ZDF een gala voor de van oorsprong Nederlandse operettester Johannes Heesters annuleert. Het comité vindt het nog altijd onvergeeflijk dat Heesters in de oorlog in Duitsland is blijven werken en in concentratiekamp Dachau is opgetreden.

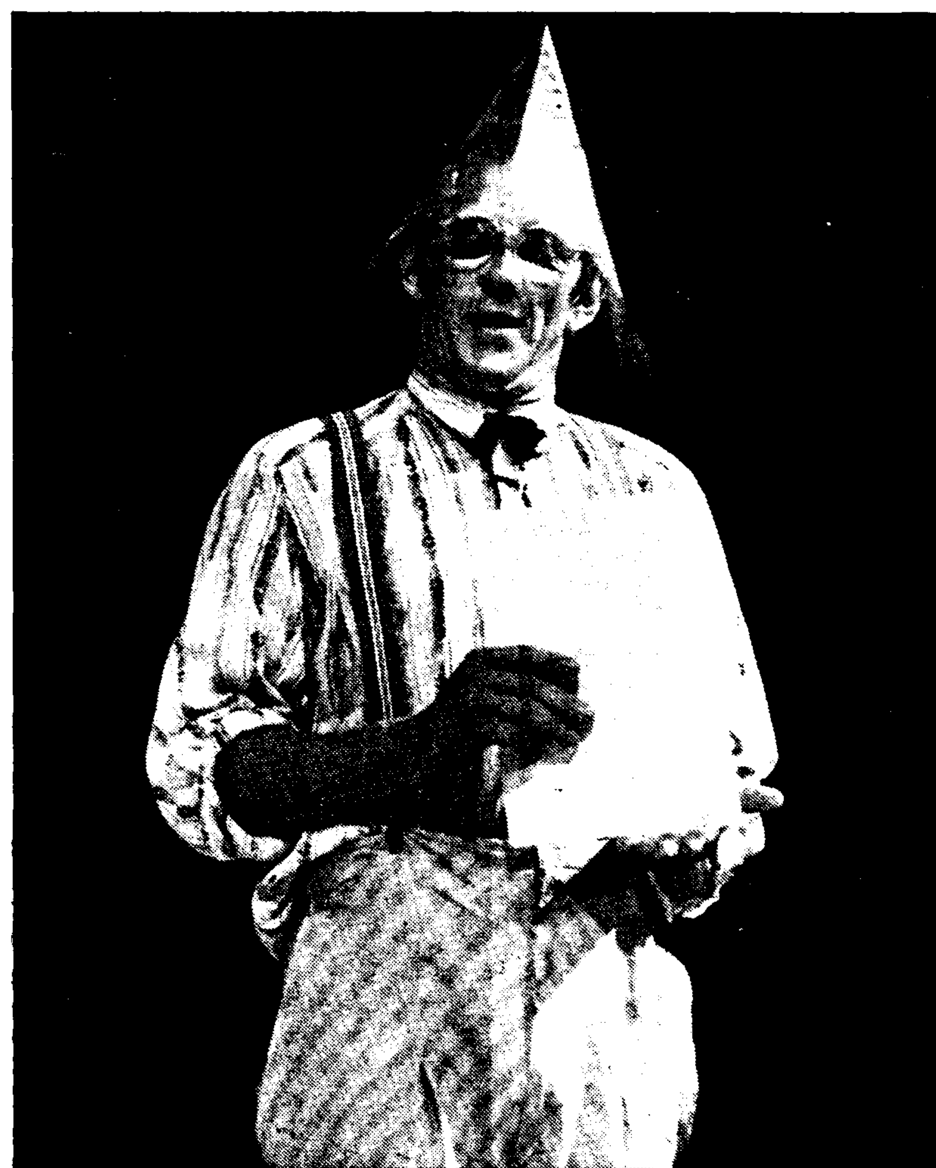
De uitzending geeft volgens het comité een verkeerd signaal aan het woelige Duitsland van dit moment. Het gala heeft plaats op 5 december, de dag waarop de nu Oostenrijkse Heesters 90 jaar wordt.

Op zijn 80ste en zijn 85ste werd Heesters ook al uitbundig door de Duitse televisie geëerd. De in Amersfoort geboren zanger is in de Duitssprekende landen voorál bij vrouwen nog altijd enorm geliefd. Hij trad vanaf de jaren dertig op in talloze Duitstalige films en operettes. Zijn vertolking van graaf Danilo in 'De lustige Witwe' van Franz Lehar geldt als de beste ooit gegeven.

In Nederland is Heesters om zijn 'oorlogsverleden' altijd met de nek aangekeken. Dertig jaar geleden trad hij op als kapitein Van Trapp in de Nederlandse versie van 'The sound of music', maar het publiek bleef demonstratief weg.

Heesters heeft zich dat altijd zeer aangetrokken, maar voor zijn eigen handelen heeft hij begrip gevraagd. In 1986 zei hij in Het Parool: „Ik had daar in een paar jaar alles opgebouwd. Het publiek in Oostenrijk en Duitsland hield van me. Had ik alles wat ik had aan de kant moeten schuiven, mijn huis en mijn gezin in begrepen? Het is waar dat Hitler zeven keer naar me is komen kijken. Is dat mijn schuld? Na een voorstelling moest ik met hem kennis maken. Ik ben in Dachau geweest. De SS had gezegd: u bent morgen onze gast in Dachau en er is geen excuus om verhinderd te zijn. We hebben alleen de 'mooie' dingen gezien: de douches, de slaapzalen, waar gegeten werd. Natuurlijk zijn er foto's gemaakt. Propaganda!"

Volgens een woordvoerster van de ZDF zijn er vooralsnog geen plannen om het gala voor Heesters op 5 december af te gelasten.

● *Freek de Jonge leest donderdag zijn nieuwe roman 'Opa's wijsvinger' compleet voor.* Foto: MARC MILDNER

Freek leest weer voor

AMSTERDAM – Freek de Jonge gaat weer een complete roman voorlezen. Dat deed hij al eerder op tv in de nacht van zaterdag 2 oktober nadat enkele uren tevoren het nieuwe tv-station RTL5 in gebruik was genomen. Ook in 1991 las hij al 'Neerlands Bloed' voor in de foyer van het Amsterdamse Concertgebouw. Donderdag zal De Jonge zijn nieuwe roman, 'Opa's wijsvinger', voorlezen in De Movies in Amsterdam.

Hij begint om tien uur 's morgens en denkt rond tien uur 's avonds de klus geklaard te hebben. Er zijn vier pauzes gepland. De toegangsprijs bedraagt ƒ 65, maar dat is inclusief een diner.

Antenne en studio-apparatuur naar Bosnië

Ikon steunt onafhankelijk radiostation in Sarajevo

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Ikon heeft de onafhankelijke radiozender ZID in Sarajevo geadopteerd. Een transport lege muziekbanden, honderden cd's, een aantal programma's in het Engels en volledige studio-apparatuur wordt zo spoedig mogelijk naar de Bosnische hoofdstad gebracht.

Het Ikon-geschenk vloeit voort uit het werk van de organisatie Press Now, die eerder dit jaar in ons land werd opgericht en zich inzet voor onafhankelijke media in ex-Joegoslavië. Press Now kwam met een zogeheten adoptieplan, dat financiële en materiële steun geeft. Het plan kreeg meteen de steun van de Ikon, in het bijzonder van het personeel van de radio-afdeling. De zending apparatuur kan op dit ogenblik nog niet naar Sarajevo worden getransporteerd, omdat een der partijen die betrokken is bij de burgeroorlog er nog zijn fiat aan moet geven.

„Zodra van die kant toestemming wordt verkregen, worden de spullen onmiddellijk naar Sarajevo vervoerd," aldus Jo van der Spek, radiomedewerker van de Ikon, die voor de hulp aan het radiostation ZID 45.000 gulden betaalde. Dit geld is onder meer afkomstig van het personeel van de Ikon en uit de pot van de Wilde Ganzen. In juli kwam al een antenne bij ZID aan, maar aan dit transport zat enige rechtbaarheid gegeven. „Dat is gebeurd om te voorkomen dat een van de strijdende partijen het transport zou tegenhouden," zegt Van der Spek.

Ook de zending apparatuur die momenteel klaar ligt werd heimelijk voorbereid. De Ikon is nu met dit nieuws naar buiten gekomen, omdat internationale organisaties, zoals Unprofor, er hun goedkeuring aan hebben gegeven. Onafhankelijke media in ex-Joegoslavië zijn erg belangrijk, vertelt Van der Spek, 'omdat de burgeroorlog daar ook een media-oorlog is. Het meeste nieuws wordt gekleurd gebracht, het is pure propaganda. Vandaar dat onafhankelijke media bevorderd moeten worden'. De organisatie Press Now, die domicilie houdt in De Balie in Amsterdam, hoopt nu op een groeiende interesse voor het adoptieplan binnen de mediawereld.

Met de antenne die in juli bij ZID (betekent muur) werd afgeleverd, kunnen de uitzendingen van dit radiostation nu in heel Sarajevo en wijde omgeving worden beluisterd. Van der Spek: „Ik neem aan dat het nieuwe transport in elk geval voor de kerst in Sarajevo is. Namens Press Now kan ik zeggen dat deze operatie van de Ikon een doorbraak betekent vanuit Hilversum in dit adoptieplan, omdat we er op een indringende manier bij betrokken zijn geraakt. De Ikon is niet de enige die wat gedaan heeft. Eerder hebben de Vara en de VPRO iets gestuurd, maar dit waren toch vrij beperkte en incidentele acties. Wij gaan er mee door, ook met het uitwisselen van programma's."

Nederland 1

Ncrv
07.00 Journaal.
07.07 Alles kits. Met om:
07.07 Vrouwtje Theelepel.
07.35 Breakfast club.
08.00 Journaal.
08.07 Boggle. Herh.
08.32 I love Lucy.
09.00 Journaal.
09.05 Via Rie. Herh.
09.57 Uitz. politieke partijen: VVD.
10.00 Total work out.
10.15 Dynasty.
11.00 The world of survival.
11.30 Tulsa.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Roerend goed. Herh.
13.57 Villa achterwerk. Herh.
16.00 (TT) Journaal.
16.10 (TT) Ja, natuurlijk. Natuurfilmserie. Vandaag: De lepelaar.
16.41 Via Rie. Talkshow.
17.37 Boggle. Woordspel.
18.03 AVRO Service: Alle dieren tellen mee. Dierenrubriek.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Post/brieven.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuis. Kindermagazine.
19.00 (TT) Yoy: Pleegkinderen. Reportage over pleegkinderen.
19.29 (TT) Het gezicht van Nederland. Serie portretten van Nederlandse dorpen en steden. Afl.: Rotterdam.
19.51 Uitz. politieke partijen: VVD.
20.00 (TT) Journaal.
20.27 Stop at nothing. Amerikaanse tv-film uit 1990 van Chris Thomson. Met: Veronica Hamel, Lindsay Frost, Annabella Price e.a.
De 8-jarige Kimberley wordt toegewezen aan de vader. Haar moeder is ten einde raad want ze er is ervan overtuigd dat haar dochtertje seksueel misbruikt wordt. Ze laat het meisje ontvoeren om het bij de vader weg te houden.
22.07 (TT) Zonder ernst. Nederl. comedyserie. Afl.: Een laatste kans.
22.36 Rondje van het huis. Praatprogramma over maatschappij en levensbeschouwing.
23.16-23.21 Journaal.

Nederland 2

EO/Troe/Veronica
13.00-13.07 en 15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 De familie Robinson (Swiss Family Robinson), tekenfilmserie. Afl. 50: Met de beste wil rond de wereld.
16.27 Ik ben Benjamin Ben. Kinderprogramma.
17.00 Black Beauty. Engelse jeugdserie. Afl.: De brand.
Weeks sticht brand in de schuur van de Austins omdat hij voor de gek is gehouden. Dokter Austin en Caroline verrassen iedereen met het nieuws over hun verloving.
17.29 Foreign affairs. Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie. Carmen is nu boekhoudster van de Pampa Club. Andrew blijft onvindbaar.
18.00 Journaal.
18.15 2 vandaag. Actualiteiten.
18.37 Sportjournaal. Vooruitblik op de wedstrijd Polen-Nederland.
18.47 Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.
18.55 Ik weet het beter. Spel.
19.23 Het traject. Verslag van een reis van zeven Europese jongeren door hun land van herkomst.
19.51 (TT) Polen - Nederland. Rechtstreeks verslag van deze beslissende WK-kwalificatiewedstrijd. In de pauze: Socutera: Complicaties? Hoe bedoel je! Filmpje van Diabetes Fonds Nederland.
21.55 Midlotto.
22.00 Tijdsein. Actualiteitenrubriek.
22.30 Antenne: De kleur van bloed. Documentaire over het Township Hospital in Soweto.
23.00 Uitzending politieke partijen: Groen Links.
23.13 Studio sport. Samenvattingen van de WK-kwalificatiewedstrijden: Italië-Portugal, Frankrijk-Bulgarije, San Marino-Engeland, Spanje-Denemarken en België-VTS (Tjechië en Slowakije).
00.25-00.30 Journaal.
00.55-02.50 Argentinië-Australië. Rechtstreeks verslag van deze WK-kwalificatiewedstrijd vanuit Buenos Aires.

Nederland 3

Vara/RVU
08.53 Nieuws voor doven.
09.00-09.20 (TT) Kaart-in-zicht.
09.30-09.45 Koekeloere. Afl. 9.
10.00-10.20 De sprookjeskast. Afl. 7.
16.15 Impact: Spangen veilig. Documentaire over de wijk Spangen in Rotterdam. Afl. 2. Herh.
17.04 Dieren centraal. Amer. serie over bijzondere dierentuinen. Afl. 15.
17.30 Fievel. Afl.: Goudkoorts.
18.00 Journaal.
18.20 Comedy op 3: Maude. Comedyserie. Afl.: Gezinsuitbreiding.
18.50 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.20 Weekend with Kate. Australische speelfilm van Arch Nicholson. Kate is getrouwd met Richard, een machtige platenproducer, die een verhouding heeft met een collega. Kate wil de liefde van haar man voor zich terugwinnen tijdens een romantisch weekend, maar het pakt allemaal heel anders uit.
21.00 De smaak van Nederland. Wekelijks programma over smaak en persoonlijke beleving van de Nederlander. Afl. 7: Tuinen.
21.10 Taboes. Maandelijkse serie over taboes, die niet meer zouden bestaan. Afl.: Te oud voor sex? Ouderen doen het niet. Seksuele gevoelens op oudere leeftijd vormen nog steeds een taboe. Mensen op leeftijd krijgen nogal eens te maken met een omgeving die hun behoefte aan seksualiteit ontkent. De RVU laat zien dat je nooit te oud bent.
21.32 Van huis uit. Documentaire over moeders met psychische problemen.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal. Terugblik op de wedstrijd Polen-Nederland.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma. Reportage over Willem Wilmink.
23.00 Den Haag vandaag. Parlementaire rubriek.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.21 Lolamoviola. Maandelijkse serie over experimenten met low budget drama. Vandaag: Lijdensweg.
00.06-00.11 Nieuws voor doven.

RTL 4

06.00 Hei elei kuck elei.
06.30 RTL Classique. Concert.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.05 Scooby Doo.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.35 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.06 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Deel 1. Herh.
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Deel 2. Herh.
09.35 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie. Herh.
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. Herh.
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 Clip van de dag.
11.30 Rad van fortuin. Spel. Herh.
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.00 Ooggetuige. Herh.
13.50 Ursul de Geer. Herhaling van 16-11-1993.
14.40 General Hospital. Amerikaanse soapserie.
15.20 Santa Barbara. Amerikaanse soap.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show. Gevarieerd magazine.
18.00 RTL Zes uur nieuws.
18.20 RTL Club. Magazine.
18.35 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap.
19.00 Rad van fortuin. Spelprogramma.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer. Door: John Bernard.
20.00 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.30 Rescue 911. Amerikaanse gedramatiseerde documentaireserie.
21.25 Nurses. Amerikaanse comedyserie.
21.50 Lief en leed. Live programma.
22.45 Hotel. Amerikaanse serie.
23.40 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
00.25 As the world turns. Herh.
01.10 General Hospital. Herh.
01.55 De thuiswinkel (Home shopping). Winkelen vanuit uw luie stoel.
02.25 Nachtprogramma.

RTL 5

16.55 Felix the cat. Tekenfilmserie.
17.05 Tropical heat. Detectiveserie.
18.00 RTL Zes uur nieuws.
18.15 Family ties. Comedyserie.
18.40 Miami Vice. Politieserie.
19.30 Paradise Beach. Serie.
20.00 Crime international. Serie.
20.30 Code of silence. Amerikaanse actiefilm uit 1985 van Andy Davis.
In een achterbuurt van Chicago probeert de politie een drugsbende op te rollen. De opzet lijkt volledig te slagen, maar op het laatste moment wordt de transactie verstoord door een concurrerende bende. Twee politiemensen worden vermoord en de cocaïne wordt ingepikt. Verder wordt een onschuldige Spaanse jongen gedood. Een politieman heeft het fatale schot gelost. Er ontstaat een harde strijd tussen de twee rivaliserende mafiabendes, waarbij rechercheur Eddie Cusack het hoofd koel moet houden.
22.30 I.S.C.H.A.. Talkshow.
23.30 V extra. Het late RTL 5-nieuwsbulletin.
00.00 De draagmoeder. Herh.
00.30-01.00 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.

● *Chuck Norris in 'Code of silence'. (RTL5 - 20.30 uur).*

15.00 Vacaturebank. 15.15 La championne (Reach for the sky). Canadese komedie uit 1991. 16.55 Luna park. Cultureel magazine. 17.20 Parker Lewis. Amer. jeugdserie. Afl.: La bete noire de Parker. 17.50 Promo 96 (Class of 96). Amer. serie. Afl.: Les parents. 18.15 L'empire des medias. Spelprogr. 18.50 Servi chaud. Gevarieerd magazine. 19.20 Joker- en lottotrekking. 19.30 Nieuws en weerbericht. 20.10 Strip-tease. Gevarieerd magazine. Aansl.: Lotto- en jokeruitslagen. 21.20 La race des seigneurs. Franse speelfilm uit 1973. Met: Alain Delon e.a. 22.55 Grand ecran. Filmmagazine. 23.55 Weerbericht en laatste nieuws. 00.15-00.20 Beursberichten.

19.30 Challenge: Spécial football. Voetbal: WK Kwalificatie België - Tsjechië/Slovakije, kwartfinale. Aftrap om 20.15. 22.30-23.05 Nieuws (tevens in gebarentaal) en beursberichten.

06.00 Ochtendprogr. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 La chance aux chansons. 12.35 Weerbericht. 12.40 Zwitsers nieuws. 13.05 Peau de banane. 13.30 Les grands jours du siecle. Afl.3. 14.35 Dierenmagazine. 15.30 En toute liberte. Vandaag: Charles Ronsac. 16.00 Nieuws. 16.10 Visions 5. 16.25 Comment ca va? 16.50 Culinair magazine. 17.05 Une peche d'enfer. 17.40 Archéologie. Afl.: Néanderthal: frère ou cousin? 18.00 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 18.55 Revue de presse Africaine. 19.00 Des chiffres et des lettres. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Temps present. 21.00 Nieuws en intern. weerbericht. 21.40 Il y a longtemps que je t'aime. Komedie. 23.30 Reismagazine. 00.30 Nieuws. 01.00 Literair magazine. 02.10 La chance aux chansons. 02.45 Wallonie 93. 03.30 Feu vert. 04.00 Magellan. 04.15 Parlement Européen. 04.30 Magazine Européen. 05.00 Université de nuit.

16.55 Harum Scarum. 17.05 Ru
and the Dweebs. 17.20 Mortim
penserie. 17.35 Hartbeat. 18.00
round. 18.10 Grange Hill. 18.35
bours. (herh.). 19.00 nws. 19.2
nws. 19.50 Sportsnight specia
bal: WK Kwalificatiewedstrijd S
no - Engeland. VOLGENDE
onder voorbehoud. 22.15 nws.
State of terror. Documentairese
terrorisme in de democratische
Afl.: Betrayal. 23.40 Sportprog
o.a. WK Kwalificatie San Marin
geland. 00.50 Spenser for hire.
misdaadserie. 03.15-04.45 BB
lect. 05.00-06.15 BBC Select.

BBC 2

09.00 Breakfast news. 09.15 C
Country. Serie. 10.00 Revivin
ques. 10.05 Schooltv. 11.40
Scotland. 12.00 Schooltv. 14.20
14.30 Joshua Jones. 14.40 S
15.00 nws. Aansl.: Schooltv. 15.
vanishing partridge. 15.35 Cou
16.00 nws. Aansl.: Desert tracks
nws. 17.00 Catchword. Quiz.
question of sport. 18.00 Toda
day. 18.30 Food and drink. 19.
Trek, sf-serie. 19.50 Def II: Rou
de to the Americas. 20.40 Open
21.10 Bookmark. 21.50 Celebri
telpiece. 22.00 Seinfeld. Come
22.25 The buddha of suburbia
Aansl.: Siege - A street in S
23.30 Newsnight. 00.15 The late
01.00-02.20 Daisies. Tsjechisc
medie uit 1966. Met Engelse o
ling. 03.00-05.00 Night school:
night.

08.30 Aerobics. 09.00 Golf. 10.
rotennis. 12.00 Europees
13.00 American Football. 14.00
WTA-kamp. 17.00 Eurofun. 17.
len. 18.30 Paardesport. Werel
Springen. 19.30 Eurosportnews.
Tennis. WTA-kamp. 22.00 Auto
motorsportnieuws. 23.00 Vo
Kwalificatiewedstrijden WK
01.00-01.30 Eurosportnews.

05.30 Victory. 06.00 Super shop.
NBC network news. 07.00 ITN
news. 07.15 European business
07.30 NBC Nightly News. 08.0
World news. 08.30 NBC Nightly
08.45 European business today.
Super shop. 12.00 CNBC World
ness. 12.30 Financial Times
13.00 Today. Actualiteiten
14.30 The money wheel. Fin
nieuws. 18.00 Today. Actualit
briek. 19.00 ITN World news. 19.
the air. Talkshow met phone-in.
Dateline. Nieuwsmagazine. 21.
per sports. 22.00 ITN World
22.30 European business today.
Market wrap. 23.00 Talkin' jazz.
magazine. 00.00 Real personal
show. 00.30 NBC network news.
Equal time. 01.30 Richard D
Amerikaanse misdaadserie. Afl.:
grace. 02.00 China news Europ
neestalig progr. 05.00-05.30 NBC
work news.

MTV

07.00 Phil Collins & Genesis day
om: 07.00 Awake on the wild
10.00 Marijne van der Vlugt.
Greatest hits. 14.00 On tour. 16.3
report. 16.45 At the movies.
News. 17.15 3 from 1. 17.30 Dial
18.00 The soul of MTV. 18.30
non-stop. 20.00 The real world II.
Most wanted. 22.00 Greatest hits
Genesis live. 23.00 The report.
At the movies. 23.30 News at
23.45 3 from 1. 00.00 Post mo
02.00 Marijne van der V
03.00-07.00 Night videos.

CNN

06.30 Moneyline. 07.00 World wid
date. 07.30 World report. 08.45
newsroom. 10.30 World report.
Business morning. 12.30 Busi
day. 13.30 Business Asia. 14.00
King live. 16.30 CNN & Co.
NewsHour. 19.00 World busine
day. 20.00 International hour.
World sport. 22.00 World busine
day. 22.30 Showbiz today. 23.00
world today. 00.00 Moneyline.
Crossfire. 01.00 Prime news.
Larry King live. 04.30 Showbiz to

Duitsland 1

07.35 Disney Club. Jeugdprogram.
09.00 ●● Das Unglück geschah nur mir allein. Muzikale meditatie.
10.00 ●● Das hält kein Mensch mehr aus. Protestantse kerkdienst t.g.v. Buss- und Bettag.
11.00 Kunst, kommerz und Klüngel. Reportage vanaf de 27e Kunstmarkt.
11.45 ●● Songs im Saloon. Soundmixshow.
12.15 CIVIS '93. Uitreiking Radio- en tv-prijs 1993.
13.15 (TT) Kahlschlag. Gedramatiseerde documentaire uit 1993.
15.00 Tagesschau.
15.05 (TT) Israel, um Himmels willen, Israel, 2-delige documentaire over de Israëlisch-Arabische verhoudingen. Afl.1.
Het konflikt tussen Israël en de Palestijnen, de voortdurende bedreiging van de Arabische landen die in 1949 een pakt sloten om Israël te vernietigen en de grensproblemen met Libanon. De geschiedenis leert dat de joodse saamhorigheid keer op keer op de proef gesteld wordt.
16.25 Beierisches Bilder- und Notenbühl. Volksmuziek.
17.10 ■ Urteil von Nürnberg (Judgement at Nuremberg). Amerikaanse speelfilm uit 1961.
18.00 ■ Urteil von Nürnberg. Vervolg.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 ●● Stanley & Iris. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Martin Ritt.
21.54 Tagesthemen-Telegramm.
21.55 Was für ein Theater!
Reportage over de toekomst van de Duitse theaters na de sluiting van het Berlijnse Schiller-theater.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Nachschlag. Satire met Richard Rogler.
23.05 ●● Das Nacht-Studio: Mississippi Masala. Amerikaanse speelfilm uit 1991 van Mira Nair.
01.00 Tagesschau.
01.05 ■ Verkauft und verraten (The sellout). Amerikaanse speelfilm uit 1951 van Gerald Mayer.
02.25-02.30 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.
Novembertage auf Sylt. Afl.: Ebbe und Flut.

Duitsland 2

08.20 ●● Gustav Mahler: Lieder aus 'Des Knaben Wunderhorn'. Klassiek.
09.10 Die Prignitz - Wo Kirchen Burgen waren. Reportage.
09.40 Die kleine Seejungfrau. Tekenfilm.
10.05 Logo-extra: Ajla - ein mutiges Flüchtlingsmädchen aus Sarajevo.
10.30 Achterbahn. Kinderserie.
11.00 Heute.
11.05 Münster - ein Käfig voller Geschichte. Reportage.
11.50 Roda Roda Geschichten. Serie korte verhalen. Met om:
11.50 Memere. Aansl.: Die Behörde.
12.15 ●● Venus Peter. Engelse speelfilm uit 1989 van Ian Sellar.
13.45 (TT) Kid Colter. Amerikaanse speelfilm uit 1986.
15.25 Tele zoo. Natuurserie.
16.10 Tatort Traumschiff. Reportage over het werk van scenarioschrijvers van tv-series.
16.55 Heute.
17.00 Abenteuer Forschung: Das neue Bild der Welt. Populair-wetenschappelijke serie. Vandaag over de zoektocht van de natuurwetenschap naar de allesomvattende 'wereldformule'.
17.45 Flieh Augenblick - du dauerst schon zu lang. Overdenking rond de thema's tijdverlies, tijdwinst en tijdbesteding.
17.58 ●● Lotto am Mittwoch - Ziehung A und B.
18.05 ZDF Sport extra. Voetbal: Duitsland - Brazilië, vanuit het Müngersdorfer Stadion in Keulen.
(In de rust, ca. 19.00 Heute).
20.15 (●●+TT) König der letzten Tage, 2-delige tv-film van Tom Toelle. Het tweede deel wordt zondag 21 november om 19.30 uitgezonden.
22.00 Heute-journal.
22.10 ●● Achtung! - Klassik. Muziekprogramma. Gasten: Montserrat Caballé, sopraan, Robert Gambill, tenor, Wassili Gerelo, bariton e.a.
23.10 Kenzeichen D.
23.55 Derrick. Duitse misdaadserie. Afl.: Tödlicher Ausweg.
00.55 Heute.
01.00-02.30 Augenblicke der Zärtlichkeit (Moments). Frans-Israëlische speelfilm uit 1979 van Michal Bat-Adam.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. 08.30 Cursus Engels. 09.00 B. Trifft... 10.00 150 Jahre Cöln-Mindener Eisenbahn. 10.30 Reportage over 10 jaar ecologische film. 11.00 Ron Ringwood's Gospel Messengers. 12.00 Reportage over ervaringen met AIDS. 12.45 1000 Hertz. 13.30 Reporter. Serie reportages. 14.00 Documentaire over het leven in een concentratiekamp aan de voet van de Pyreneeën. 16.00 Documentaire over joodse literatuur. 16.30 Sport im Westen extra. Wereldbeker viermansbob. 17.00 Urmel aus dem Eis, poppenserie. 17.30 Es war einmal ... der Mensch. Afl.6. Aansl.: Mein kleines Märchen. 18.00 Gev. progr. n.a.v. de Buss- und Bettag. 18.30 Tele-Praxis. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.30 Documentaire over de Oostduitse pater Oskar Brüsewitz, die in 1976 door zelfverbranding om het leven kwam. 21.00 West 3 aktuell. 21.10 Milieumagazine. Vandaag: De terugkeer van de wolf in Duitsland; Het ontstaan van een vulkanisch eiland. 21.55 Die besten Jahre. Serie. 22.45 ■ Touch of evil. Amer. speelfilm uit 1957. 00.30 Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. 08.30 Cursus Engels. 09.00 Non-Stop-Fernsehen mit Wetterbildern. 13.10 Besuch im Kloster Bebenhausen. Reportage. 13.30 Die Hugenotten. Opera van Meyerbeer uitgevoerd door koor en orkest van de Deutschen Oper Berlin. 16.15 Eisenbahnromantik. 16.30 Reportage over het grensgebied van Polen en Duitsland. 18.00 Twist total. Australische jeugdserie. 18.23 Philipp. 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Um Himmels willen! Magazine. 19.05 Hallo, wie geht's? Vandaag: Schaduwboksen uit China. 19.20 Reportage over boeren van oorspronkelijk Duitse afkomst in Brazilië. 20.00 Tagesschau. 20.15 Rot ist der Mohn. Muziekprogr. 21.00 Nachrichten. 21.15 Na und?! Vandaag: Familiebanden. 22.15 Rumpole von Old Bailey, Engelse serie. 23.05 Der Störenfried. Documentaire. 00.35 Schlussnachrichten. 00.50 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.55 Wowser. 06.25 David the gnome. 06.55 Peter Pan. 07.20 Pif et Hercule. 07.35 Samurai Pizza Cats. 08.00 en 08.30 The Jetsons. 09.00 Snoopy come home (tekenfilmseries). 10.30 Le Guignolo. Frans-Ital. komedie uit 1979. 12.10 Sunshine Reggae auf Ibiza. Duitse komedie uit 1983. 13.45 I cacciatori del cobra d'oro. Ital. avonturenfilm uit 1982. 15.15 Die Supernasen. Duitse komedie uit 1983. 16.50 Supernasen II. Duitse komedie uit 1984. 18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport. 19.10 Notruf. Spectaculaire reddingsacties. 20.15 Zwei Supertypen aus Miami: Extralarge: Black and white. Duits-Ital. thriller uit 1991. Aansl.: RTL aktuell. 22.10 stern TV. Magazine. 23.10 Death wish III. Amer. actiefilm uit 1986. 00.45 Family ties. Amer. comedyserie. 01.25 Who's the boss?, comedyserie. 01.55 Explosiv - Das Magazin. Magazine. 02.25 Hans Meiser. Talkshow. 03.25 Ilona Christen. Talkshow. 04.20 Ironside, misdaadserie. 05.30 The bold and the beautiful. Amer. soapserie.

SAT 1

05.35 Der Bergdokor. Duitse familieserie. 06.25 Mein kleines Pony. Tekenfilmserie. 07.15 Zorro - Der schwarze Rächer. Amer. avonturenserie. 07.35 Superboy. Amer. avonturenserie. 08.00 Die Astro-Dinos. Amer. tekenfilmserie. 08.30 ■ Der Tiger Akbar. Duitse speelfilm uit 1950/1951. 11.05 Hot blood. Amer. speelfilm uit 1955. 12.40 Engelse natuurdocumentaire over berggorilla's. 13.10 Lawrence of Arabia. Engelse avonturenfilm uit 1962. 16.45 live ran - SAT.1 Tennis. ATP-wereldkampioenschap vanuit Frankfurt. 18.00 live ran - Sat.1 Tennis. Vervolg. Met in de pauze: ca. 19.00 Glücksrad en om ca. 19.45 Sat.1 Newsmagazin. VOLGENDE AANVANGSTIJDEN ONDER VOORBEHOUD. 00.00 The professionals. Engelse actieserie. Afl.: Wo endet der Dschungel? 00.55 Lawrence of Arabia. Engelse avonturenfilm uit 1962. (herh.). 04.10 Die Profis (The professionals). Engelse actieserie. (herh.). Aansl.: programma-overzicht.

België/TV 1

15.10 Felix the cat. Tekenfilm.
16.30 Samson. Met tekenfilms.
17.30 Postbus X. Jeugdserie. Afl.: Concerto pericolso.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.321.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Amerikaanse serie. Afl.815.
18.35 Top score. Spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours). Australische serie. Afl.1240.
19.25 Joker en lottotrekking, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 'Allo 'allo, 70-delige Engelse comedyserie. Afl.64.
20.30 De bergdokter, Duitse serie. Afl.6 : Joscha de vioolspeler. Aansl.: Winstverdeling joker en lotto.
21.20 Father Dowling. Misdaadserie. Afl.12 : Sanctuary mystery.
22.05 Op de koop toe. Consumentenmagazine. Vandaag: Kettingbrieven, de kwaliteit van kalkoenvlees en een kijkje op een beautyfarm. Presentatie: Emiel Goelen en Rita Van Neygen.
22.40 Vandaag en sport.
23.10 Boulevard: Wereldoorlog II, 6-delige documentaireserie. Afl.7 : De greep naast de macht.
Vandaag het eerste deel over collaboratie tijdens WO II. Slechts twee politieke partijen gingen onvoorwaardelijk achter de Duitsers staan: Rex van Leon Degrelle en het Vlaams Nationaal Verbond van Staf De Clercq. We zien niet eerder uitgezonden beeldmateriaal uit het archief van de VNV en Zender Brussel.
23.40-23.45 Coda. Koen Stassijns leest voor uit eigen werk. Vandaag: Uit de losse pols.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Personal upgrade, 6-delige serie over computers. Afl.6: Randapparatuur.
19.30 Het capitool (Capitol). Afl.658.
19.53 Benny Hill. Engelse humor.
20.00 Sportavond. Sportmagazine.
21.30-22.00 Journaal en Sport.

RAI UNO

06.00 Ieri e oggi. 06.45 Unomattina. Met om 7.00, 8.00 en 9.00 Nieuws, om 6.45, 7.30 en 8.30 Nieuwsflits en om 7.35 Econ. nieuws. 09.30 Nieuwsflits. 09.35 Il cane di papà. Serie. 10.00 Nieuwsflits. 10.05 Il silenzio del bosco. Speelfilm. 11.00 Nieuws. 11.05 Il silenzio del bosco. Vervolg. 12.00 Cuori senza età. Serie. 12.25 Weerbericht. 12.30 Nieuwsflits. 12.35 Zeus. Serie. 13.00 Mio zio Buck. Serie. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 Tre minuti di... 14.00 Uno per tutti. 17.35 Spaziolibero. 17.55 Oggi al parlamento. 18.00 Nieuws. Aansl.: Appuntamento al cinema. 18.15 Nancy, Sonny & Co. Serie. 18.45 Totò, un altro pianeta. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.25 Voetbal: Italië - Portugal. 23.00 Nieuws. 23.10 Notte Rock. 00.15 Laatste nieuws. 00.45 Oggi al parlamento. 00.55 DSE - Sapere. 01.25 Come imparai ad amare le donne. Speelfilm.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Newshound. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13,00 nws. 13.15 Pebble Mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours, soapserie. 15.15 Hawaii five-o, misdaadserie. 16.05 Making tracks. Serie. 16.30 Tekenfilms. 16.45 Spider. 16.50 Pingu.

FILMS VIDEO

RTL Television
10.30 Le guignolo (Frankrijk, 1977). Misdaadkomedie met Jean-Paul Belmondo als kunstdief.
Ook met Carla Romanelli, regie van Georges Lautner.

Nederland 1
11.30 Tulsa (USA, 1949).
Avonturenfilm van Stuart Heisler. Susan Hayward en Robert Preston boren olie aan op stukje land.

Duitsland 1
17.10 Judgement at Nuremberg (USA, 1961). Groots rechtbankdrama van Stanley Kramer, over het proces van Neurenberg.
Maximilian Schell als verdediger, Spencer Tracy als rechtbankpresident, Marlene Dietrich als Duitse weduwe, Montgomery Clift als kampslachtoffer.

Nederland 3
19.20 Weekend with Kate (Australie, 1990). Komedie over een rokkenjager die een weekend doorbrengt met een cliënte die een huis wil kopen.

● *V.l.n.r. Richard Widmark, Burt Lancaster en Maximilian Schell in het rechtbankdrama 'Judgement at Nuremberg'. (Duitsland 1 - 17.10 uur).*

Met Collin Friels, Catherine McClemens. Regie van Arch Nicholson.

Duitsland 1
20.15 Stanley and Iris (USA, 1990). Melodrama van Martin Ritt over verhouding tussen eenzame vrouw en analfabeet.
Met Jane Fonda en Robert DeNiro.

RTL5
20.30 Code of silence (USA, 1985). Actiefilm met Chuck Norris, als agent die zich boven de wet plaatst in strijd tegen de misdaad.
Regie van Andy Davis.

Duitsland 3 West
22.45 Touch of evil (USA, 1958). Briljant drama van Orson Welles, waarin hij zelf als corrupte magistraat het leven moeilijk maakt van politieman Charlton Heston en diens echtgenote Janet Leigh tijdens een moorzaak in een stoffig stadje langs de Mexicaanse grens.

Duitsland 1
23.05 Mississippi Masala (USA, 1991). Drama van Mira Nair.
Romance tussen jonge vrouw van Indiase afkomst en zwarte man krijgt te maken met vooroordelen van families. Met Denzel Washington, Sarita Choudhury.

RTL Television
23.10 Death Wish III (Engeland 1985). Snoeiharde actiefilm van Michael Winner.
Charles Bronson moordt stadsdeel uit na executie van zijn vriendin.

BBC 2
01.00 Sedmikrasky (Tsjecho-Slowakije, 1966). Satire op consumptiemaatschappij van Vera Chytilova, met Ivana Karbanova.

Duitsland 2
01.00 Moments (Frankrijk/Israel, 1979). Als feministisch te boek staande film over vriendschap tussen een Francaise en een Israelische. Van en met Michal Bat-Adam, Brigitte Catillon.

Duitsland 1
01.05 The sellout (USA, 1952). Misdaadfilm van Gerald Mayer. Hoofdredacteur valt corrupte sheriff aan. Met Walter Pidgeon.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio I woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 AVRO Radiojournaal. 17.05 NCRV's Hier en nu. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 NCRV's Hier en Nu. Vervolg. 19.04 NCRV's Hier en nu/Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Mag ik even? 3.02 Van Nederlandse bodem. 4.02 EO's country-uur. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het is maar een spelletje. 14.04 Terug in de tijd. 15.04 Nederland muziekland. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: Samen zingen in... 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelpodium special. 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. Muz. voor viool en piano. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Kleine zaal. 19.00 Opera magazine. 20.02 Avondconcert: Koninklijk Concertgebouwork. met viool. 22.30 Thema. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m' 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 10.02 Dingen die gebeuren 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. RVU: 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 CD. Om 18.00 Nieuws. KRO/RKK: 18.02 Op verhaal komen. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Praktijkdiploma informatica. 21.15 Telescoop. 21.30 P.C. Privé. 22.00 Kwaliteitsmanagement. 22.30 Reklame en promotie. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, rubriek met binnen- en buitenlands nieuws. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Postbus 94: verzoekplaten met Ria van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met nieuws en achtergronden. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken. 14.00 Licht Limburgs, non-stopmuziek. 15.00 Liefde, tienerprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar kiest tien platen die hem of haar aanspreken. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten (ca. 13.45 In het spionnetje, cursiefje met Louis Verbeeck). 14.00 Villa Musica zomereditie, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Radiovisier. Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoe
ten; 7.15 agenda; 7.30 regio
nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.0
de regio). 9.10 Gut Aufgelegt
und Themen am Vormittag.
Musik à la carte (12.30 BRF
tuell). 13.00 Presseschau.
Musikbox. 16.05 Popcorn.
Nieuws uit de regio. 18.05
Aktuell: Aktuelles vom Tage.
Klassik. 20.00-20.05 Nachricht

Happy RTL Radio
7.00 Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De
met Bart, Bart van Leeuwen.
Koffiekringen, Jan de Hoop.
Goedemiddag Nederland, Ma
cobs. 14.00 De Goudmijn met
van de Putte. 16.00 Vrijheid
heid, Ron Bisschop. 19.00 De
ven Uur Show. 22.00 De Go
mijn. 24.00-05.00 RTL Nights

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk h
uur; vanaf 10.00 elke twee uur.
4.05 Radiowecker. 6.05 Morg
melodie (6.05 Zum Tage;
Andacht). 9.05 Musikpavill
(10.05 tot 11.00 verzoekpla
12.05 Zur Sache. 12.07 Gut a
legt (13.00 Mitmenschen,
Stichwort Wirtschaft). 15.00 Ca
Konzert. 16.05 Heimatmelodi
17.00 Der Tag um fünf. 17.07 M
sik-Express (19.00 Auf ein Wo
19.30 Ohrenbär). 20.05 Zwisch
Broadway und Kudamm. 21.0
Musik zum träumen. 22.30-04.0
ARD Nachtexpress (elk
nieuws).

imburgs agblad egionaal
Woensdag 17 november 1993
Pagina 13
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Politiek Heerlen start tarievendiscussie

Savelsbergh pleit voor parkeergulden

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN - Is het nog wel van deze tijd om kwartjes in een parkeerautomaat te stoppen? Ja, zeggen de ambtenaren van Openbare Werken in Heerlen. Nee, denkt hun wethouder Hub Savelsbergh. Hij vindt dat de gemeenteraad de knoop maar moet doorhakken.

Er zijn grote veranderingen op komst op Heerlens parkeergebied. Het centrumplan voorziet in autovrije pleinen, zoals dat voor de schouwburg en dat bij de Pancratiuskerk. Ook de bouw van winkels en kantoren vermindert het aantal parkeerplaatsen. Daar staat tegenover dat volgend jaar een nieuwe bovengrondse parkeergarage met vijfhonderd plaatsen moet verrijzen op het voormalige DSM-terrein waar nu grote kantoren gesloopt worden.

Savelsbergh wil het autoblik zo veel mogelijk in de (dan vier) parkeergarages hebben. „Tenslotte zijn ze niet gebouwd om leeg te staan." Ze staan ook niet leeg, merkt een ambtenaar op, want zelfs het dek van de garages staat tegenwoordig regelmatig vol.

Voor Savelsbergh staat echter vast: als het centrumplan is uitgevoerd, moet het parkeren in de buitenlucht duurder zijn dan in de parkeergarages.

De discussie is terug te brengen tot het volgende: de ambtenaren willen drie kwartjes per half uur vragen, de wethouder een gulden.

Savelsbergh zegt aan de lange termijn te denken. „Vroeger had je centen, maar die zijn inmiddels al lang niet meer in gebruik. Ik voorspel dat ook de stuiver geen lang leven meer beschoren is. Daarom vraag ik me af of je nu de parkeermeters voor een paar jaar opnieuw moet instellen voor kwartjes. Dat is een dure operatie. Ik denk dat je nu al beter op guldens kunt overstappen."

Savelsbergh zou wel eens in het gelijk gesteld kunnen worden door de Vervoerregio. Die stelt in een interne nota een forse tariefsverhoging in het vooruitzicht voor de centra van steden als Heerlen en Maastricht.

Het treinvervoer bevorderen en de toch noodzakelijke auto's in de parkeergarages. Dat klinkt heel plausibel en milieuvriendelijk. Maar er kruipt een financieel addertje onder het gras. Door het verlies van parkeerplaatsen dreigt Heerlen vier ton minder te innen aan parkeergelden. Het gaat dus om meer dan kwartjes en guldens.

Vragen over waarnemend directeur

Onzekere situatie schouwburg Heerlen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - De verwarring rond de positie van waarnemend-directeur Emile Doodkorte van de Heerlense Stadsschouwburg was gisteravond compleet. Tijdens de vergadering van de commissie cultuur vroegen vooral de CDA'ers Werner Janssen en Juliette Tacken zich af wat er met Doodkorte gaat gebeuren. Volgens Janssen wordt namelijk in de wandelgangen gefluisterd dat de man ontslagen wordt.

Doodkorte werd na het vertrek van Fons Bruins, anderhalf jaar geleden, waarnemend directeur van de schouwburg. In november vorig jaar besloot het college om hem niet officieel tot directeur te benoemen. Dit omdat er in de Heerlense politiek meningsverschillen bestonden over wie de opvolger van Bruins moest worden. Doodkortes benoeming loopt op 1 januari 1994 af.

Janssen, die de meeste vragen op wethouder Jo Evers (ook CDA) afvuurde, vroeg zich af wat het college van plan is. „Als iemand ontslagen wordt dan moet toch een termijn in acht worden genomen," zo stelde hij.

„En wat gebeurt er in dat geval met Doodkorte?" Na veel heen en weer gepraat liet wethouder Jo Evers weten dat het college op 6 december een besluit neemt over de status van Doodkorte.

Vervolgens vroeg Janssen hoe de schouwburgleiding had gereageerd op de rapportage van de stuurgroep die de schouwburg onder curatele heeft. Uit deze rapportage bleek dat de schouwburg vier ton moest bezuinigen en daarom de kleine zaal moet afstoten.

Volgens Evers, die in de stuurgroep zit, heeft Doodkorte een reactie gegeven maar twee dagen later laten weten dat het zijn persoonlijke reactie was. Los daarvan heeft de staf van de schouwburg ook gereageerd. „Kan ik hieruit afleiden dat de relatie tussen Doodkorte en de staf danig gefrustreerd is?," vroeg Paul Simons (GroenLinks) zich af.

Evers liet weten nog steeds geen officiële reactie van de schouwburg binnen te hebben. Ook heeft hij Doodkorte tot vier keer toe gevraagd een beleidsvisie in te dienen. Deze zou nu in december komen. De waarnemend directeur was niet aanwezig bij de commissievergadering.

Tips steekpartij leveren niets op

MAASTRICHT - De talrijke tips die bij de politie in Maastricht zijn binnengekomen naar aanleiding van de steekpartij zondagmorgen op de Scharnerweg, hebben niet geleid tot het opsporen van de dader. Het Recherche Bijstandsteam heeft gisteren de tips gecontroleerd die betrekking hadden op de bromfietshelm die de dader op de plaats van het misdrijf heeft achtergelaten.

Dronken inbreker valt in slaap

BRUNSSUM - Een inbreker is maandagmiddag in slaap gevallen toen hij inbrak in een huis in de Brunssumse wijk Rozengaard. De bewoonster trof hem slapend in een stoel in de keuken aan. Ze waarschuwde de politie, die de 34-jarige inbreker inrekende. De man is vermoedelijk door drankgebruik ingedut.

Diefstal van hoogwerker

ROTHEM - De eigenaar van een hoogwerker keek gistermorgen vreemd op toen hij bemerkte dat het apparaat vanaf het afgesloten parkeerterrein van tuincentrum Slangen in Rothem was verdwenen. Nadere informatie leerde dat de hoogwerker de avond tevoren door vier onbekende mannen was opgehaald. Zij hadden bij de eigenaar van het tuincentrum aangebeld en om de sleutel van het afsluithek gevraagd. Deze had niet de indruk dat de mannen verkeerde plannen hadden met de hoogwerker. Totdat ook hij constateerde dat hij om de tuin was geleid. De hoogwerker, die gebruikt wordt bij het snoeien van de populieren langs de provinciale weg, heeft een waarde van 180.000 gulden.

Jongen gedood bij aanrijding

VLODROP - Een zeventienjarige inwoner van Vlodrop is in de nacht van maandag op dinsdag overleden bij een aanrijding op de Klifsbergweg in zijn woonplaats. De politie vermoedt dat de jongen is aangereden door een motorfiets. Van de motorrijder ontbreekt elk spoor. Het slachtoffer werd aangetroffen door voorbijgangers.

Bloedende man op straat aangetroffen

SITTARD - Een 49-jarige Geleenaar is in de nacht van zondag op maandag hevig bloedend aangetroffen in de spoorwegtunnel aan de Rijksweg Zuid in Sittard. Een voorbijganger waarschuwde de politie. De man is met ernstig hersenletsel opgenomen in het Heerlense ziekenhuis. Zijn toestand is kritiek. Een misdrijf wordt uitgesloten. Mogelijk is de man van het viaduct gesprongen.

Marillion in De Hanenhof

GELEEN - De Engelse popformatie Marillion speelt op zaterdag 26 maart in De Hanenhof in Geleen. De band boekte in het verleden met zanger Fish groot commercieel succes, onder andere met de single Kayleigh. Momenteel toert Marillion zonder voorman Fish door Europa. De eigenzinnige zanger stond 'n tijd geleden ook als solo-artiest in De Hanenhof.

Twee ton boete en cel voor fraude

MAASTRICHT - De Valkenburgse grillroomhouder De J. is door de rechtbank in Maastricht veroordeeld tot acht maanden, waarvan twee voorwaardelijk en twee ton boete wegens belastingfraude. Tegen de man was veertien dagen geleden vier ton boete en twaalf maanden, waarvan vier voorwaardelijk gevraagd. De rechtbank verklaarde de officier van justitie in de zaak tegen zijn eega niet ontvankelijk. Tegen de vrouw was een boete van 50.000 gulden geëist. De grillroombaas liet onder andere obers zwart werken en benadeelde zo de fiscus voor tonnen.

Toch vergunning voor buurthuis

HEERLEN - De gemeente is bereid om een vergunning voor een buurthuis in de Heerlense wijk Tuindorp te verlenen. Daarmee besluit ze mee te werken aan de legalisering van het uit 1984 stammende buurthuis dat twee weken geleden met het motorhome van de Hells Angels is afgebrand. De Raad van State had de legalisering van dit stuk eerder al gelast. De Hells Angels die het motorhome twee jaar geleden aan het oude buurthuis hadden vastgebouwd, staken het pand twee weken geleden in brand toen de gemeenteraad groen licht had gegeven voor de sloop van het illegaal gebouwde home. Wijkbewoners waren vorige week begonnen met het opbouwen van hun buurthuis. Afgelopen zaterdag kwam er echter een brief van de gemeente dat zij er eerst een vergunning moesten aanvragen. De bewoners legden de werkzaamheden toen stil. Ow

Werving militairen niet in Kerkrade

Kans op vervangend werk Defensie klein

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - De kans dat voor het personeel van het Defensiekantoor in Kerkrade veel vervangend werk zal komen, is klein. Dat blijkt uit antwoorden van minister Ter Beek en staatssecretaris Frinking van Defensie op schriftelijke vragen van de Tweede Kamer ter voorbereiding van de begrotingsbehandeling.

In Kerkrade is het hoofdkantoor van de Directie Dienstplichtzaken (DDPL) gevestigd. Door het verdwijnen van de dienstplicht dreigt in Kerkrade veel werkgelegenheid te verdwijnen. In totaal werken bij de DDPL 330 mensen; 180 in Kerkrade en nog eens 150 bij de zes in het land verspreide Indelingsraden.

In totaal zullen bij de dienst 150 banen verdwijnen, schrijft Ter Beek aan de Kamer. Hoe en waar, is nog niet duidelijk.

Ter Beek had eerder al een onderzoek toegezegd naar de mogelijkheden om het personeel van de dienst in te schakelen bij de werving van militairen voor het nieuwe beroepsleger. Zoals deze krant reeds eerder uit de mond van de directeur-generaal personeelszaken van het ministerie optekende, blijkt dat niet goed mogelijk.

Ter Beek en Frinking spreken van een 'kwaliteitsprobleem'. 'Kerkrade' zou vooral geen specifieke ervaring of deskundigheid hebben in het bewerken van de arbeidsmarkt. Hiervoor worden speciaal opgeleide militairen ingezet. Ook zou 'Kerkrade' te ver afliggen van 'andere regionale arbeidsmarkten'.

Bovendien wil Defensie de keurings- en wervingswerkzaamheden uit efficiency-redenen zoveel mogelijk op één plaats concentreren. Wel wordt nog onderzocht of keuring en selectie op meerdere plaatsen als 'klantvriendelijker' wordt ervaren.

Ook wordt bekeken of adminstratieve taken in verband met de personeelsvoorziening van de gehele defensie-organisatie naar Kerkrade kunnen worden overgeheveld.

Verder schrijven de bewindslieden dat 'het voor de hand ligt' dat defensie-personeel in Kerkrade en bij de Indelingsraden dat wel de vereiste deskundigheid in huis heeft, wel degelijk bij de nieuwe (regionale) wervingsactiviteiten kan worden ingezet.

Ter Beek en Frinking hopen de Kamer bij de begrotingsbehandeling meer concrete informatie te kunnen verschaffen.

● Leden van de stichting 'Het waait niet over', hebben gisteren op ludieke wijze Gedeputeerde Staten van Nederlands-Limburg en de Bestendige Deputatie van Belgisch-Limburg laten weten fel tegenstander te zijn van de bouw van een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) in Maasbracht. Toen het gezelschap tijdens het werkbezoek de waterkrachtcentrale in Linne wilde bezoeken trokken de actievoerders in rouwkleding voor de bus uit. Ze droegen een lijkkist, met daarin een 'Maasbrachtenaar', slachtoffer van het AVI-crematorium. Bij de centrale aangekomen kregen de bestuurders, onder leiding van gouverneur Van Voorst tot Voorst, een bidprentje uitgereikt. De commissaris van de koningin hoorde het protest van Chris Romeinders van 'Het waait niet over' rustig aan en vervolgde zijn weg. Het aantal bezwaarschriften tegen de afvaloven is inmiddels gegroeid tot ruim 45.000. Daarnaast zijn er nog dertienduizend bezwaarschriften uit de Duitse grensregio. Foto: JAN PAUL KUIT

Aardbeving als in Roermond om de 5000 jaar

Van onze verslaggever

ROERMOND - Dat zich in Roermond nog een aardbeving met dezelfde kracht voordoet als op 13 april vorig jaar (5.8 op de schaal van Richter) is niet te verwachten omdat die een herhalingstijd heeft van circa 5000 jaar. Voor het ministerie van VROM bestaat er daarom geen reden om in Nederland rekening te houden met aardbevingen en voorschriften te wijzigen. De directie onderzoek en kwaliteitszorg van het ministerie van VROM verbindt die conclusie aan het onderzoek van Grondmechanica Delft en TNO-Bouw.

Bij dat onderzoek is ook vastgesteld dat een beperkt aantal zichtbare schadegevallen te wijten is aan de constructies en niet aan de fundaties. Zou zich opnieuw een aardbeving voordoen, dan ligt de bodemversnelling lager dan bij de beving vorig jaar.

De conclusie van VROM is een reactie op een verzoek van de gemeente Roermond om een mening te geven over het onderzoek.

Roermond schreef het ministerie eraan te hechten de burgers zekerheid te bieden over de veiligheid van de bebouwde omgeving.

Wegenbouwer neemt bedrijven Diederen over

Van onze redactie economie

GELEEN - Wegenbouwbedrijf Linzen in Sittard heeft de vorige week failliet verklaarde bedrijven van Jan Diederen in Geleen overgenomen. Linzen heeft volgens curator mr R. van Dooren niet alleen de krenten uit de pap overgenomen, maar ook de minder aantrekkelijke delen van de onderneming. Van de 78 in dienst zijnde werknemers, zijn alleen tien elektromonteurs in een vroegtijdig stadium van de onderhandelingen door het aannemersbedrijf Meisen in Weert overgenomen. „Die waren helaas alleen geïnteresseerd in de bloeiende tak."

Linzen neemt niet alleen de personeelsleden, maar ook de roerende goederen over, zoals het kapitale wagenpark. Een prijs daarvoor is nog niet bepaald, maar volgens curator Van Dooren wordt daarover binnen afzienbare tijd overeenstemming bereikt.

Curator Van Dooren heeft de rechtbank inmiddels gevraagd een tweede curator te benoemen om de boekhouding verder te onderzoeken. Naar alle waarschijnlijkheid benoemt de rechtbank morgen, donderdag, een registeraccountant om de boeken aan een uitvoerig onderzoek te onderwerpen. Eerder verklaarde Van Dooren al dat de boekhouding van de twee failliet verklaarde bedrijven 'onontwarbaar' was. Samen hadden ze een schuld van ongeveer zes miljoen gulden.

Jan Diederen was gespecialiseerd als kabelleg-bedrijf en werkte voor NV Nutsbedrijf Heerlen, DSM, Stork en Rijkswaterstaat.

wie de plank mis slaat

kan de spijker wel eens op de kop hebben geraakt

punaise

Enige en algemene kennisgeving

†

We zijn 'n stuk met jou op weg gegaan,
toen kwam 't moment
dat we je los moesten laten,
dat deed pijn.
De vrede in jou, deed ons aanvaarden!

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij in huiselijke kring afscheid genomen van mijn man, onze vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Nikolaas Jozef Bosch

echtgenoot van

Josephina Vanweersch

Wijlre: J. Bosch-Vanweersch
Wahlwiller: Angèle en Jo Heuts-Bosch
Vera en Willy, Kelly
Ralph en Wendy
Ubachsberg: Mariëtte en Wil Habets-Bosch
Ingrid en Erik, Yvonne
Grevenbicht: Henny en Jo Scheepers-Bosch
Marco, Stephan en Bianca, Björn
Nijswiller: Herbert en Mieny Bosch-Simons
Jill, Manon
Bocholtz: Marie-Louise Bosch
Eric, Linda, René
Brunssum: Jocelyne en Matth Didden-Bosch
Jesha, Janna
Stokhem: Wil en Yvonne Bosch-Schmitt
Pamela, Kyra
Bocholtz: Stephanie en Loek Pluymaekers-Bosch
Dennis, Maddy
Wijlre: Annette en Jo Heen-Bosch
Aimée, Amber, Livin
Nijswiller: Theo en Truus Bosch-Vanderscheuren
Hanne, Hennie

15 november 1993
Burg. van Laarstraat 37, 6321 CT Wijlre

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.00 tot 18.30 uur in het mortuarium van de zusters Klarissen, Hilleshagerweg 11 te Mechelen.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden in de parochiekerk van de H. Dionysius te Nijswiller op vrijdag 19 november a.s. om 10.00 uur.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een leven dat getekend was met liefde, eenvoud, hulpvaardigheid en zorgzaamheid, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, na een liefdevolle verzorging in verpleeghuis St. Janssgeleen, in de leeftijd van 81 jaar, voorzien van de h. sacramenten, onze goede moeder, schoonmoeder, lieve groot- en overgrootmoeder

Ciska Jacobs

echtgenote van wijlen

Zef van Es

Geleen: Mien Jansen-van Es
Ruud Jansen
Geleen: Zef van Es
Tiny van Es-Vencken
Geleen: Math van Es
Marlène van Es-Wolfs
en al haar dierbare kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Jacobs
Familie van Es

Geleen, 15 november 1993
Verpleeghuis St. Janssgeleen
Corr.adres: Kaupenstraat 5, 6166 ED Geleen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 19 november om 10.30 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus (Paterskerk) aan de Rijksweg Noord te Geleen, waarna aansluitend de begrafenis op begraafplaats Vouersveld.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Donderdag om 19.00 uur wordt de avondwake gehouden in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen.

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Een speciaal woord van dank aan het verplegend personeel van paviljoen 2 en 3 van verpleeghuis St. Janssgeleen voor de liefdevolle verzorging.

---

†

Verdrietig, maar in het besef dat hem nu rust is gegeven, en dankbaar voor zijn zorg, delen wij u mede dat heden, na voorzien te zijn van het h. sacrament der zieken, van ons is heengegaan onze geliefde vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Eugène Hartmans

weduwnaar van

Lisa Koch

* 25 juni 1913 † 16 november 1993

Ubachsberg: Elly Zinsen-Hartmans
Jo Zinsen
Ralph
Vivian
Familie Hartmans
Familie Koch

Corr.adres: Kerkstraat 181A
6367 JC Ubachsberg

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 19 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bernardus te Ubachsberg, waarna aansluitend begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed met aansluitend avondmis donderdagavond om 18.45 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in een der rouwkamers van begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Heden is zacht en kalm van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Therese Wüst

weduwe van

Gerrit Onink

Zij overleed toch nog onverwacht, in de leeftijd van 82 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: K.D. Onink
Heerlen: P.H. Onink
M. Onink-Sterken
Heerlen: M.H. Klöepper-Onink
E. Klöepper
Heerlen: H.H. Onink
M.J. Onink-Richez
Voerendaal: J. Onink
C.M.G. Onink-Janssen
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Wüst
Familie Onink

Heerlen, 16 november 1993, Verschuurstraat 14
Corr.adres: De Heugden 114
6411 DP Heerlen

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal gehouden worden op zaterdag 20 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Geest te Heerlen-Meezenbroek. Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van de dierbare overledene donderdag 18 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Martelaren van Gorcum te Heerlen, Sittarderweg.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 uur tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Met grote verslagenheid geven wij u kennis van het plotseling overlijden van onze zoon, broer, schoonbroer, kleinzoon en neef

Jos van den Bosch

Hij overleed in de leeftijd van 33 jaar.

Heerlen: Hub van den Bosch
Nellie van den Bosch-Klein
Hoensbroek: Rosita van den Bosch
Maurice Lückers
Heerlen: Oma van den Bosch-Gielen
Heerlen: Oma Klein-Stienen
Familie van den Bosch
Familie Klein

Heerlen, 15 november 1993
Drieschstraat 32
Corr.adres: Kampstraat 64, 6413 EE Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 19 november om 11.00 uur in de H. Corneliuskerk te Heerlerheide, gevolgd door de begrafenis aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake, voorafgegaan door het rozenkransgebed, donderdag om 18.45 uur in voornoemde kerk.

Jos is opgebaard in uitvaartcentrum Dela te Heerlen, gelegen aan de Grasbroekerweg [illegible], alwaar gelegenheid is tot afscheidnemen heden woensdag en donderdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar dat een verder lijden haar bespaard is gebleven, geven wij u kennis dat, na voorzien te zijn van het h. sacrament der zieken, op 76-jarige leeftijd van ons is heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Josephina Mechtildis (Til) Bovend[illegible]

echtgenote van

Leonard P[illegible] (Leo) Spee

Neerbeek: L. Spee
Neerbeek: Piet Spee
Stein: Mia en [illegible] Castermans-Spee
Wenda en [illegible]
Geleen: Annie en Maya van Beers-Spee
Rob en Monique
Saskia en Léon
Stein: Hub en Zus Spee-Horn
Neerbeek: Léon Spee

Geleen, 16 november 1993
St. Jansgeleen
Corr.adres: Krijgershoek 45, 6191 HB Beek

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op vrijdag 19 november a.s. om 10.30 uur in de H. Callistuskerk te Neerbeek, waarna aansluitend de begrafenisplechtigheid zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Op donderdag 18 november zal moeder bijzonder worden herdacht in de avondmis van 19.00 uur in voornoemde kerk.

U kunt persoonlijk van haar afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het uitvaartcentrum Dela, Vouershof 1 te Geleen.

Een speciaal woord van dank gaat uit naar het personeel van verpleeghuis St. Jansgeleen te Geleen, paviljoen 2 en 3, voor de liefdevolle verzorging.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbetuiging

Hartelijk dank voor het medeleven na het overlijden en de begrafenis van

Maria Pelzer

Kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, november 1993.

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 20 november a.s. om 18.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

Nachruf

Mit tiefer Betroffenheit nehmen wir Abschied vom Leiter unseres Kieswerkes Kerken - Stenden, Herrn

Ralf Spindler

der nach schwerer Krankheit am 13. November 1993 im Alter von 50 Jahren verstorben ist.

Herr Spindler trat 1974 in die Dienste unserer Firma und war zunächst als Betriebsschlosser und später als Betriebsleiter in verschiedenen Kieswerken unserer Werksgruppe Niederrhein tätig.

Er hat den Aufbau unserer Kieswerke, den hohen technischen Standard unserer Anlagen und Produkte und die wirtschaftliche Tätigkeit unserer Werksgruppe wesentlich mitgestaltet. Sein unermüdlicher Einsatz und verantwortungsvolles Wirken machten ihn zu einem sehr geschätzten Mitarbeiter und kompetenten Ansprechpartner im Kollegenkreis.

Wir werden uns stets an sein vorbildliches Wirken erinnern und ihm ein ehrendes Gedenken bewahren.

Geschäftsführung - Werksgruppenleitung - Belegschaft
READYMIX KIES GMBH

Ratingen, den 15. November 1993

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van

Jo Voncken

Wij verliezen in hem een toegewijde en loyale collega.

Onze gevoelens van medeleven gaan uit naar zijn echtgenote, kinderen, kleinkind en familie.

Lips Heerlen BV

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en de crematieplechtigheid van onze zus, schoonzus en tante

Lize Uitterdijk

zeggen wij u hartelijk dank. Uw sympathie en belangstelling waren en zijn voor ons een grote steun en troost.

Familie Uitterdijk

Hoensbroek, november 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 21 november a.s. om 10.00 uur in de kerk van Christus Koning te Hoensbroek-Zuid.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is om iedereen persoonlijk te bedanken, willen wij langs deze weg onze erkentelijkheid betuigen voor uw vele blijken van belangstelling en medeleven, betoond tijdens zijn ziekte, bij zijn overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, onze lieve vader, zoon en schoonzoon

Wouter Hey

[illegible] W. Hey-Ising

Sittard, november 1993

Dankbetuiging

Voor uw bewijs van deelneming, ontvangen na het heengaan van

L.J. van Dijk

betuigen wij u onze hartelijke dank.
Het medeleven, persoonlijk, schriftelijk of in de vorm van bloemen tot uiting gebracht, was ons een grote troost en zal een dankbare herinnering blijven.
In het bijzonder willen wij pastoor, het dames- en herenkoor bedanken.

M.P. Joosten en familie

Brunssum, november 1993

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 20 november a.s. om 19.00 uur in de St. Josephkerk aan de St. Gregoriuslaan te Brunssum.

Dankbetuiging

Als je door verdriet wordt gedragen,
't waarom aan niemand kunt vragen,
dan is 't goed dat je zoveel vrienden ziet,
al vinden zij ook de juiste woorden niet.

De sfeervolle mis, de overvolle kerk, de prachtige bloemen, de talrijke kaarten en brieven waren en zijn ons een grote troost bij het verlies van mijn lieve vrouw en onze mam

Toos Bertrand-Lucassen

Frans Bertrand en kinderen

Schin op Geul, november 1993.

Daarvoor willen wij u allen langs deze weg bedanken.

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 20 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk St.-Mauritius te Schin op Geul.

Er zijn geen woorden voor...
de belangstelling, de vele bloemen
en brieven,
de lieve woorden...
alles even overweldigend.
Hiervoor onze hartelijke dank.

De plechtige zeswekendienst voor

Jo Mulders

zal worden gehouden op zaterdag 20 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Verschijning te Molenberg-Heerlen

Ine en Giovanni
Jo[illegible]
[illegible] en Andries
[illegible] en Sabrina

Wij willen iedereen van harte danken voor de vele blijken van medeleven bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder en oma

Ida Senden-Gilsen

Uw steun en medeleven waren voor ons een grote troost bij het aanvaarden van dit verlies.

[illegible] Senden

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 21 november a.s. om 10.00 uur in de H. Remigiuskerk te [illegible].

Dankbetuiging

Als je door verdriet wordt gedragen,
't waarom aan niemand kunt vragen,
dan is 't goed dat je zoveel vrienden zi[et],
al vinden zij ook de juiste woorden ni[et].

Hartelijk dank voor de vele blijken van medeleven die wij hebb[en] ontvangen bij het overlijden van onze onvergetelijke moe[der,] schoonmoeder en oma

Tiny Wetzels-Speth

U was voor ons een grote steun en gaf ons het gevoel dat zij d[oor] velen geliefd en gerespecteerd werd.

Kinderen en kleinkinderen Wetz[els]

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag [20] november om 18.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Wa[u]bach-Groenstraat.

Dankbetuiging

Wij danken u allen voor de hartelijke condoléances, bloemen, [h.] missen en de begeleiding naar de laatste rustplaats van onze li[eve] dochter

Rini Janssen

Familie Janssen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag [20] november a.s. om 18.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef [te] Waubach, Groenstraat.

Bij het overlijden van onze lieve mo[eder,] schoonmoeder, groot- en overgrootmoede[r]

Agnes Clement-van Eeghe[n]

mochten wij vele blijken van deelneming [ont]vangen. Zij zijn ons tot troost geweest e[n wij] betuigen daarvoor aan alle betrokkenen [onze] hartelijke dank.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Oirsbeek, november 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden ge[hou]den op zaterdag 20 november a.s. om 19.00 [uur] in de parochiekerk van St.-Barbara te B[runs]sum-Treebeek.

Dankbetuiging

Mooi waren de jaren
die wij samen waren.
Groot zijn de leegte en 't ver[driet]
die hij achterliet.

Wij willen u bedanken voor de vele blijk[en van] medeleven, de vele lieve woorden, de [mooie] bloemen en de vele brieven, die voor on[s een] grote troost waren bij het overlijden en d[e be]grafenis van mijn lieve man, onze zorg[zame] vader, schoonvader en lieve opa

Jozef Paffen

In het bijzonder een woord van dank aan [illegible] Passage en dr. B.M. Drenth.

M. Paffen-Tönnissen
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden ge[houden] op zaterdag 20 november a.s. om 19.00 [uur] in de parochiekerk H. Hart v. Jezus te [Vaes]rade-Haanrade.

Voor uw blijken van medeleven na het o[ver]lijden en voor uw aanwezigheid bij de [uit]vaartdienst en de begrafenis van mijn on[ver]getelijke vrouw en zorgzame moeder

Mia Demarteau-Cörvers

zeggen wij u hartelijk dank.

Lei Demarteau
Chantalle - Rona[ld]

Vaesrade, november 1993.

De zeswekendienst zal worden gehoud[en op] zondag 21 november a.s. om 10.30 uur i[n de] St.-Servatiuskerk te Vaesrade-Nuth.

---

officiële mededelingen

Gemeentebestuur van Vaals

BEKENDMAKING

De burgemeester van Vaals maakt ter voldoening van het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de raad van die gemeente in zijn vergadering van 01-11-1993 heeft besloten te verklaren dat wordt voorbereid de wijziging van het bestemmingsplan voor:
- het perceel gemeente Vaals, gelegen Leenheerstraat 12;
- het perceel gemeente Vaals, gelegen Seffenterstraat 42;
- het perceel gemeente Vaals, sectie A, no. 9408, 9409, 9410 gelegen hoek Maastrichterlaan-Randweg;
- het perceel gemeente Vaals, sectie A, no. 1968 en no. 5464 ged. (kavel 4) gelegen Pater Gelissenstraat, Vijlen;
- het gebied nabij de Selzerbeek, Sneeuwberglaan, Selzerbeeklaan.

Het voorbereidingsbesluit en de daarbij behorende tekeningen liggen vanaf 18-11-1993 ter gemeentesecretarie, afdeling Grondgebiedzaken, von Clermontplein 15 te Vaals voor eenieder ter inzage.

Vaals, 17 november 1993
De burgemeester voornoemd,
get. J.F.J. van Dijk

Gemeentebestuur van Vaals

BEKENDMAKING

De burgemeester van Vaals maakt bekend dat ingaande 18-11-1993 ter secretarie, afdeling Grondgebiedzaken voor eenieder ter inzage is gelegd het onherroepelijk besluit van Gedeputeerde Staten tot goedkeuring van de 1e wijziging van het bestemmingsplan Bloemendal.

Vaals, 17-11-1993
De burgemeester,
get. J.F.J. van Dijk

Advocaat eist vrijlating Weijzen

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – De raadsman van Ron Weijzen, mr. Max Moszkowicz sr. zal donderdag de onmiddellijke vrijlating van de MVV-directeur vragen. Weijzen zit sinds maandag in een politiecel omdat hij namens de voetbalclub valsheid in geschrifte en een valse belastingaangifte zou hebben gedaan. Moszkowicz vindt het onnodig hard dat Weijzen zo lang wordt vastgehouden ondanks zijn volledige medewerking aan het onderzoek. „Hij heeft niets te verbergen en wordt niet aangesproken op daden uit persoonlijk gewin."

„De Fiod zet in elk onderzoek elke betrokkene onmiddellijk achter slot en grendel. Dat wekt te snel de indruk dat er werkelijk scheve zaken aan de hand zijn en dat de betrokkene daaraan ook schuldig is. Dat schaadt de privacy heel erg en ik zal mij daartegen ook fel verzetten. Het verhoor kan ook anders worden voortgezet," aldus de raadsman.
Volgens Moszkowicz is de Fiod er kennelijk van overtuigd dat Weijzen voor zijn werkgever MVV enorme bedragen zodanig heeft geboekt of laten boeken dat daardoor een valse belastingaangifte is gedaan. Weijzen ontkent dat, aldus zijn raadsman, die verder denkt dat nog meer arrestaties worden voorbereid de komende dagen.
Moszkowicz wees er gisteren verder op dat Weijzen weliswaar in opdracht van het bestuur van de club werkt, maar dat sinds het zogenaamde Slavenburg-arrest dit niet automatisch inhoudt dat ook het bestuur formeel moet opdraaien voor eventuele malafide handelingen.

Beter parkeren bij Mecc Maastricht

MAASTRICHT – Het Maastrichtse congrescentrum Mecc verwacht dat de files op de wegen bij het Mecc voorbij zijn als in januari de vernieuwde parkeeraccommodatie gaat functioneren. De lange wachttijden tijdens massaal publiektrekkende beurzen en concerten zullen dan tot het verleden behoren.

Er wordt momenteel een nieuw systeem van slagbomen en kaartautomaten geïnstalleerd. Mecc-bezoekers kunnen voortaan bij aankomst een parkeerkaartje uit een automaat trekken en hoeven pas naderhand te betalen, bijvoorbeeld bij het kopen van entreebewijzen. De parkeerdagprijs bedraagt zeven gulden. Volgens een woordvoerder van het Mecc komt daarin voorlopig geen verandering.

Het aantal parkeerplaatsen voor lang-parkeren is uitgebreid tot 1600. Langs de toegangsweg en de rondweg zijn bovendien 200 parkeerplaatsen aangelegd voor kort-parkeren. De wegen rond het Mecc worden voorzien van een elektronisch systeem dat auto's automatisch naar een parkeervak leidt waar nog plaats is.

Met financiële steun van provincie en rijk heeft de gemeente de rondweg verbeterd. De vroegere tweebaanswegen zijn driebaans geworden en er zijn wegen doorgetrokken. Er wordt nog gewerkt aan de directe verbinding van de rondweg met de A2 via de Pres. Kennedysingel. Door deze nieuwe verbinding zal de verkeersdruk in de wijk Randwyck vooral in de spitsuren aanmerkelijk worden verlicht.

Justitie sluit nieuwe aanhoudingen niet uit

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De gisteren gearresteerde MVV-medewerker Van H. wordt verdacht van het plegen van valsheid in geschrifte. De man weigerde eergisteravond mee te werken aan het onderzoek en is waarschijnlijk om die reden ingesloten. Justitie sluit nieuwe aanhoudingen in de uitdijende zwart-geldaffaire niet uit.

Justitie maakte gisteren een begin met het horen van een groot aantal betrokkenen bij de voetbalclub. Persofficier mr. J. Nabben sluit niet uit dat ook de spelers van MVV nog worden gehoord.
In de zaak tegen MVV is ook duidelijk geworden dat er bij de club een 'bonnencultuur' heeft geheerst, waar velen van meeprofiteerden. Declaraties zouden zijn uitbetaald voor in het geheel niet gemaakte onkosten. De verdenking 'het opzettelijk plegen van valsheid in geschrifte' tegen de club, de hoofdkassier en de nieuwe administrateur moet mede in dat verband worden bezien.

Zoals gemeld is ook de transfer van Erik Meijer naar PSV eerder dit jaar een belangrijk onderwerp van onderzoek. MVV zou over de transfer verschuldigde omzetbelasting niet hebben voldaan. Daarmee was een bedrag van rond de drie miljoen gulden gemoeid. Volgens de verdachte ex-administrateur Wim K. zou MVV bij de financiële afhandeling van die transfer hebben gesjoemeld.

Zowel de eergisteren opgepakte directeur Ron Weijzen als de hoofdkassier van de club zaten gistermiddag nog in de cel in verband met hun verhoor. Officier van justitie mr. Philippart is van plan zo snel als mogelijk een beslissing te nemen over de vraag of en zo ja wie voor de rechter gebracht moet worden. Hij wil voorkomen dat MVV een 'oude' zaak wordt.

Directeur VVV Limburg pleit voor samenwerking

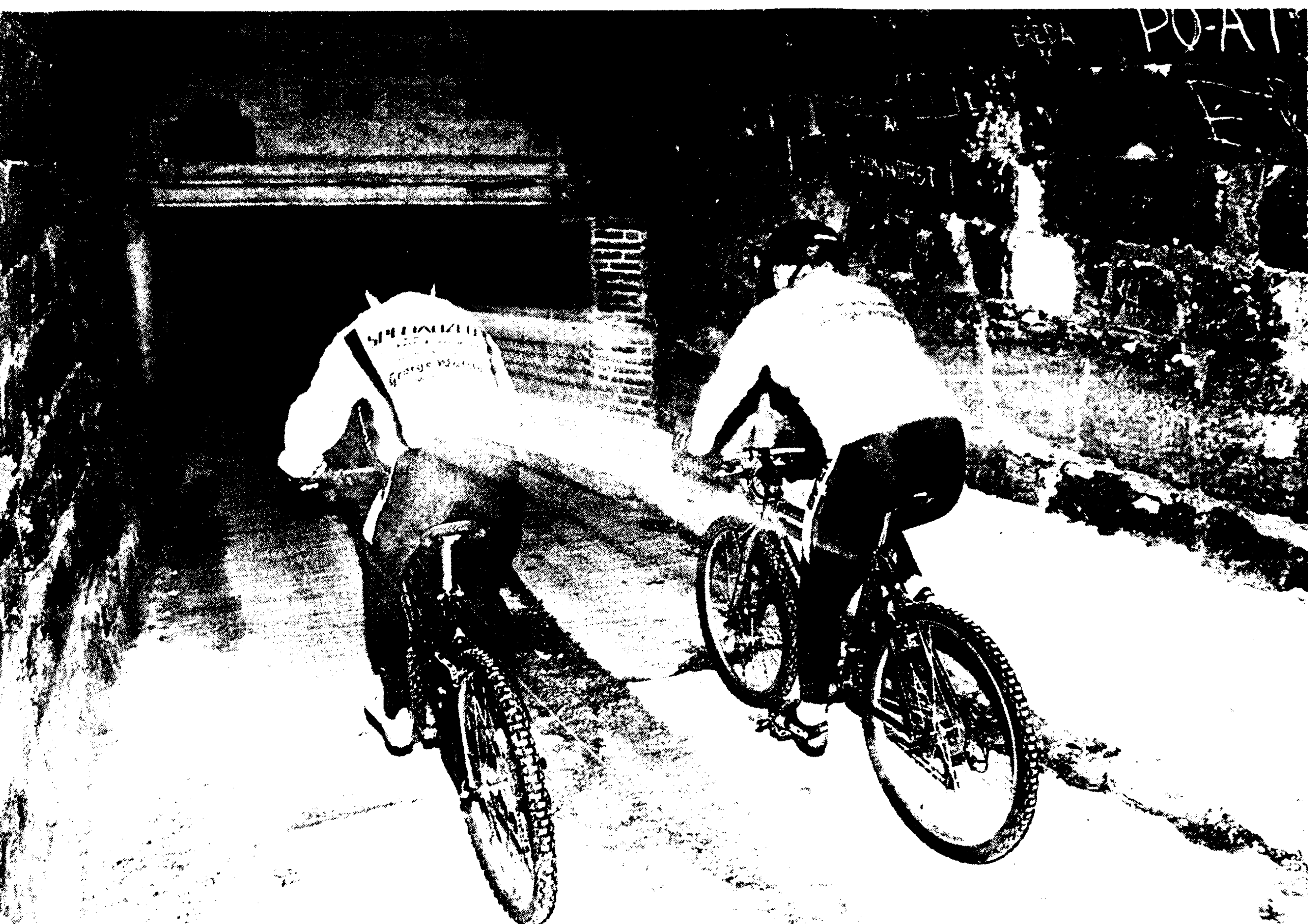
Mogelijkheden toerisme in Limburg niet benut

Van onze verslaggeefster

VALKENBURG – De toekomst voor het toerisme in Limburg ziet er niet rooskleurig uit als niet snel actie wordt ondernomen. Als de provincie niet op haar tellen past, loopt ze een groot deel van de landelijke groei van de toeristische markt mis. Dit zegt directeur Ruud de Jong van VVV-Limburg. Om het tij te keren pleit hij voor een gezamenlijke aanpak door alle organisaties die met toerisme in Limburg te maken hebben.

Terwijl het aantal binnen- en buitenlandse overnachtingen in Nederland tussen 1989 en 1992 met 14,4 procent groeide, daalde het Limburgse aandeel daarvan in die periode van 17 naar 14,5 procent. „Limburg profiteert onvoldoende van de landelijke groei," aldus De Jong.
Als oorzaken noemt hij de toenemende concurrentie in binnen- en buitenland en de kritischer wordende consument. „De hedendaagse consument laat zich niet meer afschepen met een eenvoudig arrangement," meent de VVV-directeur. „Hij wil waar voor zijn geld, hij let op kwaliteit."

Volgens De Jong heeft Limburg mogelijkheden om de neerwaartse spiraal om te buigen in een stijgende. De provincie zou zelfs kunnen uitgroeien tot een van de belangrijkste toeristische bestemmingen van Nederland. Daarvoor moet meer aandacht worden geschonken aan voor- en naseizoen en aan de kwaliteit van het toeristisch produkt.
Om dit te bereiken pleit de VVV-directeur voor een totaal-aanpak. „Ik zie zowel voor provinciale en lokale overheden als voor de Kamers van Koophandel taken weggelegd. Deze instanties moeten nadrukkelijker prioriteiten durven stellen en keuzes durven maken." De Kamers van Koophandel zouden zich volgens De Jong moeten inzetten voor de professionalisering bij het toeristisch midden- en kleinbedrijf.
De Jong uitte zijn ongerustheid gisteren tijdens een lezing voor de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel afdeling Zuid-Limburg.

● *Fietsen met de mountainbike in de Sibbergroeve is volgens het Staatstoezicht op de Mijnen riskant, maar volgens de gemeente Valkenburg aan de Geul een avontuurlijke attractie.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Staatstoezicht tegen mountainbikes in grot

DOOR JAN DIEDEREN

SIBBE – Het Staatstoezicht op de Mijnen, door het rijk belast met het toezicht op de mergelgroeven in Zuid-Limburg, heeft het fietsen met mountainbikes in de Sibbergroeve verboden. Maar het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul trekt zich niets aan van het verbod. De organisatie van tochten met de mountainbike in de grot door het bureau Alpinisten Sport Promotion (ASP) gaat met instemming van B en W gewoon door.

Het Staatstoezicht laat bij monde van Wiel Miseré weten dat er geen vergunning is gegeven voor het houden van mountainbiketochten in de grot en dat die er ook niet zal komen. „Wij hebben het college van B en W van Valkenburg, als eigenaar en sleutelbeherder, gesommeerd te stoppen," aldus Miseré, die erkent dat aan die eis geen gevolg is gegeven.

Het Staatstoezicht noemt de kans op verdwalen in het gangenstelsel in Sibbe reëel aanwezig. Een ander gevaar is dat fietsers in aanvaring komen met de voertuigen van de blokbrekers bij het in- en uitrijden. Een derde risico vormt de constructie van de gangen in de Sibberberg. De gangen zijn plaatselijk zo laag en donker dat fietsers gemakkelijk hun hoofd kunnen stoten en ernstig letsel kunnen oplopen.

Parkoers

Miseré laat doorschemeren minder bezwaar te tegen dergelijke tochten in de Gemeentegrot. Hij weet dat de gemeente bezig is om te bekijken of daar een geschikt parkoers kan worden uitgezet. „Maar bij ons is daarvoor nog geen aanvraag binnengekomen."

Het gemeentebestuur van Valkenburg beschouwt het houden van tochten met mountainbikes in de Sibberberg als een nieuwe attractie die een nieuwe categorie toeristen lokt. „Publiek dat interessant is voor Valkenburg, vooral omdat het buiten het hoogseizoen komt," aldus een woordvoerder van het gemeentebestuur.

Hij beaamt dat er wel problemen zijn met het Staatstoezicht op de Mijnen, maar die hebben volgens de gemeente betrekking op klachten van Sibbenaren die in de buurt van de ingang van de Sibbergroeve wonen.

Over een verbod van Staatstoezicht wordt niet gerept. Wel wordt opgemerkt dat het nog maar om een proef gaat. „Het college heeft op proef toestemming gegeven voor de tochten. Bekeken wordt hoe deze proef uitvalt." De woordvoerder sluit niet uit dat met de tochten naar een andere grot wordt uitgeweken.

Aan de risico's tilt het gemeentebestuur niet zwaar. „Er bestaat geen gevaar voor ongelukken of verdwalen, aangezien alleen in de hoofdgang op en af wordt gereden, de tochten alleen met groepen worden gemaakt en er bij elke groep voorop en achteraan een gids meerijdt."

Militairen

Valkenburg wijst erop dat al heel lang door militairen in de Sibbergroeve wordt geoefend. „Waarom zouden mountainbikers dan niet hetzelfde mogen?"

Met het organiseren van tochten voor mountainbikers is na de zomer begonnen. Dagelijks nemen enkele tientallen fietsers deel aan zo'n tocht terwijl in de weekeinden de deelname uitstijgt tot boven de honderd per dag. De gemeente krijgt per deelnemer drie gulden.

Niet iedereen in Valkenburg is blij met de ontwikkeling. Sommigen vinden dat de grotten vogelvrij worden. „Nu is het de mountainbike. Straks wil iemand met skelters de berg in. Waar is het einde?"

Dader wilde met mes kinderen beschermen

Vijf jaar geëist voor fatale steekpartij

Van onze correspondente

ROERMOND – „Ik moest mijn huis en mijn gezin beschermen. Mijn kinderen waren in paniek en in gevaar. Ik wilde echt niemand doodsteken, maar ik kon op dat moment niet anders". President mr.C. Smeenk van de rechtbank in Roermond gaf de 26-jarige M.P. uit die stad gisteren alle tijd om uit te leggen hoe de iets oudere plaatsgenoot E.G. op 7 augustus in de Roermondse Mozartstraat om het leven kwam.

Slachtoffer G. kwam die zaterdag kort na het middaguur met een keukenmes bij P. naar binnen gestormd. Die ochtend was er bij hem ingebroken en hij verdacht P. ervan geld te hebben gestolen uit zijn woning. De nu ook van moord verdachte P. vertelde gisteren: „G. was helemaal overstuur en duwde mij tegen de trap. Terwijl ik op de trap lag, kwamen mijn kinderen gillend bovenop me zitten. G. dreigde en zwaaide maar steeds met dat grote mes. Hij riep dat hij me af zou maken".
Dat gebeurde niet. G. verdween weer naar buiten en zei over een half uurtje terug te komen om het gestolen geld op te halen. Intussen haastte P. zich naar de telefoon om 06-11 te bellen. „Ik had niets met die inbraak te maken. En terwijl ik op de politie aan het wachten was, stond G. alweer tegen de voordeur te bonken. Mijn kinderen waren doodsbang en schreeuwden. Toen heb ik in de keuken een vleesmes gepakt en heb ik de deur opengedaan," aldus P.

Op het tuinpad bij de voordeur speelde zich enkele seconden later de volgens officier van justitie mr. Bonneur 'de op een slachtpartij lijkende moord' af. G. had nog steeds het keukenmes in zijn handen. P. duwde hem eerst nog achteruit, maar G. wist niet van wijken. P. bracht hem daarna de vier fatale messteken in de armen, de borst en in de buik toe. „Wij waren vrienden. Ik wilde dit niet. Ik snap niet hoe dit heeft kunnen gebeuren," zei een geëmotioneerde P. voor de rechtbank.

Officier van justitie mr. Bonneur eiste vijf jaar gevangenisstraf tegen P. „Het feit dat P. die ochtend meteen de politie heeft gebeld en dat zijn kinderen zich in een bedreigende situatie bevonden, lijkt op het eerste gezicht gunstig voor de verdachte. Maar, toen hij met het vleesmes in zijn broekriem de voordeur voor de tweede keer openmaakte, werd hij de agressor. Zelfverdediging maakte op dat moment plaats voor een drift om te doden."
De advocaat van P. vroeg vrijspraak. „Hier is geen sprake van opzet, maar van noodweer. P. is dus niet strafbaar. Hij staat juist bekend als hartelijk, vrolijk, vriendelijk en rustig".
Uitspraak over veertien dagen.

Gerrit S.: 'Het was niet persoonlijk bedoeld'

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – „Ik heb hen altijd willen laten weten dat het niet persoonlijk bedoeld was," mompelde Gerrit S., duidelijk op het ergste voorbereid. Hij beweerde opnieuw na vragen van vice-president mr.J. Huinen dat hij niet gezien heeft dat de twee mannen die hem aanspraken van de politie waren.

De agenten hadden geen aanwijzingen dat S. gewapend was en agressief zou worden. „Plotseling, toen wij hem lieten weten dat de motor mee naar het bureau ging, veranderde de toon van het gesprek. 'En nu zullen we zien wie hier de baas is,' riep hij en trok een zilverkleurig wapen en schoot direct," verklaarden getuigen en slachtoffers.

Arno Wolvers werd van dichtbij in het gezicht getroffen. Nu nog is zijn gezichtsvermogen in een oog sterk verminderd en kan hij zijn kaak amper bewegen. Peter Puts kreeg een schot in de rug en mist een stuk van een long.

Gerrit S. zelf overleefde het dramma ook ternauwernood. Een derde schot doorboorde zijn borstkas. Een poging tot zelfmoord of gestuntel van een dronkeman? Zelf weet hij zich niets meert te herinneren.

Raadsman Th. Hiddema denkt dat hij te maken heeft met de zwartgallige levenskijk van een jongeman, die plotseling agressief kan worden als hij in het nauw raakt. In 1987 werd hij al eens tot acht jaar veroordeeld, omdat hij zijn aanstaande schoonvader doodschoot. „Ook een van die actuele beslissingsmomenten die deze pechvogel voortdurend parten spelen," aldus de raadsman, die een straf van maximaal zes jaar – 'tenslotte zijn hier geen doden gevallen' – op zijn plaats vond.

Ter zitting bleek nog eens overduidelijk dat de agenten zelf geen enkele blaam treft. Niet alleen heeft de rijksrecherche dat vastgesteld, ook technisch onderzoek heeft uitgewezen dat er met de dienstpistolen van de twee dienders niet is geschoten. Ook de door bekenden van de verdachte aangedragen bewijsmiddelen in de vorm van een vermeende politiekogel bleken uiteindelijk vals.

„Het verschil tussen leven en dood was uiteindelijk niet meer dan een paar millimeter," kaatste officier van justitie Pommer de bal naar de raadsman terug, omdat deze de strafmaat vergeleek met de straf voor een viervoudige moord op veldwachters in 1930. Een duidelijk signaal om te voorkomen dat er 'anarchie' optreedt, vond de officier.
Uitspraak over veertien dagen.

Vluchtelingenwerk wijzigt huidig opvangsysteem

MAASTRICHT – De Stichting Vluchtelingenwerk Maastricht (SVM) gaat in verband met de verhoging van het aantal hulpvragen het opvangsysteem grondig wijzigen.

Met ingang van deze week kunnen vluchtelingen de ontmoetingsruimte bezoeken op donderdag en vrijdag van elf tot een uur. Daarnaast kunnen zij elke middag van maandag tot en met vrijdag tussen half twee en vier uur terecht op een open spreekuur voor het verkrijgen van informatie of het bespreken van problemen. Voor instanties en instellingen is SVM de gehele dag bereikbaar onder het telefoonnummer 043-211386.

SVM, gevestigd aan de Brusselsestraat 89, begeleidt reeds gedurende tien jaar vluchtelingen en asielzoekers in Maastricht op het gebied van economische en maatschappelijke zelfstandigheid. De explosieve toename van het aantal cliënten noopt de stichting tot een efficiënter opvangsysteem.

Conflict in Aken over rekening drinkwater

AKEN – Het ziet er naar uit dat Aken alsnog 3,6 miljoen mark moet betalen aan de waterleidingmaatschappij in de Kreis Aken. Stawag, de dienst die in de stad Aken voor de waterverzorging verantwoordelijk is heeft, zo is het verwijt, de per 1 januari 1993 overeengekomen prijsverhoging nooit afgerekend.

Per 1 januari 1993 kwam men, volgens de waterleidingmaatschappij, overeen dat Aken 50 pfennig meer per kubieke meter water zou gaan betalen. Eerst was de prijs 15 pfennig, dat werd 65 pfennig. De reden was dat de prijs van 15 pfennig al lang niet meer kostendekkend was.
Maar Stawag betaalde niets. Een eerste klacht werd ingediend, voor een bedrag van 440 duizend mark, de betalingsachterstand van de maand augustus. Stawag zelf reageerde met een verhoging van 60 pfennig per kubieke meter voor de verbruikers. De nieuwe prijs werd 2,10 mark, op grond van de gestegen kosten bij de watervoorziening.

Volgens de waterleidingmaatschappij kan niet langer meer gewacht worden met het stellen van vorderingen. Langer uitstel zou ten laste komen van de overige verbruikers, rond de 42 duizend woningaansluitingen die inmiddels 2,35 mark per kubieke meter betalen.

Onduidelijk is wat de verbruikers in de stad Aken straks moeten gaan betalen als Stawag in het ongelijk wordt gesteld en de vordering van 3,6 miljoen DM moet betalen.

Angst bewoners belemmert aanpak drugshandelaars

DOOR JACO MEIJER

HEERLEN – Het kost woningcorporaties moeite om buurtbewoners te laten getuigen tegen een drugshandelaar die in een naburige woning zetelt en voor overlast zorgt. Buurtbewoners zijn vaak bang voor wraakacties.

Dat is één van de punten die naar voren komen bij een rondgang langs diverse Limburgse woningbouwverenigingen, als het gaat om de aanpak van drugsdealers.

Aanleiding is het pleidooi voor het weigeren van huisvesting aan drugshandelaren dat woningcorporaties in Enschede vorige week hielden tijdens een bezoek van staatssecretaris Kosto (justitie). Kosto benadrukte daar dat de rechter de uiteindelijke beslissing in dit soort gevallen neemt.

De Limburgse corporaties verklaren op hun beurt dat zij een actieve verantwoordelijkheid voor zichzelf zien weggelegd bij de aanpak van drugshandelaren. Maar zij stellen tevens dat zij afhankelijk zijn van de bereidheid van buurtbewoners om tegenover de rechter een verklaring af te geven dat inderdaad sprake is van overlast in de buurt.

„Wat wij helaas nogal eens zien is dat mensen liever zelf gaan verhuizen dan dat zij tegen een dealer getuigen," zegt directeur P. van Veldhoven van Woningbeheer Limburg, een corporatie met zevenduizend woningen. „Bij de mensen bestaat een zekere angst om hun naam aan zo'n affaire te verbinden. De persoon aan de andere kant van de tafel straalt nogal eens een sfeer van geweld en dreiging uit."

Ook corporatie Land van Rode in Kerkrade, Bouwvereniging Heerlen en woningcorporatie Heerlerheide zeggen dat het moeite kost om bewoners te mobiliseren. „De drugswereld boezemt angst in. Getuigen moeten voor de rechter verschijnen. Mensen zijn bang voor represailles," zegt hoofd bewonerszaken G. Logister bij Land van Rode. Directeur S. Perlitius van Bouwvereniging Heerlen is iets optimistischer. „Het hangt van de nood af. In eerste instantie zijn bewoners afwachtend. Maar als de nood tot aan de lippen stijgt, dan wil men wel. Diverse malen heeft de rechter daarop daadwerkelijk de huurovereenkomst ontbonden, maar we hebben soms ook de procedure moeten intrekken omdat we te weinig bewijs voor overlast hadden." Perlitius bevestigt dat in sommige gevallen de oorzaak was dat te weinig bewoners wilden getuigen.

Zelfs als een buurt collectief in het geweer komt, kan de procesgang op een mislukking uitdraaien, zo verhaalt directeur Van Veldhoven. „Zeer recent overlegden wij in een zaak de namen van protesterende buurtbewoners aan de rechter. Vervolgens kwam de advocaat van de andere partij met een lijst handtekeningen dat geen sprake was van overlast. Waarschijnlijk waren dat allemaal gebruikers van deze dealer, maar de rechter had een houding van: Wat moet ik nu?"

Dat veel huurders liever verhuizen dan te getuigen kan volgens directeur Van Veldhoven 'een ramp' tot gevolg hebben. „Meestal komt op de openvallende plek een gebruiker te zitten en gaandeweg gaat je hele complex naar de haaien."

Een oplossing hebben de verenigingen niet voor handen. Vooraf is beslist niet te zien of te controleren dat iemand in een woning zal gaan dealen. Anonimiteit van getuigen is bij de latere rechtsgang niet toegestaan.

Een punt waar wel aan wordt gewerkt, is de uitwisseling van gegevens tussen woningcorporaties, zodat een verjaagde drugsdealer moeilijker van de ene naar de andere corporatie kan overstappen.

De corporaties in Heerlen en die in Kerade hebben binnen de respectieve gemeenten de stilzwijgende afspraak om aan elkaar door te geven dat een dealer de huur is opgezegd. Een probleem is dat deze informatie meestal niet bekend is wanneer de handelaar naar een andere gemeente verkast.

De ontwikkeling van een regionaal toewijzingsbeleid kan een oplossing bieden, denken verschillende verenigingen. Al blijft volgens de organisaties de moeilijkheid bestaan dat in Nederland wettelijke vrijheid van vestiging bestaat en dat een corporatie een dealer uiteindelijk niet vooraf een woning kan weigeren. „Hoogstens kun je het toewijzingsproces traineren door iemand zo laat mogelijk aan de beurt te laten komen," zegt Van Veldhoven.

Directeur Perlitius van Bouwvereniging Heerlen weet dat niets doen in elk geval niet helpt. „Een verjaagde handelaar vestigt zich waarschijnlijk elders. Maar als we dat allemaal zeggen dan gebeurt er helemaal niets."

Niet alle plooien werkvoorziening gladgestreken

Goede reorganisatie kan niet zonder discussie

DOOR LEON JEURISSEN

HEERLEN – Slikken of stikken. Dat gevoel bekroop maandag de meeste bestuurders bij het vaststellen van de nieuwe nv-structuur voor de sociale werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg. Het wordt na de fusie van de sociale werkplaatsen ZOL, SBF en WPM geen gewoon bedrijf.

De nieuwe nv wijkt in zoverre af van een gewoon bedrijf dat er geen verkoop van goederen of diensten plaats vindt. De belangrijkste bron van inkomsten is de rijkssubsidie in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (wsw), waaruit ook het personeel betaald wordt.

In eerste instantie moet de nv zichzelf bedruipen. Maar voor een overhoopt exploitatietekort moeten 'in het uiterste geval' de twaalf deelnemende gemeenten opdraaien.

De leiding is in handen van de raad van bestuur, de directeuren. Deze zorgen ervoor dat de sociale contracten tussen het Werkvoorzieningschap en de bedrijven en instellingen waar de wsw'ers werken, worden nageleefd. Vervolgens is er nog de raad van commissarissen die erop toeziet dat de nv niet financieel de boot in gaat. Het Werkvoorzieningschap zelf blijft bestaan.

De gemeenten in Oostelijk Zuid-Limburg moeten voor circa 25 miljoen gulden aandelen storten in de nieuwe nv. De sociale werkplaatsen SBF (drie miljoen), WPM (acht) en ZOL (negen) brengen samen twintig miljoen in. Zo komt de nv bij de start aan een eigen vermogen van 45 miljoen.

De landelijke ontwikkelingen rond de sociale werkvoorziening en de diverse bedrijfsproblemen binnen het eigen schap maakten een herstructurering noodzakelijk. Uitstel zou kunnen leiden tot een toename van financiële tekorten. De motivatie van het personeel zou hier onder lijden, zo betoogde ook de vakbond AbvaKabo.

De huidige 5200 wsw-werknemers van de drie sociale werkplaatsen behouden binnen de nieuwe nv hun opgebouwde rechten. Het in stand houden van deze arbeidsplaatsen voor mensen die door een handicap geen werk onder normale omstandigheden kunnen krijgen, staat ook na de fusie voorop.

Nu deze kogel door de kerk is, komt wellicht een einde aan een heleboel bestuurlijke verdeeldheid. Die kwam naar buiten toen

nieuwsanalyse

het algemeen bestuur op 28 maart van dit jaar besloot dat de nv-structuur wellicht de beste oplossing zou zijn. Ook het bureau Coopers en Lybrand Management Consultants bv kwam vervolgens tot de conclusie dat het bedrijfseconomisch gezien wenselijk is dat er een nieuwe nv wordt opgericht.

De Heerlense wethouder Jos Zuidgeest heeft de meeste moeite met de hele gang van zaken. Niet voor niets is hij onlangs uit het dagelijks bestuur van het schap gestapt. Hij vindt dat de besluitvorming rond de nv door het dagelijks bestuur wordt opgedrongen, zonder eerst alle gerezen vragen te beantwoorden. Of Heerlen in de toekomst de vacature van Zuidgeest zal invullen, staat nog niet vast. Volgens de wethouder is dit mede afhankelijk van de uitkomst van het hele fusieproces. Maar hij stemde in elk geval niet tegen de nv.

Ondanks dat laaide de discussie maandag hoog op. Burgemeester Jan Mans van Kerkrade en wethouder Toon Pierik van Brunssum wapperden zelfs met hun portefeuilles als het algemeen bestuur een andere koers zou gaan varen dan het oprichten van een nv.

Zo ver kwam het niet. De keuze voor één grote Naamloze Vennootschap werd na twee uur discussiëren toch gemaakt. Het algemeen bestuur is het eens geworden over de juridische structuur.

Er is groen licht gegeven voor verdere uitwerking van het plan. Alleen de invulling van de zeven zetels voor de raad van commissarissen moet nog geregeld worden. Cruciaal daarbij is de vraag hoeveel invloed de gemeenten behouden.

Als het dagelijks bestuur die kwestie niet bevredigend oplost, zal de volgende algemene bestuursvergadering ongetwijfeld opnieuw een pittig verloop krijgen. Maar een goede discussie is wezenlijk bij een dergelijk ingrijpende reorganisatie. En voor dat belang waakt bestuurslid Jos Zuidgeest als geen ander.

Dienstverlening voor krassers Hoensbroek

MAASTRICHT – Uit pure frustratie over een akkefietje met de politie, krasten Erik van de W. (22) en zijn evenoude vriend Martin M. uit Hoensbroek in een uurtje tijd een schadepost van ruim een ton bij elkaar.

Alle winkelruiten aan een zijde van de Kouvenderstraat werden voorzien van de crassity-tekens SKA of Koore 203. Van de W. liet gisteren weten dat momenteel de eerste schadeclaims van soms wel 10 mille per winkelier bij hem binnenkomen.

Officier van justitie mr.L. Ummels hield duidelijk rekening met de financiële gevolgen en eiste twaalf maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk tegen MTS-er Van de W. Ummels liet daarbij weten geen bezwaar te hebben wanneer de gevangenisstraf wordt omgezet in twintig uur dienstverlening. De zaak tegen zijn compaan M. werd uitgesteld omdat er nog steeds geen reclasseringsrapport voorhanden is.

Meer dan veertig aangiftes kreeg de politie uiteindelijk. Mede onder druk van de algemene vertegenwoordiging in Hoensbroek werd een speciaal team belast met de opsporing. Na bijna een maand vielen de twee mannen door de mand.

Van de W. erkende gisteren dat 'een grapje op een gegeven moment uit de hand was gelopen'. Raadsman Ruysink vond dat Van de W. niet als een pure crimineel mag worden behandeld. „Hij mag ook niet als zondebok en dus als voorbeeld voor alle plegers van dit soort vernielingen worden gesteld," aldus de raadsman.

Vakopleiding voor bewoners van woonwagens

HEERLEN – Vijftien Limburgse woonwagenbewoners starten volgende week met de speciaal op hen afgestemde ondernemersopleiding vakopleiding automontage. Bij succesvolle voltooiing kunnen de cursisten een ontheffing krijgen voor de vereiste vergunning voor het voeren van een autobedrijf. Zo kunnen ze hun bedrijf ofwel legaliseren of wel een nieuwe onderneming starten. Het examen wordt in december 1994 afgenomen.

De opleiding wordt uitgevoerd door de stichting Liose, in samenwerking met de provinciale arbeidsbureaus, het opleidingsinstituut Innovam, de Kamer van Koophandel, provincie en gemeenten in Limburg. Volgende maand start een tweede groep met een vooropleiding van zes maanden.

Op 1 maart 1991 telde Limburg bijna drieduizend woonwagenbewoners. Volgens het Economisch Technologisch Instituut Limburg (Etil) is circa negentig procent van de woonwagenbewoners werkloos.

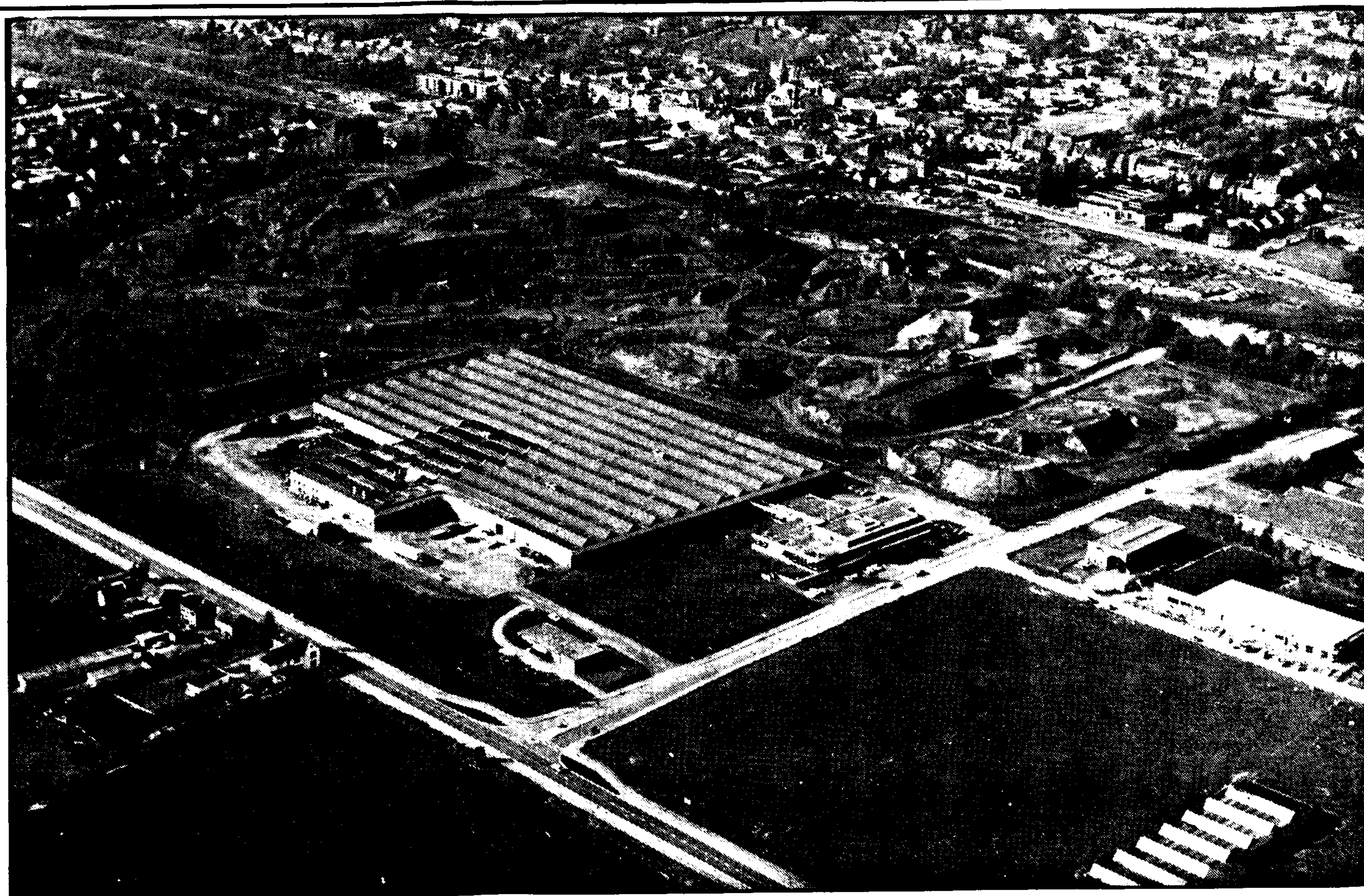
OU praat nog met Vlamingen

HEERLEN – De Open Universiteit in Heerlen is nog steeds in overleg met het Vlaamse ministerie van Onderwijs over de financiering van de zes studiecentra in België. Nu vloeit nog Nederlands geld naar de Belgische studiecentra. Vorige maand zegde de OU de samenwerking op, omdat de Vlamingen zich niet aan de afspraken hebben gehouden.

Afgelopen week vond een eerste, oriënterend gesprek plaats in een poging de zaak te lijmen. Beide partijen hebben nu begin december een vervolggesprek gepland. Als dan geen duidelijkheid is, dan is de samenwerking definitief van de baan, meldt OU-woordvoerder Herman Mertens.

Hij benadrukt dat de 1600 Vlaamse cursisten niet onder het conflict zullen leiden. Als mogelijk alternatief denkt de OU aan begeleiding en ondersteuning van de Vlaamse cursisten vanuit de Zuidnederlandse studiecentra in Breda, Middelburg, Sittard en Eindhoven.

De samenwerking tussen de Nederlandse en Vlaamse universiteit verloopt al langer problematisch. Eind vorig jaar liet de OU al weten geen trek meer te hebben in de voortzetting van de samenwerking. Na ingrijpen van de Vlaamse minister van Onderwijs Luc van den Bossche kwamen beide partijen overeen om tot september er van af te zien. Oud genoeg over de oude voorwaarden verder te gaan. Toen was echter nog steeds niet duidelijk of de Vlamingen over de brug wilden komen, hetgeen voor de OU aanleiding was de samenwerking opnieuw op de helling te zetten.

● *Het terrein van Wiso Split in vogelvlucht.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

Gekrakeel rond mijnsteenverbrander houdt aan

Metingen Wiso Split overstemmen overlast

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – De provincie Limburg heeft het Kerkraadse bedrijf Wiso Split een vergunning verleend om jaarlijks 30.000 ton mijnsteen te verbranden. Daaraan is de voorwaarde verbonden dat het bedrijf niet te veel schadelijke stoffen mag uitstoten. Wiso Split moet dat laatste zelf via metingen aantonen. Een uitspraak waar omwonenden noch Wiso Split echt tevreden mee zullen zijn.

Wiso Split is opgericht om de oude berg van Willem Sophia weg te werken. Het bedrijf mag mijnsteen breken, zeven en afgraven. Dit proces levert grondstof op voor onder andere sintelbanen.

In oktober 1988 vroeg de firma ook een vergunning aan voor het verbranden van 30.000 ton mijnsteen. Het verbranden gebeurt niet zonder overlast. Buurtbewoners klagen over hoofdpijn en misselijkheid en over stof op kozijnen, auto's en wasgoed. Al jaren proberen zij de hinderlijke activiteiten via gemeente, provincie en Raad van State te stoppen.

Metingen van de provincie in 1989 hebben aangetoond dat als Wiso Split mijnsteen aan het verbranden was, de hoeveelheid H2S in de wijk te hoog was. Uit een tweede meting bleek volgens de provincie dat de norm niet wordt overschreden als Wiso Split niet verbrandt. Daarom werd de vergunning voor verbranden in oktober 1989 door de provincie geweigerd.

Wiso Split ging daartegen in beroep en verklaarde bij de Raad van State dat tijdens die tweede meting, niet volgens afspraak, wel degelijk actief werd verbrand. Wiso's conclusie: actief verbranden kan dus wel zonder overschrijding van de norm.

De Raad van State vernietigde in mei 1993 het provinciale besluit, omdat de provincie onvoldoende had aangetoond dat actief verbranden niet zonder overlast kan gebeuren. Gedeputeerde Staten kregen vijf maanden de tijd om een nieuwe uitspraak over de vergunningaanvraag te doen.

Nu, een half jaar later, is er geen nieuwe meting verricht. Gedeputeerde Staten blijven vasthouden aan de meetresultaten uit 1989, die een overschrijding van de norm uitwezen. Maar omdat de tweede, niet volgens de regels tot stand gekomen meting uitwijst dat actief verbranden blijkbaar ook kan gebeuren zonder overschrijding van de norm, geven GS Wiso Split nu het voordeel van de twijfel.

De provincie weet echter niet precies of en, zo ja, hoeveel he bedrijf ten tijde van de 'schone meting heeft verbrand. „Het is niet ook niet goed te controleren hoeveel mijnsteen Wiso verbrandt," zeiden GS in februari 1992. Het komt Wiso Split in ieder geval goed uit dat er bij 'schone resultaten' toch actief is verbrand.

nieuwsanalyse

Het vertrouwen in Wiso Split gaat verder door de Kerkraadse firma zelf de metingen te laten verrichten. Maar, zegt de provinciewoordvoerder: „Het is gebruikelijk dat bedrijven zelf metingen verrichten."

Omwonenden hebben inmiddels bezwaar aangetekend tegen de vergunning. „Er blijkt namelijk niet uit hoe en waar moet worden gemeten en hoe er wordt gerapporteerd," zegt hun woordvoerder. Ook de gemeente Kerkrade vindt de huidige uitspraak te vaag. Voor Kerkrade moet vast staan dat er een betrouwbare en juridisch waterdichte meetmethode wordt gekozen.

De provincie laat echter weten dat Wiso Split zelf een meetmethode moet kiezen en dat de provincie bepaalt of die goed is. Vast staat dat Wiso (waarschijnlijk fors) moet gaan investeren in een continue meetmethode. Wellicht dat dat de exploitatie in gevaar brengt. De gemeente en de provincie blijven dan zitten met een vervelende mijnsteenpuist.

Bij Wiso Split was gisteren niemand bereikbaar voor commentaar.

Het gekrakeel rond het Kerkraadse bedrijf houdt daarmee aan. Juridisch staat niet vast dat verbranding bij Wiso automatisch leidt tot overschrijding van de normen. Evenmin staat vast dat 30.000 ton per jaar verbranden zonder overschrijding. Het bedrijf heeft herhaaldelijk aangegeven in financiële problemen te komen als verbranden niet mag. Voor de bewoners staat vast dat er sprake is van overlast. Maar overlast bij Wiso Split is nu niet aan de orde. Eerst moeten de partijen het eens worden over een meetmethode.

Dialect beïnvloedt schoolprestaties Limburg nauwelijks

HEERLEN/VOORBURG – Het thuis spreken van een andere taal of dialect leidt algemeen gesproken tot een onderwijsachterstand op de basis- en middelbare school. In Limburg is echter van die achterstand tussen dialectsprekende en Nederlandstalige leerlingen nauwelijks iets te merken.

Die conclusie trekken de CBS-medewerkers Wout Jansen Heijtmajer en Peter Cremers na een statistisch onderzoek naar schoolprestaties van kinderen van wie de ouders geen diploma hebben behaald na het lager onderwijs. De conclusies gelden dan ook alleen die groep, benadrukt Jansen Heijtmajer.

Uit het onderzoek, dat verschijnt in het novembernummer van het tijdschrift Samenwijs, blijkt dat het verschil op de basisschool nog meevalt, maar dat de achterstand in het voortgezet onderwijs is toegenomen.

Jansen Heijtmajer van het Centraal Bureau voor de Statistiek in Voorburg noemt het opmerkelijk dat de situatie in Limburg anders ligt. Wel liggen de scores van Nederlandstalige leerlingen uit de onderzochte categorie iets lager dan die in andere regio's.

Met uitzondering van Limburg scoren autochtone tweetaligen in de eindtoetsen basisonderwijs lager dan allochtone scholieren. Diezelfde trend komt terug in het voortgezet onderwijs.

„Ik heb daar wel wat verklaringen voor, maar die zijn niet wetenschappelijk onderbouwd," zegt Jansen Heijtmajer. De talenten van allochtone leerlingen blijven vaak een beetje verborgen, meent hij. Ouders uit Turkije en Marokko hebben nogal eens de neiging zichzelf lager in te schalen in de enquêtes die aan het onderzoek vooraf gaan. Moeilijk vertaalbare diploma's worden soms niet ingevuld, zodat ze wellicht ten onrechte in de categorie van mensen met alleen basisonderwijs terecht komen.

District boos over afhandeling fraudezaak

EHBO vreest vertrek van Limburgse leden

HEERLEN – De Nationale Bond voor EHBO hangt een verlies van zevenduizend Limburgse leden boven het hoofd. Het Limburgse districtsbestuur is namelijk zeer ontevreden over de manier waarop een fraudezaak binnen het bondsbureau in Culemborg is afgehandeld en heeft de 91 aangesloten Limburgse verenigingen voorgesteld uit de Nationale Bond voor EHBO te treden.

Het Limburgse districtsbestuur wil dat de penningmeester van het bondsbestuur terugtreedt, zodat een onafhankelijk onderzoek kan worden ingesteld naar de exacte toedracht van de fraudezaak, waarbij de landelijke ex-directeur de bond voor ruim twee ton heeft opgelicht. De bond wil op deze eisen niet ingaan. De Limburgse ledenvergadering moet morgenavond in Susteren een besluit nemen over het al dan niet uittreden bij de een van de andere landelijke EHBO-organisaties.

In een laatste poging om de Limburgse leden vast te houden, stuurde de huidige directeur van het bondsbureau vorige week alle Limburgse leden een brief met het dringende verzoek om 18 november tegen het advies van het districtsbestuur te stemmen. In de brief geeft het bondsbestuur aan dat de ruzie tussen de bond en het districtsbestuur te maken heeft met de door de bond aangekondigde contributieverhoging van 35 cent per jaar. Ook wordt een verschil van mening over de kwestie rond de voormalige bondsdirecteur uit de doeken gedaan.

De ex-directeur heeft de schade die hij de bond heeft toegebracht voor de helft vergoed en is veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf.

Volgens de bond wil het Limburgse bestuur de ex-directeur 'tot het bittere eind achterna zitten totdat de laatste cent is terugbetaald'. Een 'onchristelijke houding', vindt het bestuur, dat de ex-directeur 'de kans wil geven om in het nog uitzitten van zijn straf een nieuw en beter bestaan op te bouwen'. „Daarbij dachten wij tevens aan het vreselijke lot dat zijn vrouw en kinderen heeft getroffen," aldus het bondsbestuur.

De brief is volgens de Limburgse districtsvoorzitter J. van Goessen 'geheel bezijden de werkelijkheid'. „Het gaat echt niet om die 35 cent. Wij willen dat de penningmeester onder wiens hoede de fraude heeft kunnen plaatsvinden terugtreedt, zodat een onafhankelijk onderzoek kan worden ingesteld. Dat het bondsbestuur dat weigert, geeft ons zeer te denken. Wij denken dat daar meer aan de hand is." Het districtsbestuur gaat er van uit dat het voorstel om uit te treden door de meerderheid van de leden zal worden gesteund.

Het nieuws over de vergiftiging van een grote partij vogels tijdens een tentoonstelling in gemeenschapshuis Heilust in Kerkrade is bij vele kwekers van kanaries, putters, boekvinken en exotische vogels ingeslagen als een bom. Tachtig vogels inmiddels hebben de vergiftiging in het weekeinde van 6 en 7 november niet overleefd. Daarnaast is er nog een onbekend aantal diertjes dat de aanslag weliswaar heeft overleefd, maar die niet meer ogen voor een tentoonstelling. Onder de dode vogels bevonden zich toppers die rechtstreeks afgevaardigd konden worden naar een nationaal kampioenschap. De verslagenheid bij de ongeveer dertig gedupeerde inzenders is enorm. Wiel Janssen (70) uit Hoensbroek vreest zelfs het einde van een hobby, die hij ruim een kwart eeuw met veel plezier beoefende. „Mijn allerbeste kanaries liggen met de pootjes omhoog. Geen mens kan mijn kweekvogels vervangen."

in het nieuws

Vergiftiging kanaries vraagt om nog scherpere controle

'Geen mens kan mijn kweekvogels vervangen'

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HOENSBROEK/KERKRADE – Tien dagen geleden was Wiel Janssen nog de 'held van de vogelshow' in Kerkrade. Zijn zeven *zalmen* wonnen vijf grote bekers. Eén kanarie kreeg van de jury zelfs 92 punten, een aantal dat het predikaat *super-kanariepiet* verdient. Nu is de 70-jarige oud-Venlonaar volledig gebroken. Niets kan hem troosten.

„Helaas is de vreugde van zeer korte duur geweest. Tijdens de tentoonstelling heb ik reeds gemerkt dat mijn vogels wat suffig op de stok zaten. Ik dacht in eerste instantie dat het van tijdelijke aard zou zijn. Wellicht ander voer, een andere ruimte en een andere temperatuur dan thuis. Maar toen ik een dag later de vogels ging ophalen, herkende ik mijn vogels bijna niet meer. Zó opgeblazen, zó ineen gedoken..."

Bij thuiskomst, zondag 7 november om zes uur 's avonds, kregen de kanaries wat extra's om weer op krachten te komen: een portie eivoer en om stokrui tegen te gaan: een bakje met uienwater.

Een dag later wilde Wiel Janssen de kanaries inkorven voor de tentoonstelling van zijn eigen vereniging in Brunssum. „Ik wist niet wat ik zag. Suf, afwezig, dik en opgekropt. Toch wilde ik bij mijn eigen club niet schitteren door afwezigheid. Ik zette de vogels in, maar niet veel later kreeg ik een telefoontje van onze penningmeester. Twee kanaries lagen dood in de kooi. Nog geen vierentwintig uur later waren er inmiddels vier vogels *gehimmeld...*"

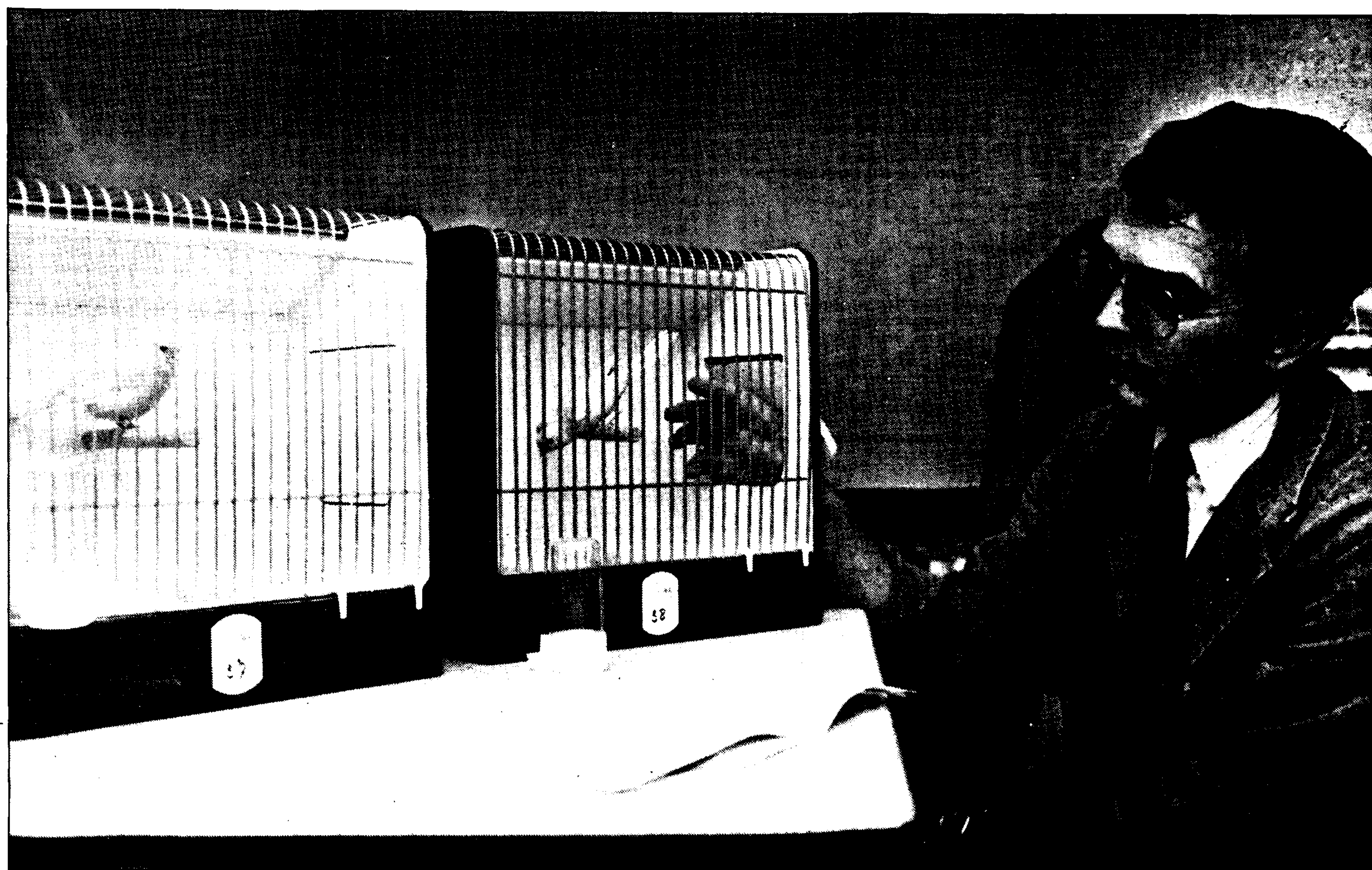
De dood van de vogels hield Wiel Janssen dagen bezig. Lag het aan het eivoer? Of aan het uienwater? Janssen: „Het waren toch voedingspatronen die mijn kanaries al vijfentwintig jaar krijgen."

Opluchting

Een telefoontje van Ger Meessen, secretaris van De Sportkwekers en organisator van de ophefmakende vogeltentoonstelling in gemeenschapshuis Heilust in Kerkrade, luchtte de Hoensbroekse vogelliefhebber enigszins op. Meessen vroeg of ook Janssen enkele dagen na de expositie was verrast door de plotselinge sterfte van vogels.

Janssen: „Inmiddels hadden vijf kanaries het loodje gelegd. Een vogel die ik tijdens de tentoonstelling voor vijfentwintig gulden had verkocht, lag na de prijsuitreiking dood in de kooi. Ik was na dat telefoontje in zoverre gerustgesteld dat die vogels niet door mijn schuld zijn gestorven. Maar mijn hobby kan ik wel vergeten. Zo'n goede vogels zijn onvervangbaar én onbetaalbaar. Ik krijg per maand 1400 gulden, daar kan ik geen 80 gulden van missen voor de aankoop van een nieuwe, goede kweekvogel. En bedelen bij een collega-kweker van de vereniging doe ik evenmin. Dat is niet mijn aard.

Ik hoop dat de organiserende vereniging een geldschieter vindt om de ergst gedupeerden financieel een beetje tegemoet te komen."

● *Ger Meessen kan de 'dubbele klap' maar moeilijk verwerken. De verenigingssecretaris verloor zelf vijf kanaries en zijn club dreigt een goede naam te verliezen.* Foto: FRANS RADE

Ger Meessen maakte gisteravond de balans op. „Tachtig vogels van dertig inzenders hebben de vergiftiging niet overleefd. Zowel de voorzitter, de secretaris en de penningmeester van de Sportkwekers zijn door de vergiftiging vijf vogels kwijtgeraakt. Een ramp voor de deelnemers. Een klap voor de vereniging, die door deze affaire haar goede naam dreigt te verliezen.

Het zal heel wat overredingskracht kosten om de inzenders volgend jaar weer naar onze tentoonstelling te krijgen."

Meessen weet niet in welke kring hij de dader(s) moet zoeken. „Het bestuur heeft reeds menig uurtje bijelkaar gezeten."

„Maar De Sportkwekers heeft geen problemen met leden en oud-leden. Het is een sportief clubje, die iedereen een prijs gunt. Wat de vereniging in de toekomst tegen zo'n voorval kan doen? Het aantal vrijwilligers uitbreiden, scherper controleren en nog vaker langs de hokken lopen. Maar ook dat kan geen vierentwintig uur per dag."

exposities

● **HEERLEN**

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. My home is your home. Van 20/11 t/m 23/1. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Potterie De Thùn,** De Thun 91, Welten. Expositie en demonstraties. Open 20 en 21/11 en 11 en 12/12 van 10-17 uur.

● **HOENSBROEK**

Kasteel Hoensbroek. Expositie Zilver in beweging. T/m 30/12, open dag. 10-17 uur.

● **VAESRADE**

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Schilderijen van Jos Beurskens en beelden van Ivon Drummen. T/m 3/1, open do en zo 14-17 uur.

● **KERKRADE**

Raadhuis. Expositie van Piet Moonen. T/m 3/12, open ma t/m vr 10-17 uur.

● **SCHINVELD**

Galerie Van Wunnik, Eindstraat 58. Schilderijen van Irene Soons en Jos van Wunnik. T/m 28/11, open zo 14-18 uur.

● **LANDGRAAF**

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Werk van Gemma van den Broek, Lennie van Vugt en Ton Lamper. T/m 21/11. Werk van Gerda Roodenburg en Ton van den Hoogen. Van 26/11 t/m 19/12. Open vr 16-20 uur, za en zo 13-176 uur.
Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Egypt Paintings van Pierre Devreux. T/m 9/1, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

● **SCHIMMERT**

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Werk van Andries van der Beek en Wouter Bouwman. T/m 20/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● **BEEK**

Galerie Artique, Prins Mauritslaan 105. Keramiek van Nel Cuijpers-Brinkman en schilderijen van Ria Klumper-de Vos.

● **SITTARD**

Galerie Zabawa, Agricolastraat 152. Schilderijen van Jacques Dieteren. Van 21/11 t/m 20/12, open wo t/m vr 16-18 uur, zo 14-17 uur.
Kunstcentrum, Leyenbroekerweg 113 a. Vlissingen ontvlucht. T/m 31/12, open wo t/m zo van 14 tot 17 uur.
Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Schilderijen van Guus van Eck. T/m 29/11, open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 uur, zo 14-17 uur.

● **MAASTRICHT**

Galerie Duynstee, Hoogbrugstraat 18. Kerstmis '93. Keramiek. T/m 31/12, open wo t/m vr 13.30-17 uur, za 11-17 uur.
Galerie Tracé, Alexander Battalaan 31. Expositie van Marijke Stultiens, Josephine Verbist en Dette ten Doeschate. T/m 18/12. Open do 14-18 uur, vr en za 12-17 uur.
Galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40b. Werk van Philip Docken en Luske. T/m 20/11, open wo t/m za 13.30- 17.30 uur.
Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69. Werk van Leo Divendal en Johan Breuker. T/m 28/11, open wo en do 14-18 uur, vr 14-18 uur, za 10-17 uur en zo 13-17 uur.
Galerie Artisart, Grote Gracht 43. Werk van Ria den Breejen en Marco Bezano. T/m 20/11. Werk van Fieke Weilers en Hein Severijns. Van 27/11 t/m 30/12. Open di t/m za 13.30-17.30 uur.
Theater aan het Vrijthof. Foto-expositie Maastricht-centrum. T/m 12/12, open ma t/m za 11-16 uur.
Galerie Noortman, Vrijthof 49. Europalia 93. Mexico. T/m 20/11, open di t/m za van 10-18 uur.
Galerie Fah, Brusselsestraat 80. Werk van Jan van Diemen. T/m 5/12. Open vr t/m zo 13-17 uur, do 16-20 uur.
Galerie Dis, Tafelstraat 28. Porselein van Henk Wolvers. T/m 24/11. Open wo t/m zo 13-17 uur.
Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 7. Nat Nederland, natuurfotografie door Flip de Nooyer. T/m 28/11, open ma t/m vr 10-12.30 uur, 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Werk van Maarten van Dreven. Van 21/11 t/m 3/1, open vr t/m ma 13-17.30 uur.
Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c. Installatie Andorra. T/m 4/12. Open do t/m za 15-19 uur.
Galerie Contempo, Rechtstraat 96. Werk van Willem van Scheijndel. T/m 12/12.
Gouvernement, Limburglaan 10. Foto's van Betsy Green. T/m 17/12.
Galerie Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Openingsexpositie. Vanaf 6/11.
Galerie Wanda Reiff, Rechstraat 43. Werk van Ton Slits. T/m 12/12.
Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Werk van Herma van den Heuvel. T/m 17/12, open ma t/m vr 8.30-16 uur.
Galerie Ardi Poels, Lage Barakken 31a. Werk van Benoit Hermans. T/m 8/1, open wo t/m za 13-17 uur.
Galerie Amarna, Rechtstraat 82/84. Expositie van Mieke van Alphen en Tjikkie Kreuger. Van 28/11 t/m 15/1.

● **CADIER EN KEER**

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Expositie van Monica Rotgans. T/m 12/12, open do t/m zo 13-17.30 uur.

● **VALKENBURG**

Streekmuseum, Grotestraat c 31. Tekeningen en schilderijen van Anneliese Weis. T/m 6/12, open di t/m zo 10-17 uur.

● **EYS**

Atelier Ben Bonke, Eyserheide 35a. Expositie van eigen werk. Open 21/11, 14-18 uur. **Atelier Lisette Wansink,** Grachtstraat 1. Expositie eigen werk. Open 21/11, 14-18 uur.

● **VAALS**

Gemeentehuis. Expositie van Math Schrouff. T/m 26/11, open ma t/m vr 9-12 uur, vr ook 14-16 uur.

● **ROERMOND**

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Expositie van Fred Kessels. T/m 9/1. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● **SUSTEREN**

Galerie Artanna, Pissummerweg 1. T/m 20/12, open wo 10-12 uur, zo 15-17 uur.

● **STEVENSWEERT**

Galerie Stevensweert Van Steffeswertplein 8. Werk van Stan Goes en Carina canton. T/m 19/12. Open do t/m zo 14-17 uur.

● **VENLO**

Goltziusmuseum, Goltziusstraat 21. Pronkstukken – Venlo 650 Jaar Stad. T/m 28/11, open di t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.
Museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 6. Vormgeving uit Venlo. Van 19/11 t/m 9/1, open ma t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.

streeksgewijs

D'r Lachende Eëzel

● *De grootste Winkbülle-orde voor het carnavalsseizoen 1993-1994 is afgelopen weekeinde uitgereikt aan Hub Kater. Hij ontving d'r Groeëtorde van d'r Lachende Eëzel in het Heerlense Golden Tulip Hotel uit handen van opperwinkbuul Frits Pelt en stadsprins Wim.* Foto: FRANS RADE

Hoge orde voor Sjef Quaedvlieg

● De in 1927 op de Heksenberg geboren Sjef Quaedvlieg ontving in het feestpaviljoen aan de Heigrindelweg de hoge Heerlense carnavalsonderscheiding 'de Orde van Verdienste van de Federatie van Heerlense Carnavalsverenigingen'. Quaedvlieg is mede-oprichter en voorzitter van de ex-prinsenvereniging van de Bokkeriejesj. Hij is ook lid van het Komitee ter bevoerdering van de carnaval in Heerlerheide.

Quaedvlieg had ook zitting in de erecomités van de schutterij St.-Sebastiaan, harmonie St.-Gerardus en Wielervereniging Heidebloem.

carnavaria

HEERLEN

● Sjpaskapel Der Zeute Inval viert zaterdag het 11-jarig bestaan met een groot Sjpaskapellentreffen in de voormalige Don Sartoschool op de Molenberg.

● De Jong Böck vieren zaterdag de opening van het carnavalsseizoen en het 40-jarig lidmaatschap en 33-jarig presidentschap van Nol Peters in restaurant De Varenbeuk te Nieuw Einde. Van 19 tot 20.30 uur is er receptie. Aansluitend is er bal.

● In het Corneliushuis te Heerlerheide wordt zondag vanaf 14.11 uur het achtste 'Hedsjer Sjpastreffe' gehouden. Dit wordt voorafgegaan door een sterretocht met defilé. Voor de kleintjes is er een kinderhoek ingericht.

● De Knoeveleere van Welten houden vrijdag vanaf 20.11 uur een Jekke-Treffe in café De Wereld aan de Geleenstraat.

● De Paljassen openen zaterdag om 21.11 uur het seizoenin café Oud Meezenbroek.

LANDGRAAF

● Het Perpluu Comité presenteert zondagmiddag de CD '11 Kier Landgraaf Alaaf'. Dit gebeurt tijdens het 3e Landgraaf Carnavals Moeziek Konkoer in zalencentrum De Brandpoort.

● D'r Schaesbergse Vasteloavends Verein houdt zaterdag de prinseproclamatie in zaal Streeperkruis.

Gouden paar

● Het echtpaar Piet en Mia Merckx-Vankan uit Nuth viert zaterdag 20 november de gouden bruiloft. De dankmis wordt om 15 uur opgedragen in de St.-Bavokerk te Nuth. Daarna wordt het feest voortgezet in zaal Smeijstershoek.

Diamanten paar

● In Hoensbroek wordt maandag 22 november het 60-jarig huwelijksfeest gevierd van het echtpaar Th. en W. Kleijkers uit de Julianastraat 2. Om 16 uur wordt in de Christus Koningkerk te Hoensbroek de dankmis opgedragen door twee neven/missionarissen. Het feest wordt in huiselijke kring gevierd.

per persoon

● *Het gouden paar Merckx-Vankan.*

Draaginsignes

● Burgemeester Pleumeekers van Heerlen reikte gisteren het Draaginsigne Gewonde uit aan de heren G. Bruinsma, F.van Honk en J. Fredrikszx.

Huldiging

● Harmonie St.-Caecilia Eygelshoven huldigt zondag drie jubilarissen van 11 tot 12.30 uur in A Genne Kom. Het zijn H. Abrahams (60 jaar lid), J. Kuypers (40 jaar) en N. van Duin (25 jaar).

Geslaagd

● Aan de Technische Universiteit Eindhoven promoveerde Jos Janssen uit Heerlen voor de richting scheikundige technologie en fundamentele werktuigkunde.

regio kort

HEERLEN

● De Vrije School Heerlen, Ovidiusstraat 135, houdt zondag van 11 tot 16 uur de herfstbazar met een keur van artikelen en activiteiten.

● Het parochieel zangkoor St.-Caecilia Heerlerheide viert zondag het patroonsfeest. Om 11 uur luistert het koor de 'Jubileummis' van Jan Zaad op. Jan Zaad is al 25 jaar dirigent van het parochieel koor. Zijn jubileum en dat van de dames B.Ritzerfeld, S. Peters en J. Nitsche wordt gevierd met een receptie, die van 12.30 tot 14 uur plaatsvindt in café De Roodhuid.

● In het Juphuis geeft Hugo Symens vrijdag om 20 uur een lezing over 'Gezond worden met klei'.

● Bejaardencentrum Douvenrade houdt dinsdag 23 november van 14 tot 17 uur de Douvenradermarkt met demonstraties, snuffelmarkt, informatiestands en 'hap- jes'.

VOERENDAAL

● Op het Kerkplein staat vandaag van 14.30-17.30 uur de Groene Keuken, een demonstratiewagen over natuur en milieu in de huishouding.

KERKRADE

● Op de splitsing Niersprink-Theaterpassage-Markt staat donderdag van 10 tot 16 uur De Groene Keuken.

● In de dagkapel van de St.-Antiniuskerk, Jonasplein 1 in Bleijerheide, wordt zondag van 11 tot 18 uur de 10e Kerstbazar gehouden ten bate van de Stichting Groot Onderhoud Parochiekerk.

LANDGRAAF

● Amateurkunstenaars op alle gebieden kunnen zich aanmelden voor de 'Vierde Salon op Zondag' van de gemeente Landgraaf, die op 30 januari gehouden wordt in het Raadhuis. Voor informatie: Frans Bremen ☎328292.

● Henk van Gerven van de SP geeft vandaag om 20 uur een lezing over gezonheidszorg in Buurtcentrum Eikske 1.

● In het Dienstencentrum Daniëlstraat is morgen van 10 tot 12 uur spreekuur voor ex-mijnwerkers.

BRUNSSUM

● Sinterklaas maakt zaterdag zijn intocht in hartje Brunssum. Om 13 uur vertrekt de stoet aan Bloemenhandel De Klomp aan de Dorpstraat; om 15 uur houdt St.- Nicolaas zitting bij kapper Godderij.

MERKELBEEK

● Het St.-Nicolaas Comité houdt zondag van 13 tot 20 uur een Wiener Kermis in de Henkhof. Terwijl de liefhebbers genieten van de mooiste Wienermuziek kunnen de kinderen op de kinderkermis terecht.

NUTH

● Schildersclub Nuth houdt komend weekeinde een expositie in sporthal De Keelkamp. Vrijdag om 20 uur vindt de opening plaats. Zaterdag en zondag is iedereen van 11 tot 18 uur welkom.

RANSDAAL

● Het gemengd koor St.-Caecilia sluit het 60-jarig bestaansfeest zondag af met een hoogmis om 10.00 uur in de kerk van Ransdaal. Het jubilerende koor wordt in de mis begeleid door het 14 personen tellende strijkorkest Musica Mosa.

'Indoorkermis' in Rimburg

LANDGRAAF - Ter vervanging van de najaarskermis houdt fanfare Victoria komend weekeinde een feest in zaal D'r Eck in Rimburg. Zaterdag is er vanaf 15 uur een kindermiddag met Rinaldo's Jeugdshow en de quiz 'Ren je rot'. Zondag begint om 11.30 uur het frühschoppen met orkest De Maddy's. Vanaf 13 uur treedt Piet Knarren op. De opbrengst van het kermisfestival is bestemd voor de aanschaf van instrumenten en de opleiding van jeugdleden.

KIES NU UW GELUKSGETAL

Gaat u met ons mee in de luchtballon van het Limburgs Dagblad?

Zo speelt u mee

Op deze pagina vindt u vakjes met adverteerders die Oranje een warm hart toedragen. Zij hopen met u dat ons Oranje-elftal vandaag tegen Polen er een prima wedstrijd van maakt en dat ene puntje pakt dat nog nodig is om voor het WK in Amerika te worden geplaatst.

... nummer ... de door ons ... gesponsorde ... opslagen voor de wedstrijd van vandaag ... NEDERLAND.

Kies één van de beschikbare nummers op deze dubbele pagina, maak de slagzin af ...

Kies één ... nummer ... teerder en ... op de adres...

Maak deze slagzin ...

Limburgs Dag...

....

....

Stuur de briefkaart ...
Limburgs D...
postbus 281...
(Briefkaart dient ... 09.00 uur in ons ...

MET ONS ORANJE-ELFTAL

De uitslag na de wedstrijd

Dit kunt u winnen

...vakje en zet dit ... van de adver... ...dachte slagzin ...n briefkaart.
...riginele tekst:
...Oranje-legioen
....
....
...VALLEN...
...Heerlen.
...22 november a.s. om

AANVALLEN...!

Terugbetaling huurverhoging 1992

Huurcommissie stelt 'Aarveld' in gelijk

Van onze verslaggever

HEERLEN – De huurcommissie heeft de bezwaren gehonoreerd van 32 huurders van een flat in het Heerlense Aarveld.

De bezwaren richtten zich tegen de huurverhoging van 1992 door de Bouwvereniging Heerlen. De onderhoudstoestand van de woningen is dusdanig dat er sprake is van verminderd woongenot, zo luidt de conclusie van de huurcommissie.

De Bouwvereniging gaat mogelijk tegen de uitspraak van de huurcommissie in beroep. Directeur S. Perlitius van de woningcorporatie is hooglijk verbaasd over de uitspraak: „De uitspraak strookt volgens mij niet met de verslagen die de rapporteurs van de huurcommissie over de onderhoudstoestand van de woningen hebben uitgebracht."

Tot half december kan de woningvereniging in beroep gaan. Zoniet dan moet de Bouwvereniging Heerlen de huurverhoging over '92 terugbetalen aan de 32 bezwaarmakers. Dat is ook het geval als een eventueel beroep ongegrond wordt verklaard.

De Socialistiese Partij (SP) in Heerlen heeft namens de huurders de bezwaarschriften ingediend. De SP heeft de Bouwvereniging gevraagd ook de huurverhoging terug te betalen aan de andere bijna negentig huurders van het flatcomplex.

Volgens de SP werd het beloofde onderhoud aan de flat steeds uitgesteld. De klachten van huurders hadden betrekking op tocht, houtrot en lekkages. De Bouwvereniging is al enige tijd bezig met onderhoudswerkzaamheden aan de flat. De helft van de 120 woningen is inmiddels opgeknapt. De huursverhoging van 1993 wordt van kracht zodra een woning is gerenoveerd.

Nieuwe Heerlense stichting van start

Verzet van ouderen tegen kostenstijging

Van onze verslaggever

HEERLEN – De stichting Dienstverlening Ouderen Heerlen (DOH) verzet zich tegen de sterke stijging van de kosten voor ouderen.

De DOH wijst op de invoering per 1 januari van de eigen bijdrage in de thuiszorg, de stijging van de kosten voor het levensonderhoud en van prijzen van gesubsidieerde instellingen. Ook de woonlasten stijgen sterk.

De DOH komt in de plaats van de Federatie Welzijnswerk Ouderen. De bestuursraad van de nieuwe stichting werd gisteren in het kantoor van de DOH aan de Emmastraat geïnstalleerd. De raad is verantwoordelijk voor het beleid van de nieuwe stichting.

De DOH heeft meteen een brief gestuurd aan alle politieke partijen in Heerlen met het verzoek ook ouderen op verkiesbare plaatsen te zetten.

De stichting merkt op dat in Heerlen veel diensten voor ouderen bestaan. Zo heeft Heerlen het hoogste percentage deelnemers aan Bewegen voor Ouderen en kunnen ouderen via Vervoer op Maat in Heerlen, Landgraaf en Kerkrade terecht. Ook maken 191 ouderen gebruik van de maaltijdservice, zijn er 180 aangesloten op een alarmeringssysteem aangesloten en kunnen Heerlense bejaarden terecht bij een van de vier dienstencentra, waar in totaal drieduizend ouderen elkaar ontmoeten.

In de bestuursraad van de DOH zitten vijf leden van de samenwerkende Heerlense Ouderenbonden, die drieduizend leden tellen. Drie leden komen uit het vrijwilligerskorps van de DOH dat 150 mensen telt. Eveneens drie leden worden op persoonlijke titel benoemd en twee komen uit de zorgsector.

Reclame

● Erica Terpstra was dus in Vaals. En eerlijk is eerlijk, ze kan er wat van. Praten dus. Vol vuur en met een enthousiasme dat inspireert draagt ze liberale ideeën voor een betere wereld uit. In die betere wereld zal het vooral ook moeten gaan om een betere concurrentiepositie voor ons land. En een belangrijk aspect daarvan zou zijn dat lonen en salarissen terug moeten naar het laagste niveau. Een keiharde boodschap dus, die bovendien niets heeft van een wervende tekst in de aanloop naar de verkiezingen van volgend jaar. Volgens Erica Terpstra toch een signaal dat gegeven moet worden.

Reclame 2

● Ze heeft het trouwens helemaal niet zo op reclame. Kregen we de indruk. Zo ergerde ze zich zichtbaar aan reclames waarin oudere mensen als ziek, gebrekkig of geestelijk niet in orde worden afgeschilderd. Als voorbeeld gebruikte ze onder andere de reclame van de opa die van zijn kleinkind te horen krijgt dat hij bij een hamburgergigant met de vingers mag eten. Een goeie vonden we overigens: „En wat moeten we nu met een reclame als 'slank zijn als je dochter'". Iedereen lachen natuurlijk, gelet op de actuele situatie van mevrouw Terpstra. Maar toen iedereen uitgegniffeld was liet ze fijntjes, in de beste cappuccini-traditie, weten: „Maar ik heb helemaal geen dochter." Wel een kleinkind inmiddels. Waarvan akte.

Raak

● Nog een goeie, van het Tweede-Kamerlid Erica Terpstra dus: „Weet je waar we hier in Nederland geweldig goed in zijn? In het zoeken van problemen bij oplossingen!"

Gulden

● De karretjes bij de supermarkt mag je gebruiken als je een gulden hebt om het mobiele boodschappenmandje los te krijgen van de rest. Sommige mensen denken dat je voor een gulden het hele karratje mee naar huis mag nemen, maar dat is toch beslist niet zo. Een klant van een Valkenburgse supermarkt keek gisteren wel heel tevreden toen hij gistermiddag een gulden zag zitten in het apparaatje van het boodschappenkarretje. De klant voor hem had kennelijk vergeten het muntstuk eruit te nemen. Leuke winst bij het begin van het boodschappen doen.

Kinderzegels

● In Hoensbroek zijn dit jaar geen kinderpostzegels en wenskaarten verkrijgbaar in het postkantoor. Het pand aan de Mgr. Nolensstraat wordt verbouwd, waardoor er geen plaats is voor de speciale kinderzegelstand. Maar geen nood. De kinderpostzegelactie in Hoensbroek gaat wel gewoon door.

Kinderzegels 2

● Folders en bestelkaarten voor deze fleurige zegels zijn verkrijgbaar aan het loket van het postkantoor. De bestelde wenskaarten en postzegels worden thuisbezorgd door het comité Kinderpostzegels. Een gemak bij een ongemak eigenlijk. De opbrengst van de kinderpostzegelactie worden jongeren in nood geholpen.

Plan voor vier baden, horeca en zonnestudio's

Terveurdt modern familiezwemparadijs

Van onze verslaggever

HOENSBROEK – Vier zwembaden, horeca, whirlpools, zonnestudio's, 'turbodouches', een peuterhoek en een grote glijbaan die je via de buitenlucht weer in het zwembad terug brengt. Dat is in het kort de nieuwe formule die de firma Wevex International in gedachten heeft voor het Hoensbroekse bad Terveurdt.

De gemeente Heerlen wil binnenkort een tienjarige overeenkomst sluiten met Wevex, de beoogde exploitant. De gemeente blijft eigenaar van het complex, draagt jaarlijks een miljoen gulden bij in de exploitatie en huurt uren voor het schoolzwemmen.

Voor het vrij zwemmen wordt een entreeprijs geheven van vijf à zes gulden, verenigingen betalen drie gulden vijftig.

Personeel

Het Sportfondsenbad gaat eind 1995 dicht, als het geheel vernieuwde Terveurdt open gaat. Maar adviseur Hevo Projekt zegt dat zelfs meer personeel nodig is voor het nieuwe bad dan voor de beide huidige baden samen.

Het nieuwe bad moet gezinnen een hele dag kunnen boeien. Daarom wordt het bestaande bassin voorzien van een waterval en een stromingskanaal. Een 25-meterbad krijgt een in hoogte verstelbare vloer, terwijl je van binnen naar buiten kunt zwemmen. Buiten komt een speciaal peuterbad. De sportzaal blijft gehandhaafd.

De ingrijpende verbouwing start in maart en duurt bijna anderhalf jaar. Door de bouw te faseren, wordt getracht de sluiting van het bad zo kort mogelijk te houden.

Wethouder Savelsbergh deelde de gemeenteraad mee dat Wevex ook geïnteresseerd is in de exploitatie van een eventueel te bouwen zwembad met sportfaciliteiten in het Geleendal. Maar zijn collega Zuidgeest merkte op dat de gemeente in de begroting op dit moment alleen geld heeft voor Terveurdt.

Hart voor Heerlen

● Corrie Bovy biedt namens Hart voor Heerlen de brochure aan wethouder Jo Evers aan. Foto: FRANS RADE

'Kleine cultuur' stelt zich voor aan politiek

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – „Kleine cultuur in hartje Heerlen, dat is wat we willen." Tijdens de aanbieding van de brochure 'Hart voor Heerlen' gisteren aan wethouder Jo Evers benadrukte de gelijknamige actiegroep nog maar een keer haar wensen. „We hebben immers nog niet bereikt wat we willen."

In de brochure presenteren de groepen zich die bij Hart voor Heerlen zijn aangesloten: het New Wave Café, de Nor, filmhuis De Spiegel, het Kunstenaarskollektief, de Heerlense jongerenbeweging RAD2, en de stichting Poppodium. 'Het is verbazend en zelfs onbegrijpelijk, maar Heerlen met tegen de honderdduizend inwoners heeft geen poppodium van enig formaat,' zo schrijven ze.

De gemeente wilde de actiegroep huisvesten in een nieuw te bouwen Muzisch Centrum achter de schouwburg. De meeste groepen voelen daar echter niets voor.

Hart voor Heerlen ijvert al jaren voor een cultuurcentrum in het hart van de stad. Op die manier wil ze Heerlen 'behoeden voor een dorpse monocultuur'. Een stad als Heerlen met een centrumfunctie in de regio moet volgens de actiegroep een gevarieerd cultuuraanbod hebben.

Tijdens de presentatie van de brochure hamerde spreekster Corrie Bovy erop dat het pand van de Nor en het Filmhuis aan de Geerstraat behouden moet blijven. De gemeente is echter van plan dit te slopen.

„Daar waar in de Heerlense plannen geen duidelijk beeld naar voren komt van een levendig cultuuraanbod, staan culturele vrijwilligersorganisaties te popelen om hun initiatieven in het centrum voort te zetten," zo schrijft de actiegroep in de inleiding van de brochure.

Bekende artiesten als Bram Vermeulen en Ernst Jansz ondersteunen de initiatieven van de actiegroep. Samen met onder meer Jan Smeets van Buro Pinkpop en het eerste kamerlid Nic Tummers maken zij deel uit van het Comité van Ondersteuning.

Onlangs is het voormalige café Stad Heerlen aan de Sittarderweg genoemd als centrum voor de Heerlense 'kleine cultuur'. Vooral het New Wave Café, RAD2 en de stichting Poppodium hebben hier wel oren naar. De andere groepen willen liever in het centrum blijven. Dit werd bij de presentatie van de brochure nogmaals benadrukt. Het boekje wordt aangeboden aan alle raadsleden.

Caravan uitgebrand

VOERENDAAL – Door onbekende oorzaak is maandagnacht een caravan uitgebrand op een camping in Voerendaal.

De brandweer was snel ter plaatse, maar kon de caravan niet meer redden. De hond van de eigenaar, een 39-jarige Landgravenaar, kwam in de vlammen om het leven. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

CDA-lijsttrekker Onderbanken stapt op als raadslid

ONDERBANKEN – CDA-lijsttrekker Jean Boumans in Onderbanken stapt geheel onverwacht op als raadslid. De Merkelbekenaar geeft privé-omstandigheden op als reden voor zijn besluit.

Ongeveer een maand geleden werd hij tot lijsttrekker gekozen van de plaatselijke CDA-afdeling. Opmerkelijk genoeg dus voor CDA-wethouder Sjef Cleven. Pas op 1 december wordt een nieuwe lijsttrekker van het CDA benoemd.

Boumans: „Van problemen binnen het CDA is absoluut geen sprake. Op het moment dat ik lijsttrekker werd, speelden de persoonlijke omstandigheden nog niet. Verder wil ik er niet op ingaan." D. Cremers volgt Boumans op als raadslid. Boumans neemt al over enkele weken afscheid als raadslid. Hij heeft de overige raadsleden schriftelijk op de hoogte gesteld van zijn besluit. Boumans maakte drie jaar deel uit van de raad. Hij is de tweede CDA'er in Onderbanken die tussentijds de raad verlaat. Chel Goossens ging hem voor. Goossens is vanwege zijn werk naar Sittard verhuisd.

Landgraaf knapt voetbalvelden op

LANDGRAAF – Landgraaf gaat de voetbalaccommodaties in de gemeente opknappen. Het college wil dat de raad hiervoor drie ton beschikbaar stelt. Voor dit geld wordt het achterstallig onderhoud van vier velden aangepakt. Om alle sportaccommodaties in de gemeente aan te pakken heeft Landgraaf nog eens 560.000 gulden nodig.

De Waubachse Boys krijgen de aftrap van de actie. In 1994 wordt op het complex Lauradorp begonnen met de aanleg van een oefenhoek. Ook renovaties van het tweede veld van SVN, het hoofdveld van VV Waubach en een drietal velden van VV Kolonia staan op het programma. De overige velden die nodig aan een opknapbeurt toe zijn komen aan bod in de jaren '95 tot en met '97.

Er hangt voor de clubs wel een prijskaartje aan de vernieuwingen: de gemeente gaat deze doorberekenen in de huur.

Op termijn wil Landgraaf komen tot een vermindering van het aantal voetbalcomplexen.

Voetbalclub HBS in beroep tegen sluiting Zandweg

HEERLEN – De Heerlense voetbalclub RKHBS gaat in beroep bij de Kroon tegen de beslissing van de gemeente om de Zandweg af te sluiten voor auto's.

De voetbalclub die haar terrein heeft aan de rand van het Imsterraderbos vreest een teruglopen van het ledenaantal als mensen over de slechte weg door het bos moeten rijden om te komen voetballen. Daarnaast voelt de club zich gepasseerd omdat ze niet door de gemeente op de hoogte is gesteld van het besluit.

De gemeente sluit de Zandweg af omdat bezoekers van discotheek La Diligence op deze weg overlast bezorgen. De discotheek ligt naast het terrein van RKHBS. Zowel de discotheek als de voetbalclub zijn vanaf december voor automobilisten alleen nog bereikbaar via de weg door het Imsterraderbos of via de Wienweg vanaf Heerlerbaan.

Ook deze laatste mogelijkheid is volgens voorzitter Pé Diederen van RKHBS niet geschikt omdat het een smalle, onoverzichtelijke weg is. „Het gaat vooral om de beeldvorming die ontstaat als het voetbalveld alleen op deze manier te bereiken is. Het gevaar is groot dat daardoor potentiele leden voor een andere club kiezen."

Volgens de gemeente is de afsluiting een experiment van een half jaar. Omdat fietsers en voetgangers nog wel over de Zandweg naar de voetbalclub kunnen, heeft de gemeente de club niet op de hoogte gesteld. „We gingen er vanuit dat de meeste voetballers wel op de fiets of te voet zouden gaan," aldus de woordvoerder.

Vergunning manege Bocholtz afdoende

DEN HAAG/SIMPELVELD – De hinderwetvergunning van de paardenhouderij/manège van G. van der Vlist in Bocholtz wordt niet aangescherpt.

Dat blijkt uit een gisteren bekend gemaakte uitspraak van de afdeling bestuursgeschillen van de Raad van State, die het beroep van een omwonende van de manège heeft verworpen.

Omwonende M. Schuncken had in beroep bij de Raad van State aangevoerd stofhinder van de buitenbak te ondervinden. Hij stelde voor de buitenbak te verplaatsen. De geschillenafdeling vindt de voorschriften afdoende. Bij naleving ervan behoeft stofoverlast van het gebruik van de buitenbak niet gevreesd te worden, aldus de uitspraak.

De vergunning schrijft een afstand van minimaal vijftig meter tussen buitenbak en woningbouw voor plus besproeiing van de bovenlaag van de buitenmanege als deze zodanig uitdroogt dat stofverspreiding kan ontstaan.

Een ander bezwaar dat de bewoner naar voren had gebracht, was dat zijn beplanting door paarden van de manège zou worden kaalgevreten. Met de voorgeschreven 'deugdelijke afscheiding' wordt volgens de geschillenafdeling ook dit bezwaar ondervangen.

Simpelveld handhaaft voorrangsweg Kerkeveld

Van onze verslaggeefster

SIMPELVELD – Het Simpelveldse college wil de voorrangsweg in het Kerkeveld handhaven. Ze gaat hiermee niet in op het verzoek van de bewoners van deze nieuwbouwwijk in Bocholtz om de weg weer voorrang te geven aan verkeer van rechts.

Om hun wens kracht bij te zetten dienden de Bocholtzenaren afgelopen vrijdag 128 handtekeningen in bij de gemeente.

De bewoners waren verbaasd over het besluit van de gemeente om van de weg (de verbindingsweg tussen de Heiweg en de Groeneweg) een voorrangsweg te maken.

De gemeente legt op die manier de aanbevelingen van de Werkgroep Knelpunten Plan Kerkeveld naast zich neer, aldus de bewoners. Zij vrezen dat automobilisten nu veel te hard gaan rijden waardoor de ruim tweehonderd schoolgaande kinderen in de wijk gevaar lopen.

Gevaarlijk

Wethouder Bèr Frijns meent echter dat het opheffen van de voorrangsweg juist gevaarlijk is. „We hebben in de zijwegen allemaal voorzieningen aangebracht zoals hoogteverschillen die bestuurders erop attenderen dat ze een voorrangsweg naderen. Als je dat op zou heffen, raken automobilisten in de war met alle gevaren van dien."

Wel wil de gemeente reageren op de andere aanbevelingen van de werkgroep. Deze stelde onder andere voor om van het Kerkeveld een woonerf te maken, bloembakken te plaatsen en het trottoir te verlagen. In een brief nodigt de gemeente de bewoners dan ook uit voor een gesprek.

Aanleg drempels in wijk Kruisberg

BRUNSSUM – Rondom de Fatima-school in de wijk Kruisberg in Brunssum heeft de gemeente enkele verkeersdrempels aangebracht.

Op langere termijn komt er in de wijk een 30-kilometerzone.

Aan de Iepenstraat komen volgend jaar enkele drempels en worden voorts de oversteekplaatsen verbeterd. Door het aanbrengen van drempels aan de kruispunten Essenstraat/Populierenstraat en Populierenstraat/Honingboomstraat vervalt de voorrangsregeling aan de Essenstraat.

Met de verkeersmaatregelen komt de gemeente deels tegemoet aan de wensen van ouders en kinderen van de Fatima-basisschool. Tijdens een demonstratie vorig najaar pleitten zij voor het instellen van een 30-kilometerzone in de wijk.

De gemeente kan aan die eis wegens geldgebrek vooralsnog niet tegemoetkomen. Want het instellen van een 30-kilometerzone is een bedrag van zeker drie ton gemoeid.

Kerkrade bekijkt nieuwe weg voor fabriek Linssen

Van onze verslaggever

KERKRADE – Kerkrade gaat onderzoeken of in Kerkrade-West een weg kan worden aangelegd voor het vrachtverkeer van steenfabriek Linssen. Dit heeft de gemeente maandagavond toegezegd aan de bewoners van de Drievogelstraat en de Apostelstraat.

De bewoners zeggen overlast te ondervinden van de vrachtwagens die door de Drievogelstraat af- en aanrijden naar de steenfabriek. Hoewel zij met eigenaar Hub Linssen van mening verschillen over het aantal vrachtauto's, willen beide partijen en de gemeente tot een oplossing komen. Gedacht wordt aan een nieuwe weg die de steenfabriek aan de achterkant aansluit op industrieterrein Spekholzerheide.

Kerkrade zal contact opnemen met de eigenaar van de grond om te kijken of daarvan een deel kan worden aangekocht. Eigenaar is de fabriek Duss die 1 januari de poorten sluit en de grond in het verleden van de gemeente heeft gekocht. „Voordat de gemeente de grond terugkoopt, zal worden afgewogen of de kosten van de wegaanleg opwegen tegen het voordeel voor de bewoners," aldus de gemeentewoordvoerder.

Wat betreft een verdere ontlasting van de Drievogelstraat, een van de drie hoofd-uitvalswegen van Kerkrade in het westen, onderneemt Kerkrade vooralsnog niets. Eerst zullen de effecten van de Zwart-5-Zuid en de doortrekking van de structuurweg Gracht naar de autoweg worden afgewacht. Deze twee ontsluitingswegen worden momenteel aangelegd.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Limburgs Dagblad

'Dit mogen we niet meer uit handen geven'

Advocaat voorspelt 2-0 zege

POZNAN – Dick Advocaat wist gisteravond de uitslag van Polen-Nederland al. „Het wordt 0-2," voorspelde hij na de laatste trainingssessie van Oranje in het bitter koude Poznan. „Ik heb," liet de bondscoach weten, „het gevoel dat wij met de steun van de Nederlandse supporters een hele goede wedstrijd zullen spelen. Amerika is nu zó dichtbij. Dit mogen we niet meer uit handen geven."

Advocaat baseerde zijn verregaande optimisme ook op de scherpte die zijn pupillen tijdens het afsluitende oefenpartijtje aan de dag legden. „Ze zijn enorm gretig," prees hij zijn spelers. Ulrich van Gobbel overdreef in zijn enthousiasme. De Feyenoorder kreeg het in een duel flink aan de stok met Ronald de Boer. Hij deelde daarbij zelfs een paar tikken uit aan de Ajacied.

Geheel volgens zijn gewoonte wilde Advocaat de opstelling van Oranje niet prijsgeven. De training van gisteravond duidde er opnieuw op dat Aron Winter („Ik heb officieel al gehoord dat ik speel, maar ik mag nog niks zeggen") en Ulrich van Gobbel („Ik heb nog niks gehoord") in de laatste WK-kwalificatie-interland tegen Polen hun opwachting zullen maken.

Vanmorgen heeft Advocaat de samenstelling van het elftal aan de spelers bekendgemaakt. Maandagavond had hij zijn strijdplan al met de routiniers Ronald Koeman en Jan Wouters doorgenomen.

Overmars

Marc Overmars, het enige twijfelgeval dat de Oranjeselectie telde, is inzetbaar. Onder de spaarbranders van een hobbelig bijveldje van het Lech Poznan-stadion trainde de snelheidsmaniak van Ajax gisteravond voor het eerst weer met de groep mee.

Hij liet weten geen hinder te hebben ondervonden van de spierblessure in het dijbeen, die hij opliep in de bekerwedstrijd vorige week woensdag tegen Heerenveen. Overmars: „Ik moet alleen zorgen dat ik een goede warming up maak. En tijdens de wedstrijd moet ik ook niet stil gaan staan, want dan zit je direct in de diepvries."

De winter die in de voormalige hoofdstad van Wielkopolska (Groot-Polen) is binnengedrongen, verontrust Advocaat niet. „Kou mag nooit een excuus zijn," oordeelde de bondscoach, die zijn manschappen na afloop van de training nog even naar het hoofdveld van het Lech Poznan stadion dirigeerde.

Noppen

Advocaat: „Dan kunnen ze alvast bekijken met welke noppen ze het beste onder hun schoenen kunnen spelen. Je mag niks aan het toeval overlaten." Poolse weerkundigen hebben voorspeld dat het in Poznan vanavond een graad of acht gaat vriezen.

De spelers van het Nederlands elftal waren daar niet blij mee. Dat geldt ook voor de accommodatie waarin zij zijn ondergebracht. Zij logeren in een kasteel, Drogowiec genaamd, in het plaatsje Skrzynki, ongeveer veertig kilometer buiten Poznan. De voetballers vervelen zich daar niet alleen stierlijk, maar zijn ook ontevreden over de kwaliteit van de kamers.

Bedden

Die zijn volgens hen tochtig en bovendien zijn de bedden te kort. Vooral de bijna twee meter lange doelman Ed de Goey heeft daar problemen mee. De kou deert de keeper van Feyenoord minder. „Ik houd er niet van in een trainingsbroek te keepen. Ik speel gewoon in een kort broekje."

De Poolse bondscoach Leslaw Cmikiewicz maakt de samenstelling van zijn ploeg eveneens pas in de loop van vandaag bekend. Hij doet waarschijnlijk een beroep op vijf spelers die in het buitenland hun boterham verdienen: Adam Matysek van Fortuna Köln, Dariusz Adamczuk van FC Dundee, Marek Kozminski van Udinese, Robert Warzycha van Everton en Marek Lesniak van Wattenscheid.

Polen: Matysek, Adamczuk, Kruszankin, Waldoch, Kozminski, Michalski, Warzycha, Breczek, Jalocha, Lesniak, Kowalczyk.

Nederland: De Goey, Ronald Koeman, Van Gobbel, Frank de Boer, Winter, Wouters, Erwin Koeman, Overmars, Bergkamp, Ronald de Boer, Roy.

Scheidsrechter: Leif Sundell (Zweden).

● *Oranje haalt een frisse neus. Vlnr: Aron Winter, John de Wolf, Jan Wouters en Ronald de Boer.* Foto: ANP

stand groep 2

Noorwegen	10-16	(25- 5)
Nederland	9-13	(26- 8)
Engeland	9-11	(19- 8)
Polen	9- 8	(9-12)
Turkije	10- 7	(11-19)
San Marino	9- 1	(1-39)

Jong Oranje redt het niet in Polen

PNIEWY – Jong Polen heeft zich geschaard bij de beste acht voetbalploegen die gaan strijden om het Europees kampioenschap. Dat gebeurde door een 2-0 overwinning op Jong Oranje. Het was geen verrassing. De Nederlandse formatie, al lange tijd uitgeschakeld, had zich in de kwalificatiewedstrijden van de laatste tijd geen moment onderscheiden.

Coach Rinus Israel, verantwoordelijk voor het team van onder 21 jaar, bleef ook na zijn mogelijke afscheidswedstrijd aan de positieve kant. Hij verklaarde zelfs in de lichting die hij onder zijn hoede heeft, een stuk of drie kandidaten voor het echte Oranje te zien. „Wie, dat weten jullie zelf wel," sprak Israel tot de kenners. Niemand wist het.

Jong Oranje heeft het laatste anderhalf jaar niets bijzonders gedaan. Zelfs van San Marino werd niet met overtuiging gewonnen. Israel weigert echter een tekort aan kwaliteit te onderkennen. „Technisch en tactisch doen wij voor niemand onder. Dat bleek ook tegen de Polen. Fysiek echter zijn al onze tegenstanders wat sterker."

Toch deed Jong Oranje het gisteren niet onaardig. De concentratie en het spel waren redelijk. Achterin werd af en toe wat weggegeven. Swierczewski en Kubica profiteerden daarvan. Daardoor werd het 2-0 voor het thuisspelende land.

Jong Oranje: Moens, Vierklau, Van der Gaag (54. Van As), Van Gastel, Buskermolen, Verhagen, Van Hoogdalem, Klomp (67. Rorije), Pahlplatz, Torken, Hoekstra.

Stand: Polen 10-14, Turkije 10-14, Noorwegen 10-13, Engeland 9-9, Nederland 10-8, San Marino 9-0.

WORLD CUP'94

stand in Europa

Gekwalificeerd — Punten
Afgevallen

GROEP 1	
Italië	14
Portugal	14
Zwitserland	13
Schotland	9
Malta	3
Estland	1

GROEP 2	
Noorwegen	16
Nederland	13
Engeland	11
Polen	8
Turkije	7
San Marino	1

GROEP 3	
Denemarken	18
Spanje	17
Ierland	17
Noord-Ierland	12
Litouwen	7
Letland	5
Albanië	4

GROEP 4	
België	14
Roemenië	13
Tsjechoslowakije	12
Wales	12
Cyprus	5
Faeroër	0

GROEP 5	
Griekenland	12
Rusland	12
IJsland	8
Hongarije	5
Luxemburg	1

GROEP 6	
Zweden	15
Frankrijk	13
Bulgarije	12
Oostenrijk	8
Finland	5
Israël	5

anp

reeds gekwalificeerd:

Duitsland (titelhouder),
Verenigde Staten (organisator)
Mexico (N-+M- Amerika)
Bolivia (Z-Amerika)
Brazilië (Z-Amerika)
Colombia (Z-Amerika)
Winnaar van Australië-Argentinië completeert deelnemersveld
Kameroen (Afrika)
Marokko (Afrika)
Nigeria (Afrika)
Griekenland (Europa, groep 5)
Noorwegen (Europa, groep 2)
Rusland (Europa, groep 5)
Zweden (Europa, groep 6)
Zuid-Korea (Azië)
Saoedi-Arabië (Azië)

nog te spelen wedstrijden

vandaag

Italië - Portugal	groep 1
Malta - Schotland	groep 1
Zwitserland - Estland	groep 1
Polen - Nederland	groep 2
San Marino - Engeland	groep 2
Noord-Ierland - Ierland	groep 3
Spanje - Denemarken	groep 3
België - Tsjechoslowakije	groep 4
Wales - Roemenië	groep 4
Griekenland - Rusland	groep 5
Frankrijk - Bulgarije	groep 6

Voetbalkoorts op Europese velden

HEERLEN – Meer dan honderdvijftig wedstrijden hebben de zesendertig Europese deelnemers sinds vorig jaar gespeeld om tot twaalf WK-deelnemers te komen. Pas vier landen - Noorwegen, Zweden, Rusland en Griekenland - zijn zeker van een ticket voor Amerika.

De overige acht plaatsen worden vanavond vergeven, waarvoor nog veertien landen in de race zijn.

Behalve in Nederland, dat zoals bekend aan een puntendeling in Polen voldoende heeft voor WK-kwalificatie (naast het al geplaatste Noorwegen), laait dehalve ook in vele andere landen de voetbalkoorts hoog op.

België

In het Constant Vanden Stock-stadion moet België in groep 4 tegen het Verenigd Tsjechië en Slowakije (VTS) trachten het laatste puntje te bemachtigen voor kwalificatie. De mannén van bonbscoach Paul van Himst hebben voldoende aan een puntendeling, maar door de afwezigheid van de geblesseerde stamspelers Preud'homme, Grün en Degryse is er sprake van angst bij onze zuiderburen.

Verlies betekent immers vrijwel zeker uitschakeling, omdat naast het VTS ook Wales en Roemenië nog kanshebbers zijn. Alleen als de Belgen met een doelpunt verschil verliezen en Wales in Cardiff met een treffer verschil de Roemenen verslaat, gaat de ploeg van Paul van Himst alsnog naar het WK.

In groep 1 wordt bepaald welke twee teams uit het drietal Italië, Portugal en Zwitserland naar de USA mogen. Voor de Zwitssers lijkt de opdracht het eenvoudigst. Een zege in Bern met twee doelpunten verschil tegen het nietige Estland volstaat voor plaatsing. De andere deelnemer komt uit de rechtstreekse confrontatie Italië-Portugal, waarbij de Portugezen alleen naar Amerika gaan als ze de volle buit pakken.

Spanje moet in groep 3 in Sevilla winnen van Denemarken om zeker te zijn van een WK-ticket. De Denen op hun beurt hebben voldoende aan een gelijkspel. Tegenstrijdige belangen derhalve, die het duel uiteraard spannend maken. Ierland is immers de kaper op de kust. Als de Ieren bij hun Noordierse buren winnen gaan ze niet alleen zelf naar het WK, maar valt Spanje of Denemarken af als deelnemer.

Gelijkspel

In groep 6 maken Frankrijk en Bulgarije in Parijs uit wie samen met Zweden naar de eindronde mag. In de onderlinge confrontatie hebben de Fransen voldoende aan een gelijkspel. Bij een nederlaag gaan de Bulgaren naar Amerika.

Vrachtwagens blokkeren Oranje-legioen

POZNAN – Een spontane actie van vrachtwagenchauffeurs heeft gisteren enkele uren het verkeer bij de Duits-Poolse grens bij Frankfurt a/d Oder volkomen lamgelegd.

De chauffeurs blokkeerden met hun wagens de grensovergang. Dat leidde tot grote opschudding bij de Poolse politie, omdat vanuit Nederland 16.000 supporters per bus of auto onderweg zijn naar Poznan voor de interland Polen-Oranje.

Een aantal bussen van de voorhoede van het Oranje-legioen kon niet verder, omdat de chauffeurs vrachtauto's dwars op de weg hadden geparkeerd. De chauffeurs staakten hun actie rond het middaguur, waarna de Nederlandse touringcars hun rit konden vervolgen.

Het is evenwel allerminst uitgesloten dat op korte termijn opnieuw een spontane actie uitbreekt onder de boze chauffeurs, die eisen dat de wachttijden bij de grens minder lang worden. Nu nog zijn wachttijden van vijftig uur heel normaal voordat alle douaneformaliteiten zijn vervuld.

„Het zou tot een verschrikkelijke chaos leiden als de chauffeurs woensdag op herhaling gaan," aldus een woordvoerder van de politie in Poznan. „De Nederlandse supporters kunnen dan wel vergeten op tijd in Poznan te zijn om de wedstrijd te zien."

Wit Groen zet alle zeilen bij

VAALS – Wit Groen VC zet alle zeilen bij om het vierdeklasserschap veilig te stellen. Met onmiddellijke ingang zijn Paul Scheffers (voorheen FC Gracht en KVC Oranje) en Romain Schoonbrood (La Calamine) aan de selectie toegevoegd. Beide spelers zullen zondag in de derby tegen Vijlen debuteren. Eerder verving het bestuur trainer Theo Poeth door Jo van de Mierden. Voorzitter Joep Jacobi: „Alle mutaties hebben tot doel degradatie te voorkomen. Het zou doodzonde zijn als een club als Wit Groen zou afglijden naar de Afdeling Limburg."

Supporters Roda naar Leeuwarden

KERKRADE – De supportersvereniging Roda JC laat zaterdag bij voldoende deelname een bus rijden naar Leeuwarden voor de uitwedstrijd tegen Cambuur. Het vertrek is om 13.30 uur op sportpark Kaalheide. Buskaarten kunnen morgen tussen 19.00 en 20.00 uur worden gekocht in het supportershome van het stadion.

Atletiekmanager uitgestoten

MONTE CARLO – De internationale amateur-atletiekfederatie (IAAF) heeft de Nederlandse manager Raymond de Vries voor het leven geschorst. De Hagenaar was door een aantal topatleten beschuldigd van het niet betalen van hen toekomende startgelden. De IAAF had De Vries, die onder meer werkte voor de Jamaicaanse wereldkampioene Merlene Ottey, gesommeerd voor een onderzoekscommissie te verschijnen. Hij kwam echter niet opdagen.

Michel Zanoli in politiecel

WENEN – Profwielrenner Michel Zanoli zit vast in een politiecel aan de grens van Oostenrijk en Hongarije. Hij wordt verdacht van het rijden in een gestolen Mercedes. Zijn vriendin, die ook werd aangehouden, is inmiddels weer terug in Nederland. Zanoli, ooit wereldkampioen bij de junioren, werd vorig seizoen bij de Amerikaanse formatie Motorola ontslagen. Dit jaar reed hij zonder succes in de ploeg van Jos Elen, waar hij twee maanden geleden opstapte.

PSV-Feyenoord direct op tv

HEERLEN – De eredivisiewedstrijd PSV-Feyenoord zal zondag 28 november door de NOS-televisie rechtstreeks op Nederland 3 worden uitgezonden. Het duel begint om 18.00 uur.

Verstappen test op Silverstone met Hakkinen

MONTFORT – Jos Verstappen vertrekt vanavond naar Engeland, waar hij morgen en vrijdag op het circuit van Silverstone een McLaren zal testen. Het Britse team dat afgelopen jaar na Williams het succesvolst was in de formule 1, wil de coureur uit Montfort in verband met een mogelijk contract voor komend seizoen aan uitgebreide tests onderwerpen.

Om de tijden te kunnen vergelijken is ook Mika Hakkinen, de Fin die na het vertrek van Ayrton Senna als eerste rijder voor volgend jaar is vastgelegd, present op Silverstone. McLaren neemt de zaak zó serieus op dat is besloten het circuit exclusief af te huren onder de strikte voorwaarde dat geen mediavertegenwoordigers worden toegelaten. Vanuit Nederland hadden drie tv-ploegen en een tiental journalisten de verrichtingen ter plaatse willen volgen.

Ton voor San Marino

DEN HAAG – Het lijkt een goedkope reclamestunt, maar de spelers van San Marino kunnen morgen in totaal 100.000 gulden incasseren als ze er in slagen Engeland te verslaan. De premie is een gevolg van een overeenkomst die het Haagse reclame- en adviesbureau HVR Advertising heeft afgesloten met de Londense bookmaker Ladbroke. HVR betaalde 1000 pond (ongeveer 3000 gulden) voor de weddenschap.

De bonus is een reactie op de door het Engelse sensatieblad Daily Mirror uitgeloofde premie van 27.500 gulden per speler van het Poolse elftal, indien Oranje in Poznan wordt verslagen.

„De weddenschap is een reactie op de uitgeloofde bonus van de Daily Mirror. Wij vinden dat competitievervalsing. Het grappige is alleen dat als San Marino wint, de Engelsen voor hun uitschakeling een ton moeten betalen," aldus Niko Koffeman van het Haagse bureau.

Eaters in bekerfinale

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

GELEEN – Meetpoint Eaters staat na een 5-2 (2-0, 1-1, 2-1) zege op Tilburg Trappers in de finale van de nationale bekercompetitie. De Geleense ijshockeyploeg, houder van de cup, bereikte die positie door drie van de zes duels winnend af te sluiten. De Eaters hadden gisteravond meer moeite met de Brabanders dan verwacht.

In de slotfase stuurde de zwak leidende scheidsrechter Hoekstra verdediger Jamie Vanderhorst weg. Hij nam het op voor teammakker Roel Bannenberg en begroef daarbij boosdoener Van Gerwen bijkans onder het ijs, nadat die een smerige overtreding had gemaakt tegen Bannenberg. Het akkefietje komt Vanderhorst op een schorsing te staan. Eerder in de wedstrijd gingen Marcel Houben en de Tilburger Bradley op de vuist.

De Eaters hadden in de eerste periode de wedstrijd in de hand, maar konden hun overwicht niet uitbuiten. Alleen Van de Thillart en Eimers scoorden.
In de tweede periode maakte de thuisclub het zichzelf onnodig moeilijk, maar dankzij goed keeperswerk van Marcel Nijlen (hij maakte zijn come-back) bleef de schade beperkt. In de laatste periode hadden de Geleners het nog even benauwd, toen de Trappers tot 3-2 terugkwamen. Uitblinker Pellegrims en Hartog maakten aan de onzekerheid een einde.
In de andere wedstrijd van gisteravond won Nijmegen met 7-3 van Rotterdam.

Chang troeft Courier af

FRANKFURT – Michael Chang is voortreffelijk van start gegaan in het ATP-wereldkampioenschap te Frankfurt. Jim Courier veroverde tegen hem in de eerste set nog vier games, in de tweede bleef hij op nul staan. Chang stuurde de ballen links en rechts voorbij zijn tegenstander.
Courier liet in de eerste set twee breekkansen onbenut, waarna Chang het initiatief overnam. Bij 4-4 brak hij de opslag van Courier om de set vervolgens zelf af te maken. Michael Stich maakte er tegen Andrei Medvedev een korte ouverture van. De Duitser won in twee sets: 6-3, 6-4. Edberg versloeg Bruguera met 6-2, 6-4.

Invoering nieuwe wet nog twijfelachtig

Wallage wil beraad over Nabestaandenwet

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) wil opnieuw kabinetsberaad over de Nabestaandenwet. Invoering van deze wet, die de Algemene Weduwen- en Wezenwet (aww) moet vervangen, is daarmee twijfelachtig. Als het wetsvoorstel wordt ingetrokken loopt het kabinet op termijn bijna 800 miljoen gulden aan bezuinigingen mis.

De Eerste Kamer ging vorig jaar niet akkoord met de Nabestaandenwet. De Senaat heeft kritiek op de wijze waarop het kabinet gehuwden en samenwonenden gelijk wil stellen bij het verkrijgen (en verliezen) van een nabestaandenuitkering.
Wallage's voorganger Ter Veld diende daarop een wetswijziging in bij de Tweede Kamer die poogt tegemoet te komen aan de wensen van de Eerste Kamer. De meerderheid van de Tweede Kamer wees de wijziging gisteravond af. De Kamer meent dat de Nabestaandenwet hierdoor fraudegevoelig blijft en opnieuw door de Eerste Kamer zal worden verworpen. Alleen het CDA kan zich vinden in het voorstel.

Wallage erkende voluit 'niet de zekerheid en overtuiging te hebben' dat de Senaat akkoord zal gaan met de wetswijziging. Zeker niet als die nog eens door de Tweede kamer wordt aangepast. Daarom wil de staatssecretaris nader overleg met het kabinet.

De uitkomst daarvan is nog ongewis. Het kabinet kan besluiten het hele wetsvoorstel in te trekken, te meer daar alle verkiezingsprogramma's van de politieke partijen daarin voorzien. Nadeel is dan dat de huidige aww blijft bestaan, die door juridische uitspraken achterhaald is. Zo regelt de Nabestaandenwet dat niet alleen weduwen maar ook weduwnaars recht hebben op een uitkering. Daarvoor worden de bestaande uitkeringen van grote groepen weduwen gekort.
Wallage kan ook besluiten de gelijke behandeling van gehuwden en samenwonenden uit het wetsvoorstel te halen. Zijn partijgenoot Kalsbeek (PvdA) wees de staatssecretaris daar gisteren op. In de Eerste Kamer is dit ook voorgesteld. De gelijke behandeling zou dan in op een later tijdstip ingevoerd kunnen worden.

Wallage zegde de Kamer toe zo snel mogelijk het kabinetstandpunt mee te delen. Invoering van de wet per 1 januari '94 lijkt echter niet meer haalbaar. Daardoor loopt het kabinet volgend jaar 25 miljoen gulden mis. Dit loopt op tot 115 miljoen in 1995, 465 miljoen in '96 en 790 miljoen in 1998. Als het kabinet de Nabestaandenwet intrekt moet daarvoor dekking worden gezocht.

Nuth wil 'afgedankte ambtenaar weer terug

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De gemeente Nuth stelt alles in het werk om de in 1991 'afgedankte' topambtenaar Cobben (51), voormalig hoofd Bevolking, weer terug aan het werk te krijgen binnen de gemeentelijke dienst.

Cobben werd aan de kant geschoven bij de reorganisatie die in 1991 zijn beslag kreeg binnen de gemeente. Voor de topambtenaar was na een dienstverband van 25 jaar geen plaats meer. Op het werk van de man zou niets zijn aan te merken; bij een controle van de gegevens in de burgelijke stand werd niet één fout gevonden.
Cobben zei gisteren tijdens een door hem aangespannen kort geding voor de ambtenarenrechter, dat hij nog steeds niet weet waarom hij destijds weg moest.

De gemeente wil de ambtenaar, die niet is ontslagen, nu terug in actieve dienst. Cobben zit echter thuis en hij beroept zich op een overeenkomst met de gemeente die hem zijn salaris tot zijn 65ste jaar garandeert. Ook als hij niet werkt voor de gemeente of voor een andere baas, zoals in de overeenkomst staat.
Om Cobben te bewegen weer te komen werken, heeft de gemeente zijn salaris met ingang van 1 oktober van dit jaar stopgezet. De topambtenaar vocht dat besluit gisteren aan.

Vakbonds-vertegenwoordiger G. van Mourik legde uit hoe die overeenkomst twee jaar geleden tot stand is gekomen. „Voor de reorganisatie is afgesproken dat daarbij geen gedwongen ontslagen zouden vallen. Tevens zag ik dat voor Cobben geen plaats meer was in de nieuwe opzet. Samen met bestuurder L. Veldhuizen van de AbvaKabo ben ik toen naar de gemeente gestapt. Of Cobben zou net als anderen aanspraak maken op een passende functie, of hij zou een mooie regeling krijgen. De bonden hadden het college toen in de klem: als de gemeente niet zou meewerken aan een van beide oplossingen, zouden de bonden de reorganisatie boycotten. Het college heeft gekozen voor de regeling."

Het kort geding gisteren draaide om de uitleg van die bewuste overeenkomst en het zoeken naar een oplossing uit deze impasse. Volgens de raadsman van Cobben zou de ambtenaar in elk geval tot zijn 65ste zijn volledige salaris krijgen doorbetaald. Ook als hij geen ander werk zou vinden. Duidelijk zou zijn dat Cobben mee moest werken aan het starten in een nieuwe functie, zolang dat echter maar niet bij de gemeente was.
Volgens burgemeester E. Coenen van Nuth was de salarisgarantie bedoeld als een aanvulling op het inkomen van Cobben als hij een in een nieuwe functie zou beginnen en daar minder betaald zou krijgen. Coenen wees er voorts op dat niet was vastgelegd dat Cobben nooit meer binnen de gemeente aan de slag zou hoeven.

De rechter vond de uitleg van de raadsman van Cobben te ver gaan. „Dat zou 'carte blanche' betekenen voor Cobben, een blanco cheque van een miljoen gulden. Zo is het niet in het ambtenarenrecht waar tegenover rechten nu eenmaal ook verplichtingen staan," liet hij Cobben weten. De schorsing van het betalen van het salaris aan Cobben vond hij evenwel merkbaar een stap te ver.

Cobben zelf liet weten z dankt te voelen door de „Als je na 25 jaar zo aan wordt gezet, dan breekt e heb het afscheid inmid werkt, en nu begint de opnieuw met getreiter." Z man: „Moet hij nu ineen rugkomen als een klusje

De rechter zei begrip te voor het leed dat Cobben h den. „Het is duidelijk da bij een terugkeer binnen meente met alle égards m den behandeld."

Een uitspraak in dit kor blijft achterwege: Cobben meente gaan onderhand een terugkeer of over ee oplossing zoals bijvoorb schadevergoeding.

Brussel houdt gegevens achter over EG-financiën

DOOR PETER DE VRIES

STRAATSBURG – Controleurs van de Europese Rekenkamer krijgen van de Brusselse EG-administratie niet alle dossiers en stukken waar ze recht op hebben. Bovendien wordt hen de toegang ontzegd tot de centrale boekhoudcomputer van de EG. Daardoor wordt essentiële informatie achtergehouden over hoe de Europese Commissie de jaarlijkse EG-begroting van 150 miljard gulden beheert.

achtergrond

Die explosieve beschuldiging uitte voorzitter Middelhoek van de Europese Rekenkamer gisteren in Straatsburg, waar hij het jaarlijks verslag presenteerde over de vele missers en fraude bij de besteding van EG-geld. De Rekenkamer, het hoogste controle-orgaan van de EG, dreigt zelfs de Commissie voor het Hof van Justitie te slepen, wanneer het werk van de financiële controleurs volgend jaar opnieuw wordt bemoeilijkt.

De felle uitval van Middelhoek is de voorlopige climax in een sluimerende ruzie tussen de Rekenkamer en de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de EG, over de controle op de Europese boekhouding. De Rekenkamer krijgt geen toegang tot de centrale boekheud-computer van de Commissie, maar slechts tot een speciaal ontworpen replica. Dat is in strijd met de EG-wetten.

De Europese Commissie op haar beurt maakte dinsdag duidelijk er genoeg van te hebben telkens alle schuld te krijgen van alle problemen bij de besteding van EG-geld. Het dagelijks bestuur van de EG vindt dat de twaalf nationale regeringen zelf voor een groot deel verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van Europese regelingen en de verstrekking van EG-subsidies. Vrijwel alle landbouw-subsidies en de steun aan achtergebleven regio's lopen bijvoorbeeld via de 12 regeringen. De miljarden die daarmee gemoeid zijn, worden ook in de hoofdsteden beheerd.

In haar jaarlijkse 'blunderboek' constateert de Rekenkamer onder meer dat de EG vorig jaar voor ruim 350 miljoen gulden aan pure boekhoudkundige fouten heeft gemaakt. Kritiek is er ook op de mislukking van een programma om de Europese schooljeugd meer melk te laten drinken (kosten 500 miljoen), 'onnodige of ongeschikte' voedselhulp aan Rusland, en dure maar in het water gevallen pogingen de EG-vlag nadrukkelijk te laten wapperen op de Olympische Spelen.

Een gepikeerde Europese Commissie maakt in een lang persbericht duidelijk dat zij die kritiek niet allemaal even terecht vindt. Aan het melkprogramma hebben toch maar 31 miljoen kinderen deelgenomen. Over het sturen van urgente voedselhulp en medicijnen naar bijvoorbeeld Rusland moet vaak binnen 24 uur worden besloten. En de kritiek dat een 32 miljoen kostende campagne om de EG duidelijk zichtbaar aanwezig te laten zijn op de Olympische Spelen slechts 'minieme effecten' zou hebben gehad, wordt als 'puur subjectief' van de hand gewezen.

Irakezen beschieten Koeweitse grenspost

KOEWEIT - Een groep Iraakse militairen heeft geschoten op een Koeweitse politiepost bij al-Mazara nabij de grens. Dat heeft de regering van Koeweit gisteren in een verklaring meegedeeld. Wanneer de beschieting plaatsvond, werd niet bekend gemaakt.

Dit is al het derde incident in een maand. Irak weigert de nieuwe grens te erkennen, die eerder dit jaar door de Verenigde Naties is vastgesteld.

Koeweit is bezig met de aanleg van een diepe greppel die de grens tussen beide landen moet markeren.

De Irakezen protesteren fel tegen deze grensscheiding. Gisteren trok volgens Koeweitse diplomaten een groep van 350 Irakezen, gewapend met stokken en pistolen, Koeweit binnen om de arbeiders die bezig waren met het graven van de geul, te vragen hun werkzaamheden te staken.

Prijs voor meest vrouwvriendelijk ouderenproject

ROERMOND – De Stichting Limburgse Vrouwenraad (LVR) gaat een symbolische prijs uitreiken aan die Limburgse gemeente, die dit jaar – het Europese jaar van de Ouderen – het meest vrouw-vriendelijke ouderenproject heeft georganiseerd. Gemeenten die mee willen dingen naar de prijs moeten voor 1 januari 1994 aan de LVR doorgeven wat voor activiteiten zij op dit gebied in 1993 hebben ontplooid. De prijs zal in maart volgend jaar tijdens een studie-ochtend over het gemeentelijk en provinciaal beleid over wonen, veiligheid en vervoer worden uitgereikt.

Werkkamp voor jonge delinquenten

DEN HAAG – Justitie begint 1 januari een experiment met een werkinrichting voor vijftig jongeren tussen de 18 en 23 jaar, die veroordeeld zijn voor minimaal een half jaar en maximaal twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Dat schrijft minister Hirsch Ballin van justitie in een brief aan de Tweede Kamer.

De jongeren moeten de eerste maanden werken aan bos- en heidebouwprojecten. Zelfdiscipline, sociale vaardigheden en beroepsoriëntatie zitten ook in het pakket. Wie niet meewerkt wordt naar de gevangenis in Veenhuizen gestuurd.

De jonge delinquenten gaan later naar een open inrichting waar ze door middel van scholing worden voorbereid op een arbeidsplaats.

Kamer twijfelt ov nieuwe kerncentral

DEN HAAG – Bij de kabinetsformatie moet niet besloten worden tot de bouw van nieuwe kerncentrales. Dat zeggen PvdA, VVD en D66 in reactie op de deze week verschenen kabinetsstudie over de mogelijkheden van kernenergie. CDA-woordvoerder Lansink ziet de uitgebreide studie juist als steun in de rug voor zijn pleidooi voor nieuwe centrales.

Het kabinet heeft het 'Dossier Kernenergie' ingebracht als discussiestuk. Een besluit over de bouw van nieuwe centrales wordt aan de volgende regering overgelaten. In de studie wordt geconcludeerd dat de bouw van veilige centrales mogelijk is. Ook het afvalprobleem is oplosbaar, temeer daar Nederland over opslagcapaciteit voor radioactief afval beschikt om de komende honderd jaar vooruit te kunnen. De steun onder bevolking voor kernenergie is gering.

Lansink zegt niet verrast te zijn door de conclusies van de kabinetsstudie. Nu veiligheid en een oplossing voor de verwerking en opslag van radioactief afval geen probleem meer zijn, staat volgens het CDA niets de bouw van nieuwe centrales in de weg.

Coalitiepartner PvdA is niet overtuigd van de haalbaarheid van veilige centrales. Volgens woordvoerder Feenstra bevat de studie op dit onderwerp 'behoorlijk tendentieuze passages'. Ook blijkt volgens Feenstra geenzins uit het rapport dat het afvalprobleem kan word lost. Hij zegt 'geen dogm genstander' van kernenerg en wil daarom het onder veilige centrales versnelle

Ook Tommel (D66) hee met de uitspraak van he dat een veilige kerncentr lijk is. Volgens Tommel kabinet alleen rekening m doden als gevolg van een k Mensen die op de lange overlijden aan stralingszie den niet meegewogen bij berekening.

Het kabinet houdt er even rekening mee dat vele land na een kernramp tall onbruikbaar zijn. Tommel de veiligheidsdefinitie ha de kabinetsstudie, blijft e als bij Chernobyl mogelijk.

Tommel kan uit de kabin evenmin concluderen dat h probleem is opgelost. „Ons niet over de streep als het nieuwe centrales." Volge mel is de noodzaak daar niet aanwezig omdat er do giebesparing en warmtek trales een 'enorme overc aan energieproduktiev dreigt.

De VVD deelt die menin voerder Blaauw meent d een besluit over nieuwe ke les pas ver na de verkiezin te vallen. De VVD is ge stander van kernenergie.

Zesde Jumping Indoor mengeling van topsport en show

Maastricht hoog te paard

DOOR WIEL VERHEESEN

MAASTRICHT – Met uitzondering van de Duitser Ludger Beerbaum is de topzes van de mondiale springruiters volgende week present in Jumping Indoor Maastricht. Het betreft de Britten Michael en John Whitaker, Nick Skelton, de Fransman Eric Navet en onze landgenoot Jos Lansink. Hiermee wordt de uitstraling geaccentueerd van het evenement, dat voor de zesde achtereenvolgende keer (25-28 november) plaatsvindt in het MECC. Vorig jaar is het vierdaagse ruiterfeest tot het op twee na beste indoorconcours ter wereld uitgeroepen.

„Deze hoge waardering legt een zware druk op de organisatoren," aldus professor Breukink, voorzitter van de Stichting Jumping Indoor Maastricht gistermiddag tijdens de persconferentie in Château Neercanne. „Wij zijn niet bang voor de uitdaging, ook niet doordat wij vanwege de economische omstandigheden een pas op de plaats moeten maken."

De organisatoren, waartoe onder meer bestuuradviseur drs. Joep Bartels en algemeen coördinator Frank Kemperman behoren, bieden het publiek weer vier dagen een mengeling van sport en show, inclusief de kindermiddag op 27 november.

Door de gewijzigde data op de internationale kalender ('in de toekomst zal het slotstuk van JIM altijd tijdens het laatste weekeinde van november worden gehouden') heeft men in Maastricht geen concurrentie meer van Wenen, wél van Kiel.

Kwalificatie

Op de openingsdag wordt traditiegetrouw een kwalificatiewedstrijd gehouden met deelname van minstens zestig combinaties. De nummers een tot en met vijf verdienen een startticket in het hoofdtoernooi, waarvoor opnieuw circa vijfendertig ruiters en amazones zijn gecontracteerd.

Behalve de reeds genoemde deelnemers uit de topzes van de wereldranglijst komen onder meer Blaton, Philippaerts, Wauters (België), Pessoa junior (Brazilië), Bost, Robert (Frankrijk), Becker, Slоothaak (Duitsland) en Lauber (Zwitserland) aan de start.

Voor de Nederlandse inbreng - naast Jos Lansink - zorgen onder meer Piet Raymakers, Emile Hendrix, Henk van de Pol, Rob Ehrens, Wout-Jan van der Schans, Jan Tops, Eric van der Vleuten en Jenny Zoer.

Trophy

Hoogtepunten van de springrubrieken zijn de GP De Lage Landen op vrijdagavond en het afsluitende nummer op zondagmiddag met de EC Trophy als inzet. De eerste plaats hierin wordt gehonoreerd met een Volvo 460 GLE, naast een geldprijs van tienduizend ecu oftewel drieëntwintigduizend gulden. Voor nummer twee liggen ruim vierendertig mille gereed. Nummer drie toucheert ruim zesentwintigduizend piek.

De Amerikaanse Meredith Michaels, die vorig jaar met haar paard Quick Star in de barrage negen mannen de baas was, is opnieuw van de partij. Tot nu toe heeft slechts één Nederlander (Marcel Dufour, 1989) het hoofdnummer kunnen winnen.

Nieuw

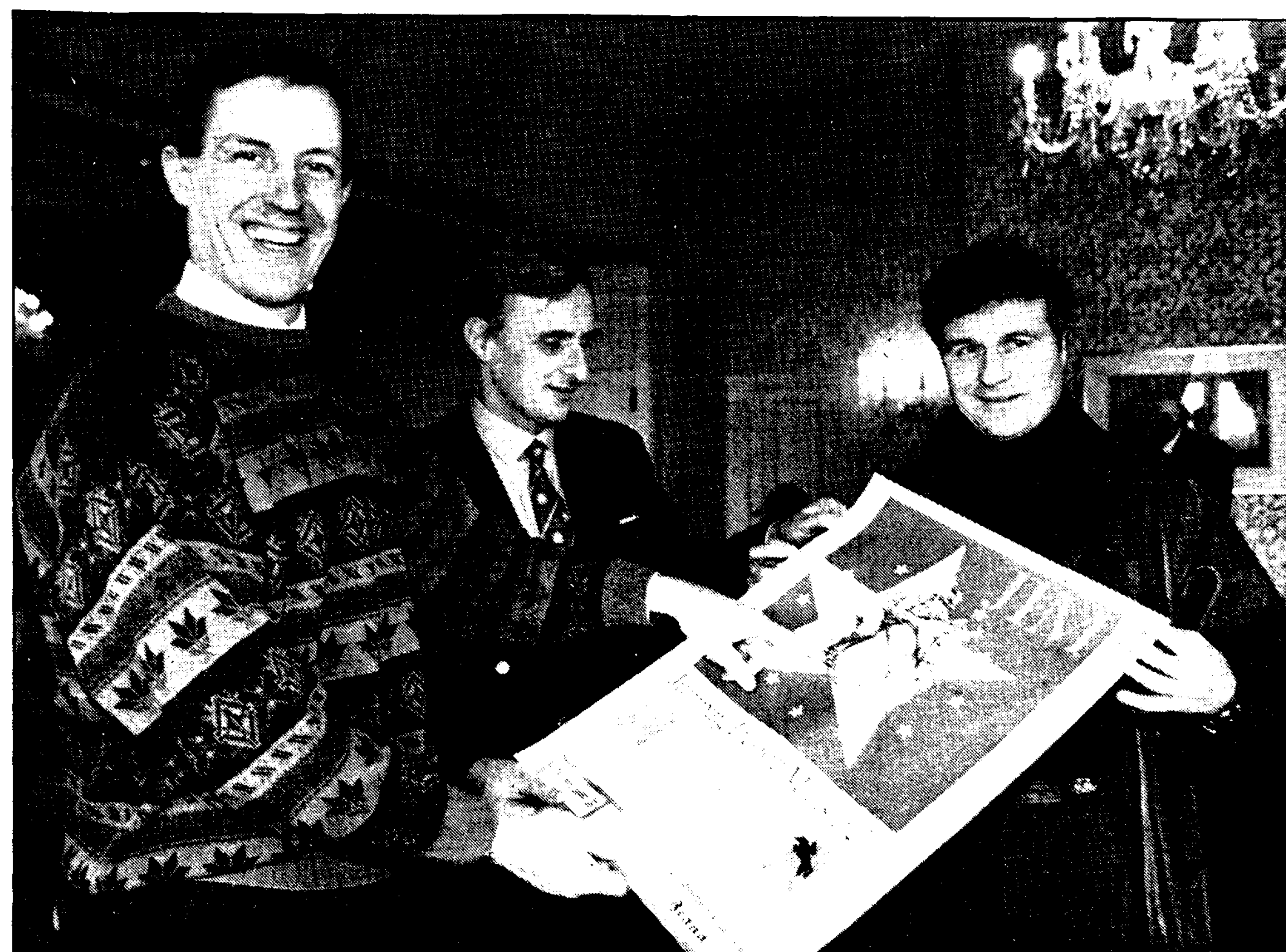
Een nieuw onderdeel in het programma is de 'Top Four', de zogenaamde paardewissel. In dit nummer, op zaterdagavond, berijden Franke Sloothaak, Eric Navet, John Whitaker en Piet Raymakers bij toerbeurt elkaars paarden. De aldus gevormde combinaties krijgen slechts enkele minuten de tijd om te wennen. Eric Navet reed tijdens het jongste WK (Stockholm 1990) op deze wijze naar de titel. Volgend jaar worden de wereldruiterspelen in Den Haag gehouden.

Naast het internationale gedeelte van JIM zijn er ook wedstrijden op nationaal niveau. De springruiters beginnen aan de nieuwe serie om de Dunhill Trophy, de dressuurtoppers van de toekomst binden de strijd aan in de finale om de Bouwbedrijven Jongen Dressuur Cup en voor de springcombinaties wordt de finale van de Interpolis Rijstijlcompetitie gehouden.

Dressuur

Ook de liefhebbers van dressuur op topniveau komen aan hun trekken, vooral tijdens de ochtenduren zondag 28 november.

De acht leden van het oude en nieuwe Nederlandse dressuurteam verzorgen een en ander, waarbij Tineke Bartels de introductie en pas de deux voor haar rekening neemt. Uitleg en demonstratie liggen in handen van Anky van Grunsven en Sjef Janssen junior, zoon van de vroegere wielerkampioen Sjef Janssen uit Elsloo.

● Zij zien de zesde editie van Jumping Indoor Maastricht vol vertrouwen tegemoet. Vlnr: springruiter Piet Raymakers, bestuursadviseur Joep Bartels en dressuurruiter Sjef Janssen. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Forse premie voor Portugal

MILAAN – De Portugese voetbalbond heeft een superpremie uitgeloofd aan de spelers als zij er vanavond in slagen via een zege op Italië in Milaan kwalificatie voor de eindronde om de wereldtitel af te dwingen. Het lokkertje bedraagt circa 230.000 gulden per speler.

Sport voor Sporters finisht met fiasco

DEN HAAG – De actie Sport voor Sporters is op jammerlijke wijze mislukt. Het bestuur van de organiserende stichting heeft besloten uitstel van betaling aan te vragen. Het festival waaraan tal van coryfeeën meewerkten om de positie van de gehandicaptensport te verbeteren, bracht onvoldoende op om te voldoen aan de betalingsverplichtingen jegens schuldeisers. Er is een tekort van enkele miljoenen guldens. Naar alle waarschijnlijkheid leidt het uitstel tot het faillissement van de stichting.

JIM op televisie

MAASTRICHT – De televisie besteedt volgende week veel aandacht aan de zesde editie van Jumping Indoor Maastricht. Met name de topnummers van het dressuurprogramma alsook de hoofdnummers van de springrubrieken worden uitgezonden. Overigens gebeurt dit niet meer, zoals in het verleden, door de AVRO, maar door de NOS, onder andere in het programma Studio Sport. Ook zijn contracten afgesloten met Eurosport en Super Chanel.

sport in cijfers

SCHAKEN

Tilburg. Interpolistoernooi, tweede ronde: Romanisjin-Karpov 1/2-1/2, Vizmanavin-Tsjernin 1/2-1/2, Piket-Hertneck 0-1, Campora-Kaidanov 1/2-1/2, Alterman-Kamski 0-1, Knoppert-Atalik 0-1, Joesoepov-Hodgson 1-0, Lutz-Curt Hansen 0-1, Drejev-Gelfand 1/2-1/2, Hjartarsson-Malaniuk 0-1, Lautier-Jermolinski 0-1, Speelman-Vaganjan 0-1, Petursson-Timman 1/2-1/2, Beljavski-Kortsjnoi 1-0, Salov-Joedasjin 1/2-1/2, Nikolic-Goerevitsj 1-0, De Firmian-Sjirov 0-1, Leko-Mozetiz 1/2-1/2, Sokolov-Rozentalis 1/2-1/2, Milos-Andersson 0-1, Cvitan-Azmaiparasjvili 1/2-1/2, Dorfman-Smirin 1/2-1/2, Barejev-Vladimirov 1-0, Rogers-Razoevejev 1/2- 1/2, Miles-Adams 0-1, Morozevitsj-Van Wely 1/2-1/2, Georgiev-Bologan 1-0, Akopjan-Damljanovic 1-0, Episjin-Poloegajevski 1-0, Vaisser-Sjabalov 1/2-1/2, Ivantsjoek-Hellers 1-0, Agdestein-Dolmatov 1-0.

Monte Carlo. WK schaken vrouwen. Elfde partij: Ioseliani-Jun Xie 0-1. Eindstand: 2 1/2 - 8 1/2.

TENNIS

Frankfurt/Main. Mannen. 4,4 miljoen gulden. Eerste ronde. Stan Smith-groep: Chang-Courier 6-4 6-0, Stich-Medvedev 6-3 6-4.

New York. Masters, vrouwen, 6,3 miljoen gulden. Eerste ronde: Coetzer-Mary Joe Fernandez 6-1 1-6 6-3, Navratilova-Tauziat 6-4 6-4.

WIELRENNEN

Bordeaux. Zesdaagse, eindstand: 1. Baffi/Lombardi 317 punten; op één ronde: 2. Duclos-Lasalle/Bincoletto 374, 3. Freuler/Pieters 339, 4. De Wilde/Veggerby 309; op drie ronden: 5. Risi/Betschart 175.

Rogier Wassen in kwartfinales

LANGENTHAL – Tennisser Rogier Wassen heeft in het Mastertoernooi van het Zwitserse satellitecircuit in Langenthal de kwartfinales bereikt. Hij versloeg thuisspeler Valentin Frieden met 7-6, 6-3. In Ashkalon drongen Sjeng Schalken en Huib Troost door tot de kwarteindstrijd van het dubbel in het tweede toernooi van de Israëlische satellitereeks. Zij wonnen met 7-5, 3-6, 7-6 van het Brits-Roemeense koppel Jeffrey Hunter-Mihai Vanta.

Van de vier Limburgers in het Bastion Baselaartoernooi van Den Bosch haalde alleen Marc Merry het hoofdschema. Dat lukte hem door twee eenvoudige overwinningen op Jeroen Bok (6-3, 6-3) en Raymond Knaap (6-3, 6-1).
Hans Peter van Oirschot verloor in de derde ronde van de kwalificatie met 6-0, 7-5 van Wouter Standaard, die eerder Djalmar Sistermans met 6-2, 4-6, 6-2 uit het toernooi had gestoten. Maurice Friebel werd uitgeschakeld door Bart Beks (6-4, 1-6, 2-6).

lucky ten

Lucky ten van gisteren: 3-6-9-13-20 21-24-26-28-34 35-36-38-40-49 53-54-72-76-77.

sport op tv

VANDAAG

17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.05-20.15 Dld 2: voetbal, Duitsland-Brazilië, rechtstreeks.
18.37-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
19.50-22.15 BBC 1: voetbal, San Marino-Engeland, rechtstreeks.
19.51-21.55 Ned 2: voetbal, Polen-Nederland, rechtstreeks.
20.00-22.00 BRT 2: voetbal, verslagen WK-kwalificatieduels.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
23.08-00.25 Ned 2: voetbal, verslagen WK-kwalificatieduels.

trainerscarrousel

SITTARD – Derdeklasser VV Sittard heeft het contract met Jan Vleugels, die aan zijn eerste seizoen bij de club bezig is, met twee jaar verlengd.

SITTARD – Wil Leurs blijft na dit seizoen bij DVO. Het contract is met een jaar verlengd. Het wordt zijn derde competitie met de vierdeklasser.

Wereldfederatie veegt vrijspraak van tafel

De Bruin blijft schuldig

DOOR FRANS DREISSEN

HEERLEN – Erik de Bruin zal onder geen beding worden toegelaten tot buitenlandse wedstrijden. De internationale amateur-atletiekfederatie (IAAF) is niet te vermurwen en houdt voorlopig voet bij stuk. De almachtige wereldbond veegt de vrijspraak door de tuchtcommissie van de Nederlandse atletiekunie (KNAU) rigoureus van tafel. „Denkt de tuchtcommissie het soms beter te weten dan de dopingcommissie van de IAAF?" vroeg Istvan Gyulai, algemeen secretaris van de wereldfederatie, zich in een eerste reactie hardop af.

Startrecht

Wie het waagt de bevindingen van de dopingcommissie in twijfel te trekken, moet de consequenties daarvan maar aanvaarden. Dat is vrij vertaald de mening van Gyulai. In het ergste geval zou de KNAU als IAAF-lid geroyeerd kunnen worden.

„Erik de Bruin zal zich tot de onafhankelijke arbitragecommissie van de IAAF moeten wenden om startrecht te verwerven," zegt Guylai. Een moeizame gang, die ook flink wat geld zal gaan kosten. De Zwitserse atlete Sandra Gasser zette eerder zo'n dergelijke stap. Het koste haar een klein fortuin: circa zestigduizend gulden.

De zaak vertoont parallellen met de dopingrel rond de koele blondine Katrin Krabbe en de miljoenenaffaire Butch Reynolds . „De tuchtcommissie is blindgevaren op uitspraken van louter Nederlandse deskundigen. Waarom is niet een van de vijf experts van de dopingcommissie van de IAAF gehoord?" klinkt het verwijt van Istvan Gyulai.

Duidelijk

Professor Manfred Donike zegt dat de analyserapporten voor zich spreken. Er zou een duidelijk overtreding zijn begaan. „Een testosteronspiegel van 1:6.85 waar 1:1 normaal is, en een excessieve HCG-waarde van 36,9, terwijl de gangbare norm 1 of 2 is. Dat zegt toch voldoende. De Bruin heeft testosteron gebruikt en geprobeerd dat te maskeren met HCG. De zaak is zo klaar als een klontje." En over de analyse-apparatuur, die volgens de tuchtcommissie niet zou deugen: „De instrumenten hebben hun betrouwbaarheid bewezen in tal van tests. Daar is totaal niks mis mee."

Derde stof

Dr. Douwe de Boer van het Utrechts dopinglaboratorium zegt dat er wetenschappelijk geen twijfel bestaat over de schuld van Erik de Bruin. Hij was dan ook verrast over de uitspraak. „De Bruin is op puur juridische gronden vrijgesproken."

Volgens hem zou de mysterieuze stof, die Donike in aanvullend onderzoek heeft gevonden, maar juridisch dus geen waarde heeft, opheldering in de hele materie hebben verschaft. „Je weet als wetenschapper hoe de vork aan de steel zit, maar je mag het bewijs niet gebruiken."

Dat derde produkt is volgens De Boer verantwoordelijk voor een lichte verhoging van de testosteronspiegel. „Omdat die stof aangetoond is, was extra onderzoek door Donike overbodig." Bang voor een kort geding van de kant van Erik de Bruin, weigert men dat derde 'goedje' echter bij zijn naam te noemen.

Ook het feit dat de tuchtcommissie de deugdelijkheid van de apparatuur van Donike in twijfel trekt, verwerpt De Boer. Bovendien wijst hij erop dat er - in tegenstelling tot wat de tuchtcommissie beweert - wel degelijk ook gekeken is naar het steroïdenprofiel en dat er een validatie heeft plaatsgevonden met betrekking tot de HCG-meting. „Donike heeft voldoende gegevens verstrekt."

Lering

Niettemin meent De Boer dat de tuchtcommissie de onderzoekers terecht op de vingers heeft getikt. „We hebben er lering uit getrokken. In de toekomst zullen we er nog stringenter op toezien dat ook de extra onderzoeken juridisch voor de volle honderd procent gewaarborgd zijn."

De affaire De Bruin krijgt zeker nog een vervolg. Het wordt waarschijnlijk een langdurige wedloop à Butch Reynolds en Katrin Krabbe. Een krachtmeting met de IAAF. De KNAU zit in het nauw. Klem tussen twee vuren. Nota bene door haar eigen tuchtcommissie.

Reserves Roda doeltreffend

DOETINCHEM – Roda JC 2 won de uitwedstrijd voor de reservecompetitie tegen De Graafschap 2 overtuigend met 4-1. De Kerkraadse ploeg herstelde zich na een vroege tegentreffer van Tuinstra uitstekend. Vlak voor rust rondde Eerlinger een pass van Voncken af. In de tweede helft gaf de betere conditie van Roda JC de doorslag. Haan scoorde uit een voorzet van Doormernik, waarna Ajah en Vanderbroeck de marge uitbouwden tot een doeltreffend resultaat.

res. eredivisie

Vitesse -MVV	**1- 1**
Heerenveen -PSV	**0- 1**
De Graafschap -Roda JC	**1- 4**
Ajax -FC Twente	**2- 1**

PSV	9	6	2	1	14	29-18
FC Twente	10	6	0	4	12	18-16
Sparta	9	4	3	2	11	14- 9
Ajax	8	3	4	1	10	16-11
Roda JC	9	4	2	3	10	17-14
Feyenoord	8	4	1	3	9	17-14
Vitesse	10	3	3	4	9	14-15
Heerenveen	9	4	0	5	8	16-16
Ado	8	2	4	2	8	14-15
Fortuna S	8	1	4	3	6	11-16
De Graafschap	9	1	4	4	6	14-23
MVV	9	0	3	6	3	9-22

Programma voor dinsdag 23 nov 19.30 uur:
MVV -Feyenoord
Ado -Ajax
FC Twente -De Graafschap
Roda JC -Heerenveen
PSV -Vitesse
Fortuna S -Sparta

sport kort

● VOETBAL – RKONS won de oefenwedstrijd op eigen terrein tegen FC Hoensbroek met 10-0.

● VOETBAL – De competitie seizoen 94/95 van de amateurs begint in het weekeinde van 3 en 4 september. De eerste ronde van het bekertoernooi is op dinsdag 23 augustus; de tweede ronde op dinsdag 30 augustus.

● MOTORSPORT – Het Racing Info Center houdt van vrijdag tot en met zondag een oldtimer-show in El Dorado te Spaubeek. Vrijdag van 18.00 tot 21.00 uur; zaterdag en zondag van 10.00 tot 17.00 uur.

Van Heeswijk gelauwerd als man van de toekomst

Maassen opnieuw Renner van Jaar

DOOR BENNIE CEULEN

WIJLRE – Voor de zevende keer in successie werd Frans Maassen door de Club 24 uitgeroepen tot Renner van het Jaar 1993. Amateur Max van Heeswijk kreeg het predikaat Renner van de Toekomst toegewezen. Tijdens de feestelijke prijsuitreiking gisteravond in etablissement 't Kelderke van de Brand Brouwerij in Wijlré werd tevens Ad Wijnands ter gelegenheid van het afscheid van zijn carrière op gepaste wijze uitgewuifd.

Frans Maassen ondervond bij de telling van de stemmen de grootste concurrentie van zijn neef en ATB-specialist Bart Brentjens. Rob Mulders en Danny Nelissen waren de overige kandidaten, die door de leden van de Club 24 naar voren werden geschoven. „Toch wel een beetje verrassend, dat ik weer deze prijs win. Een beloning voor mijn karakter, inzet en aanvalslust," merkte Frans Maassen gisteravond op.

Niet verwacht

Maassen had niet verwacht, dat hij opnieuw tot Renner van het Jaar uitgeroepen zou worden. „Max van Heeswijk had ik betere kansen gegeven. Terecht, dat hij tot Renner van de Toekomst is uitgeroepen. Hij heeft me afgelopen seizoen verbaasd. Qua uitslagen is Max de beste amateur van Nederland. Vooral in het buitenland heeft Van Heeswijk uitstekend gepresteerd. Dat heb ik zelfs tegen bondscoach Pier Hoekstra gezegd."

Over zijn eigen uitslagen in het seizoen 1993 is Frans Maassen bepaald niet tevreden. De nummer 24 van de FICP-wereldranglijst won slechts vier wedstrijden: een etappe in de Ruta del Sol, een rit in de Midi Libre, de Grote Prijs Jef Scherens in Leuven en het criterium in Emmen. Zijn belangrijkste prestaties leverde hij in de Ronde van Vlaanderen, waarin hij achter winnaar Johan Museeuw als tweede eindigde, en het wereldkampioeschap in Noorwegen. Met de tiende prijs in de regenboogstrijd werd hij echter karig beloond voor zijn uitblinkersrol.

„Ik heb een paar goeie uitslagen gereden, maar het niet kunnen afmaken. Ik heb afgelopen seizoen gewoon te weinig constant gepresteerd. Daar baal ik van. Zelf wil je meer; daarom houd ik een onvoldaan gevoel aan afgelopen jaar over. Volgend seizoen hoop ik wel een Touretappe of een klassieker als de Ronde van Vlaanderen of Parijs-Roubaix te winnen."

Prestaties

De 20-jarige Max van Heeswijk uit Baexem dankt zijn uitverkiezing als Renner van de Toekomst aan zijn opmerkelijke prestaties afgelopen seizoen. Niet alleen het feit, dat Max van Heeswijk twaalf wedstrijden op zijn naam schreef was doorslaggevend voor de keuze; ook de aansprekende resultaten in selectieve Nederlandse- en buitenlandse klassiekers en etappekoersen. De Middenlimburger staat in alle disciplines zijn mannetje.

Hij won de proloog van het Circuit des Mines en de Sachsen Tour, boekte ook etappewinst in het Circuit des Mines en de Ronde van Bohemia en won als lid van een Brabantse club het districtskampioenschap van Midden-Brabant. Ook in de Flèche du Sud (winnaar bergklassement en twaalfde eindklassement), open GP Wilhelm Tell (twaalfde), Sachsen Tour (tweede) en de Teleflextour (tiende) presteerde hij veelbelovend. Bovendien zegevierde hij in de Grote Scheldeprijs en boekte tweede plaatsen in de Ronde van Limburg en Rund um Köln.

De plannen van Max van Heeswijk om volgend jaar voor een Italiaanse vereniging uit te komen, werden door de reglementering van de Italiaanse wielerbond verijdeld. Bondscoach Pier Hoekstra nam de talentvolle Limburger uiteindelijk in zijn nationale amateurselectie voor 1994 op.

● Cérémonie protocolaire na een goed wielerseizoen. Vlnr: Max van Heeswijk, de scheidende Ad Wijnands, Jan Mans (voorzitter van Club 24) en Frans Maassen. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN